

83. 14
 რაში „გაუცრუა“ მეუღლეს იმედაზი ოთო ნაესაქაე და რაში არ აპირებს ის „პრავოს“ გამომლანი მოროპინანსთვის იმედაზის გაცრუებას

83. 70
 რის გამომიტიკლებოდა შიეტოვებიანა საკუთარი ნაზით „ცაქვავან ვარსკვლავები“ მარიამ რინიშვილს და ეგზადებოდა თუ არა ის ცაქვავი პროექტში მონაწილეობაზე დიდი ხნით ადრე

83. 36
 როგორ მოახდინა ერთ წელიწადში მოდის სამყაროში გადატრიალება ქართულმა ბრანდმა „გივიმ“ და როგორ გადაიტანა ყაზახეთში ის, მარკუს მებრეველთან ერთად, ატომურ ბომბად

83. 18

რის გამომიტიანჯებოდა დიდი ხნის განმავლობაში გიორგი ყიფშიძე და ცხოვრების რა მომენტში გაუჩნდა მას ყოფილ და ახლანდელ მეუღლეებთან ურთიერთობაში კრიზისი

83. 41

როგორ გაემორდა სერიალის სტენარი მემოზრის მოღვატე ქმართან დაკავშირებით სალომე შარვაშიის ცხოვრებაში და რა გედი ელით სერიალის პერსონაჟებს

83. 42

როგორია ოლიგარქებთან თამაში, ირაკლი ლაბაძის აზრით და როგელ დღეს უთმობს ის მემოზრებს კვირის განმავლობაში

83. 74

როგორ იქმნება უსინათლო მხატვრის - გიორგი ქოჯალაშვილის ნამუშევრები

საქართველოში პირველად: „საქართველოს სალიზინგო კომპანია“ ყველაზე პრესტიჟული ბრენდის - „მერსედისის“ მანქანას ხელმისაწვდომს ხდის!

სრულიად ახალი პროდუქტი: „ავტოლიზინგი - შენი ახალი „მერსედისი“

„საქართველოს სალიზინგო კომპანია“ და „მერსედის ბენცის“ ოფიციალ-

შექმენასთან დაკავშირებულ, სადაზღვეო და სხვა ხარჯებს. რაც შეეხება

ური წარმომადგენლობა საქართველოში ავტომოწყვარულებს სთავაზობს სრულიად ახალ პროდუქტს - „ავტოლიზინგი - შენი ახალი „მერსედისი.“ ერთ-ერთი ყველაზე პრესტიჟული და მოთხოვნადი ბრენდი „მერსედის ბენცი“ მომხმარებლისთვის, როგორც ფიზიკური, ასევე, იურიდიული პირებისთვის, უკვე ხელმისაწვდომი ხდება. ეს მნიშვნელოვანი პროექტი „საქართველოს სალიზინგო კომპანიაში“ განახორციელა, რითაც საშუალება მისცა მომხმარებლებს, ისარგებლონ საუკეთესო შეთავაზებით.

„ავტოლიზინგი - შენი ახალი „მერსედისი“ მომხმარებელს შესაძლებლობას აძლევს, ისარგებლოს ეგრეთ წოდებული trade in-ით, რაც ნიშნავს შემდეგს: „მერსედის ბენცის“ ცენტრში ფიზიკური და იურიდიული პირი ლიზინგით იძენს სრულიად ახალ ავტომანქანას. ხოლო, თუ დროთა განმავლობაში მას მოუნდება მოდელის უკან დაბრუნება და ახლის შეძენა, „საქართველოს სალიზინგო კომპანია“ და „მერსედის ბენცის“ წარმომადგენლობა მას ამის შესაძლებლობასაც აძლევს. მომხმარებელი, ასევე, შეძლებს, გამოისყიდოს და მუდმივ სარგებლობაში დაიტოვოს ლიზინგით შეძენილი ავტომანქანა. საქართველოში პირველად, ლიზინგით სრულიად ახალი „მერსედისის“ შეძენა მინიმალური ყოველთვიური სალიზინგო გადასახადისა და ავტომანქანის ღირებულების მხოლოდ ათი პროცენტის გადახდის საფუძველზეა შესაძლებელი. აღსანიშნავია, რომ ყოველთვიური სალიზინგო გადასახადი, ასევე, ფარავს გაფორმების, იურიდიულ,

ავტომანქანით სარგებლობის პერიოდს, ექვს თვეში ერთხელ, მომხმარებელი სრულიად უსასყიდლოდ შეძლებს „მერსედის ბენცის“ ცენტრში ავტომანქანის სრულ დიაგნოსტიკებს.

„ავტოლიზინგი - შენი ახალი „მერსედისით“ სარგებლობისთვის მომხმარებელი უნდა ესტუმროს „მერსედ-

ეს ბენცის“ ცენტრს თბილისში, სადაც შეარჩევს ან შეუკვეთავს მისთვის სასურველ მოდელს, ხოლო „საქართველოს სალიზინგო კომპანია“ ზედმეტი პროცედურების გარეშე გაუფორმებს მას ავტოლიზინგს.

თიკო გოგაჯიშვილი („საქართველოს სალიზინგო კომპანიის“ დირექტორი): მოგესხნებათ, „საქართველოს სალიზინგო კომპანია“ დამწყებ, მცირე, საშუალო და მსხვილ ბიზნესს სალიზინგო მომსახურების ფართო სპექტრს სთავაზობს, მათ შორის - ფინანსურ, დაბრუნებით და საოპერაციო ლიზინგს. კომპანიის წარმატებად შეიძლება ჩაითვალოს ყველაზე მორგებული, მაღალი დონის მომსახურება და ინოვაციური პროექტები. ერთ-ერთი პროექტი ამჯერად სწორედ „მერსედის ბენცთან“ განვხორციელეთ. პირ-

ვლად საქართველოში ჩვენმა კომპანიამ პოპულარული „მერსედის ბენცი“ ხელმისაწვდომი გახადა მინიმალური პირველადი შენატანისა და მინიმალური ყოველთვიური გადასახადების შედეგად. ყველას ეძლევა საშუალება, ლიზინგით გამოიყვანოს თავისი ახალი „მერსედისი“. ავტოლიზინგის მთავარი ხიზლი იმაში მდგომარეობს, რომ ადამიანს მუდმივად შეუძლია, ჰყავდეს ახალი ავტომობილი. რაც შეეხება ნებისმიერ იურიდიულ თუ ლოჯისტიკურ საკითხს მოგვარებას, ჩვენ ვიღებთ საკუთარ თავზე. მომხმარებელს მხოლოდ ახალი ავტომობილის მართვის სიამოვნება ელის.

დავით ჩიქოვანი („მერსედის ბენცის“ წარმომადგენელი): თავდაპირველად მინდა აღვნიშნო, რომ ავტოლიზინგი ქართველი მომხმარებლისთვის სრულიად ახალი პროდუქტია. ყველასთვის ცნობილია, რომ „მერსედის ბენცი“ პრემიუმ-კლასის ბრენდს განეკუთვნება და, როგორც მთელ მსოფლიოში, ასევე საქართველოში, დიდი პოპულარობით სარგებლობს. „შენი ახალი „მერსედისი“ ახალი პროდუქტია, რომელიც ხელმისაწვდომი იქნება ნებისმიერი ადამიანისთვის, ვისაც სტაბილური შემოსავალი აქვს. ავტოლიზინგი „მერსედის ბენცთან“ ერთად მაქსიმალურად მორგებულია მომხმარებელზე. მინიმალური პირველადი შენატანი და დაბალი ყოველთვიური შენატანი იძლევა იმის საშუალებას, რომ ახალი ავტომობილი ყველასთვის გახდეს ხელმისაწვდომი. კომფორტული მომსახურება ზედმეტი პროცედურების გარეშე და საუკეთესო პირობები ჩვენი მთავარი მიმართულებებია. საამაყო, რომ ჩვენი კომპანიის დახმარებით ბევრს შეეძლება, აისრულოს თავისი ოცნება.

დამატავითი ინფორმაციისთვის შეგიძლიათ ეწვიოთ ვებგვერდს: www.autoleasing.ge სოფი ლორია

რატომ უნდა მივიღწენ უზვილო ქალბატონები ენდოსკოპისტ რამაზ ჩარეიშვილთან

რამაზ ჩარეიშვილი – ასე ვიტყვოდი, „ქირურგი ოქროს ხელებით“, ყოველგვარი პათეტიკისა და გადაჭარბების გარეშე. როგორც ქალმა, საკუთარ თავზე გამოცვადე მისი პროფესიული კომპეტენცია და ოპერაციის შედეგები, რომელმაც დღეს მე გამაბედნიერა. ეს სტატუსიც, ყოველგვარი გადაჭარბების გარეშე, დამსახურებული სტატუსია. ის მართლაც წლის გამორჩეული გინეკოლოგ-ლაპარასკოპისტია. რომ არა მის მიერ წარმატებით ჩატარებული ოპერაცია და მესამე ხარისხის ენდომეტრიოზის მკურნალობა 14-წლიანი უშვილობის შემდეგ, არ მომეცემოდა შანსი, რომ დავორსულებულიყავი. მე გახლავართ მაგალითი, უნაყოფობით განვალეულო ქალბატონებო, ნლიდან ნლამდე უშედეგოდ რომ დაიარებით ერთი კლინიკიდან მეორეში და ხშირად უშვილობის ზუსტ მიზეზებს დიდი ხნის განმავლობაში ვერ ადგენთ, მიბრძანდით ჟორდანას კლინიკაში, ბატონ რამაზ ჩარეიშვილთან – უშვილობის ზუსტ მიზეზსაც დავიდგენენ და მიზნობრივადც გიმკურნალებენ.

რამაზ ჩარეიშვილი (მინი-დობი): მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, ლაპარასკოპიული გინეკოლოგიის ერთ-ერთი დამფუძნებელი საქართველოში, რომელმაც ჟორდანას ინსტიტუტში 90-იან წლებში ჩაუყარა საფუძველი აღნიშნულ მიმართულებას. პირველი ქისტერექტომია ანუ საშვილოსნოს ამოკვეთა ლაპარასკოპიული მიდგომით, საქართველოში სწორედ პროფესორ რამაზ ჩარეიშვილის სახელს უკავშირდება. ეს იყო 1995 წელს. სიმბოლოურია, რომ სულ ახლახან ძირძველი ჟორდანას ინსტიტუტის ფეხებიდან მომწყდარი რამაზ ჩარეიშვილი განახლებულ ჟორდანას კლინიკას დაუბრუნდა და ამჟამად ინსტიტუტის ენდოსკოპიური ქირურგიის კლინიკის დირექტორია. ჩატარებული აქვს: 16 000-ზე მეტი ლაპარასკოპიული ოპერაცია, მათ შორის, საქართველოს ფარგლებს გარეთაც – აზერბაიჯანსა და რუსეთში. მის მიერ ჩატარებული ოპერაციების შედეგად, უამრავ წვეილს მიეცა შთამომავლობის გაგრძელების შანსი და შესაძლებლობა. ის ერთადერთი ექიმია საქართველოს სინამდვილეში, რომელიც თავის მიერ ჩატარებულ ოპერაციას ვიდეოფირზე იღებს და, პაციენტს ეძლევა საშუალება, გაეცნოს და შემდგომში დანიშნულებისამებრ გამოიყენოს ის. უკვე ოთხი წელიწადია, სამედიცინო უნივერსიტეტთან დადებული ხელშეკრულების თანახმად, რამაზ ჩარეიშვილის უშუალო თაოსნობით, ხდება სტუდენტების გადამზადება ლაპარასკოპიული მედიცინის პროფილით; ასევე მისი უშუალო ინიციატივით, 2008 წლიდან, რამაზ ჩარეიშვილის ენდოსკოპიური ქირურგიის ბაზაზე დაფუძნდა „უშვილობასთან ბრძოლის საქველმოქმედო ფონდი“. „რ.ჩარეიშვილის ენდოსკოპიური ქირურგიის კლინიკა“ დაარსდა 2007 წლის მაისში და ცენტრს თავად ჩაუდგა სათავეში ენდოსკოპიური ქირურგიის პიონერი საქართველოში, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, ბატონი რამაზ ჩარეიშვილი. მან შექმნა საქართველოში

მოქმედი გამოცდილი რეპროდუქტოლოგიის, ქირურგიის, რადიოლოგიის, ენდოკრინოლოგიის, მამოლოგიის, კარდიოლოგიის, ექიმ-ლაბორანტებისა და სპეციალურად მომზადებული მედერსონალისგან შემდგარი არაჩვეულებრივი გუნდი. კლინიკაში ფუნქციონირებს პოლიკლინიკური და სტაციონარული განყოფილება. ცენტრი აღჭურვილია ულტრათანამედროვე აპარატურით, რომელიც საშუალებას იძლევა, გამოცდილმა ექიმებმა პაციენტებს ჩაუტარონ ხარ-

ისხიანი სამედიცინო მომსახურება. ბოლო სამი წლის განმავლობაში ცენტრს მიღწევები აქვს ენდოსკოპიურ ქირურგიაში, რომელიც ევროსტანდარტებს უტოლდება. კლინიკაში წარმატებით ტარდება ორგანოშემანარჩუნებელი ოპერაციები ნებისმიერი ზომის მრავალკვანძოვანი მიომების, ექტოპიური ორსულობის, სხვადასხვა ეტიოლოგიის კისტების არსებობის შემთხვევაში; ასევე, ენდომეტრიოზების დროს. ბატონი რამაზ ჩარეიშვილი გახლავთ საქართველოს ენდოსკოპისტთა ასოციაციის დამფუძნებელი.

რამაზ ჩარეიშვილი: „გარდა იმისა, რომ ჩვენთან ლაპარასკოპიული მეთოდით თითქმის ყველა ტიპის ოპერაცია კეთდება, ასევე, ვაკეთებთ ისეთ უიშვიათეს ოპერაციებს, როგორცაა საშვილოსნოს და საშოს არარსებობის დროს ხელოვნური საშოს ჩამოყალიბება, რათა ქალბატონმა

სრულფასოვან ქალად იგრძნოს თავი სოციალურად. გარდა ამისა, ჩვენთან ტარდება პრომონდოფისაცია, ანუ, ეგრეთ წოდებული საშვილოსნოს დანევის შემთხვევაში, ლაპარასკოპიული ჩარევით მისი სანყის პოზიციაზე დაბრუნება. თანდაყოლილი პათოლოგიების დროს, რომლებიც ვლინდება საშვილოსნოსა და საშოს არსებობით, საქართველოში მხოლოდ ჩვენთან ტარდება ხელოვნური საშოს შექმნა ლაპარასკოპიული მეთოდით. ლაპარასკოპია დღეისათვის უნივერსალურ სადიაგნოსტიკო-კვლევით ითვლება, ქირურგიულ და სამკურნალო საშუალებად. თანამედროვე მედიცინაში ზოგადად უშვილობა ერთ-ერთ სერიოზულ პრობლემას წარმოადგენს, რადგან, მისი გამომწვევი მიზეზი, შეიძლება, რამდენიმე დაავადება იყოს, რამაც, საერთო ჯამში, ქალბატონის უნაყოფობის განვითარება გამოიწვიოს. ლაპარასკოპიის შემდეგ ქალბატონს აღარ უჩნდება კითხვა, თუ რატომაა უშვილო – მან ჩვენთან ჩატარებული დიაგნოსტიკის შემდეგ უკვე იცის, რა არის მისი უშვილობის კონკრეტული მიზეზი. ლაპარასკოპიით დგინდება ისეთი ენდომეტრიული უზნები, რომლებიც ხელს უშლის ნაყოფიერებას და მიზნობრივად ვმკურნალობთ მას თერაპიული თუ ქირურგიული საშუალებით, ამას გვკარნახობს მოცემლობა. ლაპარასკოპია, ასევე, გამოიყენება ზოგად ქირურგიაშიც, კერძოდ, ნაღვლის ბუშტის, აპენდიციტის, თიაქრისა და სხვა ოპერაციების დროსაც; აგრეთვე, ძალიან ეფექტურად გამოიყენება ეგრეთ წოდებული კუჭის დაპატარავების, ანუ, ბარიატრიული ოპერაციის დროს, ნონაში დაკლებსა და ტიპი-2 დიაბეტის მკურნალობის მიზნით. ასე რომ, დღეისთვის ლაპარასკოპია არის არა მხოლოდ უშვილობის დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის ოქროს სტანდარტი, არამედ, 21-ე საუკუნის ქირურგია და უნივერსალური საშუალება არაგინეკოლოგიური ქირურგიული ოპერაციების დროსაც.

„პრ.“-ის დიპლომატიური ვნებანი

ღრმა ინტეგრაციისთვის მზადყოფნაში

მართალია, თავი გასჭირვებით, თანაც, ისე, რომ რფ-მ, აფხაზეთისგან განსხვავებით, არც კი შესთავაზა ინტეგრაციისა და თანამშრომლობის ხელშეკრულება, რაზეც გული ისე დასწყდათ, რომ თავად შეუდგნენ დოკუმენტზე მუშაობას, ზედაც - დაგვირდნენ, რომ ოსურ-სეპარატისტული ვერსია აფხაზეთი სეპარატისტებისთვის შეთავაზებული გაცილებით ღრმად ინტეგრაციული იქნებოდა.

ჰოდა, რაკი კანდიდან ძვრებთან, გასულ კვირას, როგორც „ინტერფაქსი“ იუწყება, ადგილობრივი ტელევიზიის ეთერით „ოუენია ოსეტია“ „პრ.“ თბილისში განაცხადა, რომ ლუგანსისა და დონეცკის „სახალხო რესპუბლიკებთან“ დიპლომატიურ ურთიერთობას ამყარებენ!

სახელდობრ, ამ კონკრეტულმა „პრ.“-მა ბრძანა შემდეგი: „ოუენია ოსეტია“ ხალხმა იგივე გზა გაიარა, რაც ღონაბასის მოსახლეობამ. ჩვენ საკუთარი თვალთ ვნახეთ ომის საშინელებები და არ შეგვეძლო, მხარი არ დაგვეჭირა ადამიანებისთვის, რომლებმაც მოგვმართეს აღიარების თხოვნით (არ შეეძლო და, მოკალი, თუ გინდა?!).“

მეტიც, „რესპუბლიკის საგარეო უწყებას დაევალა, აჭიროთ ხელი პულსზე (ვითომ კვდება ვინმე?!“ და დაამყარონ დიპლომატიური და სხვა ურთიერთობები (მაინც როგორ?!“ ამ სახელმწიფოებთან.“

ისიც სათქმელია, რომ ჩვენებურმა „პრ.“-მა (თბილისი მყავს მხედველობაში) ლუგანსკელი და დონეცკელი კოლეგები (სეპარატისტების თვალსაზრისით) 2014 წლის ივნისში აღიარა, ახლა კი უკვე დიპლომატიურად შეუდგებიან. ხოლო, თუ აქვე ზემონახსენებ „სხვა ურთიერთობებს“ გავისვენებთ, საინტერესოა, რა ჯიმი გამოვა, თუკი ჩვენებურ სეპარატისტს დონეცკურზე დავამყარებთ?!

ხელფასითაც კაეყოფილი

ანუ „შენ რომ გული არ გადაგაშლავინაო?!“

გასული კვირის დაიხსნა უმაღლეს საკანონმდებლო ორგანოს პრეზიდენტი ენჯია და სიტყვითაც გამოვიდა, თუმცა პარლამენტმა დებატებზე უარი თქვა, ხოლო, თუ გავითვალისწინებთ, რომ ამ გადაწყვეტილებით რეგლამენტი არ დაურღვევიათ, ნესითა და რიგით, ამ დებატს არაუფლება არ უნდა შეეტანა ჩვენს კანონმდებელთა კანონმემოქმედებით მუშაობაში.

მაგრამ, სავარაუდოდ, იმ მიზეზით, რომ საპარლამენტო ოპოზიციას ტრიბუნაზე გაბრწყინება მოუწინა (ან კი რად არ მოუწინებოდა?!), დებატების არგამართვა ლამის დემოკრატიის საწინააღმდეგო დივერსიად შერაცხეს.

ხოლო, რაკი შერაცხეს, პრეზიდენტის გამოსვლის დასრულებისთანავე, „ნაციონალურმა“ პროტესტის ნიშნად დარბაზი დატოვეს, რასაც, მაგალითად, პარლამენტის თავმჯდომარემ სამარცხვინო უწოდა.

სახელდობრ, მოპროტესტებმა კი სასესიო დარბაზის დატოვების მოტივი შემდეგნაირად განმარტეს: საკუთარი აზრის გამოხატვის საშუალება არ გვეძლევაო.

მეორე მხრივ, შეუიარაღებელი თვლითაც ნათელია: „ტყუილი, ტყუილი და პაპიროზი პირობი“, ვინაიდან, საკუთარ პოზიციას, შენი მოწონებული, ისე გამოხატავენ. მაგრამ, თუ გავითვალისწინებთ, რომ ამაზე მაინც დარდობენ, იქნებ უპირანი იქნებოდა, პროტესტის ნიშნად, საერთოდაც, პარლამენტი დაეტოვებინათ?! -

დაბნეული „ქაჩლები“

პრემიებს + ხელფასი

შესაძლოა, იმ მიზეზით, ქაჩალმა ჯერ არ მოიფხანა, ბოლოს, მოიგლიჯაო, ამ ჩვენს საზღვრების გადაძვივდ, ორიოდე თვის წინათ მთავრობამ ისე გადაამალა („უცხოელთა და მოქალაქეობის არმქონე პირთა სამართლებრივი მდგომარეობის შესახებ საქართველოს კანონში“ ცვლილებების შეტანით), რომ მოახერხა და უცხოელ სტუდენტებს, ტურისტებსა და თვით ინვესტორ-დიპლომატებსაც კი შეუქმნა პრობლემები.

ჰოდა, რაკი შეუქმნა, იუსტიციის სამინისტრომ ან უკვე ახალი ცვლილებები მოამზადა (ზემოსხენებულ კანონში შესატანად) „იმ ხარვეზების გამოსასწორებლად, რომლებიც 2014 წლის 1 სექტემბრიდან ამოქმედებულმა ახალმა სავიზო და სამიგრაციო წესებმა გამოიწვია.“

მეტიც, ეს ახალი ცვლილებები საქართველოს პარლამენტმა პირველი მოსმენით უკვე მიიღო და, თუ გავითვალისწინებთ, რომ იუსტიციის სამინისტრომ მას შემდეგ დაქირმანდა (ახალი ცვლილებებისთვის), რაც პრემიერ-მინისტრმა შეახურა და უცხოელის ბოდიშიც კი მოუხადა ახალი სავიზო პოლიტიკით შექმნილი პრობლემების გამო (სულ რაღაც, ერთიოდე თვის წინათ), ისმის კითხვა: იუსტიციის სამინისტროსა და პარლამენტში ერთი ადამიანი მაინც რატომ ვერ მიხვდა წინასწარ, რომ ახალი რეგულაციები პრობლემებს შექმნიდა?

ვითომ, ხელფასისა და პრემიების ჯამმა დააბნის?! -

ყოველკვირეული საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ჟურნალი „თბილისელები“

დამფუძნებელი და მთავარი რედაქტორი ზაზა ასოზაძე მთავარი რედაქტორის მოადგილე ალექსანდრა ნაპაიაძე	პასუხისმგებელი რედაქტორი ზაალ ცინაძე	
რედაქციის მისამართი: თბილისი, ალექსანდრე ყაზბეგის №47	გაყყოფილება პოლიტიკა: რედაქტორი - ნინო ხარბია, ჟურნალისტი - თამუნა სამადაშვილი საზოგადოებო და კულტურა: მირა მანუჩიანი, ნინო ლულუაძე, ნათია უტიანი, სლომ ვაჟაბერი, პაპა პატარია, ნინო ლათიანი, მარიკა ხილუაძე, ხატია კარანაძე, ლალი შიქლაძე, თამუნა ასოზაძე, თამუნა ნიშარაძე, პაპა სალვაია, რელიკია: ნათია უტიანი, თამუნა ასოზაძე, რევაზ ტომარაძე კრიმინალი და სამართალი: ნიკა ლაშაური, პაპა ბარაბაძე	დირექტორი: გუბა ასოზაძე ოფისმენეჯერი: ნინო კარაპალიანი იურისტი: ქაიხო უტიანი მთავარი ეკონომისტი: ნანა ბირჩაძე კომპიუტერიული მენეჯერი: მარინა მჭავანაძე ვებ-გვერდის მონტაჟორი: სპაპა პარანაძე საზოგადოებასთან ურთიერთობის მენეჯერი: სარკელაძე დარგო: სოფო ლორია სარეკლამო სამსახური: სოფო ლორია, მანანა ღოღოლაძე, მინა ფირცხალავა, ხატია უღანტი მარკეტინგის მენეჯერი: ლეკა მინთაშვილი
ტელ: 239-25-52; 599 10-15-20; 239-23-52	სარეკლამო სამსახური: 593 38-75-61; 239-23-53	დამფუძნებელი: შპს „თბილისელები პლუსი“ იბჭულება გამოცემულმა „თბილისელები“
ვებ-გვერდი: www.tbilisebi.ge ელექტრონული ფოსტა: tbilisebi2001@gmail.com		

ჟურნალი გამოყენებული სტატიებისა და ფოტოსურათების მთლიანი ან ნაწილობრივი გადამაქვდა რედაქციისთან შეთანხმების გარეშე ისევე, როგორც

თვალები „უნიტაზიდან“

ანუ, შვიონი ერთი სართულით მაღლა ცხოვრობს

იხე ხდება, რომ ამ ბოლო დროს რუსული ელმედია აქტიურად აშუქებს აქეთ – „ევრაზისტიკის“ (ვინმე არჩილ ჭყიოდის თამადაობით) აზრებს, იქით – „თავისუფალი ზონის“ რუსულენოვან ვერსიას, შიგადაშიგ კი აქვე, ჩვენთან, კომუნისტებში ანყოზენ მანიფესტაციებს (არ დაგვიმალავთ და, პირადად მე გულუბრყვილოდ მეგონა, რომ ასეთები დინოზავრებით გადაშენდნენ, მაგრამ, როგორც ათიოდე დღის წინათ ბათუმში გამართული მანიფესტაცია მონებო, ვაი რომ, თურმე, მწარედ შევმცდარავარ).

მე არ ვიცი, რა მოტივები ამოდრავებს რუსულ მედიას და არც ის მგონია, მანიფესტაციები, ზემონახსენებთა იმედუ იყოს მიზნების მისაღწევად, თუმცა ვიცი, რომ გასულ კვირას რფ-ის სახელმწიფო „დეუმელმა“ კიდევ ერთი „ბრძნული“ მოსაზრება გაახმოვანა.

კერძოდ, ვლ. ჟირინოვსკის თანაპარტიელმა „დეუმის“ სამთავრობო საათზე რფ-ის განათლებისა და მეცნიერების მინისტრს გაუშხილა, რომ, მისი აზრით, რუსი სტუდენტები, რომლებიც უცხოეთის უმაღლეს

სასწავლებლებში აბარებენ, არც მეტი, არც ნაკლები, შვიონები არიან. საქმე ეხება პროგრამა „გლობალურ განათლებას“, რომლის ფარგლებშიც სახელმწიფო აფინანსებს რუსი სტუდენტების უცხოეთში სწავლას, გადახდილ თანხას კი სტუდენტები შემდეგ სამშობლოში დასაქმებისას ანაზღაურებენ რამდენიმე წლის განმავლობაში.

„დეუმის“ დეპუტატმა ბრძანა: „ინინი ხომ მზა უცხოელი შვიონები არიან. ინინი აქ იმუშავენ, შემდეგ ნავლენ და ყველაფერს მოუყვებიან და ამის საფუძველზე დაგვიჩვენებენ ახალ სანქციებს.“

უცნობია, რა გადაწყვეტილებას მიიღებს რფ-ის განათლების სამინისტრო, თუმცა ადვილი წარმოსადგენია, რომ, თუ თავისი ფრთის ქვეშ მოგვაყუჩა, შვიონაჟის ბრალდებით გასამართლება თვით დედა-წულსაც კი არ აგვეცდება (თუ, რა თქმა უნდა, დახვრეტას გადავურჩით).

P. S. ანუ უნიტაზიდან საბჭოთა მზევრავი ქვიანი თვლებით იმზირებოდა...

ფიცი-მტკიცისი

არავისთვისაა საიდუმლო, რომ ჩვენს ქვეყანაში ფრიად აქტიურად მიდიოდა სჯა-ბაასი, ბოლოს და ბოლოს, საით გვიჭირავს კურსი და ვართ თუ არა დასავლური მიმართულების ერთგულები (ცოდვა გამხელილი ჯობს და, ძირითადად, იმ მოტივით, აქაოდა, დასავლეთმა გული არ აიყაროს ჩვენზე და, ნაკლებად იმის გამო, რომ დასავლური ცხოვრ-

ების წესი მოგვეწონს და გვხიბლავს – თავისი უფლებრივი მდგომარეობითა და სოციალური დაცულობით).

კოალიციიდან „თავისუფალი დემოკრატების“ გამოცალკევება ამ სჯა-ბაასი კიდევ უფრო გაამწვავა (თუმცა, საბოლოოდ, რამდენიც გავიდა, თითქმის იმდენივე დარჩა) და ჩვენმა პოლიტიკიტ-

უსაშველოები

ამ ლამის ხატზე დაიფიცა, რომ არათუ კუბოს კარამდე, სამყაროს აღსასრულამდე უერთგულებს დასავლურ კურსს!

ამიტომაც, სავესებით ბუნებრივი იყო, რომ პარლამენტში გამოსვლისას თვით პრეზიდენტმაც გაამახვილა ამ საკითხზე ყურადღება, პათოსით, ვემსგავსოთ და თავი მოვანოხოთ ევროპასო (იმის შიშით, ვაითუ, მშრალზე არ დაგვეტოვოსო?!).

მაგრამ, სანამ ჩვენ ფიცი-მტკიცეში ვართ და, თვით იმის შიშში, ვაითუ, თავზე დაგვახიონ ასოცირების შეთანხმება, თუ ლაზათიანად არ მოვიქცევით (გულ-ფულისკანკალით ვუცქერთ თვით ევროსაბჭოს დადგენილებებსაც კი, რამე ფარცავი არ ჩავგინეროწ), იმას გარდა, რომ საბაჟო კავშირში დავანებულ სომხეთსა და ყველანაირი კავშირების მიღმა გასულ აზერბაიჯანს გაშლილი გულით ეპატიჟებთან ასოცირებისკენ, ევროპარლამენტმა 529 ხმით მხარი დაუჭირა მოლდოვასა და ევროკავშირის შორის ასოცირების შეთანხმებას, რაც ბადებს რიტორიკულ კითხვას: და მაინც, რამ გავაჩინა ასეთი უსაშველოები?! –

ქრეატიულად მებრძოლები

„ბართ მხალი, შინ ბაატი“

სანამ სრულიად „ნაციონალური მოძრაობა“ ოკუპაციას ფრიად კრეატიულად, სახელდობრ, წარწერებიანი მაისურებით ებრძვის („არა ანექსიას!“), რაც იმასაც ნიშნავს, რომ, თუკი აქამომდე ოკუპანტთან ბრძოლის ყველაზე ეფექტიან საშუალებად ჯამჭურჭელს მოიაზრებდნენ, აწ იგი ვაცილიებით ჰუმანური საშუალებით – ქსოვილით ჩაანაცვლეს (აი, მესმის ვაცთომეკრეობა?!).

ოკუპაციასთან უკომპრომისო, ანუ მაისურებით მებრძოლებმა ერთობლივი ფოტოც კი გადაიღეს, სავარაუდოდ, იმ იმედით, რომ შთამომავლობას სამარადჟამოდ დარჩეს ფიცხელ ბრძოლაში ჩაბმული წინაპრების დოკუმენტური მტკიცება (და მერე რა, რომ შთამომავლობა ნივთმტკიცებად მხოლოდ საქართველოს ამჟამინდელ რუკას მიიღებს?!) –

როგორც უნდა იყოს, იმას გარდა, რომ მაისურებით ანექსიას თვით ზღაპრებშიც ვერ ამარცხებენ, თუ ვავისხენებთ, რომ ყოფილი ხელისუფლება ოკუპაციის წინააღმდეგ გალაშქრების იშტაზე რფ-ის მიერ აფხაზეთისთვის შეთავაზებული ინტეგრაციისა და თანამშრომლობის ხელშეკრულების გაფორმებამ მოიყვანა (რაც, დამეთანხმებით, 2008 წლის 26 აგვისტოს აღიარების ლოგიკური გაგრძელებაა) და იმასაც დავამატებთ, რომ 26 აგვისტოს აღიარების შემდეგ აწ მაისურიანი ოზოზციონერები, მაშინ კი შარვალ-კოსტუმინი ხელისუფალნი, აცხადებდნენ, რომ არასდროს ყოფილა საქართველო ისე ახლოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენასთან, როგორც 2008 წლის აგვისტოს ომისა და რუსეთის მიერ სეპარატისტული რეგიონების შემდეგ, სავესებით ბუნებრივია, რომ, ამ ლოგიკით, ზემონხსენებული ინტეგრაციის შეთანხმება (რფ-სა და აფხაზეთის შორის) ტერიტორიულ მთლიანობას კიდევ უფრო გვაახლოებს, რაც ლოგიკურად ნიშნავს, რომ გასაპროტესტებელი არაფერია?!

გვერდები მოამზადა ნინო ხარჩია

წლობის ტექნონი ინოვაცი

0902 200 206

0902 200 244

მობილურებიდან

ზარი ფასიანია

– დღეს საზოგადოება იმდენად უკომპლექსო გახდა, იმდენად შეიცვალა ღირებულებები, ძნელად მგონია, არსებობდეს რამე კომპრომატი, რითაც ადამიანზე ზემოქმედება შეიძლება. კომპრომატები უფრო საბჭოთა კავშირის დროს იყო და იქაც ხშირად იმედაცურებდაც მიუღიათ. მაგალითად, გადაუღიათ კაცის მიერ ცოლის ღალატი ან მამაკაცი მამაკაცთან, მაგრამ მიუღიათ პასუხი, ეს ჩემთვის კომპრომატი არ არის და ვისაც გინდათ, აჩვენეთო. დღეს ვის რა კომპრომატი უნდა წარუდგინო? ან თუ წარუდგენ, გეტყვის, არც თავია ჩემი და არც ტანია. ზღაპრად მიმაჩნია, რომ „ნაციონალურ მოძრაობას“ აქვს კომპრომატები ვინმეს მიმართ და ამით აშანტაჟებს. დღეს მოსმენებს, თვალთვალს აქვს კონკრეტული ოპერატიული დანიშნულება. არ გამოვრიცხავ, „ნაციონალებს“ ჰქონდეთ პორტარტული აპარატები, რომლითაც უსმენენ ვილაცებს და ამით რაღაც ამბებს იგებენ, თორემ ამის იქით კომპრომატების თემა რეალურად მკვდარია.

– თქვენ მხოლოდ მორალური ტიპის კომპრომატები ახსენეთ, მაგრამ ხომ არსებობს სხვა ტიპის კომპრომატები, რომლებიც სულაც არ ეხება ინტიმს?

– მაგალითად, კორუფცია?

– ისეც, უცხოურ სპეცსამსახურებთან თანამშრომლობა, კომერციული საიდუმლოება, ყველაფერი, რაც ინტიმური ცხოვრების გარეთაა.

– ეს თემები რჩება. სამწუხაროდ, დღეს კორუფცია კომპრომატად ვერ ჩაითვლება, არავის უნობდებენ, კორუმპირებულთა დღეს მთავარი კომპრომატია: „რუსეთუმე“, „პუტინის მონა“. თუმცა ამ ტიპის კომპრომატი უნდა იყოს რუსეთში გადაღებული ჩანაწერი, რომ ვილაც შედის „ლუბიანკაზე“. ამას გარდა, რა შეიძლება, იყოს კომპრომატი?! დღეს მე არ ვიცი საქართველოში პოლიტიკოსს, რომელსაც არ ჰქონია ურთიერთობა რუსეთის პოლიტიკოსებთან ან რუსეთის სპეცსამსახურებთან.

– რუსეთის სპეცსამსახურებთან ურთიერთობაში რას გულისხმობთ?

– ზოგმა შეიძლება, არც იცოდა, რომ სპეცსამსახურის თანამშრომლები შეხვდნენ, ეგონათ პოლიტიკოსები ან ბიზნესმენები, ზოგმა კი შეიძლება, იცოდა. ჩვენ მაინც ძველი წარმოდგენა გვაქვს სპეცსამსახურების საქმიანობასა და მათთან ურთიერთობაზე. დღეს ეს ურთიერთობები გადის ნაცნობობაზე, მათგან შეპირებების მოსმენაზე და ამათგან შეპირებების მიცემაზე, რომ, თუ ჩვენ მოვალთ ხელისუფლებაში, გავაუმჯობესებთ ურთიერთობებს.

– ასე მარტივად ვითომ?

– აბა, თქვენ რა გგონიათ, რუსეთის ხელისუფლებამ ჩანერგა აგენტები საქართველოს ხელისუფლებაში?! რა უნდა მოიპაროს, რომელი სახელმწიფო საიდუმლო?

– ეკონომიკური, უსაფრთხოების, იმავე ომის დროს საიდუმლოების მეტი რა უნდა გვექნოდეს?

– მიხეილ სააკაშვილმა უფასოდ გაყიდა თბილისის დაცვის საიდუმლოება: აქა და აქ

კვლავ აქტუალურია მოსაზრება, რომ ძველი ხელისუფლება ახლებს კომპრომატებით აშანტაჟებს, რომლებიც თავის დროზე დაიძვადეს და იმასაც ამატებენ, რომ ძველებს დღესაც მიუწვდებიან ხელი მოსმენა-თვალთვალის საშუალებებზე. მეორე მხრივ, კომპრომატებით მართვის ტრადიციისთვის საფუძვლის ჩაყრას ვლუარდ შევარდნადის სახელსაც უკავშირებენ. ამიტომ უშიშროების ექსპერტთან, პაპარი სხაპრანიასთან შევეცდებით იმის გარკვევას, რა მიზნების მიღწევას შესაძლებელი კომპრომატების ომით.

როგორ ახალსაზრდა ვაღიარო ხაზუკიანი უშიშროების საინისტრო „აგენტების კასი“ ირაკლი პლასანიოტი საკუთარ „რუსეთის კასოებს“

ბეტონის კედელი გავაკეთეთ, ზარბაზნები უნდა დაგვეყენებინა, იქ თხრილები გავთხარეთო, დაღესტნიდან მქონდა დაცული გზა და ახლა ისიც დაუცველია.

– იმას ამბობთ, რომ უცხო ქვეყნების სპეცსამსახურებისთვის არ არის საინტერესო საქართველო და აქ არ ჰყავთ თავიანთი აგენტები?

– დღეს როდესაც არსებობს პოლიტიკური ძალები, სპეცსამსახურები რა საჭიროა?! დღეს ყველაფერი უფრო აშკარა გახდა. სუფთა სპეცსამსახურული საქმიანობა საჭიროა სწორედის შემთხვევაში, როდესაც ადამიანი ფლობს კონკრეტულ სახელმწიფო საიდუმლოებებს. ეს შეიძლება, იყოს სამხედრო, ტექნოლოგიური საიდუმლოება, რაც ჩვენ არ გვაქვს.

– თქვით, შეიძლება, „ნაციონალებს“ ჰქონდეთ პორტატული მონიტორინგები და იმ ნაშბ მიყურადების საშუალება. რას აძლევს ეს მათ, თუ აქვთ ასეთი საშუალება? რამე უპირატესობა?

– მაგალითად, მათ ნინასწარ იცინა, რა ნაბიჯს გადადგამს ხვალ კონკრეტული მინისტრი ან ხელისუფალი, შეუძლიათ ნინასწარ გამოხტნენ და თქვან.

– მაგრამ ეს ხომ ნიშნავს, რომ ბიზნესსაიდუმლოს გაგებაც შეუძლიათ და იმის, ვის დაჭერას აპირებენ და რა ბრალდებით?

– ზოგადად შეიძლება, რუსეთსა და დიდ ქვეყნებში ძალიანა განვითარებული ბიზნესდაზვერვა და კოტრდაზვერვა, მაგრამ ჩვენთან ნაკლებად. მაგალითად, ჩემ დროს საბჭოთა უროიდის შიშით მიიღეს ნორმა, რომ ნორმატიული აქტი არ შეიძლება, იყოს საიდუმლო და საინისტროს შიდა ნორმატიული აქტებიც კი არ იყო საიდუმლო. საერთოდ, ფორმალურად, შევარდნადის ხელისუფლება იყო ყველაზე გახსნილი ხელისუფლება. მე თვითონ ვარ ამის მსხვერპლი, მაგალითად, ჩემი და გუბაზ სანიკიდის საუბრის ფალსიფიცირებული ჩანაწერი გამოქვეყნდა შსს-მ, ვანი მერაბიშვილი ჰყავთ დაჭერილი, მაგრამ რატომ არ ნაუყენეს ბრალი ჩემი და გუბაზ სანიკიდის უკანონო მოსმენის გამო?! ეს რატომ არ არის დანაშაული?!
– არსებობდა მოსაზრება, რომ შევარდნაძემ ჯერ კიდევ საბჭოთა საქართველოს შსს მინისტრობისას დანერგა კომპრომატებით მართვის მეთოდი, რასაც ფრიად წარმატებით იყენებდა შემდეგაცო. ანუ ყველა მალაჩინ-

ოსანზე იქმნებოდა საქმე, რომელიც თაროზე იდო პროკურატურაში და თუ დასჭირდებოდათ იმ პირზე ზემოქმედება, ამოუწვედნენ ამ საქმეს. ეს გაგრძელდა სააკაშვილის დროსაც და, ამბობენ, ახლაც იგივე ხდებაო.

– შევარდნადის ხელისუფლების დროს ეს ამბავი გამოიცხადებოდა იყო ორი რამის გამო. ჯერ ერთი, ჩვენ ამის საკანონმდებლო შესაძლებლობა არ გვექონდა. ეს დღესაც შესაძლებელი, როდესაც სააკაშვილის ხელისუფლებამ თავის დროზე მიიღო ისეთი კანონი, რომ შესაძლებელია, ისე აღიძრას სისხლის სამართლის საქმე კონკრეტული პირის მიმართ, რომ ამ პირმა არც იცოდეს და არც დაცვის საშუალება აქვს, შესაბამისად. ამიტომ ვამბობდი, სააკაშვილი და მისი გუნდი მათ მიერვე შექმნილი კანონმდებლობით უნდა გაასამართლონ-მეთქი. ერთი სიტყვით, ჩვენ დროს ეს ძალიან რთული იყო; მეორე – შევარდნადის დროს ამის არც ტექნიკური საშუალება არსებობდა და არც ფინანსური. ასეთ საქმეებს სჭირდება ფული აგენტურისგან ინფორმაციის მოსაპოვებლად, ხალხის გადმოსაბირებლად, არადა, რა ფულზეა ლაპარაკი, როდესაც ჩემი საინისტრო სულს დაფავდა?! ჩვენი მდგომარეობა იყო სავეალლო. შევარდნაძემ, მართალია, ძალოვნებს ეყრდნობოდა, მაგრამ მას ჰყავდა პეტრე პირველის დროინდელი ტიპის ძალოვნები. როდესაც პეტრე პირველმა შექმნა ძალოვანი სტრუქტურა, ჰკითხეს, ხელფასი რამდენი დაეუნიშნოთო, პეტრემ უთხრა, არ უნდათ ხელფასი, თვითონ გამოიკვებავენ თავიანთ თავსო. დაახლოებით, ასე ვიყავით ჩვენც.

– პოლიცია გასაგებია, საიდან იღებდა ქრთამს, მაგრამ თქვენი უწყებისთვის, უშიშროებისთვის, ვის უნდა მიეცა ქრთამი, სხვა ქვეყნის სპეცსამსახურებს ხომ არა?

– პირველი ხუთი თვის განმავლობაში, რადგან „რუსთავი-2-ში“ შევიდნენ, გავაუქმე ეკონომიკური სამსახური და ამ ხნის განმავლობაში არც ერთი მინისტრი არ მესალმებოდა.

– რატომ?

– არ მთვლიდნენ მნიშვნელოვან მინისტრად, ჯაშუშების მინისტრი ვიყავი, ჯაშუშად კი თავს არავინ მიიჩნევდა; ფული მე არ მქონდა და ტექნიკური შესაძლებლობები, რაც ყველამ იცოდა, ასე რომ, რა ზემოქმედება უნდა მომეხდინა ვინმეზე?! შემდეგ, როდესაც ისევ შექმნილი ეკონომიკური სამსახური, დამოკიდებულება შეიცვალა. მე უნდა გითხრათ პირდაპირ: იმის ფონზე, დღეს რა კორუფციაა, სააკაშვილის დროს რა კორუფცია იყო, მე რომ ვინმემ მითხრას, კორუმპირებული ხარო, ჩემგან მიიღებს სიამა.

– მასშტაბების შედარებაც კი არ შეიძლება?

– უდიდეს შეურაცხყოფად ჩავთვლი. ორნულიანი და სამციფრიანი კორუფცია შედარებით შეიციფრიანი და ექვსნულიანი კორუფციას?!
6

- მაგრამ მაინც ხომ იყო კორუფცია?!

- 280 ლარი მქონდა ხელფასი და, აბა, როგორ ვიცხოვრებდი, თქვენი აზრით?!

- როგორ ცხოვრობდი?

- კორუფცია იყო ის, რომ ვილაც რაღაცას მიწუქნიდა; ვილაც სპეცრაზმზე მესმარებოდა? ვილაც თავისი ბიზნესიდან რაღაცას მომცემდა. პირობითად რომ ვთქვათ, თუ ვილაც იხდიდა 100 ლარ ქრთამს, იქიდან 90 ლარი მიჰქონდა ფინანსთა სამინისტროს. ეს იყო მირიან გოგიაშვილის ფინანსთა მინისტრობისას. მე სხვა ფუნქცია და ამოცანები მქონდა: სამინისტროს უნდა ეარსებებ, აბა, როგორ იარსებებდა 120-ლარიანი ოპერატიული თანამშრომელი?! რა ინფორმაცია უნდა მოეპოვებინა, როდესაც აგენტურაზე 30 ლარი იყო გამოყოფილი, მაშინ, როდესაც ჩემს დროს ამერიკელები და რუსები თითო წყაროს უხდიდნენ 100 000 დოლარს. მაგალითად, ერთ ჩემს თანამშრომელს ამერიკელებმა ინფორმაციაში ოფიციალურად გადაუხადეს 80 000 დოლარი. მინისტრად რომ დამინიშნეს, პირველ დღეს ფეხით წავედი სახლში და 10 000 დოლარი მომცეს ამერიკელებმა, რომ მანქანა მეყიდა. ირაკლი ალასანია რომ მოვიდა, მანქანა არ ჰყავდა, ვილაცას ვთხოვეთ და იმ კორუფციულ მანქანაზე იჯდა კარგა ხანს.

- „კორუფციული მანქანა“ რას ნიშნავს?

- კორუფციულია, როდესაც ვილაცამ გაჩუქა, თუ ვანო მერაბიშვილი ამას შემდეგ ოფიციალურად აფორმებდა, ჩემს დროს ეს კანონით აკრძალული იყო და ამიტომ ვერ ვაფორმებდით.

- თქვენს თანამშრომელს 120 ლარი ჰქონდა ხელფასი და 80 000 დოლარს უხდიდნენ სხვა ქვეყნის სპეცსამსახურები ინფორმაციაში, ახლა ხელფასები გაცილებით დიდია, ესე იგი, ინფორმაციის ფასიც ხომ გაიზარდებოდა, თქვენ კი ამბობთ, ამაში ფულს აღარავინ იხდისო?

- ახლა არ არსებობს ისეთი პრობლემა, როგორც მაშინ პანკისის ხეობა იყო.

- რაც არსებობს?

- რაც არსებობს იმისთვის ფულის გადახდა არ არის საჭირო, იმდენად გამჭვირვალეა ყვე-

ლაფერი. პოლიტიკურ ინფორმაციაზე ვაბობ. რაში სჭირდება რუსეთის სპეცსამსახურებს, რომ გაიგოს პრემიერ-მინისტრისა თუ თავდაცვის მინისტრის შორის დამოკიდებულება?! ეს ხომ ისედაც აშკარაა?! თან, საზოგადოებაც ხომ ქმნის რაღაც განწყობებს და პოლიტიკოსებს ამისკენ უბიძგებს?! ამიტომ ამაში ფულს არავინ გადაიხდის, არც ამერიკელები და არც რუსები. დღეს მათ სჭირდება მხარდაჭერა. პოლიტიკური კორუფციის კლასიკური მაგალითია, რაც ამერიკის ელჩმა გააკეთა, როდესაც აშკარად დაუჭირა მხარი ირაკლი ალასანიას.

- და რას მიიღებენ ამის სანაცვლოდ. რას ნიშნავს „პოლიტიკური კორუფცია“?

მინისტრალ რომ დაინიშნეს, პირველ დღეს ფეხით სახლში და 10 000 დოლარი მომცეს ამერიკელებმა, რომ მანქანა მეყიდა

- როდესაც ჩინოვნიკი დაუმსახურებლად იღებს რაღაც მხარდაჭერებს, მხოლოდ იმიტომ, რომ ერთგულია კონკრეტული პოლიტიკური ვექტორის. ამ კონკრეტულ შემთხვევაში, ეს ჩინოვნიკი ერთგულია დასავლური ვექტორის.

- ანუ ამერიკის აგენტია?

- თქვენ ძველი გაგებით თქვით. მოდი, პირდაპირ ვთქვათ, ის არის ამერიკელების კაცი და ამერიკელობს იმაზე მეტად, ვიდრე ამერიკელები სთხოვენ.

- ასე გაუჭირდათ „ამერიკელების კაცები“ ჩვენს მთავრობაში?

- მათ ჰყავთ თავიანთი კაცები, მაგრამ ამერიკელებს აქვთ ერთი თვისება, ისინი ბოლომდე ებლაუჭებიან თავიანთ კაცებს. ამერიკაში ისე ადვილად არ იცვლება პროექტები, როგორც რუსეთში. რუსეთი უცებ ცვლის, იმიტომ რომ ახლოსაა, ამერიკა შორსაა და ვისაც იცნობენ, ებლაუჭებიან.

- მარტივად რომ ვთქვა, რუსეთი უფრო

ადვილად სწირავს თავის კაცებს, ვიდრე ამერიკა?

- თქვენ ასე დაარქვით, მე ასე ვიტყვი: რუსეთი უფრო ადვილად ცვლის, ვიდრე ამერიკა. მე, მაგალითად, ამერიკელები თავიანთ კაცად არ მთვლიდნენ.

- ირაკლი ალასანია როდის გახდა ამერიკის კაცი? თქვენ როდის შეამჩნიეთ?

- მე ამის გამო მოვიყვანე სამსახურში, დაბალანსება მჭირდებოდა.

- რუსეთის კაცი ვინ იყო მაშინ თქვენს სამინისტროში?

- ეს ნაწილი მე ვითავებ, მე გავაკეთე გარღვევა ამ მიმართულებით. როდესაც ამერიკელებთან დავინყე ურთიერთობა, მიგვხვდა, თუ ამას არ დავაბალანსებდი, ცუდად იქნებოდა საქმე. კარგა ხანს ეს ბალანსი გამომდიოდა, სანამ პანკისის საკითხს არსებითად არ გადავწყვიტეთ, 2002 წლის სექტემბრამდე, მაგრამ შემდეგ ამერიკელებმა დაიწყეს კონფრონტაცია: ამიკრძალეს რუსული ინტერესების გატარება ჩვენს სამინისტროში.

- რაში გამოიხატებოდა რუსული ინტერესები?

- არაფერი არ უნდა გამეკეთებინა რუსებისთვის.

- მერედა, არ გაგვეკუთვნინათ?

- როგორ?! პრობლემები ისევ იყო პანკისის ხეობაში, ამას გარდა, როდესაც შეთანხმებულები ვიყავით თანამშრომლობაზე, როგორ უნდა შემეწყვიტა?! მათ რომ სანაცვლოდ შემოეთავაზებინათ, ჩვენ მხარში დაგიდგებით, სამინისტროს ავიშენებთ...

- თქვენ გვეითხათ, რას მპირდებით სანაცვლოდ?

- არაფერს... იმ მოლოდინებს მიქმნიდნენ, რითაც დღეს აპრიყებენ ხალხს ჩვენი პოლიტიკოსები და ვიცოდი, რომ ეს, გარდა კონფრონტაციისა, არაფერს მომცემდა. რუსეთი ისევ დაიწყებდა აშკარად სხვა ტონის საქმიანობას ისევე მტრად გადავიკიდებდით. მაშინ არც მოყვარე იყო და არც მტერი. ამერიკელებმა კი, ფაქტობრივად, მომთხოვეს, რუსეთთან მტრობის დაწყება, რაც შემდეგ მოხდა კიდევ.

ნიკო ხაჩიკა

ალექსიზვილიძის კლინიკა

სერვისისა და სასსკიბის დაავადებების მკურნალობა უსწრაფესი უწყობით

ციხანა ბურჭულაძე
(58 წ, ექიმი, თბილისი): **დი-აგნოზი** - ხერხემლის ოსტეოქონდროზი, მარჯვენა იმიალგია - „ჯანმრთელობა ყველაფერი არ არის, მაგრამ, ჯანმრთელობის გარეშე ყველაფერი არაფერია“ - ეს ცნობილი ფრაზა უკვე მერამდენედაც მარწმუნებს ამ სიტყვების ჭეშმარიტებაში. ისეთი ტკივილები მქონდა აქ მოსვლამდე, დღედაღამ არ მა-

წერვის ანთება, რადიკულიტი, ოსტეოქონდროზი, დისკოზი (დისკოს თიაქარი) სასსკიბის დაავადებები (ანთება, მაროლები), პოდაგრა - აი, იმ დაავადებების არასრული სია, რომლებსაც ექიმი მანანა ალექსიზვილი უსწრაფესი უწყობით მკურნალობს. მას მკურნალობის საკუთარი, უნიკალური მეთოდი აქვს, რომლითაც მინიმალურ ვადებში იღებს საოცარ შედეგს და უამრავ იმედგადაწურულ ავადმყოფს უბრუნებს სიცოცხლის ხალისს.

სვენებდა. აღარაფერი მიხაროდა, ტკივილმა საწოლს მიმაჯაჭვა. ნამლები მედგას არ მაძლევდა, მტკიოდა წეული, ტკივილი გადადიოდა მარჯვენა ფეხში. ჩემმა კოლეგამ, ქალბატონმა მანანამ, საოცრად მოკლე ვადაში

მოახერხა ჩემი ტკივილების კუპირება - 2 დღეში საკუთარი ფეხით მოვედი პროცედურებზე. დღეს მეშვიდე დღეა და, პრაქტიკულად არაფერი აღარ მტკიავს, რისთვისაც უღრმეს მადლობას ვუხდით მას!

ბუასილი მარტივად იკურნება

შალვა რატიანი (42 წლის ინჟინერი, თბილისი): ეს დაავადება რვა თვის წინ დამეწყო და ბოლოს უმწვავესი ტკივილით მომიყვანეს აქ. მქონდა წვა, ქავილი, კვანძები, კუჭის შეკრულობაც, გასტრიტიც, ქოლესისტიტიც, შებერილობაც. დამინიშნეს ათდღიანი კურსი. ნაწილ მალამოები, ბალახების ნაკრები, მცენარეული წვეთები. უძლიერესი ტკივილგამაყუჩებელი ტორადორი რომ ტკივილს არ მიყუჩებდა, ამ მალამოებმა ერთ დღეში გამინახებრა ტკივილი, სამ დღეში კი ჩემი ტკივილები მთლიანად აღადგა. პირველივე კურსზე მომიწერა კუჭის შეკრულობა და მომეხსნა ყველა სხვა ჩვილი. ნამდვილად ვერ ვიყუ-

რება, დილით რომ ვიღვიძებ და არაფერი აღარ მტკიავს. სიტყვები არ მყოფნის ჩემი მადლიერების გამოხატავა. რასაც ქალბატონი მანანასა და ბატონი სოსოს მიმართ ვგრძნობ.

მისამართი: მეტრო „ნაბახლევიან“, ცოტნე

დადიანის ქუჩა №87 (ყოფილი რკინიგზის პოლიკლინიკა); კაბინეტი №18; №19. მიღება 11-დან 15 საათამდე, წინასწარი ჩანერით. ტელეფონები: 599-10-06-36; 599-57-16-99.

თამუნა ნიჟარაძე

ოფიციალური ინფორმაციით, სურსათის უვნებლობის სააგენტომ მხოლოდ სექტემბრიდან მოყოლებული რამდენიმე ობიექტი დახურა და დააჯარიმა. კერძოდ, 4 სექტემბერს მცხეთასა და ბათუმში, კრიტიკული შეუსაბამობების აღმოჩენის გამო, სურსათის ობიექტებს სანარმოო პროცესი შეუჩერა. 15 სექტემბერს ბათუმში ფარნავაზ მეფის ქუჩაზე მდებარე მარკეტში საეჭვო შეფერილობის ღვინის რეალიზაციის ფაქტი გამოავლინა (მოქალაქის დახმარებით, რომელსაც „ქინძმარაული“ შეფერილობა საეჭვო ეჩვენა) და შემოსავლების სამსახურს გადასცა. 17 სექტემბერს თბილისში, ბელიასვილის ქუჩაზე, სახინკლე „თალალურას“ შეუჩერეს სანარმოო პროცესი (სხვა დარღვევებთან ერთად, სახინკლეში ვერ წარმოადგინეს ხორციის კეთილსამედიკალური დამამატებელი დოკუმენტი, რის გამოც მფლობელი – შპს „თალალურა მენჯენტ კომპანი“ 1 000 ლარიანი დაჯარიმდა. 18 სექტემბერს კი იგივე ობიექტი განმეორებით დააჯარიმეს – ნაკისრი ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო). 24 სექტემბერს ქობულეთში მდებარე შპს „ჯუდე“ აგრარულ ბაზარს შეუჩერეს სანარმოო პროცესი და ბიზნესოპერატორი დააჯარიმეს კიდევ (შიზეზები – დეზინფიცირების საშუალებების არქონა, კოროზირებული ხორცსაკვები მანქანა და ხორციის საკიდი კაუჩუბი, ხორცი – ჯანმრთელობის ნიშანდების გარეშე). 8 ოქტომბერს მარნეულში მდებარე საქაბაბეს, ასპინძაში მდებარე სურსათის მალაზიასა და თელავის „რძის პროდუქტების გადამამუშავებელ სანარმოსაც“ იგივე ბედი ეწია. 9 ოქტომბერს სააგენტომ მოქალაქეებს მიმართა, ვინც იმ დღეებში შპს „მადის“ მიერ წარმოებული პელმენი, ხინკალი, ქაბაბი და სხვა ხორცპროდუქტები შეიძინა, ვინაიდან დადგინდა ამ პროდუქტებში პათოგენური მიკროორგანიზმის არსებობა. აღნიშნული წარმოების პროდუქტია ესკელიდანაც ამოღეს და გაანადგურეს. 23 ოქტომბერს იმერეთში 655 კგ დაუდგენელი წარმომავლობის ხორცი აღმოაჩინეს, სანარმოო დააჯარიმეს, ხორცი გაანადგურეს. 4 ნოემბერს კი გურჯაანის რაიონში შპს „ვიტოს“ აგრარულ ბაზარსა და ზესტაფონის ერთ-ერთ რესტორანს სანარმოო პროცესი შეუჩერეს. 29 ოქტომბერს იგივე ბედი ეწია ბათუმში მდებარე ერთ-ერთ სამაურმესა და ნეატიუმში მდებარე ერთ-ერთ რესტორანს.

ამის მიუხედავად, ჩვენი სასურსათო ბაზარი მაინც დაუცველია, რადგან დიდხელად ისევ მწარმოებელთა და რეალიზატორთა კეთილსინდისიერების იმედზეა, სურსათის უვნებლობის სააგენტოს კი რესურსი არ ეყოფა ყველა ობიექტის შესამოწმებლად. რამდენად ხერხდება მომხმარებლის დაცვა საშიში საკვები პროდუქტებისგან, – თემას „კონსტიტუციის 42-ე მუხლის“ იურისტის ანზორ ხატიაშვილი განვითმარტავს.

– როგორია სამართლებრივი მდგომარეობა, რამდენად დაცული თუ დაუცველია მომხმარებელი სურსათისგან?

– ბოლო პერიოდში მნიშვნელოვანი ცვლილებები განხორციელდა კანონმდებლობაშიც და პრაქტიკაშიც. როგორც მოგეხსენებათ, სურსათის უვნებლობის სააგენტო პასუხისმგებელია ბაზარზე არსებული პროდუქტის კონტროლზე. კონტროლი კი იმასაც ნიშნავს, მომხმარებელს მიანდონ ინფორმაცია, რომ მან სწორი არჩევანი გააკეთოს, რომელი პროდუქტი მოიხმარ-

რას უნდა ვივაქსიოთ ყურადღება საკვები პროდუქტის შექმნისას და რაზე არ არის პროდუქტზე მითითებული ვალდებულებები ჯანსაღი ადამიანის გასაღებად

ის და რომელი – არა. დასახელებს სანარმოები, რომლებიც უხარისხო პროდუქტს ანარმოებენ. ადრე სურსათის უვნებლობის სააგენტომ მხოლოდ სტატისტიკის განსაჯაროებით შემოიფარგლებოდა ხოლო, ახლა კი მათ საიტზე პერმანენტულ რეჟიმში განათავსებენ ინფორმაციას კონტროლის შედეგად აღმოჩენილ მავნე საკვებზე, ინსექტიციების შედეგებზე, თუ რომელი კომპანიის პროდუქტი აღმოჩნდა დაბინძურებული. ამ კუთხით, მისასალმებელია

გენმოდელირებული თესლით მოყვანილი პროდუქტი უნდა იყოს დახურულ სივრცეში, მაგრამ ეს ნორმა უნდა ამოქმედდეს 2015 წლიდან

სააგენტოს აქტიურობა, რადგან მომხმარებელი ინფორმირებულია, რომელ მწარმოებელს ენდოს და რომელს – არა. ასევე, რამდენიმე საკანონმდებლო ცვლილებაზე მინდა, გავამახვილო ყურადღება: ეტიკეტირებასთან დაკავშირებით ბოლო დროს შევიდა ცვლილება კანონში და ეტიკეტზე მითითებული უნდა იყოს, არის თუ არა პროდუქტი გენმოდელირებული. აქამდე რეალიზატორს ვალდებულება ჰქო-

აქამდე რეალიზატორს ვალდებულება ჰქონდა, რომ დაუზღვეს მოსახლეობა გენმოდელირებული პროდუქტის რეალიზაციის დროს

ნდა, რომ ვადაგასული საქონელი ამოელო ქსელიდან, მაგრამ კანონმდებლობაში არ იყო გათვალისწინებული არანაირი სანქცია, ახლა კი ვადაგასული საქონელი ვაჭრობის შემთხვევაში, მცირე ბიზნესოპერატორი ექვემდებარება დაჯარიმებას 200 ლარის ოდენობით, სხვა დანარჩენი კი – 500 ლარით.

– ეს არ ვიცოდი, ანა ამ უფლებასაც აქტიურად გამოვიყენებ.

– ეს ნორმა უკვე მოქმედებს. ასევე, ჯარიმება ეტიკეტირების წესის დარღვევაზეც. თუმცა, ჩემი აზრით, ჯარიმა, 500 ლარი, მაინც მცირეა. მეორე მხრივ, „სხვაში“ იგულისხმება დიდი ბიზნესი და უსამართლობა მგონია, ჯარიმის ასე განაწილება: მცირე ბიზნესოპერატორისთვის 200 ლარი დიდი თანხაა, მაგრამ დიდი ბიზნესოპერატორისთვის 500 ლარი უმნიშვნელო თანხა შეიძლება, იყოს. ნებისმიერ შემთხვევაში კი, პროდუქტი ექვემდებარება ამოღებას. მართალია, კანონმდებლობით, იმპორტირებული პროდუქტის ეტიკეტზე წარწერა უნდა იყოს ქართულ ენაზე, მაგრამ გვცხვება პროდუქტია, რომელსაც არ ახლავს ინფორმაცია ქართულ ენაზე.

მნიშვნელოვანია ის ცვლილება, რომ საბაჟო-გამშვებ პუნქტზეც დანესდა კონტროლი და შემოსავლების სამსახური ახორციელებს იმპორტირებული საქონლის მონიტორინგს და გასცემს სერტიფიკატს საქონლის განაჯარბისას.

– რის მიხედვით ვიცოცხლებ სერტიფიკატს, იმ საბუთებს ენდობან, რომლებსაც წარმოადგენს იმპორტიორი?

– დიას, გათვალისწინებულია სამართლებრივი ნორმებით, თუ რა დოკუმენტაცია უნდა ახლდეს საქონელს და ისინი უნდა აკმაყოფილებდეს საქართველოში არსებულ მოთხოვნებს. წინააღმდეგ შემთხვევაში, საქონელი ან უნდა გააბრუნონ ქვეყანაში, საიდანაც შემოიტანეს, ან შემომტან პირს დაავალონ მისი გადამამუშავება, თუ ეს შესაძლებელია, რომ შესაბამისობაში მოვიდეს ჩვეთნარს არსებულ ნორმებთან. შესაბამისად, შემოსავლების სამსახურის საიტზეც ხშირად ნახავთ ინფორმაციას, რომ ამა თუ იმ ქვეყნიდან შემოტანილი პროდუქტია ვერ აკმაყოფილებდა მოთხოვნებს და ის უკან გააბრუნეს. რაც იმაზე მეტყველებს, რომ, ამ კუთხით, შემოსავლების სამსახურიც მუშაობს. ასევე, მანამდე არსებული ვითარების ხარვეზი იყო ის, რომ მთავრობა განსაზღვრავდა არაკეთილსამედო ქვეყნების ჩამონათვალს. ძირითადად, ესენი იყო აფრიკისა და აზრიის ლარები, განვითარებადი ქვეყნები და იქიდან იმპორტირებულ საქონელზე აუცილებელი იყო, რომ მწარმოებელს ჰქონოდა იმპორტირების შესაბამისი ნებართვა. ასევე, თუ ეს საქონელი ექვემდებარებოდა ვეტერინარულ ან ფიტოსანიტარულ კონტროლს, სააგენტოს უფლება ჰქონდა, არაკეთილსამედო ქვეყნებში მიევიდნა თავისი თანამშრომელი, რომ მას ადგილზე ენახა, რა მდგომარეობა იყო სანარმოოში. თუმცა პრობლემა ის იყო, რომ ამ თანამშრომელს არ ჰქონდა არანაირი აღჭურვილობა და, ამდენად, ადგილზე ვერაფერს შეამოწმებდა.

– ფაქტობრივად, სეირნობდა, ესე იგი.

– მას მხოლოდ ვიზუალურად ჰქონდა პროდუქტის დათვალიერების საშუალება, მიკროდაბინძურებას ვერ შეამოწმებდა. არადა, ხშირად დაბინძურებული პროდუქტი ვიზუალურად ფანსალად გამოიყურება. ასევე, ბოლო დრო საუბარი იყო გენმოდელირებული თესლით მოყვანილი პროდუქტის იზოლირებაზე ბუნებრივი პროდუქტისგან. გენმოდელირებული

რა ოქონობის 10-წლიანი იპოთეკური სესხი აქვს თავსავე მინისტრს მინდია ჯანელიძეს და რა უჯდება ყოველწლიურად მათი მოსახურება

ან უკვე თავდაცვის მინისტრი, თადარიგის პოლკოვნიკი მინდია ჯანელიძე 1978 წლის ივლისშია დაბადებული თბილისში. უმაღლესი განათლება საქართველოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის აკადემიაში მიიღო, სადაც 1995-2000 წლებში სწავლობდა, შესაბამისად, აქვს იურისტის დიპლომი. ამას გარდა, პროფესიული კურსებიც გაიარა: 2006 წელს ვაშინგტონში – საქართველო-აშშ-ის ერთობლივი სასწავლო კურსი უსაფრთხოების საკითხებში; 2008 წელს თბილისში – საქართველო-საფრანგეთის ერთობლივი პროგრამა უსაფრთხოების საკითხებში; 2012 წელს, ასევე, თბილისში – საქართველო-დიდი ბრიტანეთის ერთობლივი პროგრამა უსაფრთხოების საკითხებში. მისი შრომითი ბიოგრაფია 2000 წელს იწყება საქართველოს საგარეო დაზვერვის სამსახურში – ოპერატიული სამსახურის ოფიცრად; 2004 წელს ოპერატიული სამსახურის განყოფილების უფროსი გახდა, ხოლო 2007 წელს – ოპერატიული სამსახურის სამმართველოს უფროსის მოადგილედ; 2008 წელს ინფორმაციული დირექტორატის სამმართველოს უფროსად დაინიშნა, ხოლო 2012 წელს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს კონტრდაზვერვის დეპარტამენტის დირექტორი გახდა; 2014 წლის იანვარში საქართველოს პრემიერ-მინისტრის თანაშემწედ გაამწესეს სახელმწიფო უსაფრთხოების საკითხებში, ხოლო გასულ კვირას კი საქართველოს თავდაცვის მინისტრის პორტუგალი ჩააბარეს.

თავისი პირველი დეკლარაცია ბ-ნმა ჯანელიძემ 2013 წელს შეავსო, როგორც კონტრდაზვერვის დეპარტამენტის დირექტორმა და ოჯახის წევრებად მოუთითა: 1983 წელს დაბადებული მეუღლე და ორი შვილი: 2003 წელს

დაბადებული თეიმურაზი და 2008 წელს დაბადებული მარიამი.

იმხანად ოჯახის უძრავი ქონება მხოლოდ მინდია ჯანელიძის საკუთრება იყო: ბინა თბილისში, ჩარგლის ქუჩაზე (ფართობი – 115 კვ.მ.); იქვე მდებარე ავტოფარეხი და მშენებარე ბინა თბილისში, მოსკოვის გამზირზე (ფართობი – 72 კვ.მ.). მასვე ჰყავდა 2002 წლის ავტომანქანა – „ML 320“.

2012 წლის განმავლობაში მინდია ჯანელიძემ, როგორც საქართველოს დაზვერვის სამსახურის ინფორმაციული დირექტორატის სამმართველოს უფროსმა, 29 549 ლარი მიიღო, ხოლო, როგორც შსს-ს კონტრდაზვერვის დეპარტამენტის დირექტორმა – 8 324 ლარი. რაც შეეხება ეკატერინე ჯანელიძის შემოსავალს, სტი „თრეველ ჯორჯიას“ თრეველ კონსულტანტად მუშაობისას მან 10 080 ლარი მიიღო. 2011 წელს მინდია ჯანელიძემ „საქართველოს ბანკიდან“ 26 000 აშშ დოლარის ოდენობის სესხი აიღო 10 წლის ვადით, რომლის მომსახურებაც 2012 წელს 4 820 აშშ დოლარი დაუჯდა. თუმცა იმავე წელს ავტომანქანა „მიცუბში პავეროს“ გასხვისებით 3 400 აშშ დოლარი მიიღო.

2014 წელს მინდია ჯანელიძემ დეკლარაცია შეავსო, როგორც კონტრდაზვერვის დეპარტამენტის ყოფილმა დირექტორმა და ოჯახ-

ის წევრებად მოუთითა მეუღლე და სამი შვილი: 2014 წელს შესძენიათ მესამე შვილი – მათე.

გაიზარდა მათი უძრავი ქონებაც: ზემოჩამოთვლილის გარდა, ან უკვე ეკატერინე ჯანელიძის საკუთრებაა არასაცხოვრებელი ფართი თბილისში, ფალიაშვილის ქუჩაზე (ფართობი – 90 კვ. მ.). მას, ასევე, უკვე ჰყავს 2013 წლის ავტომანქანა SUZUKI SX4 s-cross.

სამეწარმეო საქმიანობას ოჯახში ეკატერინე ჯანელიძე ეწევა, 2013 წლის განმავლობაში ის იყო იმ წელს დაფუძნებული შპს „თრეველ პორტის“ დირექტორი, რამაც მას 19 500 ლარის ოდენობის შემოსავალი მოუტანა და დამატებით კიდევ – 3 250 ლარიც. მინდია ჯანელიძემ კი, როგორც კონტრდაზვერვის დეპარტამენტის დირექტორმა, 2 013 წლის განმავლობაში 92 566 ლარი აიღო.

2014 წელს მინდია ჯანელიძემ კიდევ ერთი 10-წლიანი იპოთეკური სესხი აიღო, ამჯერად 69 000 აშშ დოლარის ოდენობის, რომლის მომსახურებაც ამ წელს 12 000 აშშ დოლარი დაუჯდა. დამატებით შემოსავალი ჰქონდა ეკატერინე ჯანელიძესაც – ფართის იჯარამ მას 12 000 ლარი მოუტანა.

ნინო ხაჩიკა

პროდუქტი უნდა იყოს მოყვანილი დახურულ სივრცეში და არ უნდა შეეხო ბუნებრივ ჯიშებს.

იმას ამბობთ, რომ ყანები უნდა იყოს გამიჯნული?

– დიახ. გენმოდიფიცირებული თესლით მოყვანილი პროდუქტი უნდა იყოს დახურულ სივრცეში, მაგრამ ეს ნორმა უნდა ამოქმედდეს 2015 წლიდან. მიუხედავად ამისა, არის პრობლემებიც, სურსათის უვნებლობის სააგენტოს მოქმედება შეზღუდულია ღია ბაზრობებსა და გარე ვაჭრობის შემთხვევაში.

ასევე, ჩვენ არ ვიცით დაზუსტებით, სურსათის მალაზიებში ღამით თიშავენ თუ არა მაცივრებს.

– დიახ, პრობლემა როგორც გამყიდველების, ისე მომხმარებლების გათვითცნობიერებულობის დონე. როდესაც შევიტენთ მალაზიაში პროდუქტს და აღმოჩნდება, რომ გაფუჭებულია, იქ უკვირთ და პრეტენზია უჩნდებათ, ვადა არ აქვს გასული. არადა, ამ დროს დარღვეულია პროდუქტის შენახვის პირობები და ბევრს არ ესმის, რომ შენახვის პირობების დაცვა მნიშვნელოვანია. ბევრი მალაზია მინახავს, რომლებშიც არანაირი კონდიციონერა არ ხდება და პროდუქტის დიდი ნაწილი მაცივრების გარეთ დევს. შესაბამისად, რა ვადაც უნდა იყოს დაცული, შენახვის პირობების დაუცველობა აფუჭებს პროდუქტს. ეს უფრო პატარა მალაზიებს ეხება, დიდ სუპერმარკეტებს – ნაკლებად.

თუმცა დიდ სუპერმარკეტებში მინახავს პროდუქცია ვადაგასულიც და ერთ-ორ დღეში რომ გასდის ვადა.

– რა თქმა უნდა, როგორც გითხარით, პრობლემურია მომხმარებლის გათვითცნ-

ობიერების დონეც.

და ძალიან სწყინს სურსათის მალაზიების პერსონალს, როდესაც ვადას ექვბ.

– თან, პროდუქტის შენახვის პირობები შესაძლოა, დაირღვეს არა მხოლოდ რეალიზაციის, არამედ დისტრიბუციის ან წარმოების ეტაპზე. ამდენად, ყველა უნდა შეიქმნოს ეტიკეტზე დახედვას პროდუქტის ყიდვამდე. ზოგიერთად არ აქცევს ყურადღებას ეტიკეტს ან მხოლოდ მაშინ კითხულობს, როდესაც პროდუქტს სახლში მიიტანს.

ისიც პრობლემაა, რომ ქართულენოვანი ეტიკეტს ძალიან წვრილი შრიფტითაა დაწერილი.

– გეთანხმებით, ჯობია, გაიზარდოს შრიფტის ზომა, მაგალითად, ისევე, როგორც სიგარეტის კოლოფებზე: ნარნერა, „მონევა კლავს“, უნდა ფარავდეს და კოლოფის შიგნითაც შეადგენს და, როგორც ვიცი, მის კიდევ უფრო გაზრდას გეგმავენ. მსგავსი პრინციპი უნდა იყოს ქართულენოვან ეტიკეტთან მიმართებაშიც.

გაყინული ხორციის თემა ძალიან საინტერესოა. გემოთი არ ჰგავს, როგორც წესი, იმას, რისი ხორციცაა და ზომამაც ცოტა უცნაურია.

– როგორც გითხარით, შემოსავლების სამსახური აკონტროლებს საბაჟოზე შემოსულ საქონელს, შესაბამისად, გაყინული ხორციც კონტროლდება.

ანუ მოჰყვება საბუთი, რომელსაც უნდა დაუჯეროთ.

– თუ პროდუქტმა გადმოლაზა საქართველოს საბაჟო, მიიწვევა, რომ ის ვარგისია საკვებად, თუცა თუ შემდეგ აქ დაირღვა შენახვის

პირობები და ამის გამო დაბინძურდა, ეს ჩვენი პრობლემაა და არა იმპორტირებული საქონლის.

მეორე პრობლემა ის არის, რომ ვერცხვით ნოდებული ბარკლები ღირს საკმაოდ იაფი. იმის გათვალისწინებით, რომ ამ ფასში ასახულია ტრანსპორტირების ხარჯი, ყველაზე უფრო გადასახადი და შემომტან-რეალიზატორის მოგებაც, გამოდის, რომ ადგილზე ის ძალიან იაფი ღირს.

– ეს ცოტა საეჭვოა, გეთანხმებით. გამიგია, რომ თითქოს ამ ფორმულებს სპეციალური საშუალებებით ზრდიან და ამიტომ რამდენიმე დღეში იზრდება. შესაძლოა, მართლაც ასეთი ტექნოლოგიით მზადდება ეს პროდუქტი. წესით, ეს ინფორმაცია უნდა იყოს მითითებულ დოკუმენტაციაში საბაჟოზე შემოსვლისას მწარმოებლის მიერ, მაგრამ ეჭვი მაქვს, რომ არ არის.

ნინო ხაჩიკა

ნომის ტელეფონი
0 9 0 2 2 0 0 2 0 0
SMS - 93094
დარეკვა შპსიკლიათ ნაზისმიერ ქსელიდან
ზარი ფასიანია

- ჩვენ არა მხოლოდ გარეგნულად, მე-ნტალურადაც ვგავართ ჩვენს კავკასიელ მეზობლებს, თუმცა განსხვავებებიც თვალი საცემი იყო და არის. მხოლოდ ზღვაზე გასასვლელია ამის მიზეზი?

- 20-30 წლის წინათ არ მგონია, ეს სხვაობა ყოფილიყო. იმის შემდეგ ბევრი რამ მოხდა და ჩვენ, მართლაც, დავიძარით ევროპისკენ. მაგალითად, ჩემი სტუდენტობის პერიოდში თბილისში იყო ერთადერთი სახინკლე, რომელშიც შეიძლებოდა გოგოსთან ერთად შესვლა.

- სხვა სახინკლეებში არ შეიძლებოდა?

- არა, ამის გამო, მართალია, არ გვცემდნენ, მაგრამ არ შეიძლებოდა. ხოლო ქალების მართვას შესვლაზე ხომ ლაპარაკი ზედმეტი იყო ასეთი ტიპის დანესებულებაში. რესტორანში ორი გოგონა რომ დამსხდარიყო, ეს გამოიწვევდა მათდამი ძალიან სპეციფიკურ ინტერესს და შემხვედრი ინტერესის არარსებობის შემთხვევაში სკანდალს და შეიძლება, ძალადობასაც. მაშინ, როდესაც იმავე დროს რუსეთში კაბებიც უფრო მოკლე ეცვათ და ცეკვებიც უფრო თავისუფალი იყო. ვიცით, რომ საქართველოში ბოლო დრომდე ვერ დამკვიდრდა დისკოთეკები, თუმცა მთელ საბჭოთა კავშირში იყო. აქაც გაიხსნა ერთი-ორი, მაგრამ დაიკეტა, რადგან საჯარო ცეკვები აღვივებდა ეჭვიანობას, რაც საქართველოში, როგორც წესი, ჩხუბით მთავრდება ხოლმე. დღესაც ღამის კლუბებიდან საკაცებები გამოჰყავთ ვიღაცები.

რაც შეეხება „სლაბაჰებს“, ეს შესაბამისი ტერმინი არ არის, მაგრამ ერთი რამაა, ალბათ, დაჭერილი. ბოლო დროს ჩვენში მომხდარ ქალთა მკვლელობების სერიას მე დავუკავშირებდი იმას, რომ საქართველოში ქალები მართლაც უფრო თავისუფლები აღმოჩნდნენ და მამაკაცები ამისთვის მზად არ არიან. ამდენად, შესაძლებელია, გენდერულ საფუძველზე ძალადობები გაგრძელდეს და მოიმატოს კიდევ, რადგან ეს დამახასიათებელია გარდატეხის ეტაპებისთვის.

- სანამ ბოლომდე არ გავთავისუფლებით?

- დიახ. რაც შეეხება ჩრდილო კავკასიელებსა და აფხაზებს: მათთვის ცხოვრების პატრიარქალური წესის დაცვა იდენტობის ნაწილია. ამის გარეშე ვერ იქნები, ვთქვათ, ჩერქეზი.

- მაგრამ ძალიან მამალი ქალები ჰყავთ ჩრქვებს, საერთოდ, ჩრდილო კავკასიელებს?

- მაგრამ ეს არ გადადის ოჯახურ და გენდერულ ურთიერთობებში. მათ ეს ყველაფერი წინ აქვთ, თუ, რა თქმა უნდა, აქვთ, მაგრამ ახლა ეს განსხვავება ჩვენ შორის გამოიყენება, როგორც ჩვენდამი დაპირისპირების საშუალება. ყოველთვის, როდესაც ეთნოსებს შორის არის კონკურენცია ან დაძაბულობა, ერთის რაღაც თვისებას გააბუქებენ დაცინვის ან უარყოფით კონტექსტში წარმოსაჩენად. მაგალითად, ევროპელები ფრანგებს უწოდებენ „ბაყაყტამებს“, იმიტომ რომ ფრან-

თუმცა, ზოგადად, ჩრდილო კავკასიელებსა და ჩვენებურ ოს და აფხაზ სეპარატი-სტებს ვერ დავაბრალებთ ქართველისადმი კეთილ დამოკიდებულებას, როგორც აღმოჩნდა, მათ შინაგანად ჩვენ მიმართ ყოფით დონეზეც აქვთ. კერძოდ, მაინც, რომ ქართველი ქალები კავკასიაში ყველაზე თავისუფალი ქცევის გამოირჩევიან, რაც, მათი შეფასებით, იმის ბრალია, რომ ქართველი მამაკაცები, როგორც თავადვე ამბობენ, „სლაბაკები“ არიან. საინტერესოა, რომ ამ მოსაზრებას იზიარებენ რუსეთში მცხოვრები (მუდმივად) ქართველებიც. ქართველი ქალების „თავისუფალი“ ქცევა კი გამოიხატება შემდეგში: ისინი მამაკაცების თანდასწრებით სიგარეტს ეწვიან, აცვიათ მოკლე კაბები, ღამის კლუბებში დაიარებიან და მოითხოვენ ქორწინებამდე ურთიერთობების დაკანონებას (მათ ნათქვამს ვიშვორებ სიტყვა სიტყვით), რაც, მათი აზრით, ტრადიციების უხეში შეურაცხყოფაა (თუმცა ისიც სათქმელია, ისინი რატომ ზრუნავენ ქართული ტრადიციების გადასარჩენად). თუ ისტორიულ კონტექსტს გავიხსენებთ, ფაქტია, რომ ქართველები, მიუხედავად დანარჩენ კავკასიელებთან უპირობო მსგავსებისა, ყოველთვის გამოირჩეოდნენ მათგან თავისუფლების ხარისხით, რის მიზეზზეც ფსიქოლოგ ბაბა ნიშარბაქსისთან ერთად ვისაუბრებთ.

რატომ არ აღმოჩნდა ქართველი კაცები მზად ქართველი ქალების მიერ მიღწეული თავისუფლების ხარისხისთვის და რატომ უწოდებენ მათ ჩრდილო კავკასიელები „სლაბაკებს“

გულ სამზარეულოში არის ასეთი კერძი. მართალია, ყველა ფრანგი ამას არ მიირთმევს, მაგრამ დანარჩენი ევროპელები ამაზე აკეთებენ აქცენტს და დასცინიან. ასევე იქცევიან ქართველები სხვების მიმართ და სხვები - ქართველების მიმართ. ეს არის ეროვნული სტერეოტიპები. ჩვენთან, ფაქტია, ევროპისკენ სულა დაიწყო და რაღაც ეტაპი გავლილია ამ გზაზე. შესაბამისად, ტრადიციები ბევრისთვის უკვე აღარ არის იდენტობის ნაწილი.

- ტრადიცია: ქალი - სამზარეულოში, კაცი - სანადიროდ?

- დიახ, სამზარეულოში, არ ეწევა, მანქანაზე არ ზის, მაგრამ ამას უკვე მოვერიეთ.

- დიახ, ქალები აქტიურად სხედან მანქანებზე, ძირითადად, სამზარეულოში რომ არიან და, თან, „პაპიროზსაც“ ეწვიან.

- დიახ, ანუ იზრდება ინდივიდუალიზმი, მაგრამ არის საზოგადოების მეორე მხარე, რომელშიც ეს, დეკარქათ ამას, ტრადიციებისადმი ერთგულება ნარჩუნდება და ძლიერდება კიდევ. უცხოელების შემთხვევაში კი ისაა საინტერესო, რომ დასავლეთიდან ჩამოსული ყურადღებას აქცევს ტრადიციების ნაწილს, აღმოსავლეთიდან ჩამოსული - დასავლურ ნაწილს და ამის საფუძველზე ყალიბდება სტერეოტიპები. როდესაც გიკვირებენ რამის გამო, ეს ნიშნავს, რომ საკუთარი ცხოვრების წესს განიხილავენ აბსოლუტურ უპირატესობად. ჩვენც ასე ვიქცევით, როდესაც ვამბობთ: ამას რა უნდა ელაპარაკო, ლევის სმა არ იცის ან სვამს ისე, რომ არაფერს ამბობს.

- ან ორ ჭიქაში გატიალებულია.

- დიახ, რაც იმისთვის ჩვეულებრივი ამბავია, შენთვის უპირობო მტკიცებულებაა, რომ ჯობიანა მას.

- მეორე მხრივ, თუ ჩვენი ქალები იქნებიან ზედმეტად თავისუფლები, ჩვენი კა-

ცები - სუსტები, რაც მათ არ მოსწონთ, თვითონ ხომ უფრო კარგები გამოდიან? ამიტომ ხარდახან მგონია, რომ ამ კრიტიკაში დიდია შურის ნაწილი?

- ცხადია, რომ არის. ამ ბოლო 10-15 წლის განმავლობაში რუსულენოვან მოსახლეობაში, რუსეთსა და ბალტიისპირეთის ქვეყნებში, გაჩნდა ანეკდოტები ესტონელებზე, რომლებშიც ისინი აღწერილი არიან, როგორც ნელები, რაჭველების მსგავსი, თუმცა ის რუსულენოვანი მოსახლეობა, რომელიც ესტონეთში ცხოვრობს, არც აპირებს იქიდან წასვლას, მაგრამ ამით ინარჩუნებენ თავიანთ შურს. მაგალითად, საქართველოში ყველაზე გავრცელებული პლასტიკური ოქრაცია დღემდე არის საქალწულე აპკის ალდგენა, ოღონდ მოხდა ერთი ძალიან მნიშვნელოვანი ტრანსფორმაცია, თბილისიდან და ქალაქებიდან ამან გადაინაცვლა რეგიონებისკენ, ანუ სექსუალური თავისუფლებაც ნამდვილად მატულობს და დღეს საქართველოში ქალიშვილობის ინსტიტუტი აღარ არის ისეთი აქტუალური და ტრადიციული აღარ მოიზრება. აი, ამ პროცესში ვართ.

მე არ ვიცი, რა ხდება ჩრდილო კავკასიაში, მაგრამ მგონია, რომ საქართველო ერთგვარად რუსეთის ადგილს იკავებს სოციალურ წარმოდგენებში. კავკასია საბჭოთა დროს ტურიზმის ერთ-ერთი ცენტრი იყო, ჩამოდიოდნენ რუსები, მათ შორის, ქალები და არსებობდა რესტორტები, რომ ყველა რუსი ქალი არის ის, რასაც ვფიქრობთ და ყველა რუსი კაცი არის ლოთი, რომელსაც უნდა დააღევიანო.

- რომ შემდეგ მის ცოლთან გაისეირნო.

- დიახ, რაც ხდება კიდევ, მაგრამ არა ისე მასობრივად, როგორც ჩვენ გვეგონა. ახლა რუსები აღარ არიან კავკასიაში, თუ არიან, მხოლოდ სამხედროები, მისვლამოსვლაც არ არის ინტენსიური: ნამსვლელი წავიდა. ამიტომ კონტაქტები უფრო საქართველოსთან აქვთ, ვიდრე რუსეთთან.

- აქ ცოტა რთული არ არის, ქმარს დააღევიანო და ამ დროს მის ცოლთან ისეირნო?! არ მგონია, ჩრდილო კავკასიელებმა რუსი ქალები ქართველი ქალებით ჩაანაცვლონ.

- კი, ბატონო, ავიღოთ პოლონეთის მაგალითი. რომელიც გაცილებით უფრო თავი-

მთელი დისპუტი გაიმართა კათოლიკურ პრელატებს შორის თემაზე, აქვს თუ არა ქალს სული და ერთი ხმით გადაწყდა, რომ მაინც აქვს

ენდოკრინოლოგიური ცენტრი MG

როგორ ავიცილოთ თავიდან ჩივილი და დიაბეტის ბართულაზაბი

ენდოკრინოლოგიური დაავადებები ბოლო ათწლეულების ერთ-ერთი აქტიულოზური პრობლემაა. სტრესი, ეკოლოგიურად რთული გარემო, გენეტიკა ამ დაავადებების გამომწვევ ფაქტორებად არის აღიარებული. ბოლო წლებში საქართველოში სავარსებობდა იმატა ჩივილი და დიაბეტი დაავადებულთა რიცხვმა. როგორც მედოკოსები ამტკიცებენ, დიაბეტი და ჩივილი განაჩენი არ არის. დღეს თბილისში არაერთი ცნობილი ენდოკრინოლოგიური ცენტრი მუშაობს. ამ კლინიკათა შორისაა ენდოკრინოლოგიური ცენტრი MG, რომელსაც ათწლეულების გამოცდილება აქვს. ცენტრის საქმიანობის ძირითადი პროფილი ენდოკრინოლოგიური დაავადებების პრევენცია, კვლევა-დიაგნოსტიკა და მკურნალობაა. როგორ ავირიდოთ თავიდან ის გართულებები, რაც ენდოკრინოლოგიური დაავადებებს შეიძლება მოჰყვეს, ამის შესახებ ენდოკრინოლოგიური ცენტრი MG-ის ხელმძღვანელს, ქალბატონ მანანა ბაბინსონს და ვაგუტაბურთი, რომელსაც ენდოკრინოლოგიაში მუშაობის ოცდაათწლიანი გამოცდილება აქვს.

მანანა ბაბინსონი: ენდოკრინოლოგიური ცენტრი MG დაფუძნდა ქალაქის ყოფილი დისპანსერის ბაზაზე, რომელიც წლების განმავლობაში, თბილისის ერთ-ერთი მთავარი ენდოკრინოლოგიური ცენტრი იყო. შესაბამისად, ჩვენს ცენტრში მუშაობენ გამოცდილი და მაღალი კვალიფიკაციის ექიმები – ნანა იზამელი, ნათელა მარგველაშვილი და სხვები, რომელთაც პრაქტიკულ ენდოკრინოლოგიაში მუშაობის დიდი გამოცდილება აქვთ. მე თავად ძალიან მეაზიანება, რომ მოვასწარი და გავიარე ვაუა ივერიელის ცნობილი სკოლა, რაც ძალიან გამომადგა ჩემს პროფესიულ საქმიანობაში. ენდოკრინოლოგიური დაავადებები დაკავშირებულია სტრესთან, ეკოლოგიურ პრობლემებთან. ამ

ფაქტორებთან არის გამომწვეული, რომ ჩვენთან ძალიან მნიშვნელოვანი ენდოკრინოლოგიური დაავადებების რიცხვმა, განსაკუთრებით გავიძირდა დიაბეტი და ფარისებრი ჯირკვლის დაავადებები.

– რა არის თქვენი სამედიცინო ცენტრის საქმიანობის მთავარი პროფილი?

– ყველა ის მიმართულება, რასაც მოიცავს ენდოკრინოლოგია. ლაბორატორიული, ულტრაბუნდოვანი გამოკვლევების ხდება დაავადებათა ზუსტი დიაგნოსტიკა, შემდეგ დგება მკურნალობის სრული კურსი. ამ დაავადებების ჩამონათვალშია შაქრიანი დიაბეტი, უშაქრო დიაბეტი, ფარისებრი ჯირკვლის პათოლოგიები, თირკმლოქსიკოზი, ჰიპოთირეოზი, თირეოიდები, ფარისებრი ჯირკვლისა და თირკმელზედა ჯირკვლის დაავადებები. ცენტრში კეთდება ფარისებრი ჯირკვლის ბიოფსია. ცენტრი მონაწილეობს შაქრიანი და უშაქრო დიაბეტის სახელმწიფო პროგრამაში, რომლის ფარგლებშიც პაციენტებს უტარდებათ პოლიპროფილური (ნეგროვინი, ანგიოლოგი, კარდიოლოგი, ოკულისტი) კონსულტაციები. ჩვენ გავითვალსწინებთ ის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობა, რაც პირდაპირ ეხება ჩვენი საზოგადოების დიდ ნაწილს. შესაბამისად, ცენტრის მიდა სტანდარტით, ამ პროგრამის ფარგლებში დიაბეტიან პაციენტებს ძალიან ხელსაყრელ პირობებს ვთავაზობთ.

– როგორ მივხვდეთ, რომ გვაქვს ფარისებრი ჯირკვლის დაავადება? როდის მივმართოთ ექიმს?

– სიმპტომატოკა საკმაოდ მრავალფეროვანია. თუ იღლებით ადვილად, განუხმებთ აბათია

– უხალისობა, საერთო სისუსტე, სახის, განსაკუთრებით ქუთუთოების შეშუპება, კიდურების შეშუპება, კანის სიმძრავე, სხეულის წონის მატება, მესხიერების გაუარესება, ყაბზობა, შფოთვა, ხშირად ტირილი, ხელის ან მთელი სხეულის კანკალი, თვალის ბაქტერიის ბუდედანი წინ წამოწევა, ცრემლდენა, თვალბეზი ფხაჭხის შეგრძნება, აუცილებლად მიმართეთ ექიმს. ენდოკრინოლოგიური დაავადებების დროს ძალიან მნიშვნელოვანია დროული ვიზიტი ექიმთან. დიაბეტის დროს განსაკუთრებით ყურადღებამსაქცევია დიეტა, ცხივრების ჯანსაღი წესი, და უმთავრესად, ექიმის დროული ჩარევა, მკურნალობის სწორი კურსი, რათა თავიდან ავიცილოთ ის გართულებები, რაც დიაბეტსა და სხვა ენდოკრინოლოგიურ დაავადებებს მოსდევს.

სამედიცინო ცენტრი MG-ში ჩვენ რამდენიმე მადლიერ პაციენტს ვაგვასუბურთ. მათ შორის იყო ქალბატონი ხაშურელი.

მალონა ლომსაძე (42 წლის):

ქალბატონ მანანასთან ძალიან რთულ მდგომარეობაში მყოფი მოვედი. ჩემი ჯანმრთელობის პრობლემები გართულებული იყო, მაგრამ ჩამიტარდა სრული დიაგნოსტიკური კვლევა და დამიდგინდა შაქრიანი დიაბეტი. დამინიშნა მკურნალობის კურსი, რომელსაც ექიმის კონსულტაციებით ვავდივარ. დღეს ბევრად უკეთესად ვგრძობ თავს, მონესრივდა გლოკეშია, დამბრუნდა ცხოვრების ხალისი, რისთვისაც ქალბატონ მანანას და ამ ცენტრის მაღალპროფესიონალი ექიმების უზომოდ მადლიერ ვარ.

დანვროლებითი ინფორმაციისთვის დარეკეთ ტელეფონებზე: 2 74 64 97; 5 99 29 99 29; 5 99 22 02 09; 555 20 24 54.

წინანდლის ქ №9 (ყოფილი არამიანცის ტერიტორია).

თავადა ნიშარაძე

სუფალაია, ვიდრე შენი ქვეყანა ამ მომენტში და ამიტომ თავდაცვის მიზნით აბუქებ მის უარყოფით თვისებებს, რომ შენი იდენტობა შეინარჩუნო, ეს არის და ეს.

– კიდევ მივაქციე ყურადღება, რომ ჩრდილო კავკასიელებს სოციალურ ქსელებში არ უდევთ ცოლების ფოტოები, ვიკითხე და ამისხსნეს, რომ ეს მათთან მიღებული არ არის.

– ეს ჰარამანის გადმონაშთია, შენი ცოლი არ უნდა ნახოს სხვამ. გასაგებია, რომ ჩრდილოეთ კავკასიაში მეტია ისლამის გავლენა და მამაკაცების დომინანტური მდგომარეობა. ეს მთელი მსოფლიოში ასე იყო, ბევრად ახლაც ასეა და ამის საფუძველი იყო მხოლოდ და მხოლოდ ის, რომ მამაკაცი უფრო ძლიერია. შემდეგ მოხდა ამის ინსტიტუციონალიზაცია და ზოგან ქალი საერთოდ არ მიჩნევა ადამიანად, თუმცა მეცხრამეტე საუკუნიდან დაიწყო ემანსიპაცია.

– ქალის გააღამინება.

– დიხ და ეს არ არის მეტაფორა, ეს ნამდვილად ასე იყო. მთელი დისპუტი გაიმართა კათოლიკურ პრეტატებს შორის თემაზე, აქვს თუ არა ქალს სული და ერთი ხმით გადაწყდა, რომ მინც აქვს. გერმანული სამი „კ-ს“ ტრიადა: ბავშვები, ეკლესია და სამზარეულო, შემორჩა მეოცე საუკუნეშიც. ეს პროცესია, თუმცა საქართველომ საკმაოდ სწრაფად გაიარა ეს გზა.

– სწრაფი გავლის მიზეზი შეიძლება, იყოს მენტალური მუშაობა? მეთორმეტე საუკუნეში გაყრა, ქალების გაგზავნა დიბლ-მატიური მიხითი, სქესთა თანასწორობის

აღიარება ქართველების ყველაზე მთავარი ნიგნში.

– საერთოდ, ქრისტიანულ ქვეყნებში ქალსა და კაცს შორის დისტანცია ნაკლები იყო. მაგალითად, სიყვარულით ქორწინება ვეროპაში გაჩნდა მეცხრამეტე საუკუნეში, რაც დღემდე ინდოეთში ითვლება სირცხვილად, ესე იგი, შენ სუსტი კაცი ხარ, თუ გრძობებს აპყვი და შენი მშობლების ნინამდმდეგ ნახვედი.

– მგონია, რომ პირველი ფემინისტები იყვნენ შეყვარებული კაცები, რომლებსაც

სივტარული მოგინება
მეტაპაზი განლა
მინსარამტა სარპნეპი, რან
დღამდე ინდოეთში
ითკლება სიტინსილად, მსე
იპი, შინ სუსტი პანი ხარ,
თუ გკინსგამბს აკმეპი

უნდოდათ, რომ მათ საყვარელ ქალებს ჰქონოდათ იგივე უფლებები, რაც მათ ჰქონდათ, მიუხედავად წარსულისა და სტერეოტიპებისა.

– საესებით შესაძლებელია. საბოლოოდ, ეს კაცების დასუსტება კი არა, ქალების გაძლიერება და საქართველოში მოხდა ის, რომ ქალი ეკონომიკურად გახდა უფრო შეძლებული, ვიდრე კაცი.

– ვერაფერ ნოდებულ ტრადიციონალისტებს აქეთ ასეთი არგუმენტები, თუ ქალი და

კაცი თანაბრია, მამინ რატომ არ მუშაობს ქალი ნინშით, რაზეც მარტოვია პასუხი: თუ მომცემ თანაბარ პირობებს, მე გამოვიმუშავებ ფულს და ნინების დამჭერსაც დავიქიარავებ და მიძიმე ჩანთების ამწვენსაც.

– და, სადაც საჭიროა, ნინშითაც მუშაობენ ქალები. ასე რომ, გლობალური პროცესია, როდესაც გენდერებს შორის უთანასწორობა და დაპირისპირება მცირდება. საქართველოში, ამ მხრივ, უფრო წინ წავინიეთ, მაგრამ გაცილებით ნაკლებად, ვიდრე ჰოლანდიასა თუ სხვა დასავლურ ქვეყნებში.

– თუმცა იქ, დასავლეთში, მამაკაცებში შეინიშნება ფემინური ნიშნები. დასავლელი კაცების უმეტესობის სქესს ვერც გრძნობ.

– სწორედ იმიტომ, რომ გული უსკდებათ, თუ რამეს გამოამუღვენებენ, ნართმვეთ ყველაფერს, რაც გააჩნიათ, ადენად, ყველანაირად რეპრესირებული მამაკაციური ქვეყნა, რაც ჯერჯერობით აქ არ არის. თორეც, აბა, ჩადით სამხრეთ იტალიაში ან საფრანგეთში? მეორე მხრივ, იმის გამო, რომ ასეთი კანონები შემოღებულია, გაჩნდა სექსუალიზმი და მთელი რუსეთი თურქეთში დადის, მთელი ევროპა კი – ლათინურ ამერიკაში და აფრიკაში.

– ეს მეორე უკიდურესობაა ამკვრად.

– ადენად, თუ ნორმალური ადამიანი ხარ, ყოველთვის იპოვნი შენს ადგილსა და ნიშას, მაგრამ, როდესაც ასეთი კოჟინაა, ბრალდებების სროლა ერთმანეთის მისამართით, ცხადია, ეს რაღაც კომპლექსზე მეტყველებს. ნორმები იცვლება და საკმაოდ სწრაფად.

წინეო წარიქა

როლის უნდა დახუჭოს სოციალური „ნაღასაზი“ თვალის და არ იეჭვიანოს

ალბათ, არ არსებობს ადამიანი, რომელსაც ერთხელ მაინც არ უეჭვიანია თავის პარტნიორზე. ეს სრულიად ბუნებრივი გრძნობაა და ზომიერების ფარგლებში მისი არ უნდა გვეშინოდეს. „ზომიერების ფარგლებში“ – ვამბობთ იმიტომ, რომ გადაჭარბებულ ეჭვს ყველაზე მყარი ურთიერთობის დასხვრევაც კი შეუძლია. ფსიქოლოგები გვიჩვენებენ, რომ, მაშინაც კი არ უნდა ავეყვით ეჭვს და არ დავემორჩილოთ მას, როცა ამის საფუძველი გაგვაჩნია. ჯერ უნდა დავფიქრდეთ, ხომ არ ვკარგავთ ჩვენს ეჭვებზე ბევრად უფრო ღირებულს. მისი დადასტურება ზოგჯერ ვერც შეუძლებს გვეგვაროს და ვერც პრობლემას აგვარებს, პირიქით, ბევრად გვიძიმებს მდგომარეობას.

ლენუსკა (38 წლის): ძალიან უცნაურად შეიცვალა ჩემი ცხოვრება. უცნაური და უჩვეულო განცდები მაქვს. ჩემი სიყვარული ჩემი მეუღლისადმი მისი პირველად ნახვისთანავე დაიწყო. ამას ახსნას ვერ ვუძებნი. ახლა ვერ ვუძებნი, თორემ მაშინ, ალბათ, მქონდა პასუხი კითხვაზე – რატომ შემეძვარდა... ვფიქრობ ჩემს გათხოვებაზე და, არც სიხარულს ვგრძნობ, აღარც ტკივილს – ეტყობა, ძალიან „დავიცალე“ და გამოვიფიტე, რაც კიდევ უფრო დიდი საშინელებაა იმასთან შედარებით, რაც ბოლო ერთი წლის განმავლობაში მჭირს. ჩემი რეანლიანი, თითქმის იდეალური ურთიერთობა ქმართან სერიოზულ ჩიხში შევიდა. ნეტავი, ვინმეს თუ უმართლებს ისე, რომ ოჯახი მისთვის კომფორტი და ბედნიერებაა?! უკვე ეჭვი მეპარება, რადგან, პრაქტიკულად, მქონდა ყველაფერი, რაც პარმონიული ოჯახური ცხოვრებისთვის არის საჭირო.

- მაინც, რას ვულისხმობ?
- უპირველესად – სიყვარულს. მე მიყვარდა ჩემი ქმარი და ვუყვარდი მასაც. პრინციპში, მე ახლაც მიყვარს, საკმაოდ ძლიერი გრძნობა მაქვს მის მიმართ, მაგრამ ეს მე სიხარულს აღარ მგვრის, პირიქით, სერიოზულ ტკივილს მაყენებს და თავს კომფორტულად აღარ ვგრძნობ. მუდმივად დაძაბული ვარ, მოჭიმული მშვილდით. იყო დრო, როცა ჩემს ქმარში ყველაფერი მომწონდა. ახლაც ვფიქრობ, რომ ის ჩემი ბედისწერაა, მაგრამ ურთიერთობა ჩვენ შორის ძალიან გართულებულია. ზოგჯერ ვფიქრობ, ჩემი ცხოვრების ეს ცხრა წელი, რომელიც ქორწინებაში გავატარე, ხომ არ არის წყალში გადაყრილი-მეთქი.

- შვილები არ გყავთ?
- როგორ არა. ვიცი, რატომაც მკითხეთ. შვილები ჩემი ყველაზე დიდი ბედნიერებაა – ამაზე ორი აზრიც არ არსებობს, მაგრამ, სრულფასოვან ადამიანად არ ვგრძნობ თავს, რადგან, მუდმივ სტრესში ვიმყოფები... ვუყურებ ხოლმე ჩემს ქმარს და ვფიქრობ, უფრო სწორად საკუთარ თავს ვეკითხები – სად დავუშვი შეცდომა. იქნებ, რაღაცის შეცვლა შემეძლო? რატომ მივეცი უაზრო გრძნობას ჩემი ბედნიერების დანგრევის უფლება? ეჭვს ვგულსხმობ. შემეძლო, რაღაცეები „გამეტარებინა“, მე კი როგორ მოვიქეცი? პარანოიაში გადავზარდე უარყოფითი, ნეგატიური ემოციები. მე დღესაც არ ვიცი, სინამდევ-

ილემი მიღალატა თუ არა ჩემმა ქმარმა. თავიდან ისტერიულად ვცდილობდი ამის გადამოწმებას, გამწარებული და გაცოფებული ვიქექებოდი, ვეძებდი... არავის ვუსურვებ ამ ყველაფრის განცდასა და გადატანას... მთელი სხეულით ვკანკალებდი და ვცახცახებდი. ღამე არ მეძინა, ვერ ვჭამდი და სიცოცხლე აღარ მინდოდა... ვტიროდი, ვნერვიულობდი, ოღონდ, თავიდან ჩემთვის და, ვცდილობდი, შესამჩნევი არ ყოფილიყო ჩემი ეს მდგომარეობა.

- ეჭვი რატომ გაგიჩნდათ, ასეთი რა გააკეთა თქვენმა ქმარმა?

- არაფერი არ გაუკეთებია. მის ტელეფონში წავიკითხე ისეთი მესიჯი, რომელმაც, ეჭვი გამიჩინა და, ფაქტობრივად, დამავადა ამ ეჭვმა. ეს მართლა დაავადებაა,

სხივალ ვიქტორ, ჩემი ცხოვრების ის წესი, რომელიც ქორწინებაში გაატარე, ხომ არ არის ფაქტობრივად დაბრუნებული-მითქი

საშინელი და ღალატზე ბევრად უარესი.
- ღალატზე უარესი როგორ შეიძლება, ეჭვი იყოს?
- თურმე, შესაძლებელი ყოფილა. მე ვერ წარმომედგინა, მაგრამ, ფაქტის წინაშე აღმოვჩნდი. იცით, რას მიგზვდი კიდევ? ღალატი ერთხელ მაგრად გატყენს და მერე უკვე დგება ეტაპი, როცა არჩევანი უნდა გააკეთო – აპატიო თუ დაამთავრო ყველფერი. რაც შეეხება ეჭვს, ეს აბსოლუტურად სხვა რამეა. რომ შეგეყრება, მერე დალუპული ხარ – ებრძვი საკუთარ თავს, ნერვიულობ, ცდილობ, საკუთარ თავს დაუმტკიცო, რომ ცდები. არადა, ხვდები, რომ კვამლიც არ არსებობს უცეცხლოდ... მგონი, მე დაუშვი სერიოზული შეცდომა, რომ მაშინვე არ დავივიწყე ის მესიჯი. როგორ დავუშვი, რომ ასე ღრმად შემოეღწია ჩემში, მოვეწამლე და მოვეშხამე.
- არ სცადეთ, ქმარს დალაპარაკებო- დით?

- ჩემი ეჭვების თუ მესიჯის შესახებ? თავიდან არა, მაგრამ, თუ მანამდე მშვიდად ვიყავი, როცა მობილურს დღის განმავლობაში გამორთავდა ან არ მიპასუხებდა, ამის შემდეგ ეს ძალიან მამოფოტებდა. საკმარისი იყო, არ ეპასუხა ან გამორთული ჰქონოდა, რომ „იზმენები“ მეწყებოდა. რა თქმა უნდა, ეს ჩემს ხასიათსა და ქმედებებზეც პირდაპირ აისახებოდა. ყველაფერზე ვეჩხუბებოდი ჩემს ქმარს, მალიზიანებდა მისი მანერები, ხუმრობები, შენიშვნები, თხოვნებიც კი. ამ ყველაფერში დამნაშავე იყო ჩემი ეჭვები, რომლებიც აგრესიას მიჩენდა. მზად ვიყავი, გამეგლიჯა ჩემი ქმარი. მაგრამ, გაცივდოდა სახლიდან და მაშინვე ვნანობდი ჩემს საქციელს – მენატრებოდა და საკუთარ თავს პირობას ვაძლევდი, ეს აღარ განმეორდებოდა. გაღრმავლად ვწუხდი იმაზე, როგორ თვალსა და ხელს შუა მიფუჭდებოდა საყვარელ მეუღლესთან ურთიერთობა. გამოსავალს დავუწყე ძებნა და აქაც შეცდომა დავუშვი – გამოძიებელი დავიწყე მოქცევა: ყოველ საღამოს დავითხვას ვუნწყობდი ჩემს ქმარს – სად იყავი, რატომ დავაგვიანდა, მობილურზე რატომ არ პასუხობდი ჩემს ზარს, ფული რაში დახარჯე...
- ფული რაში დახარჯა, ანუ, საყვარელს ხომ არ დახარჯა?

- დიახ, სწორედ მაგის ეჭვი მკლავდა და მანამდებდა. თუმცა, იმასაც ვხვდებოდი, რომ ყოველ აუტანელი ვიყავი ჩემი შეკითხვებით. მაგრამ, რა მექნა, ვერაფერს ვუხერხებდი საკუთარ თავს და ნევროზი ავიკიდე.

- არ ჯობდა, პირდაპირ გეკითხათ ქმრისთვის, რა ხდებოდა?

- ალბათ, ჯობდა, მაგრამ, ერთი, რომ არ ვიყავი მზად საშინელი პასუხისთვის, როგორიც არის – „დიახ, მე საყვარელი მყავს“ და, მეორე – არაფერი მქონდა ხელნასაჭიდი, რომ ეთქვა, გიჟი ხომ არ ხარ, რაებს მიგონებო. ბოლოს მაინც აქამდე მივედი. ჩემი სულელური ეჭვიანობით იმასაც გავუფუჭე ხასიათი და მეც გადავირვი. მშურს იმ ქალების, რომლებსაც დიპლომატიური ნიჭი აქვთ და შეუძლიათ, ქმრები თავის ნებაზე ათამაშონ. ისინი მაშინაც კი არ ეჭვიანობენ, როცა დარწმუნებულიები არიან ქმრის ღალატში.

რუსუდან სიხარულიძე ეძებს დაახლოებით 57-59 წლის (ზუსტი ასაკი უცნობია) შოთა სიხარულიძეს და ირაკლი სიხარულიძეს.

ისტორია: ვეძებ მამასა და ძმას (მამა - შოთა სიხარულიძე, ძმა - ირაკლი სიხარულიძე). პოლის ისინი საქართველოში, ქალაქ ბათუმში და ჩოხატაურის რაიონის სოფელ შუაგანახლებაში ცხოვრობდნენ. უკვე წლებია, უკვე რაც მათთან კავშირი აღარ მაქვს. ძალიან მინდა მათი პოვნა და მათთან შეხვედრა. თავად მე დედასთან ერთად რუსეთში, ტვერსკის მხარეში ვცხოვრობ. დამოუკიდებლად მამა და ძმა ვერ ვიპოვე. ჩემ მიერ გაგზავნილი წერილები ადრესატამდე ვერ აღწევს. ძალიან გთხოვთ, მაპოვნინოთ ჩემი ნათესავები.

რუსუდან, გვიამბე შენი ისტორია, როგორ დაკარგეთ მამა-შვილმა ერთმანეთი?

ჩემი მშობლები ერთმანეთს დაშორდნენ და მამაჩემი თავის სამშობლოში, საქართველოში (კერძოდ, ბათუმში) დარჩა, დედაჩემი კი ჩემთან ერთად რუსეთში, თავის სამშობლოში დაბრუნდა. სკოლის არდადეგებზე ჩავდიოდი ხოლმე მამასთან, იქ ვისვენებდი. დაახლოებით 80-იან წლებში მოხდა ქართულ-აფხაზური კონფლიქტი და მას შემდეგ არც მამა და არც ძმა არ მინახავს. მას მერე წლებია გასულია და, დღე არ ყოფილა, რომ მამაზე და ძმაზე არ მეფიქრა. ძალიან განვიცდი და მინდა მა-

შინ ეძებს მამასა და ძმას რუსეთიდან საქართველოში და როგორ დაიკარგა კავშირი მათ შორის

თი პოვნა. მამაჩემი მეორედ დაქორწინდა, შეეძინა ბიჭი (ჩემი ნახევარძმა) ირაკლი. მინდა, ირაკლი და მამა ვიპოვო. უამრავჯერ გავგზავნი წერილი ჩემთვის ცნობილ ბოლო მისამართზე, მაგრამ, უკან გვიბრუნდებოდა. იმედი მაქვს, რომ, იქნებ, ფოტოზე მაინც იცნოს ვინმემ მამაჩემი და გამოგვეხმაურონ. ძალიან მიჭირს გაურკვეველობაში ცხოვრება.

ამდენი წლის განმავლობაში მამას არ უცდია თქვენთან დაკავშირება?

იმ მისამართზე, რომელიც მამასთვისაა

ცნობილი, ჩვენ აღარ ვცხოვრობთ. შეიძლება, ისიც ცდილობდა ჩვენს მოძებნას, მაგრამ, ვერც მან მოახერხა. დარწმუნებული ვარ, რომ მამაც მეძებს და, იმედი მაქვს, ჩემს ძმასაც გაუხარდება, თუკი ჩვენ შორის დაკარგული კავშირი აღდგება. ყველაფერი, რაც მე მამაზე და ძმაზე ვიცი, არის ის, რომ მამა ბოლოს ქალაქ ბათუმში ცხოვრობდა, ჩემი ძმა კი - ჩოხატაურის რაიონში. არ ვარ დარწმუნებული, რომ სოფლის სახელწოდება სწორად მახსოვს, მაგრამ, რამდენადაც ვიცი, შუაგანახლება ჰქვია.

როგორ ფიქრობ, ერთმანეთის პოვნის შემთხვევაში, შეხვედრით თუ არა ერთმანეთს და თუ მოახერხებ საქართველოში ჩამოსვლას?

მუდმივად. მეც ველარ ვახერხებ სიტუაციის უკეთესობისკენ შემობრუნებას და უკვე იწვევს მივექანები თავდაღმართზე. უკვე ვხვდები, რომ ღალატზე უფრო ხშირად ეჭვიანობა ანგრევს ყველაზე მყარ ურთიერთობასაც კი. ჩემს ქმარს უკვე ყელში ამოუყვები, ვგრძნობ ამას. მეშინია, უკვე აღარ ვიცი, კრიტიკულ ზღვრამდე თუ მივდივით, მერე რაღა იქნება. თავიდანვე იცოდა ჩემი ეჭვიანი ხასიათის შესახებ და მეუბნებოდა, კარგია, რომ ღელავ, ესე იგი, ისევე ძალიან გიყვარვარო, ახლა კი სულ მიბღვერს, ოხრავს და ცდილობს, საერთოდ არ შემოვიდეს კონტაქტში. ესეც საშინელებაა.

ფიქრობთ, რომ ოჯახი დაგენერავს?

დიახ და ძალიან მეშინია ამის. არ მინდა, აქამდე მივიდეთ, არადა, ცოტაღა მაკლია. საკუთარი თავის ხელში აყვანას ვერ ვახერხებ - უკვე ძალიან შორს შევტოპე. აღარ ვიცი, ჩემი ქმრის კეთილგანწყობა როგორ დაგვიბრუნო. მითხრა, უკვე სულ დაძაბული ვარ შენ გვერდით, ჩასაფრებული და ჩემზე დაგეშილი მგონიხარ და, ამიტომაც, სული მეხუთება, ვერ ვისვენებ და ასე დიდხანს ვერ გავუძლებო. მე რა ვუთხარი? - აღარ გიყვარვარ-მეთქი. რომ მიყვარხარ, იმიტომაც ვცდილობ, გაგიძლო. ესეც შემამოფოთებელია. ვწერვიულობ. იქნებ, უკვე ისეთ ჩიხში შევედი, საიდანაც ველარ გამოვალ? არადა, მართლა ძალიან მიყვარს ჩემი ქმარი და არ მინდა, ოჯახი დამენგრას.

დალი მიქელაძე

ოსვლას?

ამ ეტაპზე ნამდვილად არ ვიცი, რა იქნება მომავალში და როგორ მოვახერხებთ ერთმანეთის ნახვას, მაგრამ, მათი პოვნის შემთხვევაში, აუცილებლად ვეცდები მათთან შეხვედრას. მათზე ახლო ნათესავი მე არავინ მყავს დედის გარდა. დედაჩემი კი ძალიან განიცდის, რომ ჩვენ ერთმანეთი იმ კონფლიქტის შემდეგ დაკარგეთ და, მამისა და ძმის მოძებნაში გვერდში მიდგას და მეულშემეტკვირობს.

არცერთხელ არ გიცდია, ჩამოსულიყავი და მამა აქ მოგეძებნა?

ჩემთვის ეს ძალიან რთული იქნებოდა, რადგან, მისი მისამართიც კი არ მახსოვს ნორმალურად, თან, ქართული ენაც არ ვიცი სათანადოდ. ამიტომ, გადავწყვიტე, დახმარებისთვის „ლდი მენიას“ სამძებრო სამსახურისთვის მიმემართა. დღე იმედი მაქვს, რომ ჩემები ისევ საქართველოში ცხოვრობენ და მათ მოძებნაში თქვენ და თქვენი მკითხველი დამეხმარებით.

თუ გაქვთ რაიმე ინფორმაცია ამ ისტორიასთან დაკავშირებით ან თუ გსურთ, თქვენც გავიწიოთ დახმარება დაკარგული ახლობლის მოძებნაში, დაგვიკავშირდით: 239-23-52; 239-23-53; 593 22-04-31. დაგვიკითხეთ სალაშოს, 6 საათის შემდეგ. E-mail: tbiliselebi2001@yahoo.com. ნატალია მახარაძე

აბა, რას აკეთებენ?

მოქმედებენ, ოღონდ, მშვიდად და ცივი გონებით; ქმრებს დიპლომატიურად უგრეხენ კისერს, ისე, რომ ისინი მადლობლები და კმაყოფილებიც კი რჩებიან. მაგრამ,

**აბაბის ვუსუბგმ აბა
ვებლაფრის განდვასა
და გაღატანას. მთელი
სხეულით ვხანხანებდი
და სიბოცხლე აღარ
მიხდოდა... აბაბ
ვიყავი აბა მჭვით**

მე არ ვიცი მათი მეთოდები. რომ ვიცოდე, ახლა ასეთ დღეში არ ვიქნებოდი.

თქვენ იმის თქმა გინდათ, რომ ღალატზე თვალის დახუჭვა ჯობია?

იცით, როგორ არის საქმე? თუ ზუსტად იცი, რომ გღალატობს; თუ საყვარელი მეორე ოჯახად ჰყავს და, უკაცრავად, ამას რომ ვამბობ, „თავზე გიშვება“, მაშინ ამაზე თვალს ვერაფრით დახუჭავ, გამორიცხულია; მაგრამ, ისეთი ეჭვიანობა, როგორითაც მე თავი დავიტანჯე, სრული იდიოტიზმია. რა მოვიგე ამით? არაფერი, გარდა იმისა, რომ დეპრესია, ნევროზი და თავის ტკივილები გავინადდე. ქმართან ურთიერთობა საშინლად გავიფუჭე - ვგრძნობ, როგორი დაძაბულია

**რედაქციაში
წერილი მოვიდა**

ეჭვიანი ვარ, თუმცა, მიჭირს ამასთან შეგუება. საშინელი განცდაა და, მინდა, არ ვეჭვიანობდე. მით უფრო, რომ ქმარი ამის საბაბს იშვიათად მაძლევს. თუმცა, ზოგჯერ მეჩვენება, რომ ჩემი ეჭვები არც ისეთი უსაფუძვლოა. როგორ მოვიქცე, დაველაპარაკო ქმარს? იქნებ, გავთავისუფლდე ამ მტანჯველი განცდებისგან და დავეშვიდდე? თუ, აჯობებს, ჩუმად ვიყო, რომ ისიც არ ავაფორიაქო?

გამონხმარება: ჯობია, ჯერ მეუღლეს არაფერი უთხრაო და საკუთარ თავში, საკუთარ გრძნობებში გაერკვეო. გახსოვდეთ ისიც, რომ ეჭვი ძალიან ცუდი მრჩეველია. ფრთხილად უნდა იყოთ, რომ გამოუსწორებელი შეცდომა არ დაუშვათ. თუ თქვენი მეუღლე ნდობას იმსახურებს, უსაფუძვლო ეჭვებით მას თავმოყვარობას შეუღალავთ და გულს ატკენთ.

ფსიქოლოგი
მაგდა რობაქიაძე

ოთო ნემსაჲ: მისხარია, რომ „ბრაგო“ ქართული პროექტია. ჩემთვის, „ჯეოსტრატია“ შედარებით, „ბრაგო“ უფრო მაღალი საფეხურია. მასში უკვე შემდგარი მომღერლები იღებენ მონაწილეობას. თან, მინდა, ჩემს თავს რაღაცეები დაეუმტკიცო.

– რა გექვს საკუთარი თავისთვის დასამტკიცებელი?

– ბევრი რაღაც. მე ხომ ყოველდღე ვიზრდები... რომ შემძლია, იმაზე მეტი, ვიდრე აქამდე გამიკეთებია. არა მხოლოდ სიმღერის მხრივ, ყველაფერში. თან, მინდა, უფრო მეტი ახალი რაღაც ვაკეთო. „ბრაგოს“ იქით ვერ ვიხედები. თუმცა, თავში ძალიან ბევრი იდეა მაქვს. მინდა, ჩემი პოპ-როკგაგუის გაკეთება. მერე აქტიურად ვიმუშავებთ ახალ სიმღერებზე. ძალიან დიდი იმედი მაქვს, რომ „ბრაგოს“ შემდეგ მომცემა საშუალება და დრო, ამ საქმეს მივხედო.

– უკვე გყავს კანდიდატურები შერჩეული?

– რამდენიმე ძალიან კარგი და კეთილი ადამიანი მყავს შერჩეული. და ძალიან უნდა უყვარდეთ პოპ-როკმუსიკა, ანუ, როკ-მუსიკა. ხერხს არ დავიჭერ ხელში და არაფერს ვაგებერხავ „დრუჟბით“, მაგრამ, ძალიან მინდა, კულტურული პოპ-როკმუსიკა ვაკეთო ცხოვრების ბოლომდე. დიდი იმედი მაქვს, რომ ცხოვრებაში ერთხელ, მომიცემა ამის საშუალება. ძალიან აქტიური პერიოდი მაქვს. არ მცალია, რომ ორ-სამ რაღაცაზე ერთად ვიფიქრო. სამი კურდღლის დაჭერის, სამი სუსტი კურდღლის ჯანმრთელი დავიჭირო.

– თათა, ოთომ თქვა, მთლიანად „ბრაგოზე“ ვარ გადართული, ჩემთვის მხოლოდ „ბრაგო“ არსებობს და ხომ არ მოგაკლო ყურადღება?

თათა კუპრაძე: ჩემთვისაც მხოლოდ „ბრაგო“ არსებობს. მეც სულ ამაზე ვარ გადართული.

ოთომ: ცხოვრებაში იმას, თუ ვინ ხარ, ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს. მაგრამ, ბედნიერი ვარ არა იმიტომ, რომ მომღერალი ვარ და ბევრი ადამიანი მიცნობს, იმიტომ რომ, ბევრს ვუყვარვარ და მადლობა მათ ამისთვის. ვფიქრობ, რომ არასდროს გაგიცრუებთ იმედებს და არასდროს ვიქნები ცუდი ბიჭი.

– თათას ხომ არ უცრუებ იმედებს?
თათა: თავიდან უარსკვლავებს მიკრფდა ციდან და ახლა ნაგვის გატანაზე გვაქვს ჩხუბი. სახლში თავხედია, ყველაფერს მიმოფანტავს ხოლმე. სადაც იხდის, იქ ყრის. მერე მე უნდა ავალაგო.

ოთომ: არც ეს აკლებს.

თათა: მე თუ ვურევ, იმას ვალაგებ და შენ?

ოთომ: ჰოდა, დაალაგებ ცხოვრების ბოლომდე.

– ვიღაცებისთვის თანაცხოვრების პირველ ეტაპებს გარკვეული სირთულეები უკავშირდება.

ალბათ სუბიექტური არ ვიქნები, თუ ვიტყვი, რომ ოთომ ნემსაჲ „ბრაგოს“ ერთ-ერთი საუკეთესო და ძლიერი მონაწილეა. მისმა შესრულებამ, ემოციურობამ და საოცარმა ხმამ, არ შეიძლება, ვინმე გულგრილი დატოვოს. ასე რომ, ფინალში ოთომ ნემსაჲს მთელი გულითა და სულით ვუსურვებ წარმატებას, ამისთვის კი მის ნომერზე უნდა დავრეკოთ.

რამე „გაუსრუა“ გეულენ იველები ოთომ ნემსაჲმ და რამე არ აპირებს „ბრაგოს“ გემო ის ლალი მოკოპინასთვის იველების გასრუებას

თათა: საერთოდ არ ვართ სტრესში, „ფან ჰაუზი“ გვაქვს – ხან ვინ არის ჩვენთან, ხან ვინ. ვალდებულებებიც ჯერჯერობით არ გვაქვს, მერე ვნახოთ. ახლა, ძალიან რომ გვყავს, არ ვიცი, ვინ გაასეირნებს ხოლმე.

ოთომ: მე შენ გაჩუქე და მიხედე, ხომ გინდოდა?

თათა: მე ისე, „დვარნიამკა“ მინდოდა, ყველაზე ერთგულები არიან. მაგრამ ეს მაჩუქა, ძალიან საყვარელია. არ ვიციოდი, თუ იყიდა. ჩემთვის მძინავს, უცებ შემომიძვრა ლეკია და გამაღვიძა.

– თქვენი პირველი შეილობილია, ოჯახის ახალი წევრი.

ოთომ: კი, ჩვენი ოჯახის პირველი წევრია. აუცილებლად ჩემს გვარზე დავწერ, პასპორტს ავულებ. ვეტერინარმა ნახა დღეს და გვითხრა: კარგი გოგოაო. ჯეკ რასელ ტერიერი, კარგი ძაღლია. გასეირნებაზე არ გვექნება არც ერთს პრობლემა. ორივეს ძალიან გვიყვარს ცხოველები, ძაღლები. თათა თუ არა, მე ვაგასეირნებ, დიდი სიამოვნებით.

– თათა, რაც ოთოს ცოლი ხარ, პირველად გამოდის კონკურსზე. შენც მუდმივად მის გვერდით ხარ თუ ლელავ ან ნერვიულობ?

თათა: არ ვარ მელეჯარე ადამიანი. ოთომ ერთი, რაც იცის – ეს სიმღერა და ზუსტად ვიცი, რომ კარგად გააკეთებს.

ოთომ: მეტი არაფერი ვიცი?

თათა: იცის, რასაც აკეთებს და რატომ უნდა ვინერვიულო – ვაიმე, ახლა რას იზამს, ამ ნოტს გაარტყამს თუ არა... ან, ჩემი ქმარია და იცოდეთ...

ოთომ: სამაგიეროდ, მე ვლელავ. იმაზე არა, გავვარდები თუ არა, ან ჩემი კონკურენტი რას იზამს. ჩემთვის მთავარია, ჩემი საქმე ვაკეთო, თან, იმის მაქსიმუმით, რაც შემიძლია. შესაბამისად, აღარ ვფიქრობ იმაზე: დავრჩები თუ არა კონკურსში. თუმცა, ძალიან მინდა, მოვიგო პროექტი. თითქმის ყველა კონცერტის წინ ისე ვარ, რომ მგონია, მთელი ხმა არ მაქვს. რეალურად, ეს ნერვული სპაზმებია. სცენაზე რომ გავდივარ, ყველაფერი კარგად არის – ხმაც მოდის და ჯანებიც. არ შემიძლია, მადლობა არ გადავუხადო მათ, ვინც ჩემს გვერდით დადგნენ და ბოლომდე გამომყენენ. ამიტომ, განსაკუთრებული მადლობა ზვიად ბოლქვაძეს, ზურა მოსიავას, ამირან დიასამიძეს და „ბრაგო“ ბენდს.

– „ბრაგოში“ კიდევ უფრო გაზრდილი და სხვანაირი ხარ – უფრო მეტი ემოციით, ენერჯეტიკით სახსე, რაც არც ადრე გაკლდა.

ოთომ: „ღმერთმა დავიფაროთ, ვინმემ რამე ცუდი მისწეროთ თათას. პირველად გადაისახეთ, სიმონ, თორემ ბუა გამოგეცხადებათ“

ამბავია. მირჩვენია, დაჭერას, ერთი და

– ბევრჯერ ვყოფილვარ ასეთი, თუმცა, შეიძლება, არა სატელევიზიო პროექტებში, ჩემს კონცერტებზე. მოიცადეთ, კიდევ უფრო სხვანაირ ოთოსაც ნახათ.

– შენც რამე სკანდალს ხომ არ გვიზადებ?

– მე არ ვარ სკანდალისტი. დღემდე პოპულარული ვარ, აქტიური და დიდი იმედი მაქვს, ეს დიდხანს გაგრძელდება, მოუხედავად იმისა, რომ სკანდალური არასდროს ვყოფილვარ – მსგავსი არაფერი მომიფიქრებია: გამეხადა, ან ჩამეცვა. ასეთი რაღაცეები მალიზიანებს კიდევ. გარკვეულწილად, მსგავსი მოთხოვნა ყოფილა, მაგრამ მე ყოველთვის უარს ვამბობ. ჩემგან მსგავსი რამ არავის გაუგია და დიდი იმედი მაქვს, არც გაიგებენ, თუ შემთხვევით არ მომივა სადმე.

– რომ დაოჯახდი, ამან ხომ არ შეამცირა შენი თავყვანისმცემლების რიცხვი, ან თათას ხომ არ ერჩინა რამეს, როგორც ამას სხვები ამბობენ ხოლმე.

– ერთ განცხადებას ვაგაკეთებ: ღმერთმა დავიფაროთ, ვინმემ რამე ცუდი მისწეროთ თათას. პირველად გადაისახეთ, სიმონ, თორემ ბუა გამოგეცხადებათ.

თათა: უაზრო რაღაცეებს ოთოსაც ნერვინ, მაგრამ, რამე ისეთი არ მოუწერიათ ჩემთვის.

ოთომ: ამას წინათ, ვილაცამ გამლანძღა. მე ასეთი ადამიანები გულით მეცოდებიან და ჭკუას განსვლი ხოლმე: ცხოვრებაში ასეთი რაღაცეები არ გამოგადგება-მეთქი. სანამ თვითონ არ დაშბლოკა, თავი არ დაგანებე. ბოლო დროს ნერვინ: ამ ბიჭმა ოთარ რამიშვილის შედეგებს რა უქნაო. ცუდი არაფერი მიქნია. ჯანსაღ კრიტიკას ყოველთვის ვიღებ. მაგრამ, იმ ალბომში, რომელშიც ზვიად ბოლქვაძე უკრავს, ისე მივიტანეთ ბატონი ოთარის სიმღერები ახალ თაობამდე, რომ გენიოსად დარჩენილიყო ეს ადამიანი. ამიტომაც, ბოდიში და შენიშვნას ვერ მივიღებ.

– შენმა ლობისტმაც მშვენიერი შოუ მოგვთავაზა.

– ქალბატონი ლალი ძალიან ნიჭიერი და განათლებულია. გამიხარდა, რომ ის არის „ბრაგოში“ ჩემი ლობისტი. ეს არის ადამიანი – მოსიარული შოუ. თან, არც ვიცი, რას ვაკეთებდა, რეპეტიციაზე ვნახე. კულტურული შოუ გააკეთა – ჩარლი ჩაპლინი ჩანგლით ძალიან კარგი იყო. მადლობა, რაც ჩემთვის გააკეთა და მინდა, რომ დაუფასაო.

– ახლად დაქორწინებულებს გჭირდებათ ერთი ბნა. მოგებას ვისურვებ!

– ყველამ იცის, რომ მოწუნუნე ელემენტი არ ვარ და არც ახლა ვწუნუნებ. თუმცა, ძალიან გამიხარდება, თუ სახლი მექნება. ამით ბევრი პრობლემა გადამიჭრება, თუმცა, თუ ვერ მოვიგებ, არც არაფერი ჩამომეცნევა. ასე რომ, ყველამ ვუსურვებ წარმატებას პროექტში, განსაკუთრებით საკუთარ თავს.

ნათია უბიაშვილი

მედიკალიზაცია ბავშვებში

რაბომა ტირის ჩვილი?

ჩვილ ასაკში ბავშვის ტირილის და ჭირვეულობის უხშირეს მიზეზს მედიკოს კოლიკა წარმოადგენს. მედიკოს კოლიკა ჩვილ ასაკში გამოწვეულია ნაწლავებში დიდი რაოდენობით აირების დაგროვებით, ნაწლავების სხვადასხვა უბნის გადაჭიმვით, სპაზმით და ტკივილით. ჩვილ ბავშვთა დიდ უმეტესობას მედიკოს კოლიკა სხვადასხვა სიმპტომითა და ინტენსივობით აღენიშნება. 3-4 თვემდე მედიკოს კოლიკა თითქმის ყველა ბავშვს აწუხებს, ხოლო შემდეგ, როდესაც საჭმლის მონელება ნორმალურ დეგრა, არ არის გამოირიცხული პერიოდული შეტევები მომდევნო თვეებშიც.

როგორ უნდა მივხვდეთ, რომ ბავშვი მედიკოს კოლიკის გამო ტირის?

მედიკოს კოლიკის დროს პატარა ძალიან შეწუხებულია, დროდადრო ნამოიყვირებს, ფეხებს ხრის და მეცივლთან მიაქვს, დაჭიმულია, ვერ პოულობს მოსახერხებელ პოზიციას, ასხამს ოფლი, ვერ ამშვიდებს ვერც საკვები, ვერც სანჯარა. სიამოვნებს სითბო. მეცივლი შებერილი აქვს, ისმის ყურყური და ხმაური.

რა ინვესტაცია მედიკოს კოლიკას?

მედიკოს კოლიკა ჩვილი ასაკის ბავშვებში გამოწვეულია 3 ძირითადი მიზეზი: ჭარბი რაოდენობით ჰაერის ყლავებით (აეროფაგია), ნაწლავებში აირების გაძლიერებული წარმოქმნით და აირებისაგან დაცვის გაძნელებით.

ჩვილი ბავშვები ჰაერს ყლავავენ ტირილის, ჭამის ან სიცილის დროს. აეროფაგიას ხელს უწყობს სწრაფი ჭამა, სითხის სწრაფად და დიდი ყლავებით მიღება ან ბავშვის ყვება ჰორიზონტალურ მდგომარეობაში. აირთა გაძლიერებულ წარმოქმნას სხვადასხვა მიზეზი აქვს. მეტეორიზმი ძირითადად გამოწვეულია ჩვილ ბავშვებში საჭმლის მომწელებელი სისტემის არასრული სიმწიფით. ახალშობილებისთვის დამახასიათებელია ნერწყვის, უჭისა და პანკრეასის ფერმენტების შეღარიბებით მცირე რაოდენობა და დაბალი აქტივობა, უჭის სუსტი მოტორიკა და დაბალი მჟავიანობა. უჭ-ნაწლავის ტრაქტის ფერმენტული მოუნელებლობის გამო ფერხდება საჭმლის მონელება. მოუნელებელი საკვების ნაწილი ნაწლავებში გროვდება და დიდი რაოდენობით აირებს გამოყოფს.

ნაწლავებში სასარგებლო (ლაქტობაქტერიები და ბიფიდობაქტერიები - პრობიოტიკები) და პათოლოგიური ბაქტერიის შორის ნორმალური დარღვევა, რაც უფრო ხშირია ხელოვნურ კვებაზე მყოფ ან საკუთარ კვებით დაზარალებულ ბავშვებში, ასევე, ინვესტაცია აირების ჭარბად წარმოქმნას, ნაწლავების პერისტალტიკის შემცირებას და ყაზობას.

როგორ მოვიქცეთ მედიკოს კოლიკის დროს?

მედიკოს კოლიკის შეტევის დროს პატარა ხელში ან სანჯარში დაარწიეთ, მიაღებინეთ თბილი აბაზანა ან მეცივლზე რბილი თბილი ნაჭერი შემოახვიეთ, დასამშვიდებლად სანჯარა მიეცით, ხელისგული საათის ისრის მიმართულებით ნაზად დაუსვით მეცივლზე და მიეცით ნაწლავებში აირის წარმოქმნის შემამცირებელი პრეპარატი, როგორცაა კუპლატონი.

კუპლატონი შეიცავს დიმეთიკონს, რომელიც ახდენს გაზების ბუშტუკების გაერთიანებას, ადვილდება მათ გამოთავისუფლებას, შესაბამისად, ხსნის მეცივლის შეჭიმულობას და ტკივილს. სხვა მსგავსი მოქმედების პრეპარატებისგან განსხვავებით, კუპლატონი ამოფენს უჭ-ნაწლავის ტრაქტის ლორწოვან და იცავს მას დაზიანებისგან, აქვს ასევე, განავლის დამარბილებელი მოქმედება, ამცირებს ყაზობას და აიოლებს დეფეკაციას ისე, რომ არ ინვესტაცია ფლანკოს, რადგან არ არღვევს წყლის შეწოვას მსხვილ ნაწლავში. კუპლატონის 1 ფლაკონი ახალშობილებში გამოყენებისას საჭმლის 3 თვის განმავლობაში, უფრო მოზრდილ ასაკში კი უფრო ხანგრძლივად. ამდენად, კუპლატონი მნიშვნელოვნად - 2-6 კვირის უკონომიურია მსგავსი მოქმედების ყველა პრეპარატთან შედარებით.

კუპლატონი არ შეინიშნება ორგანიზმში და აბსოლუტურად უსაფრთხოა სიცოცხლის პირველივე დღიდან.

როგორ ავიცილოთ თავიდან მედიკოს კოლიკა?

ბუნებრივი კვების დროს ყურადღება უნდა მიექცეს დედის კვების რეჟიმსა და რაციონს. ყავა, მაგარი ჩაი, ყურძენი, კომბოსტო, ლობიო, ბარდა, უმი ხილი და ბოსტნეული, ტკბილეული - ამ პროდუქტების სიჭარბემ დედის რაციონში შეიძლება გამოიწვიოს შებერილობა და მედიკოს კოლიკა ჩვილ ბავშვებში. მნიშვნელოვანია ძუძუთი კვების წესების დაცვა, რომ ბავშვს ჭამის დროს აირები არ ჩაყლაპოს. თუ ჩვილი ხელოვნურ

ნურ კვებაზეა, ბოთლი ისე დაიჭირეთ, რომ სანჯარს ბოლო ყოველთვის სასუს იყოს საკვებით. ევალეთ, კვების დროს ჩვილი ვერტიკალურად გეჭიროთ. კვების შემდეგ დაულოდეთ, ვიდრე არ დაახოყინებს. ამით თავიდან აიცილებთ ჭარბი რაოდენობით ჰაერის მოხვედრას კუჭსა და ნაწლავებში.

ზოგჯერ, განსაკუთრებით ხელოვნური კვების დროს, დიდი მნიშვნელობა აქვს ნაწლავის ფლორის მონერგებას პრე- და პრებიოტიკებით. ხელოვნურ კვებაზე მყოფი ბავშვებისთვის შექმნილია სპეციალური ადვილად მოსანელებელი საკვები ფორმულა "ნუტრიბენი ანტიკოლიკა", რომელიც შეიცავს მიტროლიზებულ რძეს, ადვილად მოსანელებელ საკვებ ნივთიერებებს და პრებიოტიკებს. "ნუტრიბენი ანტიკოლიკა" ადვილდება საკვების მონელებას და ამცირებს აირების წარმოქმნას. "ნუტრიბენი ანტიკოლიკა" ბავშვს შეიძლება მიეცეთ ხანგრძლივად, ყოველი კვების სახით, ასევე, დედის რძესთან ერთად, როგორც დამატებითი საკვები.

კომენტარი:

ინგა მამუჩიშვილი
მედიკოსი მედიკოსობის დოქტორი

1. რამდენად ხშირად ხდება საჭირო კუპლატონის დანიშნება?

ნაწლავის კოლიკა 2-3 კვირიდან 3-4 თვემდე თითქმის ყველა ბავშვს აღენიშნება. კოლიკის მოხსნის სხვადასხვა საშუალებები არსებობს, ყველაზე მარტივი და უსაფრთხო გზა კი გაზმდენი ნევეთების მიღებაა. მეჩემს პრაქტიკაში ძალიან ხშირად ვიყენებ ვეროპული, ფინური ხარისხის Orion colofation-ის წარმოების მატალ ეფექტურ და უსაფრთხო გაზმდენ პრეპარატს - კუპლატონს.

2. როგორ უნდა მივცეთ ბავშვს კუპლატონი?

კუპლატონი ბავშვმა შეიძლება მიიღოს როგორც კვების დროს ასევე კვების წინ და შემდეგაც. კუპლატონი მარტივად მისაღებაა, არ აქვს სპეციფიკური სუნის და გემო. კუპლატონის ნევეთები ბავშვს შეიძლება პირდაპირ დაწვეთოს ენაზე ან გაიხსნას სითხეში. კუპლატონის ნევეთების რაოდენობა დისკომფორტის მოსახსნელად საჭიროა მინიმალური ოდენობით.

3. რამდენად ეფექტურია კუპლატონი, თქვენი გამოცდილებით?

კუპლატონი ეფექტური ხარისხის მატალ-ეფექტური პრეპარატია. მისი აქტიური ნივთიერება დიმეთიკონი ამცირებს გაზების ბუშტუკების ზედაპირულ დაჭიმულობას, ახდენს ბუშტუკების გაერთიანებას და აიოლებს მათ გამოყოფას. კუპლატონი ამცირებს მედიკოს კოლიკის, შებერილობის და ტკივილის, რაც ჩვილს შეუბას ანიჭებს. კუპლატონს ახასიათებს სწრაფი მოქმედება და არ გააჩნია გვერდითი მოვლენები. მედიკოს კოლიკის, კოლიკის და დისკომფორტის შემთხვევაში, თქვენს პატარას კუპლატონი სწრაფად მინიჭებს სრულ სიმშვილეს.

ლიცენზია № 300 2014 წლის 30 მარტი

კუპლატონი

როგორ მივხვდეთ ჩვილი ბავშვის...

კუპლატონი 300 მგ/მლ
კაფილი ორალური დიშატიონი

საჭმლად დასუკობის აირების რაოდენობის დასაბრუნებლად.
აბსოლუტურად უსაფრთხოა და ხსნის მსხვილ ბაქტერიას.

1 ფლაკონი ბავშვისთვის საჭმლის 3 თვის განმავლობაში.

ფარმაცევტიკა

ფარმაცევტიკა

– მართლმადიდებლობა ის რელიგიაა, რომელიც 2000 წელია არსებობს ჩვენს ქვეყანაში. მართალია, ეკლესია და მისი აღმსარებლობა „პრივილეგიურულ“ ადგილს იკავებს, მაგრამ, ჩვენს ქვეყანაში მართლმადიდებლობა, როგორც ასეთი, სახელმწიფო რელიგია არ არის. რომ იყოს სახელმწიფო რელიგია, როგორც სხვადასხვა სახელმწიფო სტრუქტურებსა და უწყებებს აფინანსებს სახელმწიფო, ბუნებრივია, დააფინანსებდა ელესიასაც, ვგულისხმობ მთლიანობაში. თუმცა, არსებობს კეთილი ნება, როდესაც სახელმწიფო საპატრიარქოს ყოველწლიურად რამდენიმე მილიონ ლარს გამოუყოფს ბიუჯეტიდან. ეს, უპირველეს ყოვლისა, განკუთვნილია სასულიერო სასწავლებლებისთვის, სემინარიასა-აკადემიისთვის, იგივე უმაღლესი სასწავლებლებისთვის, რომლებიც საპატრიარქოს ეგიდით აწარმოებენ სწავლა-განათლებას; მათი თანამშრომლებისთვის, მასწავლებლებისთვის; ასევე, იმ დაწესებულებებისთვის, რომლებიც საპატრიარქოდან მჭიდრო თანამშრომლობაში არიან სახელმწიფო აპარატთან. გარდა ამისა, ეს თანხა მოიცავს საპატრიარქოს ვიზიტებს უცხოეთში, განკუთვნილია შიდა მოწყობისა და ბევრი საჭირო საკითხისთვის. ანუ, ამით იმის თქმა მიწადა, რომ უნდა ვამიჯნოთ საპატრიარქოს დაფინანსება და ეკლესიის დაფინანსება, რადგან, ეკლესია და საპატრიარქო ერთი და იგივე არ არის. ცხადია, საპატრიარქოს შიდა სტრუქტურული შემადგენელი ნაწილი, წმიდა სინოდი, ანუ მღვდელმთავრების საბჭო, გამოსატყვევს ეკლესიის არსს ამა თუ იმ შემთხვევასთან ან პრობლემა-სთან დაკავშირებით ერისა და ეკლესიის სულიერ ცხოვრებაში, მაგრამ, საპატრიარქო სხვა არის და ეკლესია – სხვა. რა თქმა უნდა, არიან ისეთი სასულიერო პირები, რომლებიც სამსახურებრივად არ მიეკუთვნებიან საპატრიარქოს შიდა სტრუქტურას, იქ არ მოღვაწეობენ, არ ხელმძღვანელობენ სხვადასხვა დეპარტამენტს, კომისიებს და არ იღებენ ანაზღაურებას ხელფასის სახით. შესაბამისად, ასეთ სასულიერო პირებს არანაირი ოფიციალური შემოსავალი არ გააჩნიათ, მათ შორის, არც საპატრიარქოდან. თუმცა, ბევრს შეიძლება ჰგონია, რომ საპატრიარქო ყველა მღვდელს უხდის ხელფასს, მაგრამ, უნდა ვიცოდეთ, რომ არანაირი ოფიციალური ანაზღაურება, ხელფასი, არ არსებობს მღვდლისთვის. მღვდელი თავიდან ბოლომდე საკუთარ მღვდელმსახურებაზე, ანუ, შესანიშნავად დამოკიდებული არის ერთი მომენტით, რომელიც უნდა გამოვყოთ ამ შემთხვევაში – ნებისმიერი ეპარქიის ადგილობრივი მღვდელმთავრის კეთილი ნება, რომელიც ინდივიდუალურ და არა სისტემატურ სახეს ატარებს; ანუ, მღვდელმთავარი თავის ეპარქიაში მომსახურე არა მღვდელს, არამედ დიაკონს, რომელსაც სხვა შემოსავლის მიღების ანაზღაურება არ გააჩნია, ყოველთვიურად უხდის გარკვეულ თანხას. სხვათა შორის, რამდენიმე წლის წინ იყო ასეთი განჩინება მიღებული სინოდის კრებაზე: რადგან ეპარქიაში ფირს, რადგან ხალხს არ გააჩნია ნორმალური შემოსავალი, მღვდელმთავრებმა უნდა დაურიგონ გარკვეული თანხა დააკრებებს და, თუ შესაძლებელი იქნებოდა, გაჭირვებულ მღვდლებსაც, რომლებსაც დიდი ოჯახები აქვთ. თუმცა, ეს განჩინება არ შესრულებულა. შეი-

დღეს სასულიერო პირების შემოსავლები ხშირად ხდება დიდი ინტერესისა და სერიოზული განხილვის თემა და ამ საკითხის შესახებ წარმოდგენებიც ზოგჯერ არასწორია. ამ ყველაფრის შესახებ უფრო დანერვილები ვგვსაუბრებ ვაკის წმიდა გიორგის სახელობის ეკლესიის წინამძღვარი, მამა საბა (პიპაშვილი):

ჩემი თუ არა სასულიერო პირებს საპატრიარქოდან დანიშნული ხელფასები და ვის შეუძლია ეკლესიაში შესული თანხების განაჯიგება

ძლებს, რომელიმე მღვდელმთავარი ამას ასრულებს, მაგრამ, მასობრივი სახე არ მიუღია.

– ვინ განკარგავს ეპარქიაში შემავალ ეკლესიებში არსებულ შემოსავლებს?

– ნებისმიერ ეპარქიაში რამდენიმე ტაძარია, ზოგან – ბევრი, ზოგან – ცოტა. ყველა ტაძარი გარკვეულ შემოსავალს იღებს მთელი წლის განმავლობაში თავისი მსახურებიდან, სანთლიდან იქნება თუ სხვა რამიდან. საბოლოოდ, ტაძრებიდან მიღებულ შემოსავალს, მთლიანად დაგროვილ შემოსავალს ეპარქიის ეკონომოსი, ანუ საქმეთა გამგე აცნობს ეპარქიის მღვდელმთავარს. შესაბამისად, მის განკარგავს ტაძრებისა და ეპარქიების საჭიროებისთვის უკვე მღვდელმთავარი განაგებს. გამომდინარე იქიდან, რა შემოსავალი გააჩნია ეპარქიას, მღვდელმთავარი რაღაც თანხას აძლევს დიაკვნს ან მღვდელმსახურს. ეს ხდება ძირითადად პატარა ეპარქიებში, სადაც მეტი საშუალება სრული კონტროლისთვის; ანუ, შემოსავლები კონტროლდება ეკონომოსის მიერ, რომელიც საბოლოოდ მღვდელმთავარს აცნობებს იმასთან ერთად, თუ რა არის ეპარქიაში გასაკეთებელი. მაგრამ, როცა საქმე ეხება მცხეთა-თბილისის ეპარქიას, რომელიც ძალიან დიდია და აქ უამრავი ტაძარია, ერთი ეკონომოსი ამას ვერ განკარგავს. ასევე, არა მხოლოდ დიდ, არამედ პატარა ტაძრებშიც ეკონომოსი ვერ იქნება. თუმცა, მე, როგორც ტაძრის წინამძღვარს, შემეძლია, დავნიშნო მრევლიდან ეკონომოსი, რომელიც საშემოსავლო საკითხებს განკარგავს; ოღონდ, ეს არ ნიშნავს იმას, რომ ეკონომოსმა ეს ფული და შესანიშნავი როგორც უნდა, ისე განკარგოს. მან იცის თავისი უფლებები – შაბათკვირას არის მსახურება და რა არის ამისთვის საჭირო: რამდენი სეფისკვერი ან საბარძიმი ღვინოა მოსატანი და ასე შემდეგ. მან იცის, რამდენია საჭირო და ელემენტარულ საკითხებს აგვარებს, ამისთვის მას ალარ სჭირდება შეთანხმება წინამძღვართან. რაც ეხება შემოსავლების მთლიანად განკარგავს, შესანიშნავი ყუთებიდან, სანთლის ფულიდან შემოსულს, ანუ, მთლიან თანხას, განკარგავს წინამძღვარი და არა ეკონომოსი, რომელიც მისი დამხმარეა. აქ საუბარია ისეთ ტაძრებზე, სადაც შემოსავალია იმ გაგებით, რომ დიდი ტაძარია, ძველია და ხალხიც მეტი შედის. რაც შეეხება პატარა ტაძრებს, სადაც ცოტა ხალხი შედის, ათი კაცი დგას ნიშვანოცვაზე, იქ, ბუნებრივია, ეკონომოსი არც იქნება – ისეთი მიზნული თანხა შემოიღის თვიდან – თვეში, რომ საჭიროც არ არის. ანუ, მთლიან თანხას წინამძღვარი განკარგავს საჭიროებისამებრ.

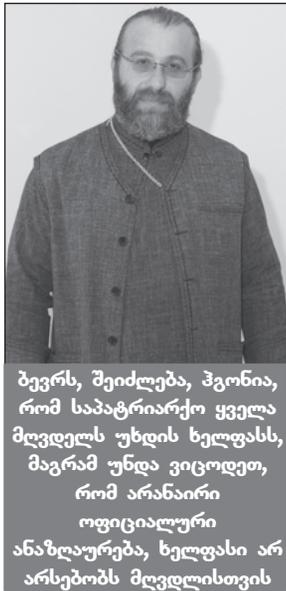
– რას უნდა მოახზაროს წინამძღვარმა შემოსულ თანხა, შესანიშნავი?
– თუ ტაძარში არის გარკვეული რაოდენობის შემოსავალი, წინამძღვარი გადაწყვეტს, რა არის საჭირო ეკლესიისთვის, რა დგას დღის ნესრები. დროთა განმავლობაში ინვენტარიც ცვლება, შესაბამისად, საჭიროა მათი შექმნა და, თუ ამის ფინანსური საშუალება არსებობს შემოწინირულობიდან, რა თქმა უნდა, წინამძღვარი ყიდულობს ინვენტარს, ისევე, როგორც მსახურებისთვის საჭირო ნივთებს. მესანთლეს, რომელიც ყოველდღე ემსახურება ტაძარს, ალაგებს, გარკვეულ საქმიანობას ეწევა, ბუნებრივია, სჭირდება ხელფასი არსებობისთვის, რაც ძალიან მწირია – ზოგჯერ თვეში 30-40 ლარი. მგალობლებსაც სჭირდებათ თანხა, მსახურებისთვის საჭირო ნივთების შექმნა; ასევე, თავად სასულიერო პირს, რომელსაც ოჯახი ჰყავს სარჩენი, ხშირად, ბევრი შვილით. რა თქმა უნდა, ყველაფერი შესანიშნავად დამოკიდებული, რაც ზოგჯერ პატარა ტაძარში, შეიძლება, თვეში 20 ლარი იყოს ან ცოტა მეტი – ეს არავინ იცის. კიდევ ვიმეორებ: ეს ადამიანების მიერ გაღებულ შესანიშნავად დამოკიდებული, რა თქმა უნდა, გარკვეულ პრეისკურანტის ტრადიციას თუ არ გამოვიყენებთ.

– რაც ხშირად ბევრ ტაძარში, სადაც კონკრეტულად გუვხვებიან, რა ღირს ესა თუ ის მსახურება?
– ხშირად ფასი ტაძრიდან გამომდინარეობს, ანუ, უხეშად რომ ვთქვათ, მისი „პრესტიჟულობიდან“ და სიძველიდან. ზოგან შეიძლება, ჯერონსწერა 100 ლარი ღირდეს, ზოგან – 150 და ზოგან – 300 ლარიც, ზოგან კი – არაფერი. რა თქმა უნდა, ასეთი პრეისკურანტების დადგენა არ შეიძლება. ყოველ შემთხვევაში, ჩემი აზრით, ასეთი რამ არ შეიძლება. შესაძლოა, ადამიანი მოვიდეს ეკლესიაში და 20 ლარი შესწიროს, რადგან არ აქვს მეტი, ამ დროს კი, რომელიმე საიდუმლო 100 ლარი ღირს, რის შესახებაც არაფერი წერია სახარებაში, ანუ, რატომ ღირს მაინცდამაინც 100 ლარი და არა უფრო მეტი ან ნაკლები. რა თქმა უნდა, ასეთ დროს მეც უხერხულ მდგომარეობაში ვვარდები და ისიც. ბევრმა, მათ შორის სასულიერო პირებმა, შეიძლება, ჩემი საუბარი გააკრიტიკოს: გვიმსახურია, მაგრამ, მაინც არ ავლენენ შესანიშნავი რითი ვიცხოვროთო. მეც მჭონია ბევრჯერ შემთხვევა, როდესაც ორი ან სამი მსახურება შემოსრულებია, მაგრამ არანაირი შესანიშნავი გაუღიათ, მაღლობა გადაუხდიათ და წასულიან. მაგრამ, ერთი თუ არ გაიღებს შესანიშნავი, მეორე და მესამე ხომ მაინც გაიღებს. თუმცა, როდესაც ადამიანი მუშაობს და უყვარს თავისი საქმე, ეს არ ნიშნავს იმას, რომ საქმის სიყვარულის გამო ხელფასზე თქვას უარი თვის ბოლაც. ერთი, სამწუხაროდ, ასეთი ბუნდოვანი მიდგომა: მღვდელმა ფული არ უნდა აიღოს, არ სჭირდება, მის შვილებს არაფერი სჭირდებათ. მე, როგორც მღვდელი, ვემიჯნები, რომ დანებებული თანხები მოვიტხოვო რამე მსახურებაში, მაგრამ, მრევლმაც უნდა გაიღოს შესანიშნავი, არ უნდა დაგვაინყვდეს, რომ ყველას ჩვენი წილი პასუხისმგებლობა გვაქვს. სასულიერო პირმა არ უნდა მოითხოვოს თანხა, მაგრამ, მლოცველმაც უნდა გაითვალისწინოს, რომ სასულიერო პირი მას ემსახურება, მასაც სჭირდება არსებობა და, ამიტომ, თვითონაც უნდა გაიღოს რაღაც.

– რისი კითხვა შეუძლია სასულიერო პირს დამატებით იმისთვის, რომ გარკვეული შემოსავალი ჰქონდეს ოჯახის შესანახად?

– გამომდინარე იქიდან, რომ ძალიან ბევრ სასულიერო პირსაც და ტაძრებსაც უჭირთ, რამდენიმე წლის წინ პატრიარქმა ასეთი კურთხევა გააუღერა: ვისაც ძალიან გიჭირთ, შეგიძლიათ, საქმე წამოიწყოთ – ისეთი საქმე, რომელიც მღვდლის ფუნქციასთან და საქმიანობასთან წინააღმდეგობაში არ მოვა.

ნათია უტიაშვილი

ბევრს, შეიძლება, ჰგონია, რომ საპატრიარქო ყველა მღვდელს უხდის ხელფასს, მაგრამ უნდა ვიცოდეთ, რომ არანაირი ოფიციალური ანაზღაურება, ხელფასი არ არსებობს მღვდლისთვის

ქრისტიანული სასწავლებლები

... „მე შენი უფლის დედა ვარ“...

ძლიერი იყო წმიდა ათანასე მოღვაწეობაში და მტკიცე მოთმინებაში, მაგრამ შიმშილმა მაინც დაძლია, შეირყა მისი სულის სიმტკიცე და წმიდა მამამ გადაწყვიტა, დაეტოვებინა ლავრა, და სადმე სხვა ადგილზე წასულიყო. დილით, წმიდა ათანასე თავისი კვერთხით, სევდიანად მიუყვებოდა კარისკენ მიმავალ გზას, მისი სული კი შფოთვას მოეცვა. ორი საათის სიარულის შემდეგ, იგრძნო, რომ ძალა ელეოდა და სწორედ მაშინ, როცა გადანწყვიტა, ცოტა ხნით ჩამოშვდარიყო და დაესვენა, დაინახა, რომ მისკენ მოდიოდა ვიღაც ქალი, რომელსაც ცისფერი ჰაეროვანი მოსასხამი ებურა. შემცბარმა წმიდანმა, რომელიც საკუთარ თვალებს არ უჯერებდა, პირველი გადაინერა: „საიდან უნდა გაჩენილიყო აქ ქალი? – დაეკითხა ბერი საკუთარ თავს – როდესაც აქ შეუძლებელია ქალის შემოსვლა?“ (ათონის მთაზე ქალის შესვლა აკრძალულია). ამ ხილვით გაოცებული წმიდა ათანასე ქალის შესახებ დარდა გაეშურა. ერთმანეთს რომ დაუპირისპირდნენ, ქალმა თავმდაბლურად ჰკითხა წმიდა მამას: „საით მიდიხარ, ბერო?“ წმიდა ათანასემ თავით ფეხებამდე შეათვალა ქალი, ჩახედა თვალებში და უნებლიე მოინებინა გრძნობამ აიძულა, თვალები დაეხარა. სამოსის მოკრძალებულა, წყნარი, ქალწულბერი გამოხედვა, გულში ჩამწვდომი ხმა – ყველაფერი ცხადყოფდა მასში, რომ ეს არ იყო შემთხვევითი გამვლელი ქალი. „ვინ ხარ შენ? აქ როგორ შემოხვედი?“ – ჰკითხა ბერმა უცნობ ქალს; „ან რაში გჭირდება იმის ცოდნა, თუ სად მივდივარ? ხედავ, აქაური ვარ, მეტი რაღა გაინტერესებს?“ „შენ თუ ბერი ხარ, – უპასუხა უცნობმა, – მაშინ პასუხიც სხვაგვარად უნდა გამცე, არა ისე, როგორც ჩვეულებრივმა ადამიანმა – გულლია, მიმწვდომი და თავმდაბალი უნდა იყო. მე მსურს, ვიცოდე, სად მიდიხარ. ვიცი შენი მწუხარება და ყველაფერი, რაც გჭირს. შემიძლია, დაგეხმარო, მაგრამ მანამდე, მსურს ვიცოდე, სად მიდიხარ?“ საიდუმლოებით მოცული უცნობი ქალის სიტყვებით გაოცებულმა წმიდა ათანასემ უამბო მას თავისი უბედურების შესახებ. უცნობმა ქალმა კი ასე უპასუხა: „შეესაბამება კი ეს საქციელი მოსაგრეობის სულსკვეთებას? დაბრუნდი, ყველაფერი უხვად გეწყალობება, მხოლოდ არ მიატოვო შენი განმარტოებული სამყოფელი, რომელიც განითქმება და უპირველესი იქნება აქ აღმოცენებულ სავანეთა შორ-

ის.“ „და მაინც, ვინ ხარ შენ?“ – ჰკითხა ათანასემ. – „იგი, ვის სახელსაც მიუძღვენი შენი სავანე, ვისაც ავედრებ მის ბედს და შენს საკუთარ ხსნას. მე შენი უფლის დედა ვარ“, – უპასუხა უცნობმა ქალმა. წმიდა ათანასემ უნდობლად და ეჭვით შეხედა მას, შემდეგ უთხრა: „მეშინია დაჯერების, რადგან მტერიც ხანდახან მართლის ანგელოზის სახით გვევლინება. რით დამარწმუნებ შენი სიტყვების კანონიერებაში?“ – „ხედავ ამ ქვას? – უპასუხა უცნობმა ქალმა, – დაჰკარი კვერთხი და მაშინ მიხვდები, ვინ გელაპარაკება. ამასთან, იცოდე, რომ მე სამუდამოდ დავერჩები შენი ლავრის ეკონომოსად.“ ათანასემ დაარტყა კვერთხი ქვას, რომელიც თითქოს ელვამ გააბო, ნაპრალოდან კი მაშინვე გამოჩქევდა ხმაურიანი წყლის ნაკადმა და დაეშვა ბორცვის ფერდობზე ზღვისკენ. ასეთი სასწაულით გაოგნებული წმიდა ათანასე შემობრუნდა, რომ მუხლებზე დაცემულიყო ღვთაებრივი უცნობის ფეხებთან, მაგრამ ის უკვე იქ აღარ იყო, ელვასავით მიფარებოდა ბერის გაოცებულ მზერას.

ღვთისმშობლის ხატის – „შენ ხარ ვინაში“ აღსრულებული სასწაული

მე, ჩემი შვილები და შვილიშვილები მივედი მანქანით. ავტომობილის მუხრუჭმა უმტყუნა. სიჩქარის შენელება და მანქანის გაჩერება შეუძლებელი აღმოჩნდა. ქუჩა საკმაოდ ვიწრო იყო და ჩახერგილი ორივე მიმართულებით მიმავალი მანქანებით. ერთდროულად რამდენიმე მანქანა უნდა შეჯახებოდა ერთმანეთს და შედეგიც უმძიმესი იქნებოდა. თითქმის სასონარკვეთილებმა შეეყვირეთ და შემწეობა ვთხოვეთ ღმრთისმშობლის ხატს – „შენ ხარ ვინაში“ (ეს ხატი უკურთხებელი, უბეში ელო ჩემს შვილს). არანაირი გამოსავალი არ ჩანდა... არც ადამიანის გონებას, არც მოხერხებას არ შეეძლო და სიტუაციიდან თავის დაღწევა. ჩვენ არ ვიცით, როგორ გავიარეთ ერთმანეთს მიჯრილ მანქანებს შორის და აღმოჩნდით უსაფრთხო ადგილას. დიდხანს ვისხედით მანქანაში მომხდარი სასწაულით გაოგნებულნი და ხმას ვერ ვიღებდით, მხოლოდ შემინებული ბავშვის ტირილმა გამოგვაფიხილა. დიდება უფალს.

მანანა არჩვაძე

ჭეხარში სარწმუნოება

არიანელი ეპისკოპოსის დაბრუნება

წმიდა გრიგოლი დიოლოლოსი: ერთი სასწაული შესახებ მოგვყვებით, რომელიც მხოლოდ სამი დღის წინ შევიტყვე ჩემი მონასტრის ბერის, ბონიფანტესგან. იგი ოთხი წლის წინ ლონგობარდებთან იმყოფებოდა (ლონგობარდები – ძველი გერმანული ტომი). ერთხელ ქალაქ სპოლეტოში არიანელი (არიოზის ერესის მიმდევარი) ეპისკოპოსი მოვიდა და რადგან ტაძარი არ ჰქონდა, ქალაქის ეპისკოპოსს სთხოვა, ეკლესია დაეთმო თავისი ერთიკუთხედი მსახურების შესასრულებლად. ეპისკოპოსმა მტკიცე უარი განუცხადა, არიანელი კი დაემუქრა, რომ მეორე დღესვე ძალადობით დაიკავებდა იქვე ახლოს მდებარე წმიდა პავლე მოციქულის სახელობის ტაძარს. ეს ამბავი ეკლესიის მნათემ გაიგო. ის მაშინვე ტაძრისკენ გაეშურა, ჩაკეტა იგი და კარს კლიტე დაალო. საღამოს ყველა კანდელი ჩააქრო, თავად კი შიგნით დაიმალა. გამთენიისას მოვიდა არიანელი ეპისკოპოსი, უკან ხალხის ბრბო მოჰყვებოდა; განზრახული ჰქონდათ ეკლესიის კარი შემტვრიათ, მაგრამ უეცრად ღვთაებრივი ძალით ყველა კარი შეირყა, კლიტეები შორს გაიტყორცნენ და ძლიერი ხმაურით ყველა საეკლესიო კარი და ურდული გაიხსნა; ზემოდან გარდამოვიდა ნათელი და ყველა ჩამქრალი კანდელი თავისით ანთო. არიანელი, რომელიც იმ განზრახვით მოვიდა, რომ ძალადობით დაუფლებოდა ტაძარს, ზეციური სინათლით დაბრმავდა და თავის საცხოვრებელში მხოლოდ სხვეების დახმარებით შეძლო დაბრუნება. ამ ამბავმა იმ ქვეყანაში მყოფი ლონგობარდები დააშინა და მას შემდეგ უკვე ვეღარავინ ბედავდა მართლმადიდებლურ ტაძარში შესვლას. ამგვარად, როდესაც წმიდა პავლეს ტაძარში არიანელი ეპისკოპოსის გამო კანდელეები ჩაქრა, სასწაულმა მწვალებელი მღვდელმთავარი დააბრმავა, ხოლო ეკლესია კვლავ გაანათა.

მოამზადა რევაზ ტომარაძე

მოქალაქი გვირჩევეს

პითხვა: ოჯახში შემონახული გვაქვს საეკლესიო ნივთი. გვაქვს თუ არა მისი სახლში დატოვების უფლება, თუ, ეკლესიაში უნდა მივიტანოთ?

პასუხი: საეკლესიო ნივთის, მით უმეტეს, თუ ის სწინდდა, ოჯახში გაჩერება არ შეიძლება. ზოგიერთ საეკლესიო ნივთზე შეხების უფლება ყველა საეკლესიო პირსაც კი არ აქვს, მით უმეტეს – საეროს. ასე რომ, თუ სახლში გაქვთ საეკლესიო ნივთი, დაუყოვნებლივ დაუბრუნეთ ეკლესიას, რათა თავისი წმინდა დანიშნულება შეასრულოს.

პითხვა: უპირველესად რით უნდა დაიწყო ქრისტიანული ცხოვრება ადამიანმა?

პასუხი: ქრისტიანული ცხო-

ვრება უპირველესად უნდა დაიწყოთ სინანულით: უნდა მოინანიოთ ცოდვები გულწრფელად და დადოთ აღთქმა, რომ აღარ შესცოდავთ; ასევე, უნდა ილოცოთ და ღმერთს სთხოვოთ მოთმინება და შემწეობა, რათა განმტკიცდეთ რწმენაში.

პითხვა: რატომ ხდება, რომ ხშირად კეთილი საქმე ფერხდება?

პასუხი: იმიტომ, რომ ღვთისთვის სათნო ყოველ საქმეს თან სდევს ბოროტთან ბრძოლა. რაც უფრო მაცხოვრებელია საქმე, მით უფრო ძლიერად ესხმის მტერი კაცს, რომ ჩაშალოს მისი კეთილი საქმე.

პითხვა: რატომ არის საჭირო ცოდვის ჩადენის შემდეგ მალევე მონანიება?

პასუხი: ცოდვა უფლის მადლს გვაშორებს. თუ ცოდვას არ მოვიწინებთ, ის საკუთარი ტვირთის სიმძიმით იწვევს სხვა ცოდვას და ადამიანი ცოდვათა მორევეში ევლობა.

გიორგი ყიფშიძე: დიდი ხნის წინ რალაც-ეებს მთავაზობდნენ და მე სულ უარს ვამბობდი, რადგან მეგონა, ამას თავისი ცალკე ნიჭი სჭირდებოდა. არ არის აუცილებელი, კარგი მსახიობი იყო და ამიტომ გახდეს კარგი ნამყვანი. ერთი პერიოდი „პოკერ რინგის“ ნამყვანი ვიყავი, ვიტანჯებოდი. გზაში ვფიქრობდი: ნეტავ, ავარია მომიხდეს, ფეხი მომტყდეს, ან რამე ასეთი მოხდეს, რომ გადაიდოს-მეთქი. პირდაპირ რომ არ მივსულიყავი – არ გამოვიდოდა. საპატიო, თან სერიოზული მიზეზი მინდოდა, ფეხის მოტყვანვამდე კი თანახმა ვიყავი. ისე ვიტანჯებოდი, ისეთ დისკომფორტში ვიყავი, ბურუსში იყო ყველაფერი... მერე რალაც გადაცემებზე მეძახდნენ, მე სულ გაფურბოდი. ყველა მეუბნება: ფულა, კარგია. მაგრამ რა ვქნა, არ შემიძლია. ძალიან მემინია ასეთი რალაცების. მერე „ცეკვავენ ვარსკვლავებში“ რომ ვიცეკვე, ისე ამიტყა ცეკვებმა, ნოეს ვუთხარი: ვიცი შიდა სამზარეული, პირველად ვგრძნობ, რომ რალაც შემიძლია და იქნებ ზემოთ, მონანილეებთან ვიმუშაო-მეთქი. ბაზარი არ არისო და მომდევნო სეზონში დავინწყე. კარგად ვისაამოვინე.

– როგორც მივხვდი, ეს პროექტი ბევრ რამეში დაეკნობოდა.

– ბევრ რამეში დამეხმარა, ბევრი რამ მასწავლა. პიროვნულადც ვგრძნობ, რომ რალაცებში გავიზარდი, ფასეულობებშიც. ვიცი: რა, როგორ ვიფასადებ.

– საკმაოდ მონდომებული იყავი.

– ისეთი „პარტნიორმა“ მყავდა, ისეთი ტიპია ჯულიანა, მის გვერდით მონდომებული რომ არ იყო, არ არსებობს. თან ამოსუნთქვის საშუალებას არ მძლეუდა, სიგარეტის მოწვევისაც კი. – **თქვენმა წყვილმა ჭორებიც გააჩინა.** – სალომესა და გიორგის თემა მოგვარგეს, ეტყობა, მე და ჯულიანასაც. იყო ამაზე მთელი ამბები. იმდენად ინტიმური ურთიერთობაა ქალსა და კაცს შორის, გვერდიდან ისე ჩანს, რომ ამბობენ: აბა რა, საყვარლები და რალაც სისუელეები...

– ჯულიანას მომდევნო პარტნიორებზე ეჭვიანობდი. ნოდიკოზეც ეჭვიანობ?

– ეჭვიანობ არა, ჩემს თავს ვადარებ ხოლმე. ძალიან მინდა, ნოდიკო იმაზე წინ გავიდეს, ვიდრე მე ვიყავი. მესამეზე ხომ გავიდი და ნოდიკო ფინალშიც რომ გავიხდი, დაგლიჯავს, ძალიან გამიხარდება. უპირველეს ყოვლისა, ნოდიკოს გამო კი არა, ჯულიანას პონტში. ამდენი ინვალა და ფინალში არც ერთხელ არ მოხვდა – **ეს ჭორები თქვენს ურთიერთობაზე აისახა? ხომ არ გააფრქვა თქვენი ურთიერთობა? ჯულიანა ასეთ რალაცებზე უხერხულად გრძობს ხოლმე თავს.**

– ჰო, იკეტება, არ უყვარს, როდესაც მასზე ლაპარაკობენ, რალაცებს რომ აბავენ. მე სულ ვუეზბნებოდი: შენ ისეთ სფეროში გაიჩიე, ამას ყურადღებას თუ მიაცევს, ძალიან დაითრგუნები-მეთქი. გაიგებ რალაცს – გაატარე, ლომილო, სიცილით შეეგებე. უჭირს, მაგრამ ცდილობს, გაატაროს.

– ის კრიზისი, რომელიც ცოტა ხნის წინ ოჯახში შეუღლებისთანავე გაქონდა, ამ თემას დაუკავშირეს.

– ყველაფერი დაემთხვა. იმ პერიოდში სახლში პატარა ბავშვი მყავდა – მე ვერ ვახერხებ-

პირველ ცოლთანაც იგივე დროს დამეძვრა ეს კრიზისი, სამწუხაროდ. იქ დამთავრდა – პატარა ვიყავი და აქ არ დამთავრებულა

„ნიჭიერის“ სტენაზე ვანიკო თარხნიშვილისა და გიორგი ყიფშიძის ტანდები აშკარად ნარმატებული აღმოჩნდა. ისინი არა მხოლოდ კულისებში ამხნევებენ მონანილეებს, მაყურებელს და ჟიურის ხალისიანი რეპლიკებითა და ქცევებითაც ამხიარულებენ.

ჩის ბაემო იბანჯაბოლა ლილი ხნის განმავლობაში გიორგი ყიფშიძე და სხოვკების რა მოქმედებით გაუჩნდა მას ყოფილ და ახლანდელ მეუღლებთან ურთიერთობაში კრიზისი

ბდი სახლში ყოფნას, ჩემი ცოლი ვერ მაქცევდა ყურადღებას, სპექტაკლებზე ვერ დადიოდა, რადგან ბავშვს ვერ დატოვებდა და ასეთ დროს მამაკაცთან ურთიერთობაში ყოველთვის ჩნდება კრიზისი. პირველ ცოლთანაც იგივე დროს დამეძვრა ეს კრიზისი, სამწუხაროდ. იქ დამთავრდა – პატარა ვიყავი და აქ არ დამთავრებულა.

– როცა შენ და ანი დაქორწინდით, მაშინ არც ის ფიქრობდა, რომ ამდენი წელი იქნებოდათ ერთად.

– მე ასეთ რალაცებზე ვერ ვიტყვი: მგონია, არ მგონია, მაგრამ ფაქტია: თერთმეტი წელია ერთად ვართ. როდესაც სერიოზული კრიზისია ურთიერთობაში და ამის მერე ისინი კვლავ ერთად ცხოვრობს გადაწყვეტენ, მიხვდებიან, რომ ერთმანეთის გარეშე ცხოვრება არ შეუძლიათ, ეს ურთიერთობა უფრო მყარდება. ანუ, რალაცები არ უღირს რალაცებზე. მერე უფრო ზიგურული, ძმაცაცური ურთიერთობა ჩნდება, სიყვარულობა იწყება თავიდან. ჩემი ყველაზე მაგარი ძმაცაცია, ყველაზე მაგარი მესაიდუმლე, კარგი გვერდში დამდგომი. კრიტიკულიც არის ჩემ მიმართ და ყველაზე მეტად მჯერა მისი, ვენდობი.

– იმ ყველაფერს, რაც შენ გარშემო ხდება, ჭორები იქნება თუ სხვა რამ, აქცევს ყურადღებას?

– იცის, რომ ეს ჩემი ცხოვრებაა. ზიგურულად უყურებს ყველაფერს, ესმის – რალაცნაირი ტიპია.

– ცამეტი წლის გოგონას მამა რომ ხარ, თან, ასეთი ლამაზის, ჭკვიანის...

– ეს დღემდე არ მჯერა, ცამეტი წლის არის, თან, დიდა უკვე, ქლია. რალაც გადაცემაში ერთად რომ მივდივართ, მე ხმას არ მძლეუნიებს იმდენი ტლიკინებს, თან, ჭკვიანურად. ბოლო პერიოდში ხშირად არ ვარ სახლში და დიდი ხანი გამოვიდა, რაც ისე აქტიურად ვერ ვხედავ. თან, ისიც იშვიათად მირეკავს, მეც იშვიათად ვურეკავ. იმ დღეს ვიჩხუბეთ კიდევ. დიდი გოგოა. თან, იოგაზე დადის.

– დედის გავლენაც დიდა – კრისტი ძალიან კარგი დედაა.

– რა თქმა უნდა, გენიალური დედა და მიხარია, რომ მისი გავლენის ქვეშ არის.

– იმაზე ვფიქრობა, რომ შეყვარებული ყოვლებ, დიდი გოგონა უკვე ჯერ გათხოვებაზე საუბარი ხელმეობა, მაგრამ მაინც...

– ამაზე არც მინდა ფიქრი. მე ხომ მაგას ვერ გავეცევი. ვიცი, გული გამისკდება, ისედაც ჭლარა თმა უფრო გამიჭლარავდება. ახლა შეიძლება ვთქვა, რომ ჩავერვი მის ამბებში, მაგრამ შეიძლება, მერე არ ჩავერვი, ან პირქით, ვთქვა და იქ, იმ მომენტში გავხდე ვეფხვი.

– და პატარა, უსაყვარლესი ბიჭის მამა რომ ხარ, მისთვის, ალბათ, სულ ცდილობ, დრო გამოიხსნოს, დიდი დრო გაატარო მასთან

ერთად.

– ეს რა ტიპია, საოცრებაა. პირველი მომენტში, რომლითაც მე ამ ბავშვს მივხვნივ და ის მომეხება, ეს იყო მისი დაბადებისთანავე. საკუთრითი განწყობა, ამიტომ მამას უნდა დავანვინოთ, გამხადეს უცებ და დამანვინეს მკერდზე. ნარმოიდიგინე, ჯერ გასუფთავებულუც რომ არ არის, ოხმივარი ასდის და ვერვე დაინყო ძუძუს ძებნა. გავიფიქრე, გადავიჩინე, ახლაც შოკში ვარ. რალაც დამეძვრათა, არ ვიცი. ეს არის ადამიანის ცხოვრების აზრიც – შენი ხორცილები მერე დადიან, ლაპარაკობენ, გილიმიან, შენზე არიან დამოკიდებულები, შენ უნდა გადაეფოფრო. დღესაც ვისიერნი ერთად, ქვიშაში ვითამაშეთ.

– შენ და ანი გარკვეული პერიოდის განმავლობაში ცალ-ცალკე რომ ცხოვრობდით, ალბათ, როგორ გავიჭორდებოდა ბავშვის გარეშე.

– კი და ბავშვიც ძალიან განიცდიდა. ანიც მეუბნებოდა: ბავშვი ძალიან წერვიულობს, მოიფიქრე რამე, მამის გარეშე არ უნდა იყოსო. რა სისულელეა, რა მამის გარეშე-მეთქი – ეს მკლავდა. ახლა კარგად არის ყველაფერი, ერთად ვართ.

– „ნიჭიერმა“ და „ბრავომ“ თეატრს ხომ არ მოაკლო დრო?

– თეატრში რეკავენ, ესენიც ითვალისწინებენ და სპექტაკლის დღეს არ ნიშნავენ არაფერს. გიორგი სიხარულითმე გააკეთა სპექტაკლი „ვეფხვი და მოყმე“, მაგარი სპექტაკლია, ნახეთ. ჩემი ფუნქცია არ არის თამაში, ტამბა-მზე უნდა მივცე რიტმები. 10 წლის წინ ჩემთვის რალაცას ვუპრაკუნებდი ტამბა-მზე, დამკურვლი არ ვყოფილვარ და ახლა გასწავლიანო. უბრალო რიტმია გასაკეთებელი, პერფორმანსივით იქნება ჩემთვის.

– „ნიჭიერმა“ შენ და ვანიკო მოუხდით და კარგად შეწყვეთ ერთმანეთს.

– ვანიკო რომ არ ყოფილიყო, მარტო, ვილაცასთან, ვერ ნამოვიდოდი. მე და ვანიკო იმდენად შეთამამებულები და შეთამამებულები ვართ, რომ იმას ვაკეოთებთ, რასაც ცხოვრებაში ან საგრიმიოროში სპექტაკლის წინ. ასეთი როლი გვაქვს – კეთილად ვხულოგნობთ. იმის მიხედვით, როგორი შეფასებები აქვს ხალხს, ამ პონტმა გაიწილა და მსიამოვნებს.

– გაქვს ისეთი ნიჭი, რომელიც ჯერ არ გამოგოვლენია?

– „ბრავომი“ მინდა ექსტრემალური რალაც გავაკეთო, „ვიშკიდან“ ჩამოვიდე გარედან ტროსით. კინოში ჩემი თავის „ტრიუკაჩი“ მე ვარ. „ცეკვავენ ვარსკვლავებშიც“ ტრიუკი იყო აბა, რა იყო: თოკს მოვიკიდე ხელი, გავფრინდი ერთხელ, ორჯერ. სიმალის მემინია და მთელი „კაიფი“ წნორედ სიმალის დაძლევაა. ბავშვობაში, მასხოსზე, ასეთი ჭორი გავრცელდა: წყლის სიღრმეში აკვლანგისტები ხალხს ითრევენ, ქვემოთ აბამენ და ახრჩობენ. მერე კი მათთან მიდიან ადამიანები, სთხოვენ: გვიპოვე დამხრწავლიო და ამაში ფულს იღებენო. ისე შემეშინდა, ღრმა წყალში ველ-არ გავდიოდი. ფობია გამიჩნდა, რომ ვილაც-ეები დამქაჩავდნენ. ახლაც ვერ ჩავდივარ სიღრმეში, მემინია.

„ოქროს ბურთის“ ბაჩუა ღარიანი უახლოესი პარაკლავები

წლის ბოლოს, მსოფლიო ფეხბურთის მმართველი ორგანიზაცია „ოქროს ბურთის“ ლაურეატებს დაასახელებს. ცნობილია 30 ფეხბურთელისგან შემდგარი სია, სადაც, ტრადიციულად, ფიგურირებენ: კრიშტიანუ რონალდუ, ლიონელ მესი, ზლატან იბრაჰიმოვიჩი, ნეიმარი, გერმანიის ნაკრების ფეხბურთელები და სხვები; თუმცა, არიან ფეხბურთის ვარსკვლავები, რომელთა ნახვა პრეტენდენტების სიაში შეუძლებელია. ისინი ვერ მოხვდნენ ვაჭარბურთულ სიაში და, ცხადია, რომ ვერ გახდებიან ჯილდოს მფლობელები. ვთავაზობთ იმ ვარსკვლავების ჩამონათვალს, რომლებსაც „ფიფამ“ უბრალოდ, იგნორირება გაუკეთა.

ლუის სუარესი - „ლივერპული“ / „ბარსელონა“, ურუგვაი

ლუის სუარესის არშეყვანა პრეტენდენტების ვაჭარბურთულ სიაში „ფიფას“ მიერ უზრუნველყოფს მთავარ მოულოდნელებად დასახელებს. ურუგვაელმა ფორვარდმა ფენომენალური სეზონი გაატარა „ლივერპულში“, 38 მატჩში 31 გოლი გაიტანა და ინგლისის პრემიერლიგის საუკეთესო ბომბარდირი გახდა. მისი ტრანსფერი „ბარსელონაში“ ასევე წლის ერთ-ერთ მოვლენად დასახელდა, თუმცა, ყველა ეს მიღწევა დაჩრდილდა სუარესის სიყვარულმა კბენის მიმართ. მსოფლიო ჩემპიონატზე მომხდარი ინციდენტის შემდეგ სუარესმა 4-თვიანი დისკვალიფიკაცია მოიხადა და მინც, ამის მიუხედავად, ის ნამდვილად იმსახურებდა 30-კაციან სიაში მოხვედრას.

დიეგო კოლინი - „ატლანტიკო“, ურუგვაი

კიდევ ერთი ურუგვაელი, რომელიც ვერ მოხვდა „ფიფას“ სიაში. გოდინმა შესანიშნავი სეზონი ჩაატარა „ატლანტიკოში“. იგი ესპანეთის ჩემპიონატის ერთ-ერთ საუკეთესო ცენტრალურ მცველად ითვლება, ხოლო მისი გოლების შესახებ ყველა ლაპარაკობს „ბარსელონის“ კარში გატანილმა სწორედ გოდინის გოლმა მოუტანა „ატლანტიკოს“ პრემიერადივიზიონის ჩემპიონის ტიტული, რომელსაც მადრიდელი გუნდი 18 წელი ელოდა; ასევე, დიეგოს დამსახურებაა, რომ ურუგვაის ნაკრები მსოფლიო ჩემპიონატის „პლეიოფში“

მოხვდა. დიეგო გოდინი თანამედროვე ფეხბურთის ერთ-ერთ საუკეთესო მცველად ითვლება და მისი არჩაწერა სიაში ასევე, მოულოდნელობად დასახელდა.

პარლოს ტავესი - „იუვენტუსი“, არგენტინა

კარლიტო ტევესი „იუვენტუსთან“ ერთად იტალიის ჩემპიონი გახდა, ხოლო 19 გატანილი გოლით მან ბომბარდირთა დავაში მესამე ადგილი დაიკავა. არგენტინის ნაკრების მწვრთნელთან, ალესანდრო საბელასთან უთანხმოების გამო, ტევესი მსოფლიო ჩემპიონატზე არ იყო, თუმცა, მისი საკლებო დამსახურებების გათვალისწინებით, ის ნამდვილად იმსახურებდა მოხვედრას სიაში.

არტურო ვიდალი - „იუვენტუსი“, ჩილე

არტურო ვიდალის თქმით, იგი არ ცნობს გამოკითხვებსა და კონკურსებს და საკუთარ თავს პლანეტის საუკეთესო ფეხბურთელად მიიჩნევს. ვიდალისთვის 2014 წელი წარმატებული იყო, რადგან „იუვენტუსთან“ ერთად ის ჩემპიონი და გუნდის ლიდერი გახდა, ხოლო, ჩილეს ნაკრებთან ერთად, უმძიმესი ტრავმის მოშუშებიდან რამდენიმე დღეში, წარმატებით იასპარეზა. მიუხედავად ამ წარმატებებისა, მისთვისაც არ მოიხადა ადგილი პრეტენდენტების სიაში, თუმცა თავად ფეხბურთელი ამაზე დიდად არ წუხს.

მატს ჰუმელსი - „ბორუსია“, გერმანია

მატს ჰუმელსი მსოფლიოს ჩემპიონი გახდა გერმანიის ნაკრებთან ერთად. „ბუნდესლიგის“ ერთ-ერთ საუკეთესო ცენტრალურ მცველზე დიდი ხანია ნადირობა აქვთ გაჩაღებული ევროპულ გრანდებს და, შესაძლოა, ზამთრის სატრანსფერო პერიოდში ის ინგლისური ან ესპანური კლუბის წევრი გახდეს. ცნობილია, რომ „ფიფა“ სისი შედგენისას ნაკლებად აქცევს ყურადღებას მცველებს და, სავარაუდოდ, სწორედ ამ ფაქტის გამო ვერ გახდა ჰუმელსი პრეტენდენტი იმ ჯილდოს, რომელზეც პრეტენზიას მისი არაერთი თანაგუნდელი აცხადებს გერმანიის ნაკრებიდან.

ჰონოვანსკაჟის თაგაი განასხი

ამერიკის შერტებულ შტატებში სტარტი აიღო „ნაციონალური საკალათბურთო ასოციაციის“ ახალმა სე-

ზონმა და, უკვე თამამად შეიძლება ითქვას, რომ ერთ-ერთი ყველაზე უიღბლო გუნდი „ლოს-ანჯელეს ლიქერსი“ იქნება, რომელსაც ჯერაც არ მოუპოვებია გამარჯვება. საყვარელი გუნდის კრიზისიდან გამოყვანის ორიგინალური ხერხი მოიფიქრა პორნინდუსტრიაში ცნობილმა ვარსკვლავმა სედი სანტანამ, რომელმაც პირობა დადო, რომ, თუკი კობი ბრაინტის გუნდი დარჩენილ მატჩებში ქულათა მაქსიმალურ მარაგს დააგროვებს, ის კლუბის ყველა წევრს ორალური სექსით მოემსახურება.

რონალდუ ხანისი პიტი წელი

ზუსტად ერთი წელი გავიდა მას შემდეგ, რაც კრიშტიანუ რონალდუმ საკუთარი ბრენდის - CR7-ის პრეზენტაცია მოახყო. მამაკაცებისთვის განკუთვნილი თეთრულის საკუთარი მოდელებით შეაბიჯა რონალდუმ მოდის სამყაროში და ბრენდმა მაშინვე დიდი პოპულარობა მოიპოვა. ერთი წლის ობილესთან დაკავშირებულ წვეულებაზე რონალდუმ ტრუსის ფორმის ტორტის გაჭრის ფოტოები განათავსა „ინსტაგრამის“ საკუთარ გვერდზე.

ინტენეტზიონის ლეგენა - სარევი ბინი

ამერიკელი ბიზნესმენის, მეცნიერის, „გუგლის“ შემქმნელისა და თანადამაარსებლის, სერგეი ბრინის ისტორია იმის დასტურია, რომ წარმატებისკენ მიმავალი გზა შემოქმედებით ძიებაზე, სამეცნიერო ნიჭზე, ალღობზე, გამბედაობასა და არასტანდარტულ გადაწყვეტილებებზე გადის.

სერგეი დაიბადა 1973 წელს, მოსკოვში, ებრაელთა ოჯახში. მისი ბაბუა და მამაც ფიზიკა-მათემატიკის მეცნიერებათა კანდიდატები იყვნენ და ენერგეტიკის ინსტიტუტში ასწავლდნენ. სერგეი 6 წლის იყო, როდესაც ოჯახი ამერიკის შერტებულ შტატებში გადავიდა საცხოვრებლად, სადაც მამა მერილენდის უნივერსიტეტში მოეწყო პედაგოგად, დედამ კი NASA-ში დაიწყო მუშაობა. ამერიკაში სერგეი იმ სკოლაში დადიოდა, სადაც სწავლება მონიტორის სისტემით მიმდინარეობდა. ახლა მას მიაჩნია, რომ სწორედ ეს დაეხმარა წარმატების მიღწევაში. სერგეიმ ვადაზე ადრე აიღო მერილენდის უნივერსიტეტის დიპლომი, სპეციალობით - მათემატიკა და კომპიუტერული სისტემები. ის ამერიკის ნაციონალური სამეცნიერო ფონდის სტიპენდიანტი იყო. 1993 წელს ბრინი სტენფორდის უნივერსიტეტში მოეწყო და ამავე უნივერსიტეტის ასპირანტთან, ლარი პეიჯთან ერთად, დაამუშავა თემა: „მასშტ-

აბური ჰიპერტექსტური ინტერნეტსაიტიბო სისტემის ანატომია“, რითაც, ფაქტობრივად, ჩაეყარა კიდევ საფუძველი Google-ს, რომელზეც, ბრინის აზრით, დამოკიდებულია ადამიანთა თვითგანათლება, კარიერა და ჯანმრთელობაც კი.

1997 წელს დარეგისტრირდა დომენი Google.com, მალე კი პროექტმა უნივერსიტეტის კედლები დატოვა და განვითარებისთვის მოიკრიბა ინვესტიციები. დასახელება Google წარმოიშვა სიტყვიდან - Googo (10-ის მესამე ხარისხი). მეგობრებმა მას Googol დაარქვეს, მაგრამ, ინვესტორებმა, რომლებსაც ბრინმა და პეიჯმა იდეა წარუდგინეს, მათთვის მისაცემი ფული ჩეკში შეცდომით Google ჩანერეს.

Google-ის პირველი ინვესტიცია 1 მილიონ დოლარს უდრიდა. პირველი ოფისი ავტოფარეხი იყო, სადაც 4 თანამშრომელი მუშაობდა, თუმცა, ის უკვე მაშინ შევიდა 100 საუკეთესო საიტის ჩამონათვალში. 2000 წელს Google მსოფლიოში ყველაზე დიდი საიტიბო სერვერი გახდა, 2003 წელს კი - საიტიბო სერვისი ლიდერი. 2004 წელს მისი შემქმნელები მილიარდერთა სიაში შევიდნენ. 2007 წელს Google.inc-მა შეიძინა საიტი YouTube. იმავე წელს ყურადღება გამახვილდა ახალ ბაზარ-

ზე, სპეციალურ პროექტებზე, რომელიც ჯანმრთელობის დაცვის კომპიუტერიზაციას ეხებოდა. 2008 წელს Google.inc 100 მილიარდ დოლარად შეფასდა.

სერგეი ბრინი არ ჰვავს ბევრ სხვა თანამედროვე მილიარდერს. მისი კორპორაციული დევიზია: „არ შექმნა ბოროტება“. მას სურს, რომ იყოს მაღალზნეობრივი და მსოფლიოს ნამდვილი ცვლილებები მოუტანოს. მიუხედავად მისი ქონებისა (16,3 მილიარდი), სერგეი მოკრძალებულად ცხოვრობს, სამაგიეროდ, ეწევა ქველმოქმედებას: 2011 წელს „ფიფა-ს“ 500 ათასი დოლარი აჩუქა და, გეგმავს, რომ 20 წლის განმავლობაში 20 მილიარდს გასცემს.

ცნობილია ბიზნესმენის მკვეთრი გამონათქვამები: ერთხელ განაცხადა, რომ რუსეთი - ნიგერიაა თოვლზე, თუმცა, მოგვიანებით, ეს სიტყვები უკან წაიღო; 2012 წელს კი სოციალური ქსელი Facebook და კომპანია Apple თავისუფალი ინტერნეტის მტრებად გამოაცხადა.

სერგეი 2007 წელს დაქორწინდა ანა ვოიტიცკოზე. წვევს ჰყავს ქალ-ვაჟი. როგორც ამბობენ, სერგეის უყვარს სან-ფრანცისკოში რუსულ საჩაი „კატიში“ შესვლა და სტუმრებს ურჩევს, ბორში, ბლინები და პილმენები მიირთვან.

გვერდი მოამზადა შპანნი რუსაქჟი

რა კავშირშია ზურგის ტიპილი დეპრესიასთან

ოსტეოქონდროზი იმ ადამიანებს აწუხებს, ვინც ბევრს მოძრაობს, ან, პირიქით, დიდხანს ზის. ზურგთან დაკავშირებული პრობლემები, ძირითადად, იმ მამაკაცებს აღენიშნებათ, ვინც ფიზიკურად მძიმე სამუშაოს ასრულებს. მისი განვითარების რისკის ქვეშ არიან, ასევე, ორსული ქალებიც. მნიშვნელოვანია მემკვიდრეობითი ფაქტორიც, ამიტომ, თუ თქვენს წინაპარს ჰქონდა ოსტეოქონდროზი, ხერხემალს განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიაქციოთ.

არსებობს ადამიანების განსაკუთრებული კატეგორია, რომელსაც ოსტეოქონდროზით დაავადების საკმაოდ დიდი შანსი აქვს. ასეთთა რიცხვს განეკუთვნებიან: მაღალქუსლიანი ფეხსაცმლის მოყვარული ქალები – მთელი დღის განმავლობაში ნერვილ, მაღალ ქუსლზე დგომა საშიშია, რადგან, ამ დროს მთელი დატვირთვა გადადის ტერფის წინა ნაწილზე, რაც განივი მყესების გადაძაბვასა და გამკვრივებას იწვევს.

ოსტეოქონდროზი ხშირად უვითარდება ნევრასთენიკ ქალბატონებს – როგორც კი ოდნავ ინერვიულებენ, მაშინვე ეწყებათ ტკივილი ზურგის არეში. ზოგადად კი, სტრესი ამ დაავადების პროვოცირებას იწვევს, განსაკუთრებით – კისრის მალეების ოსტეოქონდროზის დროს. საქმე ისაა, რომ ხერხემალთან გადის ტვინის მკვებავი სისხლძარღვები. მალთაშუა დისკების წანაცვლებისას ხდება ამ სისხლძარღვებზე ზეწოლა, ფერხდება ტვინის სისხლმომარაგება და ადამიანს ეწყება თავის ტკივილი და თავბრუსხვევა, შედეგად კი ვითარდება დეპრესია და შიშები. კისრის კუნთების დაჭიმვა იწვევს ტკივილსა და დეპრესიას, ხოლო ეს უკანასკნელი ძალიან საშიში დაავადებაა.

გახსოვდეთ, რომ ოსტეოქონდროზის პროფილაქტიკა ადვილია და მცირე დროს მოითხოვს, მკურნალობა კი გაცილებით დიდ დროში იწელება. ეცადეთ, არ ასწიოთ მძიმე ტვირთი მოხრილმა. თუ ეს მაინც უნდა გააკეთოთ, აჯობებს, ჩაიმუხლოთ. ასეთ დროს ძირითადი დატვირთვა ფეხის კუნთებზე მოდის. თუ მძიმე ტვირთის ტარება გინევთ, ხშირად გადაიტანეთ ის ხელიდან ხელში. ასეთ დროს არ შეიძლება ტანის მკვეთრი მოძრაობა.

თუ დიდხანს გინევთ ფეხზე დგომა, ეც-

ადეთ, დაძაბოთ მუცლისა და კუდუსუნის კუნთები – ამგვარად შეამცირებთ ხერხემლის დატვირთვას – ან, მიყრდენით კედელს. საერთოდ კი, ჯობია, ხშირად დაჯდეთ სკამზე და საზურგეს მიყრდნით. ჯდომისას ფეხები იატაკს უნდა ეყრდნობოდეს.

იძინეთ მაგარ საწოლზე, რომელზეც თხელი ლეიბია დაგებული. ერთდეთ დაცემას და ხერხემლის დარტყმას.

არ გაცივდეთ, რადგან, ზოგჯერ კუნთები გადაციებაზე რეფლექსური სპაზმით რეაგირებს. მათი შეკუმშვა კი მალის წანაცვლებას იწვევს, რაც ტკივილის მიზეზი ხდება.

მოიშორეთ ზედმეტი კილოგრამები – ჭარბი წონა ისევე აზიანებს ხერხემალს, როგორც ტრავმა ან ხშირი დატვირთვა.

დღლით, საწოლიდან ადგომისთანავე, ხელებით დაეკიდეთ ძელს – ეს განტვირთავს ზურგის კუნთებს.

ოსტეოქონდროზის პროფილაქტიკისთვის ყველაზე კარგია ცურვა – ის ავითარებს იმ კუნთებს, რომლებიც საჭიროა ხერხემლის გასამაგრებლად; ასევე, მთლიანად ხსნის დატვირთვას მალთაშუა დისკებზე.

გაუფრთხილდით ხერხემალს, რადგან, ის თქვენი მთავარი საყრდენია და ამით დიდხანს შეინარჩუნებთ ჯანმრთელობას.

თუ ყოველდღიურად ერთ ცალ ფორთოხალს შეჭამთ, შეამცირდება თრომბოსის ნარმოქმნის რისკი

ფორთოხალი შეიცავს კალიუმს, ასევე, A პროვიტამინს, B₁ ვიტამინს, C ვიტამინებს, ფოლის მჟავას, მაგნიუმს, მანგანუმს, ფოსფორს, რკინას, სპილენძსა და თუთიას.

ფორთოხალი ბევრ დაავადებას ებრძვის, ორგანიზმიდან გამოაქვს ნივთიერებათა ცვლის ნარჩენები და ტოქსინები.

ფორთოხალი აძლიერებს იმუნიტეტს. დადგენილია, რომ ვიტამინები, იმ ნივთიერებებთან ერთად, რომლებსაც ფორთოხლის ქერქი შეიცავს და მას ყვითელ ფერს ანიჭებს, სტიმულს აძლევს ორგანიზმს ანტისხეულების გამოსამუშავებლად, ეს კი, თავის მხრივ, აძლიერებს ორგანიზმის გამძლეობასა და სხვადასხვა ინფექციისაგან დაცვას; ასევე, იცავს ორგანიზმს თავისუფალი რადიკალების ზემოქმედებისგან.

გარდა ამისა, ფორთოხალი ამცირებს კიბოს წარმოშობის რისკს. კუჭში დაღეილი ნიტრატები წარმოქმნის კანცეროგენურ ნივთიერებებს, მასში შემავალი C ვიტამინი კი მათ წარმოქმნას აფერხებს.

თუ ყოველდღიურად ერთ ცალ ფორთოხალს შეჭამთ, შეამცირდება თრომბოსის ნარმოქმნის რისკიც.

ჯანმრთელი ადამიანისთვის უზმოზე ფორთოხლის ჭამა ანესრიგებს კუჭ-ნაწლავის ტრაქტის მუშაობას, ოღონდ, გაითვალისწინეთ, რომ ფორთოხლის წვენი ინტენსიური სმა და, საერთოდ, ციტრუსების მიღება, ალერგიულ რეაქციებს იწვევს.

საუზმეზე დალეული ფორთოხლის ახალგამონურული წვენი ენერგიით ავსებს

მთელი დღის განმავლობაში, ოღონდ, წვენი მომზადებისთანავე უნდა დალიოთ, რადგან ვიტამინების ნაწილი სწრაფად იშლება; სამხარზე კი მთლიანი ფორთოხალი მიირთვით, რადგან ქერქში არსებული პექტინები აკონტროლებს ორგანიზმში ქოლესტერინის დონეს.

თუ გსურთ, ზედმეტი კილოგრამები მოიშოროთ, კვირაში ერთი დღე განტვირთვის დღედ გამოაცხადეთ და საუზმეზე, სადილსა და ვახშამზე მხოლოდ ფორთოხალი მიირთვით. მასში მცირე კალორებია, სამაგიეროდ, ბევრი უჯრედისია, რაც შიმშილის გრძობას გარკვეული დროით თრგუნავს.

ახლა სწორედ ფორთოხლის სეზონია, ამიტომ, გაითვალისწინეთ ამ ციტრუსის სასიკეთო თვისებები და გამოიყენეთ ის ორგანიზმის დასაცავად მთელი სეზონის განმავლობაში.

ბრინჯი გულ-სისხლქარვთა პრობლემებს მოგიხვარებთ, სოია კი სიმსივნისგან დაგიცავთ

ბრინჯი ორგანიზმისთვის ძალიან სასარგებლო პროდუქტია. ის B ჯგუფის ვიტამინების შეუცვლელი წყაროა, რისი წყალობითაც, ბრინჯის მოყვარულებს ნერვულ სისტემასთან, თმასთან და კანთან დაკავშირებული პრობლემები იშვიათად აწუხებთ. ხოლო, ვიტამინი E, რომელიც ბრინჯში ასევე დიდი რაოდენობითაა, ორგანიზმს დაბერებისა და გულ-სისხლძარღვთა დაავადებებისგან იცავს. შესაძლოა, სწორედ ამასში მდგომარეობს იპოქონების სიცოცხლის ხანგრძლივობის საიდუმლო. ამას გარდა, ბრინჯი მიკროელემენტების ნამდვილი საბაღოა. ის დიდი რაოდენობით შეიცავს: რკინას, თუთიას, მაგნიუმს, კალციუმსა და კალიუმს.

ადამიანის ჯანმრთელობისთვის ყველაზე სასარგებლოა ყავისფერი ბრინჯი. ის თეთრი ბრინჯისგან იმით განსხვავდება, რომ გადაამუშავების დროს მას მხოლოდ ჩენჩოს აცლიან, დარჩენილი მარცვალი კი ბევრ მიკროელემენტსა და ვიტამინს შეიცავს. ყავისფერი ბრინჯი შეიცავს, ასევე, ეთერზეთებს, რის გამოც მალე ფუჭდება. უმჯობესია, ბრინჯი ორთქლზე მოხარშოთ, რათა ვიტამინები არ დაიკარგოს.

რაც შეეხება სოიას, მას ხშირად განიხილავენ როგორც ხორცეულის შემცვლელ პროდუქტს. ამ ცენნარეს უნიკალური თვისებები აქვს. ბევრი სხვა მცენარეული პროდუქტისგან განსხვავებით, სოია ადამიანის ორგანიზმს უზრუნველყოფს არა უჯრედისით, არამედ, სრულფასოვანი ცილით. სოიისგან ამზადებენ რძის პროდუქტების შემცვლელსაც, მაგალითად, სოიის რძეს, იოგურტს, ხაჭაპსა და ყველს. მასში შემავალი ცილა ყველა მცენარეულ ცილასთან შედარებით უფრო სრულფასოვანია, თანაც, ის სოიაში გაცილებით მეტია, ვიდრე ხორცში. ცილის გარდა, სოია საკმაოდ დიდი რაოდენობით შეიცავს კალციუმს,

ეჭივის რჩევები

რომელიც ახალგაზრდაებს ორგანიზმს და ებრძვის სიმსივნის განვითარებას. ასევე, შეიცავს ჰორმონის მაგვარ ნივთიერებას – ფიტოესტროგენებს, რაც არც ხორციშია და არც თევზში. ამიტომ, აუცილებლად მიირთვიეთ სოია (ოლონდ, ცხადია, არ უნდა იყოს გენმოდიფიცირებული); მნიშვნელობა არ აქვს, რა სახით, მაგრამ, აუცილებლად შეიტანეთ ის თქვენს რაციონში.

ნიახურის წვენი ავცილებს დაუპყლავდებით ავითამინოზს

ნიახურის წვენი დიდი რაოდენობით შეიცავს ბიოლოგიურად აქტიურ ორგანულ ნატრიუმს. იმის გამო, რომ ნიახური ოთხჯერ მეტ ორგანულ ნატრიუმს შეიცავს, ვიდრე კალციუმს (რაც კალციუმის სხნადობას უზრუნველყოფს), ის ყველაზე სასარგებლო წვენია მათთვის, ვინც ფართოდ მოიხმარს კონცენტრირებულ შაქარსა და სახამებელს. ნებისმიერი საკვები, რომელიც კონცენტრირებულ შაქარს შეიცავს, მაგალითად, ულკოპოლო სასმელები, კანფეტები, ნაყინი და ასე შემდეგ, მიეკუთვნება კონცენტრირებული ნახშირწყლების კლასს. ასეთი საკვების დიდი რაოდენობით მიღება აზიანებს ორგანიზმს და იწვევს ბევრ დაავადებას.

კალციუმი ორგანიზმისთვის აუცილებელია, მაგრამ, ის უნდა იყოს ბიოლოგიურად აქტიური და ორგანული. როცა იხარშება კალციუმის შემცველი ნებისმიერი საჭმელი, ის ავტომატურად არაორგანულში გადადის, უხსნადი ხდება, ვერ კვებას უჯრედებს და ადამიანის ორგანიზმი მას ვერ ითვისებს. ასეთი საკვები ახშობს ორგანიზმს და ვითარდება ისეთი დაავადებები, როგორცაა: ართრიტი, დაბუტი, გულის კორონარული დარღვევები, ვენების ვარიკოზული გაგანიერება, ბუასილი, ქვების დაგროვება ნალღის ბუშტში და ასე შემდეგ. ასევე, ორგანიზმში იზრდება გადაუმუშავებელი კალციუმის რაოდენობა, რაც მეტად არასასურველია. სწორედ ასეთ დროსაა აუცილებელი ორგანული ნატრიუმი, რომელიც ათავისუფლებს ორგანიზმს ამ დანალექებისგან. ნატრიუმი, ასევე, დიდ მონაწილეობას იღებს ორგანიზმის ფიზიოლოგიურ პროცესებში, მაგალითად, სისხლისა და ლიმფის გათხელებაში.

ნიახურის წვენის მიღება არეგულირებს ორგანიზმის ტემპერატურას.

ორგანული ნატრიუმის უკმარისობა იწვევს ბრონქულ და ფილტვების დაავადებებს, ნაადრევ სიბერეს, განსაკუთრებით – ქალებში.

ნიახურის წვენი ავითამინოზის მკურნალობისას საოცარი შედეგებია მიღებული. ნიახური მდიდარია მაგნიუმითა და რკინით, სისხლძარღვთა და ნერვული სისტემის დაავადებები კი გამოწვეულია, ძირითადად, ორგანიზმში არაორგანული მინერალური ელემენტებისა და დამამშვიდებელი პრეპარატების ნარჩენების დაგროვებით. ნიახურისა და სტაფილოს წვენების ნარევი კარგი საშუალებაა ზემოთ

კითხვა: შეიძლება თუ არა, ჩავიტარო გვირგვინის ნაყენის 20-წუთიანი მჯდომარე აბაზანები სოკოვანი დაავადების დროს და აქვს თუ არა ამას ეფექტი?

პასუხი: ჯობია, მიმართოთ გინეკოლოგს, რომელიც დაგინიშნავთ შესაბამის მკურნალობას. დღეს ეს მეთოდები ჩანაცვლებულია შედარებით თანამედროვე საშუალებებით: ვაგინალური სანთლებით, აბებით.

კითხვა: ვარ 25 წლის გოგო. ძალიან მოვიმატე წონაში, რის გამოც სტრები გამიჩნდა მუცელზე, მკლავების შიდა მხარეს, თეძოებზე და ცოტა მკერდზეც (ჯერ კიდევ ნითელი ფერისაა), რასაც საშინლად განვიცდი. იქნებ, მირჩიოთ სახლის პირობებში სტრების გაქრობის ყველაზე ეფექტური გზა? პროფესიონალის რჩევა მჭირდება.

პასუხი: დაუყოვნებლივ მიმართეთ ენდოკრინოლოგს, გამოსარჩხია ფარისებრი ჯირკვლის პათოლოგია ან კუმინგის სინდრომი (დაავადება).

კითხვა: ტრავმატოლოგმა დამისვა დიაგნოზი: მარჯვენა მუხლის სახსრის კვირისტავის მედიალური იოგის დაზიანება/კვირისტავის ლატერალიზაცია. მითხრა, რომ საჭიროა ოპერაცია – კვირისტავის მედიალური იოგის პლასტიკა. არის თუ არა ამ შემთხვევაში ოპერაცია ერთადერთი გამოსავალი, თუ, შესაძლებელია სხვა ტიპის მკურნალობა?

პასუხი: ამ შემთხვევაში მკურნალობა ოპერაციულია.

კითხვა: საკუთარი კბილი საშუალოდ რამდენი წელი გამიძლებს?

პასუხი: ეს დამოკიდებულია თქვენი კბილების და თქვენს ზოგად ჯანმრთელობაზე. თუ კბილი დაზიანებული არ არის, შესაძლოა, ცხოვრების ბოლომდეც კი გაგიძლიოთ.

კითხვა: რას ნიშნავს გიენ-ბარეს სინდრომი და რა ემართება ამ დროს ადამიანს?

პასუხი: გიენ-ბარეს სინდრომი პერიფერიული ნერვული სისტემის ერთ-ერთი დაავადებაა, რომელიც პერიფერიული დამბლების ერთ-ერთი ყველაზე ხშირი მიზეზია. ამ დროს ხელებსა და ფეხებში ირღვევა მოძრაობითი ან მგრძობელობითი ფუნქციები. ზოგს აღენიშნება სხვადასხვა ჯგუფის კუნთების ტკივილი. ხშირად პაციენტებს უძნელებათ ყლაპვა, გაორებული აქვთ მხედველობა. მგრძობელობის დაკარგვა და კუნთების სისუსტე იწყება ქვედა კიდურებში და რამდენიმე ხანში ზედა კიდურებზეც ვრცელდება. ზიანდება მიმიკური კუნთები, დაავადების მძიმე შემთხვევაში კი ირღვევა შარდვის გამოყოფაც. საბედნიეროდ, გიენ-ბარეს სინდრომი ერთ-ერთია იმ მძიმე დაავადებებს შორის, რომელიც, სწორი მკურნალობისას, უმრავლეს შემთხვევაში, პაციენტთა სრული გამოჯანმრთელებით მთავრდება.

კითხვა: ვარ 22 წლის და ამ ბოლო პერიოდში შევაჩნე, რომ უმიზეზოდ მიბუყდება მარცხენა ხელი, რაც რამდენიმე წუთი გრძელდება. რისი ბრალი შეიძლება იყოს ეს?

პასუხი: უნდა მიმართოთ ნევროპათოლოგს. შესაძლოა, მიზეზი ხერხემლის კისრის ნაწილის ოსტეოქონდროზია, ან განსაზღვრული ცხოვრების წესი და საქმიანობა, რომელიც ხელების ერთ პოზიციაში ხანგრძლივად გაჩერებას მოითხოვს. ბოლო წლებში, კომპიუტერული ტექნოლოგიების გავრცელებასთან ერთად, ეს სინდრომიც გახშირდა, თუმცა, კონკრეტული მიზეზის დადგენა მხოლოდ ექიმთან უშუალო ვიზიტის შემდეგ არის შესაძლებელი. **რურბიკას უძღვება ოჯახის ექიმი ბაია წაფაძიძე**

ჩამოთვლილი დაავადებების თავიდან ასაცილებლად.

ნევროლოგიური დაავადებების დროს C ვიტამინი აუცილებელია

ბოლო დროს ჩატარებული კვლევებით მეცნიერებმა დაამტკიცეს, რომ, თუ თავის ტვინის რომელიმე სენით დაავადებული ადამიანი სამკურნალო პრეპარატებთან ერთად C ვიტამინსაც მიიღებს, მკურნალობის ეფექტი მეტი იქნება, რადგან, C ვიტამინი თავის ტვინში პრეპარატების შეღწევას აიოლებს. კერძოდ, ასკორბინის მჟავის დამატება პრეპარატებს ჰემატოენციფალური ბარიერის გადალახვაში ეხმარება, ჩვეულებრივ მდგომარეობაში კი ტვინში ნივთიერებების შეღწევა გაძნელებულია.

ექიმების მოსაზრებით, C ვიტამინის ამ თვისების გამოყენება მნიშვნელოვნად გაა-

ადვილებს შიდსის, ასევე, სხვა ნევროლოგიური დაავადებების, კერძოდ კი, ეპილეფსიის, პარკინსონისა და ალცჰაიმერის დაავადებების მკურნალობას.

გვერდები მოამზადა წონა ღაბიაძე

ჰისი სირებენე აბიჟებლა ლადო ასათიანს და რას სთხოვდა ის აბასთუგნიდან ცოლს

„ხომ ლამაზია ეს ჩემი ცოლი, მაგრამ მე უფრო ლამაზი მინდა ატმის ხესავით აფეთქებულ და მოქნეული გავაზივითა! ხომ ლამაზია ეს საქართველო, მაგრამ მე უფრო ლამაზი მინდა, -

ფართოდ გაშლილი და მოხატული თამარ დედოფლის დარბაზივითა...”

დღეს მინდა, ძალიან ახლოდან გაგაცნოთ ამ და კიდევ სხვა ბევრი ლამაზი სტრიქონის ავტორი, ლადო ასათიანი – ადამიანი, რომელიც ძალიან ახალგაზრდა წავიდა ამქვეყნიდან. მეუღლისადმი და მეგობრისადმი მიწერილი მისი პირადი წერილებით გაიგებთ, თუ რა დიდი სულის ადამიანი იყო ის, რა სტკიოდა, რა უხაროდა, რაზე ოცნებობდა, როგორ წერდა ლექსებს... რამდენიმე მათგანი შეეკრიბე და მისი ცხოვრების დღიურებში გადმოვეცი.

მეუღლეს, ანიკო ვარნაკას

ანიკო, ძვირფასო! როსტოვიდან ლისკში ჩავდივით. გზაში ძალიან ცუდად ვიყავი. ახლა ლისკში ვარ (ღამის 5 საათია) და ვორონეჟისაკენ მივდივართ. ნეტევ რად მივდივარ, ვიცოდე მაინც, ან, რა მომეღლის?!

შენ, ალბათ, კარგად ხარ, დადიხარ თბილისის ცის ქვეშ არჩენიდა...

სურათები თუ გამოიტანე? იყავი კარგად და კარგად. მომიკითხე ნიკა და სხვ.

გკოცნის შენი ლადო ასათიანი. 6.11.1939. ლისკი.

***

ანიკუშა! გაზეთი და წერილი მივიღე. როდის დაინწყე ასეთი მოკლე წერილების წერა? შენ თუ ცუდ ხასიათზე ხარ, მერე მე რა დავაპავე? ცუდ ხასიათზე რომ იყავი, მაშინ უფრო მწერდი, მგონი და, ახლა რა მოგივიდა, ა? პასუხს მოგწერო. რას ჰქვია, პასუხს მომწერ... ხომ იცი, რომ მე მიყვარხარ და, მიყვარხარ არა ისე, როგორც უყვართ, არამედ, უფრო მეტად და სხვანაირად, ამიტომ, ასეთი რამეები არ არის საჭირო.

ახლა ერთ რამეს გეტყვი: ამ თვის ბოლოს შევებულეა აილე... იქნებ, ჩემი წიგნის დარჩე-

ნილი ჰონორარის აღება მოახერხო, შენც ხომ მიიღებ ფულს და ჩამოდი. აქ, საქმელი, ხომ იცი, იშოვება... თუ ფესმძიმობა ძალიან არ შეგანუხებს და თუ სუსტად არ იქნები, ავგისტო აქ რომ გავატაროთ, არაფერი გიჭირს, მეც შენთან ერთად უზომოდ გავიხარებ... ასე თუ მოხერხდება, ეს გავაკეთოთ, ძალიან გთხოვ, შენთვისაც კარგი იქნება. მერე აქედან ერთად წავიდეთ. სხვაგან წასვლაზე კი ვერ დაგეთანხმები, შენზე გაბრაზებულნი ვარ. დღეს შენს წერილს ვეწი, თუ მივიღე, შეგირიგდები. ასე. გკოცნის შენი ლადო ასათიანი.

12.7.1940. აბასთუმანი.

***

ანიკუშა, გენაცვალე! მივიღე შენი გამოგზავნილი „თაობა“, წერილებითურთ. მივიღე ყურძნის წვენი. რად გინდოდა ამდენი ყურძნის წვენი, ა? რას ხარჯავდი ამდენ ფულს, გქონდეს მაინც?! ეჰ, ჩემო ანიკო, არავითარი საჭირო არ იყო ამდენი „ხლაფორთი“, რა საჭიროა, თუ ღმერთი გნამს, ა? უშენოდ ამ ერთი თვის მეტს ვერ გავჩერდები. ანიკო, გენაცვალე! გამიგე და მომწერე, – რადიანი თუ არის თბილისში, გაზეთში გიორგი ნატროშვილია თუ ის. მომწერე ეს მალე. ნახე ჟაკი და ჰკითხე თავისი მისამართი და მომწერე, ქუჩა ვიცი, მაგრამ ნომერი არ მახსოვს, კოტე მესხის... არ იცი.

ო, ჭირიმე, კაპიკი ფული არა მაქვს უკვე და სამი თუმანი ვალიც მაქვს.

ერთი კიდევ: „თაობაში“ გამიგე, № 6-ში ლექსი თუ იბეჭდება ჩემი, ანდა, საჯიამ თუ მოუტანა ნიკას ლექსი, ორი ლექსი აქვთ მანდ ჩემი. მიიწერე ამაზეც. ნიკა ავიანავილს რა მოუვიდა, რომ არაფერს მწერს? პრეზიდენტი თუ იყო? ასე, ჩემო გოგო, შენ რომ ამდენი რაღაცეები გამოგიგზავნე, მე რა გამოგიგზავნო? ალია შოგშია, ხომ?

ასე ჩემო ანიკო! როგორც მე გუუბნები, ისე მოიქეცი, ნუ გეშინია, ჯერ არ მოგკვდები. გკოცნის შენი ლადოა.

საჩუქროდ მომწერე წერილი. მომიკითხე ხალხი და დღდაშენი.

შენი ლადო ასათიანი 24.VII.1940. აბასთუმანი.

***

ანიკო, გენაცვალე! მივიღე ფული და გავაგრძელე კიდევ ვადა 1-მდე. ძალიან კარგად ვარ, ოღონდ შენი ამბავი მანუხებს. შენუხებულნი იქნები, მაგრამ ყველაფერს დაგავინყებ, რაც გაჭირვება გინახავს.

ლექსები თუ მიიღე, თუ მიიტანე, როგორაა საქმე? ხომ იცი, როგორც ვწერდი, ისე, „ჩვენს თაობაში“. იმ ერთი ლექსის გარდა, რომელიც მაგათი ანგარიშით № 7-ში უნდა დაიბეჭდოს, კიდევ აქვთ ერთი ლექსი „ასათიანური“ და, თუ არ დაბეჭდავენ, გამაოართვი.

ბიჭები ხომ არ ჩამოსულან თბილისში? ალბათ, 1-სათვის ჩამოვლენ. ალიოშა ხომ არ ჩამოსულა? ლექსები არ დამიბნო, გიგზავნი ცნობას, მაგრამ, რად გინდა?

გკოცნის შენი ლადო ასათიანი 14.8.1940. აბასთუმანი.

***

ჩემო ანიკო! წაიკითხე ახლა ეს წერილი და გაიგე ერთხელ და სამუდამოდ, როგორ არის საქმე და როგორ უნდა მოიქეცი. რომ მწერ, ზამთარში მანდ დარჩიო, ზამთარში აქ ძალიან მკაცრი სიცივე იცის, საჭიროა კარგი თბილი ოთახი, შუშა, ნავთი, საქმელი, ესენი კი ზამთარში აქ ძალიან ძნელი სამოვლელია, ბაზარი იხურება, სურსათი თითქმის არ იშოვნება, შუშა არ არის. ცუცები რომაა, ხომ ამ გგონია, აქ ბევრი შუშა იყავს?

ოჯახები, რომლებიც აქ ცხოვრობენ, აქედანვე იმარაგებენ შუშას, სურსათს და ყველაფერს. ჩემსავით მარტოკაცის ცხოვრება აქ ზამთარში შეუძლებელია. ასე მირჩია ყველამ – ექიმებმაც და სხვებმაც. მერე, მე, კიდევაც რომ მქონდეს ეს პირობები, ხომ იცი, რანაირი კაცია ვარ,

ჩემი თავის მოვლაც როგორ შემიძლია, ხომ იცი?!

აქ ზამთარში მხოლოდ ისეთი ოჯახები არიან, რომლებიც საკმაოდ შეძლებულნი არიან და რამდენიმე წელია ცხოვრობენ. ზამთარში აქ ამდენი ხალხი კი არ არის, ერთი ლუქანია და მეტი არაფერი. მერე, სხვას რომ თავი დავანებოთ, სამსახურზე აქ ერთი ამბავია, ერთი ადგილის გათავისუფლებას ოცი კაცი შეჰყურებს... როგორც ხედავ, მე აქ ზამთარში ასე ვერ დავრჩები.

თუ შენ შეგიძლია, მოაწყო ეს ყველაფერი – ოთახიც იშოვნო, შუშაც, სამსახურიც, ფულიც და სურსათიც, დიდი სიამოვნებით, მაგრამ... ვერც შენ და ვერც მე ამას ვერ შევძლებთ. თბილისში უნდა დავბრუნდე, უნდა ვიმუშაო სადმე და რეჟიმით უნდა ვიცხოვრო. ასე კი არ კვდება ხალხი, ექიმობს და ცოცხლობს. ნამეტან ასხნა-განმარტებებს და მსჯელობებს თავი დაანებე, მე შენზე უფრო მინდა ყველაფერი. უკვე აღარ შემიძლია წერა, ისე მომეშალა წერვები. თბილისში დავბრუნდები, დავეწარმე და, სადაც დანყნარებულად ვიქნები, იქ უკეთესია ჩემთვის და ჩემი ავადმყოფობისათვის. რა ექნა, შენ ძალიან შენუხდები, ფეხმძიმედ ხარ, საერთოდ ხალხის შენუხება კიდევ სირცხვილია. ამიტომ, თბილისში ეცადე ისევ ბინის

ლადოს მეუღლე ანიკო ვარნაკა

ლადოს მეუღლე ანიკო

ლადოს ცოლ-შვილი

შოვნას. მოვრჩები, ნუ გეშინია. არჩილმა კიდევ გამსინჯა და უკეთესი მდგომარეობააო. მერე, ჩემი ავადმყოფობა, ხომ იცი, სხვანაირია, ნელ-ნელა მიდის. ჩემი გამოგზავნილი ამანათი თუ მიიღე? ფული არ მექვს 5 მანეთის მეტი და ფეხსაცმელიც დამეხა. ასე, ჩემო ანიკო, მე უშენოდ ერთ თვესაც ვერ გაჭერდები, გინდა აქ იყოს და გინდა სხვაგან, ასეა ეს!

შენი ლაღო 1940. აბასთუმანი.

***

ანიკო! მივიღე შენი წერილი. მე არა მიშავს. დღეს დავითვალე და უკვე 10 ახალი ლექსი აღმომამჩნდა... კაცო, რა ეშმაკი მოუვიდა „ერთცახე“ წიგნს, მაგან გამიჩინა მე ქლეტი, უკვე თვენახევარი გავიდა და კიდევ არაა. დღეს ვარ კარგად, ფოსტალიონმა მითხრა, დიდი წერილია შენის. წიგნი მეგონა, მივედი და, შენი და რეზოს წერილები იყო.

მოინერე დანერვილებით, ბავშვი როგორაა. წიგნი თუ იქნა, გამოიმგზავნე.

შენი ლაღო ასათიანი 10.3.1941. აბასთუმანი.

***

ანიკო, გენაცვალე! გიგზავნი ლექსებს (სულ 6 ლექსია), მიეცი სიმონ ჩიქოვანს... „მნათობისათვის“. უნდა დაიბეჭდოს აუცილებლად ასე – ექვსივე, წინააღმდეგ შემთხვევაში, არ მინდა; თუ რაიმე შეიცვლება, თუნდაც ერთი სიტყვა, არც მაშინ მინდა, არაფერია აქ შესაცვლელი, არც სადაოა რამე. ავგისტოს ნომერში რომ დაბეჭდონ, კარგი იქნება. ისევ გიმეორებ: თუ ასე დაიბეჭდება, თორემ, არ მინდა. იცოდე, გავგიჟდები, რომ სხვანაირად რამე მოხდეს, ქვეყანას შევანრივებ. თუ დაბეჭდვა გადაწყვიტონ, მაშინ, მანქანაზე რომ გადააბეჭდინებენ, მერე ნიკას შეადარებინე, თორემ, შეცდომები იქნება და გავგიჟდები. თუ ასე არ დაიბეჭდოს, მაშინ გამოართვი, არ დაკარგო, შეინახე, ნურავის ნუ აჩვენებ, ჩუმად და წყნრად გააკეთე ეს. კიდევ გიმეორებ, თუ ასე არ დაიბეჭდება, არ მინდა, კარგად დაიმახსოვრე. სხვას არავის მისცე, სიმონი ჯობია, ან – კარლო. საგზურისას რას შერები, უკვე მითავდება ვადა. როგორც გწერდი, ერთი თვის იშვინე კიდევ, მეტი არ მინდა, მალე, თორემ, აქ ახლა ერთი ამბავია. წერილები და ცნობა თუ მიიღე? საგზური თუ მოხერხდეს, გზის ფული გამომიგზავნე და, ან ქუთაისში წავალ და ან მანდ ჩამოვალ. ასე, გენაცვალე, საჩქაროდ გააკეთე ეს, ანიკო. ლექსებს არაფერი ჩხიკინი არ დაუწყოს, არ გადაძრო, შევლივით გაბარებ, იცოდე!..

ლაღოს და

კოცნის მრავალს შენი ლაღო ასათიანი.

ლაღო მეუღლესთან და მეგობრებთან ერთად

ჩემო ანიკო! გამოგიგზავნე ქეთო დადიანის ხელით „მანი კრუპა“ და წერილი, ალბათ, მიიღებდი. ამ წერილს ისე ვწერ საჩქაროდ, ბორჯომში ჩაგდებს კაცი. მე არა მიშავს, ვარ ისე, ნელთბილდო, რომ იტყვიან... ეს ხველდა ვერ მოვიძიორე.

ანიკო, ასე, ამ თვის დამღვევისათვის, თუ მოახერხო, ცოტა ფული გამომიგზავნე გზის ფულად და გზაში რომ მეყოს; შეიძლება, სულ მალე დამჭირდეს წამოსვლა. ხომ იცი, ეს რას ნიშნავს?! შეიძლება, სხვანაირად დაატრიალდეს საქმე. ისე კი არ მინდა ფული. იქნებ, წამოსვლაც იქნეს საჭირო სულ მალე, ეს იცოდე.

მე კი არ მინდა, ძალიან კარგად ვარ ამ სიტუბოში აქ და ამიტომ ვთხოვრ განგებას, ცოტა ხანს, სანამ ეს სიტუბები გათავადე-

ბოდეს, ნუ გამომაგდებს აქედან, თანაც, გაძლიერებულ კვებაზე ვარ გადაყვანილი. ანიკო, შენ გენაცვალე, იქნებ ახლა სასაცილოც იყოს წიგნების გაგზავნა-გამოგზავნა, მაგრამ, ერთი წიგნი მჭირდება, ძალიან მჭირდება, ერთ რალაცას ვწერ და, ის თუ არ მექნა, ვერაფერს ვერ გავაკეთებ. ეს წიგნი არის ჩემი მაგიდის უჯრაში, რომელში – არ ვიცი, ერთ-ერთში იქნება, პირველად ზევითა უჯრაში ნახე – მარცხნივ რომ ზევითა უჯრაა. წიგნს სათაური არა აქვს, კანი შემოხეული აქვს, პატარა, თხელი, თეთრი წიგნია, თავზე აწერია, მგონი, „ქართველები უძველეს დროში“, თუ „ქართველების უძველესი ადგილმდებარეობა“. აი, ეს წიგნი გამომიგზავნე ვინმეს ხელით, თუ ქალი ხარ. თუ დავრჩი აქ, ძალიან მჭირდება. გიგზავნი წიგნის ზომას (ქალაქის), რომ უფრო კარგად მიაგნო. მანდ მედო სულ მაგიდაზე პატარა, თხელი, თეთრი წიგნი. ასე, აბა, შენ იცი, თუ გამიკეთებ ამას.

მანანა როგორ არის? ავად იყო, იწერებოდი...

კარგად დაუკვირდი, სხვა არ გამომიგზავნო. თუ ზევით უჯრაში არაა, მერე მარჯვენა ქვეითაში ნახე. იყავი კარგად. წერილი მომწერე, აკოცე მანანას.

***

რეპაზ მარპინის ძმამ რეპო!

მივიღე შენი ბარათი სწორედ იმ დროს, როცა შენთვის წერილის მოწერას ვაპირებდი და, ჰა, გწერ კიდევ. საყვედურს ვერ მივიღებ, ძმაო, არ დამეინყებინაო. სხვა?! საღამოებს მართავთ და მართავთ. ალიომა მწერს, რეზო საღამოსთვის ემზადება, დატვირთულიაო. ჯაბუშანურის საღამო... ახლა შენგელისას საღამოც იქნება თურმე, მაგრამ ლექსებს თვითონ რომ ვერ წაიკითხავს?! თუმცა მერე რა, უაკი წაიკითხავს, ალბათ...

მე ვარ საშუალოდ, არც იქით, არც აქით. უკვე მომწყინდა, იდიოტობაა ირგვლივ. ჩემთან ერთად ისვენებს პროკოფი რატანი. იცი, ალბათ, ვინცაა. ავად არის ისიც. კარგი ბიჭია, ოღონდ, ლაპარაკი უყვარს ისეთებთან, ჩვენ რომ ვიცით... შენვე თქვა: მდაა, მაგანი! ია გეოზნაო, ნიჩეო სებე, ნიჭიერი, იმედისმომცემი ახალგაზრდაა, დახმარება სჭირდებაო... – ვიხრჩობი სიცლით...

რაც შეეხება „ვინმე“ კრიტიკოსს, სულელია მაგ საწყალი... მაგისი ასე და ისე! მაგისი გასაბითურებელი თუ ვარ, მაგასაც ნახავს მაგ უთავო, მაგი! ბიჭო, მე, კაცი, რომელიც ლექსისთვის ვარ დაბადებული, რომელსაც ნახევარჯერ არ მძინავს, რომელსაც სტრუქონი არ დამიწერია ცაღბო, ერთი ცუდი საქმე არ ჩამიდენია, მაგან უნდა გამაბითუროს, მაგ სულელმა?! როდის წერდენ, თუ ძმა ხარ, გრიგოლ ორბელიანი და გრიშაშვილი ფიროსმანზე, ა?! ან, თუ გინდა, სხვები წერდენ, განა ჩემი ფიროსმანი ვინმესას ჰგავს, ან, მე ისე მესმის ფიროსმანი, როგორც სხვებს ესმოდათ?! თუ ამას ჩვენს მწერლობაში ერთი ჭკვიანი კაცი იტყვის, მე ხელს ვიღებ ყველაფერზე. მაგრამ მაგ სულელმა არ იცის, რომ ფიროსმანზე თითო-ორლა სტრუქონი თუ ვინმეს აქვს აქა-იქ, თორემ, მთელი თავისი შემოქმედებისათვის არავის არ დაუკავშირებია ფიროსმანი, მე კი ჩემს ცხოვრებასა და ამ უიღბლო კაცის ცხოვრებას შორის მოგნებ რალაც ნათესაური. მე ფიროს-

ლაღოს მშობლები

მანის „პრიმიტივი“ მესმის როგორც მალალი ხელოვნება. ყოველი დიდი კულტურული პოეტი ასე რომ აკეთებდეს (ეს ტერმინი ფიროსმანს არ უდგება, მაგრამ არაფერია!) ლექსებს, როგორც ფიროსმანი თავის სურათებს, რალა გვიჭირდა მაშინ! ფიროსმანის უზრუნველობა მიწაწრია მე ჩემი ლექსებისათვის. კაცს ფეხებზე ჰკიდია ყველაფერი – ხატავს, მორჩა და გათავდა. რამდენი „კულტურული“ მხატვარი ინატრებდა მის სურათებს! ვიმეორებ, ყოველი ჭმუშარტიად კულტურული პოეტი ისე უნდა წერდეს ლექსს, როგორც ნიკო ფიროსმანი წერს თავის სურათებს. თუმცა ფიროსმანი ნასწავლი მხატვარი არ იყო, მაგრამ ნიჭმა გადაწყვიტა ყველაფერი, ნიჭი ქმნის კულტურას. რა თქმა უნდა, უდიდესი ბედნიერებაა, როცა კულტურული პოეტიც ხარ, ნიჭიერიც და, ფიროსმანის სურათების გვარად უბრალო და ცოცხალ ლექსებს ქმნი. აი, ეს არის, რეზო, ჩემი ნატვრა! განა სიყვარულზე რომ წერდენ, ჩემე აღარ უნდა ვწეროთ იმავე სიყვარულზე?! მეც ვწერ და, სხვანაირად რომ ვწერ, ამის გამოცნობა ჭკვიანს არ გაუჭირდება და სულელებისათვის მე არ ვწერ... ეს უნდა ყველამ იცოდეს... მე მართალი კაცი ვარ, ჩემი ლექსების თემა მუდამ საქართველოა... იჭია-ბიჭია, ცრუ პატრიოტიზმი ჩემი საქმე არ არის. აი, ასეთი თანამედროვე პოეტი ვარ და ასეთი თანამედროვეობა მწამს მე, მორჩა და გათავდა! ვინც ეს არ იცის, ის სულელია, ეს ბევრმა არ იცის, არ იცის ოთხმოცდაათმა პროცენტმა მაინც. ნიკა ავიაშვილმა კარგად იცოდეს ეს, მაგრამ მაგას, მგონი, გაუშრა სახელოვანი ქაიხოსრო ავიაშვილის სისხლი! მაგას ესმოდა კაცის და მაგანაც უგვერდა ასეა?!

ასეა, რეზო, არც შეიძლება, სხვაგვარად იყოს, ასეა და ასე იქნება სიკვდილამდე, ეს ვარ მე! ეს, რასაკვირველია, შენ კარგად იცი, მაგრამ მაინც გწერ, რომ გული ვიჯერო. მოშკალა, ბიჭო, ამდენმა სირვეგნემ!.. გეოცნის

შენი ლაღო ასათიანი. კაპა პატარია

ირინა: უიღბლობასა და ცუდ განწყობას ადვილად დააღწევთ თავს, თუ ამას გულთი მოინდომებთ; ასევე, საკუთარი ძალებით შეძლებთ მატერიალური კეთილდღეობის მოპოვებას, თუ საცხოვრებელს სწორად მოაწყობთ. სახლი ის ადგილია, სადაც ადამიანები სულიერ განტვირთვისას, ძალების მობილიზებასა და სიმშვიდეს პოულობენ. თუმცა, ბევრს, ზღურბლს გადააბიჯებს თუ არა, მაშინვე თავს ახსენებს უიღბლობა და პრობლემები. სახლი თანამედროვე ადამიანისთვის არა მხოლოდ საცხოვრებელი ადგილი, არამედ, წინასწარმეტყველური მინიშნების საშუალებაცაა. ყოველმა ჩვენგანმა ისე უნდა მოაწყოს ბინა, რომ თავი კომფორტულად და ენერგეტიკულად დაცულად იგრძნოს.

– გამიგია, რომ, თუ ადამიანის ემოციები და გუნება-განწყობა უარყოფითი ენერჯით არის დამუხტული, ამას სახლიც გრძნობს და შესაბამისადაც რეაგირებს.

– დიას, სწორია, ამიტომ, ცუდი განწყობა და უგუნებობა სახლის კარს იქით დატოვებთ და შინ ხალისითა და ღიმილით შეაბიჯებთ. ასაკოვანი ხალხისგან გამიგია წესები, რომლებსაც უკვე საუკუნეებია, ტრადიციულად იცავს ბევრი ოჯახი და, დარწმუნებულები არიან, რომ ეს მათ უბედურებასა და უიღბლობას ააცილებს თავიდან. ეს ცრურწმენები კი არა, ეზოთერიკული წესებია, რომელთა გათვალისწინებითაც თავს ვიცავთ. მაგალითად, ფული რომ არ გამოგელით ჯიბეში, ნუ ჩაიყოფთ შარვლის უკანა ჯიბეებში ხელეზს და ასე ნურც ივლით. არ დადგათ ცარიელი ბოთლი მაგიდაზე; გვიან, მზის ჩასვლის შემდეგ, სახლი არ გამოგავით.

– როგორც მიხვდი, სამყაროში თითოეულ ქვევას თავისი შედეგი მოაქვს. სწორია?

– რასაკვირველია. აქვე, მიხდა გითხრათ ისიც, რომ კარმული ჩავარდნის პერიოდში ადამიანი უბარაქობის მსხვერპლი ხდება, შემდეგ კი აუცილებლად მოდის კარმული აღმასვლის პერიოდი და სიტუაციაც გამოსწორდება. ეს პერიოდები ნებისმიერი ჩვენგანის ცხოვრებაში დგება. კარმული დაღმასვლის პერიოდში კი მეტი ყურადღება უნდა გამოიჩინოთ საკუთარი თავის მიმართ, მეტი უნდა აკონტროლოთ ფინანსები და სურვილებიც კი. როცა მოზღვავებულ ენერჯიას გრძნობთ, ეს აღმასვლის კარმული

დღეს ჩვენ გვერდით უამრავი გაჭირვებული ადამიანი ცხოვრობს. ბევრი მათგანი სასწრაფოვეთილებშია ჩავარდნილი და ყველაფრის იმედი დაკარგული აქვს. როგორც პარაფსიქოლოგი ქალბატონი ირინა ამბობს, ეს არასწორი პოზიციაა, რადგან, სასწრაფოვეთი საქმე არ კეთდება. მისივე თქმით, ძველი, გამოცდილი მეთოდების გათვალისწინებით, შესაძლოა, რეალობა უკეთესობისკენ შეცვალოთ. ამისთვის კარგად უნდა დააკვირდეთ, რა მოქმედებს თქვენზე უარყოფითად, რას მოაქვს წარმატება და, მიხვდებით, რა უნდა გააკეთოთ, რომ წარმატების კოდი გაააქტიუროთ და ოპტიმიზმი დაიბრუნოთ.

როგორ პერიოდში უნდა ვაკონტროლოთ ფინანსები და სურვილები განსაკუთრებით და რაზე მივყავართ მოზღვავებული ენერჯია

პერიოდი და ის მაქსიმალურად უნდა გამოიყენოთ წარმატების მისაღწევად. კოსმოსში ადამიანი საკუთარი თავისა და ბედის პროგრამას კარმული დაღმასვლის პერიოდში გზავნის. სწორედ ამიტომ გითხარით, რომ ამ დროს მეტი ყურადღებით უნდა იყოთ და მეტი სიფრთხილით უნდა გაიაროთ ეს პერიოდი.

– ასევე, გამიგია, რომ არსებობს რჩევები ეზოთერიკაში, რომლებიც ადამიანს წარმატების მიღწევაში ეხმარება და საქმეს ამ მხრივ უიოლებს. იქნებ, დავგარიკოთ, როგორ მოვიქცეთ?

– ყველა ოთახში არსებობს ადგილები, რომლებიც ფინანსებზეა პასუხისმგებელი. მაგალითად, ასეთი ადგილია შემოსავლები კარი. მას მეტი ყურადღება უნდა დაუ-

ერთგვარი თილისმური ძალა აქვს – ავი თვალისგანაც გვიცავს და წარმატების მიღწევასაც გვიადვილებს. სხვათა შორის, ფინანსური პრობლემაც შეგვიძლია თავად გადავჭრათ, თუ კარგად დავაკვირდებით საკუთარ სამოსს, სამკაულებსა და აქსესუარებს, რომელსაც ყოველდღიურად ვატარებთ.

– ესე იგი, ტანსაცმელი, რომელიც თავს კომფორტულად ვგრძნობთ, შესაძლოა, ჩვენი ერთგვარი თილისმა და დამცავია?

– დიას, მას თილისმური ძალა აქვს და ეს ბევრმა არ იცის. დააკვირდით, რომელი ფერის ტანსაცმელში გრძნობთ თავს უფრო კომფორტულად; გიმართლებთ თუ არა იმ დღეებში, როცა ამ ფერის სამოსი გაცვიათ და თავად მიხვდებით, რომ ის თქვენი დამცველია და ერთგვარი მაგიური გავლენაც აქვს.

– პირად საუბარში აღნიშნეთ, ეზოთერიკაში არსებობს წესები, რომლებიც საცხოვრებელში ფინანსების მოზიდვასა და ბედნიერების კოდის გაძლიერებას უწყობს ხელს. ალბათ, ეს ბევრს დაინტერესებს.

– ის გამიკვირდება, თუ ეს ვინმეს არ დაინტერესებს (*იცინის*), თორემ, ინტერესი რომ გაუჩნდებოდათ, ეს ბუნებრივია. მოკლედ, გასწავლით ერთ მარტივ წესს, რომელსაც საცხოვრებელში ფინანსებისა და ბედნიერების მოზიდვა შეუძლია: აიღეთ ღრმა თეფში, დადგით ოთახის კუთხეში, ჩაყარეთ მასში ერთი მუჭა ბრინჯი, შაქარი, ხორბალი და ბლის პატარა, დამტვირთული ტოტები. ყოველი თვის პირველი კვირის ორშაბათს კი ჩაყარეთ მასში ხურდა ფული. თუ ასე მოიქცევით, ბარაქა არ მოგაკლდებათ. როცა თეფში აივსება ხურდა ფულით, შაბათს ან კვირა დღეს, ეს ხურდა მათხოვრებს დაურიგეთ. ერთი ხურდა ფული კი თეფშიში ჩატოვთ და ისე დაიწყეთ დაგროვება, რომ კვლავ შეჭირვებულ ადამიანებს დაეხმაროთ. ეს ქველმოქმედება ბედნიერებასა და ფინანსურ შემოსავალს მოგიტანს; ხორბალი – დოვლათისა და ნაყოფიერების სიმბოლოდ, ბრინჯი – სიმდიდრის, შაქარი – სიტკბოს, ბლის ტოტები კი – ავი თვალისა და ნეგატიური ენერჯიის გამანეიტრალებლად მოიაზრება. როცა მათში ხურდა ფულს დააგროვებთ, ის თქვენზე ასევე ტკბილად, დოვლათიანად, ნაყოფიერად და პოზიტიურად იმოქმედებს და თქვენი ფინანსური და პირადი საქმეები უკეთ წავა.

ბრო დღესაც შესაძლოა, აღმოაჩინოთ, რომ ტანსაცმელი ან სამაგალი, რომელიც ნერვულ დროში მუშაობს, კარგად მოგინებთ, რომ დაეხმაროს თქვენს კარგად გასწავლად და დაეხმაროს თქვენს მოზიდვას

თმით, სულ მოწინააღმდეგე უნდა გქონდეთ, განმუხლები და სუფთა. არ უნდა დადოთ შესასვლელში ჭუჭყიანი ნივთები, უნდა გააფორმოთ ნათელი ნახატებით და ყვავილებით. ეს ადამიანს სახლში შესვლისთანავე სასიცოცხლო ენერჯით ავსებს, წარმატებისკენ მიმავალ გზას უხსნის და, აქტიური მოქმედების შედეგად, კარგ შემოსავალსაც უქადის. ასეთი განწყობით კი ცხოვრებისეული პრობლემების გადაჭრას და ნეგატიური ენერჯიის განეიტრალებას ადვილად შეძლებთ. ბევრი ჩვენგანი დიდი სიყვარულით უფრთხილდება და ინახავს ზოგიერთ ნივთს და, ზოგჯერ, გაუცნობიერებლად, მათ მიმართ უცნაური ლტოლვაც გვიჩნდება. მაგალითად, ერთ დღეს, შესაძლოა, აღმოვაჩინოთ, რომ, ტანსაცმელს ან სამაგალს, რომელსაც ჩვენ ყოველდღიურად ვატარებთ,

რომანტიკა აუცილებელია!

შუა საუკუნეები წარსულს ჩაბარდა... აღარ არიან აღარც რაინდები და აღარც გმირები, რასაც ქალები, თავიანთი რომანტიკული ბუნებით, ძნელად ეგუებიან. რომანტიკა, რა თქმა უნდა, საჭიროა, აუცილებელიც კი; სხვანაირად, ცხოვრება ძნელი იქნებოდა. მაგრამ, ეს იმას არ ნიშნავს, რომ გმირები ხელოვნურად უნდა შევქმნათ ჩვენს წარმოსახვაში. ქალები ამას ჩიხში შეჰყავს და, როცა რეალობას აწყდებიან, იმედგაცრუება პანიკაში აგდებთ.

ზღაპრებში ცუდი არაფერია, მაგრამ, მათგან პოზიტივი უნდა მივიღოთ და არა ნეგატივი. რომანტიკა აუცილებელია, ოღონდ, ურთიერთობაში და არა ფანტაზიებში. არსებობენ ქალები, რომლებიც ძერწავენ და ქმნიან გმირებს, მაგრამ ასეთები ძალიან ცოტაა. თუ არ იცით, ეს როგორ გააკეთოთ, ჯობია, საერთოდ არ მოჰკიდოთ ხელი საქმეს, რომელიც მარცხს განვაცდევინებთ. უმჯობესია, გიყვარდეთ რეალური ადამიანი თავისი ნაკლით, ვიდრე მითითი პერსონაჟი – უნაკლო აბსურდულობამდე. რისთვისაც გჭირდებათ ზღაპარში ცხოვრება, ეს ხომ საინტერესო არ არის?! ცხოვრება ბევრად უკეთესია, ადამიანები კი თავიანთი ინდივიდუალურობითა და ორიგინალურობით არიან საინტერესოები.

რომანტიკა მოსწონთ კაცებსაც, თუმცა ისინი ამაში გაცილებით მოზომილები არიან და ეს კარგია. გული ნუ დაგწყდებათ ზღაპრულ უფლისწულებზე, ისინი არც ისეთი უნაკლოები არიან, როგორც ზღაპრებში აღწერენ...

ყველაფერს შეჰქცე!

„მე თავად შევძლებ ყველაფერს...“ „მოვერევი ყველა პრობლემას“, „შეუძლებელი არაფერია, მთავარია, ძალიან, ძალიან მოვიინდომო“... – ძალიან მარტივი მეთოდია, იმუშაო საკუთარ თავზე და ჭეშმარიტად მიაღწიო დასახულ მიზანს. აუტოტრენინგი ქალსაც და კაცსაც ერთნაირად სჭირდება. საკუთარი თავის რწმენა დაგეხმარება ბედნიერების პოვნაში. თუ არ გჯერათ, რომ ყველაფერი შეგიძლიაო, რომ პრობლემების მოგვარებაში ხელს ვერაფერი შეგიშლით, ცხოვრება კიდევ უფრო გაგირთულებათ. სულერთია, როგორია თქვენი რეალობა ახლა, ყველაფერი მაინც თქვენზეა დამოკიდებული.

მთავარია, საკუთარი თავის, საკუთარი შესაძლებლობების გჯეროდეთ, მერე ფრთებსაც გაშლით და არც დაბრკოლებები შეგაშინებთ.

სხვათა შორის, ქალები უფრო ადვილად ახერხებენ ამას. მამაკაცებს მარცხი აშინებთ და იშვიათად მიდიან რისკზე, ხოლო, როცა მიდიან, არცთუ იშვიათად აგებენ, რადგან, რისკავენ იქ, სადაც არ უნდა გაირისკონ.

ქალს შეუძლია, ჩაუნერგოს მამაკაცს სა-

კუთარი თავის რწმენა. მამაკაცი უფრო სუსტია და ადვილად მართვადი; უბრალოდ, ზოგიერთმა ქალმა არაფერი იცის საკუთარი შესაძლებლობების შესახებ.

რესურსი ყველა ადამიანშია, რა თქმა უნდა, სხვადასხვა ხარისხის, მაგრამ, ამას მნიშვნელობა არ აქვს. ხშირად უთხარით საკუთარ თავს და თქვენს რწმუნსაც, „მე ყველაფერი შემიძლია!“ – და, მართლაც შეძლებთ ყველაფერს.

მე ასეთი ვარ!

შეიძლება, დაუჯერებლად მოგეჩვენოთ, მაგრამ, არცთუ ისე ცოტანი არიან წყვილები, რომლებიც მრავალი წლის განმავლობაში არიან ერთად და ამ ხნის განმავლობაში არცერთხელ არ უჩხუბიათ; ყველა პრობლემას, რომელიც მათ უჩნდებათ, ისინი მშვიდად განიხილავენ.

ყველა ოჯახს ბედნიერების საკუთარი ფორმულა აქვს. ზოგი წყვილი ჩხუბობს და მაინც ერთად არის... ერთი სიტყვით, სხვებს ნურასდროს მიჰბაძათ. იყავით ის, ვინც ხართ. საყვარელმა ადამიანმაც ისეთი უნდა მიგიღოთ, როგორც ხართ და თქვენც ზუსტად ასევე უნდა მოიქცეთ, რადგან, განხეთქილება ადამიანებს შორის სწორედ ერთმანეთის გადაკეთების სურვილს მოაქვს.

სისულელეა, ქოთანში ია იყოს ჩარგული და მისი ნაძვის ხედ გადაკეთება სცადოთ. შესაბამისად, ვერაფრით შეუცვლით ადამიანს ხასიათს, ვერ გადააჩვენებთ მის ძვალ-რბილში გამჯდარ ჩვევებს – ეს გამორიცხებულია და ყოველი მცდელობა გამოიწვევს მძაფრ უკურეაქციას. დაიწყეთ თქვენით: ჯერ მიიღეთ საკუთარი თავი ისეთი, როგორც ხართ სინამდვილეში. უკეთესობისკენ შეცვლა, პიროვნულ განვითარებაზე ზრუნვა, რა თქმა უნდა, შეიძლება, მაგრამ, ნუ დაატანთ თავს ძალას, ნუ გახდებით ისეთი, როგორც უნდათ სხვებს, თუნდაც საყვარელ ადამიანს და ნუ მოითხოვთ იმავეს იმისგანაც.

ხშირად უთხარით საყვარელ ადამიანს: „გმაღლობთ, რომ ჩემ გვერდით ხარ“, „რა ბედნიერებაა შენთან ერთად ცხოვრება,“ – მთავარია, სიყალბეში არ დაგადანაშაულონ. ეს ბედნიერი, მშვიდი ცხოვრების ერთ-ერთი მთავარი პირობაა.

როლები შეიძლება!

დღეს რეალობას თვალს თუ გაუხსნორებთ, დავინახავთ, რომ ქალისა და მამაკაცის ცხოვრებაში ბევრი რამ

შეიცვალა, მათ შორის – ურთიერთობის ფორმაც და ბალანსიც. ბევრია ისეთი შემთხვევა, როცა ქალი, თავის მუუღვლესთან შედარებით, იერარქიული კიბის ზედა საფეხურზეა და ამაში გასაოცარი არაფერია. უბრალოდ, როცა ქალი ძალიან აქტიურია, მამაკაცი თავის როლს ვეღარ ხედავს, რაც მის თვითშეფასებაზე უარყოფითად მოქმედებს. „შეცვლილი როლები“ იწვევს ჩხუბს, კონფლიქტებს, გაუგებრობებსა და სერიოზულ განხეთქილებასაც კი და, თუ გონიერებას არ გამოიჩენთ, განქორწინება გარდაუვალი იქნება.

მამაკაცი, როგორც პროგრესულიც არ უნდა იყოს ის, ძნელად ეგუება ქალის გაზრდილ როლს ცხოვრებაში, მით უმეტეს, თუ ის ამბიციურია, მამაკაცების დიდი უმრავლესობა კი სწორედ ასეთია.

ნუ გაგიკვირდებათ, თუ თქვენი მეუღლე აღფრთოვანებით არ შეხვდება თქვენს სურვილს, გაიკეთოთ კარიერა, მით უმეტეს, თუკი პარალელურად, ნებისთ თუ უნებლიეთ, უმოქმედებაში ადამიანებთან – ბრალს სდებთ, რომ ზარმაცია და შურს თქვენი. კაცს წარუმატებლობა დეპრესიაში აგდებს. მხოლოდ იშვიათ გამონაკლისებს შეუძლიათ, დაბრკოლება სტიმულად აღიქვას და წინსვლა განაგრძოს. ცდებით, როცა ფიქრობთ, რომ ის ვალდებულია, თავად დაძლიოს პრობლემები, თქვენი დახმარების გარეშე და, საერთოდ არ ხართ ვალდებული, მხარში დაუდგეთ. თუ გიყვართ, თუ მასთან გინდათ ცხოვრება, თქვენი წარმატება მისთვის ტრაგედიად არ უნდა აქციოთ.

სიყვარული, ურთიერთგაგება და ურთიერთპატივისცემა არავითარ შემთხვევაში არ უნდა გადავიდეს უკანა პლანზე – მთავარი ეს არის და არა თქვენი კარიერული წარმატება. ეს წარმატებაც მისთვის – საყვარელი მამაკაცისთვის უნდა გინდოდეთ და მხოლოდ მაშინ იქნება თქვენი ურთიერთობა სრულფასოვანი.

გვერდი მოაზნადა ნინო ნულუკიძე

სპორტი - სილამაზა, მხნეობა და ჯანმრთელობა

ახალი წელი ახლოვდება. შესაბამისად, შეგვეცვლება კერძების ასორტიმენტი და, ზოგადად, ცხოვრების რეჟიმიც. ამიტომ, წინასწარ უნდა დაიჭიროთ თაღარგი და ახლავე დაიწყეთ გარეგნობაზე ზრუნვა, მაგრამ, ამ შემთხვევაში, მარტო დიეტა არ იქნება საკმარისი. აუცილებელია, შეარჩიოთ თქვენთვის სასურველი სპორტის ერთ-ერთი სახეობა, ან, სულაც, რამდენიმე სახეობის „ასორტი“ შედგინოთ.

მაგალითად: დილით - ძუნძული (ან გამამხნეებელი ვარჯიში აივანზე); საღამოს - ველოსიპედით სეირნობა; კვირის ორჯერ - საცურაო აუზი ან წყლის პროცედურები სახლის პირობებში. ერთი სიტყვით, არჩევანი დიდია, ოღონდ, უსათუოდ უნდა დაიცვათ „ოქროს წესი“ - არც ერთი ვარჯიში არ გამოტოვოთ დაზარების, მოუცლულობის ან სხვა საპატიო თუ არასაპატიო მიზეზის გამო.

თუ დიეტის დაცვა გიჭირთ, მაინც აუცილებლად გჭირდებათ რამდენიმე ზედმეტი კილოგრამის მოშორება და, როგორც შინაგანად, ისე გარეგნულად გაახალგაზრდავება, სპეციალისტის დახმარებით, შეადგინეთ ვარჯიშების ექსპრეს-კომპლექტი. გაითვალისწინეთ და შეასრულეთ გამოცდილი კოსმეტოლოგის რჩევები და მიროთვით დიეტოქს-კოქტეილები, რომლებსაც ასევე გამოცდილი დიეტოლოგი დაგინიშნავთ. მაგრამ, კიდევ შეგახსენებთ, რომ სასურველი შედეგის მიღების თავი და თავი, უპირველეს ყოვლისა, ინტენსიური ვარჯიშია და, სულაც არ აქვს მნიშვნელობა, კონკრეტულად რა სახის ვარჯიშებს შეარჩევთ.

სხვათა შორის, გამოკითხული ქალბატონების 34-მა პროცენტმა აღიარა, რომ დიეტისა და კანის კოსმეტიკურ მოვლაზე შენად, სპორტმა დაუბრუნებთ ახალგაზრდობა - მინდაგანადაც და ვიზუალურადაც.

თუ ვარჯიშების პარალელურად, კონკრეტული დიეტის დაცვის არც დრო და არც საშუალება არ გაქვთ, ან, უბრალოდ, გეზარებათ, სამსახურში ატაროთ რამდენიმე კონტინერი სალათებითა და სხვა დიეტური საკვებით, შეგიძლიათ, ამ შემთხვევაში, გამოძებნოთ მარტივი და სასარგებლო ალტერნატივა:

- 1) დაივიწყეთ ცომეული, ტკბილეული და სხვა სასუსნავეები;
- 2) უარი თქვით 19 საათის შემდეგ ნებისმიერი საკვების მიღებაზე;
- 3) დაივიწყეთ გაზიანი სასმელები და მზა წვენი. შეცვალეთ ისინი გაზგასული მინერალური და ჩვეულებრივი სასმელი წყლით (რომელშიც, შეგიძლიათ, შეურიოთ ჩაის კოფი თაფლი და ნახევარი ლიმონის წვენი), სახელდახელოდ მოხარშული უმაქრო კომპოტით ან ახალგამოწურული ხილის წვენი (გააზავეთ 1/3 წყალში).

თუ ამ მარტივი წესების დაცვა არ დაგეზარებათ, იმათზე გაცილებით უკეთეს ფორმაში შეხვდებით ახალ წელს, ვინც ჩვენს რუბრიკას არ კითხულობს.

ქოსმეოლოგის რჩევები

კითხვა: ვიცი, რომ სახის კანზე განსაკუთრებით ცუდად მოქმედებს სტრესი. როგორ უნდა მოვუარო სახის კანს ასეთ შემთხვევაში?

პასუხი: კანზე სტრესი მართლაც ძალიან მძაფრად მოქმედებს - შედეგად, კანი დუნდება, კარგავს ფერსა და ელასტიკურობას, ჩნდება წვრილი ნაკვთები. არსებობს ამ პრობლემის მოგვარების რამდენიმე ხერხი, მაგალითად, სახის ოსტეოპათიური მასაჟი და აკუპუნქტურა. ოსტეოპათი ეხმარება კანს, შიგნიდან აღიდგინოს ახალგაზრდობა, ასწორებს ნაკვთებს და ხელს უწყობს საერთო რელაქსაციას; ნემსოთერაპია (აკუპუნქტურა) კი მუშაობს ზედაპირზე; ის ეხმარება კანს ელასტინისა და კოლაგენის გამოუმუშავებაში; ასტიმულირებს სისხლის მიმოქცევას, ლიმფოდრენაჟს და, რაც მთავარია, იწვევს ენერჯის ადეკვატურ ცირკულაციას. აკუპუნქტურის შედეგად, სწორდება ნაკვთები, მცირდება თვალბინი ქვეშ გაჩენილი „ტომსიკები“, ცხრება კანის შემუშება, იჭიმება კანი თვალბინი გარშემო და იკვეთება სახის ოვალი.

კითხვა: როგორ მოვუაროთ თმის დღის განმავლობაში?

პასუხი: დღეში 3-4-ჯერ გაშლილი თითებით „დაივარცხნეთ“ თმა შიგნიდან მზრიდან, ძირებიდან - ღერების ბოლოება-

მდე, შემდეგ კი მთელ სიგრძეზე ჩამოივარცხნეთ ნატურალურჯაგრისიანი სავარცხლით. ხმარებიდან ამოიღეთ ხშირკბილებიანი სავარცხლები. აგრეთვე, არასასურველია ისეთი სავარცხლის გამოყენება, რომელსაც ბოლოში გაგანიერებელი კბილები აქვს - ისინი შეამცირებს ვარცხნილობის მოცულობას. თუ თმის დაზვევა გასურთ, გამოიყენეთ მსუბუქი ფიქსაციის საშუალებები სტაილინგისთვის.

მოამზადა თამარიკო ზამთარაძე

„3 მესკრის-ლიტა“ №3 ღიატა

დიეტოლოგებმა მას „სწორი დიეტა“ უწოდეს. ის 14 დღე გრძელდება და, თუ ყველაფერს ზუსტად დაიცავთ, უმტკივნეულოდ და მყარად დაიკლებთ 5-7 კილოგრამას.

ამ დიეტის დაცვის დროს კატეგორიულად აუცილებელია დილის საუზმე: ყავა ან მწვანე ჩაი (1 კოვზი თაფლით), 1 ცალი მოხარშული კვერცხი, 1 ნაჭერი ტოსტი, 1 ნაჭერი ყველი (შეგიძლიათ ყველი ხაჭოთი ჩაანაცვლოთ). დანარჩენი დღის განმავლობაში კი ერთი და იმავე მენიუით უნდა იკვებოთ მთელი 14 დღე: ხილის სალათა, ტოსტი, ჩაი, ყავა, მჭლე ხორცი, უცხიმო თევზი, ბოსტნეული, დიეტური რძის პროდუქტები.

პირველი დღე

სადილი: 150 გრამი მოხარშული მჭლე ხორცი უმი ან მოთუთქული ბოსტნეულის გარნირით; უმაქრო ჩაი, ყავა ან წყალი.

ვახშამი: 150 გრამი მოხარშული თევზი, თითო ცალი კიტრისა და პომიდვრის სალათა, 1 ნაჭერი ტოსტი; მწვანე ჩაი უმაქროდ.

შუალედებში - ხილი. წყალი - 2 ლიტრამდე.

მეორე დღე

სადილი: უცხიმოდ მოხარშული ბრინჯი ძალიან ცოტა მარლით, ხილის სალათა; უმაქრო ყავა ან ჩაი.

ვახშამი: 150 გრამი მოხარშული უცხიმო ხორცი (ფრინველის ან საქონლის) ბოსტნეულის გარნირით, 1 ჩის ჭიქა უცხიმო კეფირი.

შუალედებში - იგივე.

მესამე დღე

სადილი: მოხარშული თევზი - თინუსი; ბოსტნეულის სალათა; 1 ცალი გრეიპფრუტი.

ვახშამი: რაგუ ბოსტნეულით და მოხარშული მჭლე ხორცი; 1 ჩის ჭიქა გაზგასული მინერალური წყალი.

შუალედებში - იგივე.

მეოთხე დღე

სადილი: 2 ცალი მოხარშული კვერცხი; 100 გრა-

მ უცხიმო ხაჭო; 1 ცალი პომიდორი, 1 ნაჭერი ტოსტი; უმაქრო მწვანე ჩაი ან ყავა.

ვახშამი: მოხარშული წინილა; ისპანახი; 1 ცალი ვაშლი; გაზგასული მინერალური წყალი. შუალედებში - იგივე.

მესამე დღე

სადილი: უცხიმო ყველის ასორტი (3-4 პატარა ნაჭერი); ისპანახის სუპ-პიურე, თითო ცალი პომიდვრისა და კიტრის სალათა ყველანაირი მწვანელით; უმაქრო ყავა.

ვახშამი: 150 გრამი უცხიმო ხაჭო; ბოსტნეულის სალათა; უმაქრო მწვანე ჩაი.

შუალედებში - იგივე.

მეექვსე დღე

სადილი: ფრინველის მოშუშული ხორცი; ბოსტნეულის სალათა; 1 ცალი გრეიპფრუტი; ყავა.

ვახშამი: 300 გრამი ხილის ასორტი, ჩაი. შუალედებში - იგივე.

მეშვიდე დღე

სადილი: მოხარშული ფრინველის ხორცი ცოცხალი ბოსტნეულის გარნირით; 1 ჩაის ჭიქა კეფირი, 1 ცალი გრეიპფრუტი.

ვახშამი: მოხარშული ხბოს ხორცი მოთუთქული ბოსტნეულის გარნირით. 1 ცალი ვაშლი. უმაქრო მწვანე ჩაი.

შუალედებში - იგივე.

თითოეული ულუფის რაოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს 250-300 გრამს, ბოლო კვება კი არ უნდა გადააცილოთ 18 საათს. თუ დაძინებამდე ძალიან მოგშივებით, მიროთვით 1 ცალი ვაშლი, 1 ჭიქა მანონი, 1 ცალი უმი სტაფილი ან 1 ცალი უმი ბულგარული წინაჟა.

მერვე დღიდან მეთოთხმეტე დღის ჩათვლით, თავიდან ბოლომდე გაიმეორებთ პირველ 7 დღეს.

ამ დიეტის განმეორება შეიძლება მხოლოდ 2-3 კვირიანი შუალედის შემდეგ.

ინტიმუმი საუბრები

ჩემს ღვინვას ვერაფრით ვხედავ

ვართ სამი და. ისეთი ურთიერთობა გვექონდა ერთმანეთთან, ყველა ჩვენ შემოგვანატროდა. ერთმანეთის შვილებს საკუთრებში ვერ ვარჩევდით და სამივემ ერთად გავზარდეთ ბავშვები. მამა რომ გარდაიცვალა, რიგრიგობით ვრჩებოდით დედასთან თვეობით ან ჩვენთან მიგვყავდა. ერთხელაც არ მომხდარა ჩვენ შორის არანაირი უსიამოვნება, მეგობრებიც კი საერთო გვეყავდა და, ისედაც, ერთ წრეში ვტრიალებდით.

ერთ დღეს კი ისე მოხდა, რომ ჩემი უფროსი დის, ანას ქმარს, სოსოს, რაღაც თანხა დასჭირდა და მეორე დამ, ინგამ ასესხა: თან, ისე მოხდა, რომ იმ დროს ინგას ქმარი, კოკა, თბილისში არ იყო, ინგა ვერ დაუკავშირდა, ისე მისცა ფული სოსოს (საკმაოდ მსხვილი თანხა). კოკა რომ დაბრუნდა, ინგამ უთხრა, ფული სოსოს ვასესხე და ორ კვირაში დაგიბრუნებო. მაგრამ ვერც ორ კვირაში და ვერც ორ თვეში ვერ დააბრუნა, არადა, თურმე, ის ფული კოკასი არც იყო. ამიტომ, იძულებული გახდა, მივიდა თავის ქვისლთან და აუხსნა მდგომარეობა, იმან კი საკმაოდ უხეშად უპასუხა: რა ვქნა, მაქვს და არ გაძლევ? როცა რამე გამომიჩნდება, აუცილებლად დაგიბრუნებ, მაგრამ, კონკრეტულად როდის, არ ვიცო. ამის გამო კაცებს შორის კარგა სერიოზული შელაპარაკება მოხდა. მე და ჩემს ქმარს არც ფული გვექონდა და არც რამე ნივთი (რომ გავგეყიდა ან დაგვეგირავებინა) და ვერანაირად ვერ დავეხმარეთ. მაშინ ანამ თავის დაქალს გამოართვა ოქროს ნივთები, დააგირავა და ნაწილი ვალი იმით დაუბრუნა კოკას, მაგრამ, ახლა იმ სამკაულის პროცენტები ვეღარ გადაიხდა და იმ გოგოსაც ყველაფერი დაუკარგა. ხომ წარმოგიდგენიათ, რა ამაზვი ატყდებოდა. მოკლედ, ის დაქალიც დაკარგა, იმისი ნივთებიც და საკუთარი დაც, რომ აღარაფერი ვთქვა სიძეზე. შესაბამისად, ბავშვებიც საკმაოდ დაუპირისპირდნენ ერთმანეთს, რასაც კატასტროფულად განვიცდი დღემდე, მაგრამ ვერაფერს ვუვლი. ის კი არა, შარში ვარ გახვეული: ანა ბრაზობს, რატომ მაქვს ურთიერთობა ინგასთან; ინგა კი იმაზე მეტუტება, ანამ ასეთ დღეში ჩამაგდო და რატომ ელაპარაკებო. მოკლედ, აღარ ვიცი, როგორ მოვიქცე. ცხადია, ვერც ერთს ვერ დავკარგავ, მაგრამ, რომ ვერც ვარიგებ?!

ისე კი, ანას ქმარს ვამტყუნებ ძალიან: როცა უახლოეს ადამიანს ამხელა თანხას ართმევ და ვეღარ უბრუნებ, მაშინ, ნება უნდა იბოძო და, ან მანქანა გაყიდო, ან მიწის ოთხი ნაკვეთიდან ერთ-ერთი. ის კი არცერთს არ იმეტებს და გაიძახის, ეგ რა ნათესაობაა, თუ ყველაფერი გამაყიდვინაო. ამ ყველაფრის გარდა, ინგას ძალიან სერიოზული უსიამოვნება

აქვს თავის ქმართან და ის კაციც არ არის მტყუანი – ცოლს იმაზე ეჩხუბება ყოველდღე, უჩემოდ როგორ მიეცი ამხალა თანხა თუნდაც დას, ხომ იცოდი, რომ ჩემი ფული არ იყო. მოკლედ, ვატყობ, რომ ინგას მალე დაენგრევა ოჯახი, ანას და სოსოს კი აქეთ აქეთ დიდი გული და, მგონი, სულაც არ ანაღვლებთ, რაც ჩაიძინეს.

არაფერი მაქვს გასაყიდი, თორემ, მე მივცემდი იმ თანხას, ოღონდ კი რამე საშინელება არ მოხდეს, მაგრამ, მთელი უბედურება ისაა, რომ ვერაფერს ვუვლი და, თან, ორივესთან მიფუტქება ურთიერთობა. რომ ვმუშაობდე მაინც, კრედიტს გამოვიტანდი, მაგრამ, ეს ვარიანტიც გამორიცხებულია. ჩემს ქმარს კი უკვე გამოტანილი აქვს კრედიტი, იმასაც ძლივს ფარავს და, ნამდვილად ვერ ვეტყვი, ახალი კრედიტი აიღე-მეთქი.

აი, ასეთი ორ ცეცხლს შორის ვარ ჩავარდნილი და, არ ვიცი, როგორ ვუშველო ჩემს დებს.

მარინა, 38 წლის.

გოგონები ვუღაპარო

20 წლის ვარ, საკმაოდ ბევრი და სერიოზული თავყვანისმცემელი მყავს, მაგრამ ჩემი მშობლების შემხედვარე, ალბათ, არასდროს გავიხოვდები; ყოველ შემთხვევაში, 30-35 წლამდე ნამდვილად არ ვიფიქრებ გათხოვებაზე. ქართველი კაცები ჯერ ისედაც არ არიან მზად ოჯახის შესაქმნელად და საპატრიონოდ, მით უმეტეს – პატარა ასაკში.

დედაჩემი და მამაჩემი რომ შეუღლდნენ, ორივე 27 წლის იყო. თითქოს არც ისე პატარები იყვნენ და, თან, მართლა ძალიან უყვარდათ ერთმანეთი, მაგრამ, რაც თავი მახსოვს, სულ გამოჩენა-შერიგებაში არიან. ოფიციალურად კი არ ეყრებიან ერთმანეთს, მამაჩემი დარბის წინ და უკან, ლანირაკი ბიჭივით დასდევს ქალებს და მერე ისევ ჩვენთან ბრუნდება; დედა კი გადმოყრის ცრემლებს; დაემუქრება, მეტს აღარ გააატეებ და, კიდევ თუ ნახვალ, სახლში აღარ შემოგიშვებო, მაგრამ, მაინც უშვებს. მგონი, მინიმუმ ათჯერ მაინც აპატია და შეურიგდა. უკვე მზრუნველი ვიყავი, დედას რომ ვუსაყვედურე – ასე რატომ ამცირებინებ თავს, ერთხელაც, ადექი და გაშორდი-მეთქი, მაგრამ, პასუხად ისეთი რამ მითხრა, ლამის თვალები გადმომცვივდა გაცივებისგან: რომ იცოდე, რამდენი ქალი შენატრის ჩემს ბედს. მამაშენი ვისთანაც არ უნდა ნავიდეს, ბოლოს მაინც მე მიბრუნდება, რადგან, ნამდვილი სიყვარულით მხოლოდ მე ვუყვარვარ, იმათთან კი ერთობაო. ისე გავზრავდი, აღარ დავინდე და პირდაპირ ვუთხარი – შენი ვის უნდა შურდეს, ნახვარჯერ ვილაც ბოზებთან არის შენი ქმარი. შენთან მაქსიმუმ ერთ თვეს თუ გაჩერდება, სხვებთან კი ლამის ნახევარი წელიწადი რჩება, თანაც, რამი გჭირდება ვილაც ოხრებთან ნაკოტრიალები და მათთან ზიარი ქმარი-მეთქი. დედაჩემმა კი, იმის ნაცვლად, იმაზე დაფიქრებულიყო, რაც ვუთხარი, ლამის გამარტყა, ისე გამიბრაზდა; მერე კი მიყვირა, როგორ ბედავ საკუთარ მა-

მაზე ასე ლაპარაკს. შენ ჯერ პატარა ხარ და არ იცი, როგორ უნდა შეუნყო ხელი ქმარს, რომ საშუალოდ არ გაგექცესო.

მაპატიეთ, მაგრამ, ეგეთი „მიდი-მოდი“ ქმრის დედაც ვატყრე. ან, როგორ არ ეზიზღება დედაჩემს ათას ქალთან ნამყოფ ქმართან მიკარებაც კი, ვერ წარმომიდგენია.

არ ვიცი, ათი და ოცი წლის შემდეგ როგორ შემეცვლება აზრი ამ საკითხზე, მაგრამ, მე მგონი, სიბერემდე ამ ჭკუაზე ვიქნები. ლამის 50 წლის კაცი თხუთმეტი წლის ბიჭივით რომ დაცუნდროკობს, ის მართლა არ უნდა შემოუშვა სახლში.

ია, 20 წლის.

ვეყვარები!

არ ვიცი, რა ვუყო ჩემს ხასიათს. ვალიარნებ, რომ არანორმალურივით ვიქცევი ბიჭებთან მიმართებაში, მაგრამ, რა ვქნა, თავს ვერ ვერევი და სწორედ ამიტომ, რომ 32 წლის ასაკში მინდვრის თავივით მარტო ვარ დარჩენილი (შეყვარებულს ვგულისხმობ).

თავის ქებად ნუ ჩამომართმევთ, მაგრამ, მართლა ისეთი ვარგებობა მაქვს, ბავშვობიდან ვიქცევი ბიჭების ყურადღებას და ახლაც არაერთი თავყვანისმცემელი მყავს. მე კი არც ერთი არ მომწონს. არ გეგონოთ, რომ ვარგებობას ან სიმდიდრეს ვგულისხმობ – ეს ჩემთვის მესახებასიხოვანია. ამხელა ქალი ვარ და, სკოლის ასაკიდან მოყოლებული, ვეძებ ბუნებით რაინდ მამაკაცს, რომელმაც ქალის პატივისცემა იცის, სიტყვა-პასუხი და საქციელიც დახვეწილი აქვს, ოღონდ, არ გეგონოთ, რომ „დედიკოს ბიჭები“ მომწონს.

ჩემი ხასიათის ჩამოყალიბებაში ბებიაჩემს ვადანაშაულებ – იმან გამზარდა ასეთი არამექვეყნიური. თვითონ თავადის ქალი იყო, სხვანაირ საზოგადოებაში გაიზარდა და მეც ისე მზრდიდა, თითქოს სასახლის კარისთვის მამზადებდა. მაგრამ, თეთრი ყვავივით გამოვჩნდი ყველგან.

ძალიან ბევრი ბიჭი დამინუნებია იმის გამო, რომ სუფრასთან ვდობა და დანა-ჩანგლის ხმარება არ იცოდა; ან, ხმაურით სვამდა ყავას და ხალხში სალექ რეზინს ალლაჭუნებდა. ისეთებიც მომიშორებია თავიდან, საუბრისას მარტოვნი წინადადებასაც რომ ვერ ამბობდნენ გამართულად და ისეთებიც, ქალის თანდასწრებით უპრობლემოდ რომ ყვებიან უნმანურ ანექლოტებს. მოკლედ, გვიან მივხვდი, რომ ჩემი მოსაწონი კაცი, როგორც ჩანს, არ დადის საქართველოში და, ან მარტო უნდა დავრჩე მთელი ცხოვრება, ან კაცების სეპრეობას უნდა შევეგუო, ანდა სადმე, სხვა ქვეყანაში ვეძებო ჩემი ოცნების მამაკაცი. ცხადია, თუ, ასეთი ქვეყანა არსებობს დედამიწაზე.

ანა, 32 წლის.

რედაქციაში შემოსული უამრავი წერილიდან ამოვარჩიეთ საუკეთესო ამბები და ვთავაზობთ მკითხველს. „ინტიმური საუბრებისთვის“ ისტორიები შეგიძლიათ გამოგზავნოთ ელექტრონული ფოსტით: tbiliselebi2001@gmail.com ან მოიტანოთ რედაქციაში წერილის სახით.

ეძიე ქასი

გაგრძელება. დასაწყისი
№31-45(724)

ლექსოს მაშინვე გაუქრა სახიდან ცინიკური გამომეტყველება და დაბნეულობისა თუ სიბრაზისგან თვალის გუგები გაუფიქრდა, მაგრამ, მაინც მოახერხა თავის ხელში აყვანა, კიდევ ერთი ღერი ამოიღო დაუკოთხავად სოფოს კოლოფიდან, სკამის საზურგეს

მიეგრძნო, სიგარეტს მოუკიდა და ქალს დაუფარავი აგრესიითა და სიძულვილით მიაშტერდა, მერე წინ გადაინია, სახე სახესთან ახლოს მიუტანა და ძალიან დამცინავად ჰკითხა:

– ესე იგი, შენ ხარ ეგრეთ წოდებული სესილი და შენმა დაქალმა დაგავალა, ჩემთან რომანი გაგება? რა უნდა, ველარ ძლებს უჩემოდ და ახლა სხვების დახმარებით მეჩალიჩება? გადაეცი, რომ არაფერი გამოუვა. მე მაგას იმდენი რამე ვაპატიე, წესით, სხვაწაირად უნდა მომქცეოდა. რა ეგონა, მე თუ გამაგდებდა, მისი რომელიმე საყვარელი შეირთავდა ცოლად და აშენდებოდა? მიაც და მისი ნაბიჭვარიც ჩემთვის უკვე განვლილი ეტაპია, უსიამოვნო წარსულია, რომელში დაბრუნების სურვილიც ნამდვილად არ მაქვს და ასეც გადაეცი, გაიგე?

სოფო ისე გაავიწყა ლექსოს არაკაცობამ, კინალამ თავი ვერ შეიკავა და თვალები ამოკანრა, მაგრამ, დიდი ძალისხმევით შემდეგ, მოახერხა, შეძლებისდაგვარად შეენარჩუნებინა სიმშვიდე და უთხრა:

– მე სესილი არ ვარ, სესილის დეიდაშვილი ვარ და, მთხოვა, მე შეგხედროდი და მისი სიტყვები გადმომეცა, რადგან, ვერაფრით ვერ მოახერხა დღეს მოსვლა. მია კი აქ არაფერ შუაშია.

– მერე, რაში სჭირდებოდა შუამავლები, ვერ დამირეკა? – დაეჭვდა ლექსო.

– ასე მითხრა, ერთხელ უკვე გადავადებინე პაემანი და, ახლაც რომ იგივე უთხრა, ეგონება, რომ ველადავები და გაბრაზდებოდა.

– რაო, რა დაგაბარა სესილიმ? – ლექსოს შეეტყო, რომ სოფოს სიტყვები დაიჯერა, – დღეს რატომ ველარ მოახერხა მოსვლა?

– სესილის ძმა დიდ ვალში გადავარდა და, რომ არ დაეჭირათ ან არ მოეკლათ, სასწრაფოდ სჭირდებოდა დიდი თანხა, რომე-

ლიც ვერ იშოვა. ამიტომ, სესილიმ ორ დღეში გაყიდა თავისი ბინა და ფული ძმას მისცა. ბოლო სამი დღეა, გადაფორმებზე და რბის და ამიტომ ვერ მოიცალა.

– რა?! ბინა გაყიდა და ფული ძმას აჩუქა? თვითონ სად უნდა იცხოვროს?

– მშობლებთან. ის ფული კი ძმას ასესხა, ანუ, როცა იმას მდგომარეობა გამოუსწორდება, დაუბრუნებს. შენთან კი დამაბარა, როგორც კი გადაფორმების საქმეებს მოვრჩები, მე თვითონ დავურეკავო, – უთხრა სოფომ და კინალამ ხმამაღლა გაეცინა, როცა დაინახა, როგორ უცბად შეეცვალა სახე ლექსოს.

– გადაეცი, რომ ნულარ შენუხდება.

– რატომ? – ვითომ გაუკვირდა ქალს.

– ვერ ვიტან გამოსირებულ გოგოებს.

– რატომ არის გამოსირებული, ძმას რომ დაეხმარა?

– ჰო, თუნდაც.

– ასე რატომ გაგაფუჭდა ხასიათი, რამე გეგმები ხომ არ ჩაგიშალა სესილის ამ ნაბიჭვამ?

– ნუ მეიაზვები, გოგო, ეგ შენი საქმე არ არის, მე რა გეგმები ჩამეშალა. იმ შენს სესილის კი გადაეცი, ნულარ შემეხმარება, კაროჩე, დამივიწყოს.

– მისა და შენს შვილს არაფერი გადაეცე? – ჰკითხა სოფომ და წამოდგა.

– მე შვილი არ მყავს. მისა კი... ჰო, მისა გადაეცი, რომ ბავშვი თავის გვარზე გადაიყვანოს და ნურც ალიმენტის მოლოდინი ექნება ოდესმე. არავითარი სურვილი არ მაქვს, ვიღაცის შვილი ჩემს გვარსა და სახელს ატარებდეს, და მე კი ფულს ვუგზავნიდრაც უფრო მალე გააკეთებს ამას, მით უკეთესი.

სოფომ ოფიციალურად დაუძახა და დანახარჯი გადაიხადა, მერე მაგიდაზე დადებული სიგარეტის კოლოფი ლექსოსკენ გააცურა და გამგმირავი ღიმილით უთხრა:

– ეს შენ დაიტოვე. მართალია, შენი სიგარეტიც გიდევს ჯიბეში, მაგრამ, რატომღაც, არ გამოაჩინე. ესეც გქონდეს, ცოტა ეკონომია გამოგივა. თან, ხომ იცი, მუქთა ყველაფერი კარგია.

ლექსომ პირი გააღო, რომ საპასუხოდ რამე მწარე ეთქვა, მაგრამ ქალს აღარ დაუცდია მის მოსასმენად და სწრაფი ნაბიჯით გავიდა კაფედან.

– თქვენი დედაც, ყველანი ერთად!.. – მიაგინა გაცოფებულმა ლექსომ და მაგიდას მუშტი დაჰკრა. დღევანდელი დღის ასე დასრულებას ნამდვილად არ ელოდა. ხმაურით გააჩონჩა სკამი და წამოდგა. მერე გვერდითა სკამიდან ყვავილებიანი ცელოფანი აიღო, სოფოს დატოვებულ კოლოფში ჩაიხედა, კმაყოფილი სახით ჩაიღო ფიბეში და კაფედან გავიდა.

... სოფომ ფეხით გასწავა სახლისკენ. დრო სჭირდებოდა, რომ მომხდარი გადაეხარშა. თვითონ კიდევ ერთხელ რომ არ გაუმართლავდა, ეს ყველაზე ნაკლებად ადარდებდა. ახ-

ლა იმაზე ფიქრობდა, როგორ ეთქვა ეს ყველაფერი გოგოებისთვის და, კონკრეტულად – მისათვის, ან, საერთოდ, ეთქვა თუ არა. სახლამდე ისე მივიდა, მთელი გზა ამაზე ფიქრობდა, მაგრამ, ვერანაირი გადწყვეტილება ვერ მიიღო.

სადარბაზოში რომ შეაბიჯა, დაინახა, რომ ლიფტში ვიღაცა შევიდა, დაუძახა, დამიცადეო და ნაბიჯს აუჩქარა.

– გმადლობო, – უთხრა სოფომ და ღიმილით შეხედა უცნობ მამაკაცს, მაგრამ, გაოცებისგან პირი დაალო – მის წინ კიანუ რივზის ორეული იდგა და მაცდუნებლად უღიმიოდა.

„აქ პირველად ვხედავ, ნეტავი ვისთან მიდის?“ – გაიფიქრა და თავისდაუნებურად თმა შეისწორა.

– რომელ სართულზე მიბრძანდებით? – ჰკითხა უცნობმა ხვეწვარდვანი ბარიტონით და ქალი თავიდან ფეხამდე აათვალიერა-ჩაათვალიერა.

– ბოლო სართულზე, – ძლივს ამოიღო ხმა სოფომ და რამდენიმეწამიანი პაუზის შემდეგ შედარებით თამამად დააზუსტა: – მეცხრეზე.

– მართლა? მეც მეცხრეზე მივდივარ, – თქვა კაცმა და ღილაკს თითი მიაჭირა.

– ვისთან? – უნებურად ჰკითხა სოფომ, – მეცხრე სართულზე სულ სამი ბინაა, ერთში მე ვცხოვრობ, ერთი დაკეტილია – პატრონები უცხოეთში წავიდნენ, ერთი კი ახლახან გაიყიდა და ჯერ არავინ გადმოსულა – რემონტს აპირებენ.

– ჰოდა, გამოდის, რომ თქვენთან მოვდივართ, – მაცდურად გაუღიმა კაცმა.

– ჩემთან? – თვალები გაუფართოვდა სოფოს, – ჩვენ ვიცნობთ ერთმანეთს?

– ჯერ არა, მაგრამ, ახლა გავიცნობთ: მე ალექო მქვია, თქვენ?

– სოფო, – მექანიკურად უპასუხა ქალმა და სახე შეეჭმუხნა.

– რამე მოხდა? – მაშინვე შენიშნა ალექომ.

– ისეთი არაფერი, უბრალოდ, რატომღაც, დღეს ყველა და ყველაფერი მეტნაკლებად ამ სახელს უკავშირდება, – უკმაყოფილო სახით თქვა სოფომ და დაამატა: – ამ ლიფტს რაღა დავმართა, რომ მეცხრე სართულამდე ვეღარ მიალწნა! – მერე ჩანთიდან წინასწარ ამოიღო ბინის გასაღები და კაცს ცოტა დაძაბული ხმით ჰკითხა: – თქვენ მართლა ჩემთან მოდივართ? ვინ ხართ და რა გნებავთ?

ლიფტი, როგორც იქნა, გაჩერდა და კარი ჯაყვავით გაიღო. სოფო კაბინიდან გავიდა და გაუბედავი ნაბიჯით დაიძრა თავისი ბინისკენ. მაგრამ კაცი უცებ წინ გადაუდგა, თავზე ხელი გადაუსვა და ჩუმად უთხრა:

– ვინ ვარ, ამას მნიშვნელობა არა აქვს, მაგრამ, რაც მნებავს, ახლავე გეტყვი: მნებავს თქვენი საფულე და ის სამკაულები, რაც თქვენს ხელეხს, ყელსა და ყურებს ამშვენებს. თუ თავად ვერ შეძლებთ, მე მოგეხმარებით მოხსნაში, – უცნობმა ღიმილით ჩახედა თვალეხში შიშისგან გულგახეთქილ ქალს, ნაზად გამოართვა ხელი, ფრთხილად მოხსნა ბეჭდები და ჯიბეში ჩაიწყო, მერე აკანკალეულ თითებზე აკოცა და „დაამშვიდა“: – ნუ გეშინია, არაფერს გავნებ, – და საყურეების მოხსნას შეუდგა.

სოფო დაპიპნოზებულივით იდგა გაქვავებული. მხოლოდ ერთ რამეს გრძობდა: როგორ სათუთად ეხებოდა მამაკაცი ჯერ ყურებზე, მერე ყელზე და, როცა უცნობის დაოსტატებულმა ხელმა ძეწკვიც შესხრა და „მადლობის“ ნიშნად ყელზე ნაზად აკოცა, უცებ დაუბნელდა თვალთ და გულნასული მიესვენა მძარცველის მკერდს.

კაცი ასეთ ფინალს არ ელოდა. მექანიკურად აიყვანა სოფო ხელში, ძირს დავარდნილი გასაღები გაჭირვებით აიღო და ბინის კარი გააღო. ქალი დივანზე დაანვინა და შეყოვნდა. პირველად თავის ცხოვრებაში, არ იცოდა, როგორ მოქცეულიყო. ქალს გახედა და, რალცანიარად, შეეცოდა, ისეთი უმწეო და უბედური მოეჩვენა. მერე სასწრაფოდ ჩაკეტა შემოსასვლელი კარი, სამზარეულო მოძებნა და ჭიქა წყლით აავსო. ოთახში რომ დაბრუნდა, სოფო იმავე მდგომარეობაში დახვდა. კაცი მის თავთან ჩაიცუცქა, ხელი დაისველა და, ჯერ ყურები დაუხილა, მერე კი სახეზე და ყელზე მიახსურა წყლის წვეთები. სოფომ ოდნავ გაახილა თვალი და, რატომღაც, აღარ შეშინებია, ისევ ის სახე რომ დაინახა.

– უკეთ ხარ? – ჰკითხა კაცმა და ნაშობდა, – ერთი-ორი ყლუპი წყალი დალიე და კარგად გახდები, – უთხრა და ჭიქა პირთან მიუტანა.

სოფომ მორჩილად დალია და ნამოჯდომი სცადა.

– ცოტა ხანს ინეჩი, – თქვა კაცმა, ოთახი მოათვალიერა, სავარძელზე დადებული დაკეცილი თხელი პლედი აიღო და დააფარა, – გინდა, ყავა მოგიდულო?

– არა, – ჩურჩულით თქვა სოფომ და თვალები დახუჭა.

– კონიაკი ხომ არ გაქვს? ორი ყლუპი სასმელი მთლიანად აღგიდგენდა ძალას.

სოფომ ხელით ანიშნა პატარა ბარისკენ. კაცმა ბოთლი და კარგა მოზრდილი ჭიქა გამოიღო, თითქმის ნახევრამდე შეავსო და ტურქეთთან მიუტანა.

– ამდენს ვერ დავლევე, გავითიშები, – უმწეოდ გაელიმა სოფოს.

– არ გაითიშები, დალიე, – დააძალა უცნობმა და ძალით გადააყლაპა რამდენიმე ყლუპი.

– შენთვისაც დაისხი, – უთხრა რამდენიმე წუთის შემდეგ სოფომ ჩუმად, – შენც კარგად შემინდი.

– არა, არ მინდა. შენ უკვე უკეთ ხარ და მე ნავალ, – კაცმა კონიაკიანი ჭიქა ჟურნალების მაგიდაზე დადო და უხერხული ნაბიჯით გაემართა კარისკენ.

– არ დამტოვო... – ამოჩურჩულა სოფომ და თვალები თავისით დაეხუჭა.

სოფოს მთელი ღამე თითქმის უშფოთველად ეძინა. მხოლოდ რამდენჯერმე გაახილა თვალი, რომ შეემონწებინა, ალექო ისევ იქ იყო თუ არა და, როცა სავარძლის საზურგეზე მისვენებულ და ჩაძინებულ კაცს დაინახავდა, ისევ მშვიდად განაგრძობდა ძილს.

რომ გაელვია, უკვე კარგად იყო გათენებული. მაშინვე სავარძლისკენ გაიხედა და, ცარიელი რომ დაინახა, შემოფოტებული ნამოდგა. ცოტა კი დაბარბაცდა, მაგრამ, აშკარად უკეთ იყო. ჯერ სამზარეულოში გავიდა, მერე აბაზანასა და ტუალეტშიც შეიხედა, მაგრამ ალექო არსად ჩანდა.

„ნავიდა!..“ – რატომღაც, შემოფოტებულმა გაიფიქრა და საოცრად დასწყდა გული. მიუხედავად იმისა, რაც გუშინ გადახდა, აზრადაც არ მოსვლია, ბინა დაეთვალიერებინა და შეემონწებინა, რამე ხომ არ გააყოლა ხელს მისმა ახალმა ნაცნობმა.

ოთახში რომ დაბრუნდა, მხოლოდ მაშინ დაინახა ჟურნალების მაგიდაზე დადგმული ყავით სავსე ფინჯანი და მის გვერდით დანყობილი გუშინდელი „ნაალაფევი“ სამკაული. თვითონვე გაუკვირდა, მაგრამ, ეს ნივთები ახლა უფრო შეუყვარდა. მაშინვე აიღო, ჯერ ხელით მოეფერა და სასწრაფოდ გაიკეთა, მერე სავარძელში ჩაჯდა და ფინჯანი აიღო. ყავა საკმაოდ შეგრილებულიყო, მაგრამ ასეთი ნეტარებით ცხოვრებაში არ დაუღვლია. სურნელთგანმა სასმელმა აშკარად გამოაცოცხლა. ცოტა ძაღლები რომ მოიკრიბა, იქვე დადებული თავისი მობილური აიღო და გაუკვირდა, გამორთული რომ დახვდა.

„ეტყობა, ალექომ გამორთო, ვინმეს რომ არ შევეწუხებინე“, – მიხვდა და კმაყოფილმა გაიღიმა, მერე კი ხმამაღლა გაეცინა – ცხოვრებაში პირველად იზრუნა მასზე ასე მამაკაცმა; მართალია, ძალიან საეჭვო პიროვნებამ, მაგრამ, მაინც მამაკაცმა და, თანაც, საოცრად მომზიზღავმა.

სოფოს თვითონვე გაუკვირდა, მაგრამ, უცბად უცნაური სიმშვიდე დაეუფლა – კმაყოფილების, სიხარულისა და ბედნიერების შემცველი. კინალამ ხმამაღლა სიმღერა დაიწყო. ერთადერთი, რაც ამ განწყობას ჩრდილავდა, ის იყო, რომ არ იცოდა ალექოს არც გვარი, არც ტელეფონის ნომერი და არც მისამართი, თორემ, ახლავდნენ მოძებნიდა.

„არ მაინტერესებს, ვინ არის და რას ნარმოადგენს. ცუდი ადამიანი რომ ყოფილიყო, გული რომ ნამივიდა, გადამაბიჯებდა და გაიქცეოდა; ან, სულაც, ბინიდან გაიტანდა ყველაფერს, რაც მოეწონებოდა“, – გაიფიქრა და მობილური ჩართო. გოგოებს, ალბათ, ათ-ათჯერ ჰქონდათ დარეკილი. ესემესებიც ნაკითხა. ძირითადად, სწერდნენ, სად ხარ, რა დაგემართა, ხომ მშვიდობააო. ბოლო მესიჯით მიხვდა, რომ დაქალებმა სახლშიც მოაკითხეს, მაგრამ, როგორც ჩანს, ალექომ კარი არ გაუღო და ამის გაფიქრებაზე კმაყოფილმა გაიღიმა – ახლა მასაც ჰქონდა პირადი საიდუმლო, თუმცა, ზუსტად იცოდა, რომ ეს საიდუმლო მაქსიმუმ შუადღემდე თუ გასტანდა – ნამდვილად არ გაუძლებდა გული, რომ გოგოებისთვის დანგრილებით არ მოეყოლა ყველაფერი.

„ისე, პრინციპში, მართლაც ანსორებს თავგადასავლები – ერთფეროვნებასაც ახალ-

ისებს და ადრენალინსაც გაგრძობინებს“, – გაიფიქრა და ხმამაღლა დაამატა: – ოღონდ, ცხადია, როცა ყველაფერი კარგად მთავრდება.

ის იყო, მობილური აიღო და გოგოებიდან რომელიმესთან უნდა დაერეკა, რომ ტელეფონი აწკრილდა – მია რუკავდა.

– ნუ გეშინია, კარგად ვარ! – მაშინვე ჩასძახა ყურმილს.

– გოგო, შენ ნორმალური ხარ? – კიოდა მია, – კინალამ ინფარქტი დაგემართე!

– კარგი, დანყნარდით, ყველაფერი რიგზეა, მე ძალიან კარგად ვარ; ასე კარგად ჯერ ცხოვრებაში არ ვყოფილვარ, მართლა, – გახარებული ხმით უთხრა სოფომ, – თქვენ სად ხართ?

– სად ვართ და, ახლა გამოვდით შენი სამსახურიდან. იქაც გიუბნებს ჰგვანან, ვერ გაიგეს, სად გაქრი! ახლავე დაურეკე შენს უფროსს და, რაც გინდა, მოატყუე, ოღონდ კი შენი ხმა გააგონე.

– კარგი, დაეურეკავ. თქვენ როდის მოხვალთ?

– რადგან ცოცხალი და ბედნიერი ხარ, სალამოს მოგაკითხავთ სახლში.

– ყველანი?

– როგორც მოვახერხებთ. რა იყო, გინდა რამე?

– არა, უბრალოდ, ძალიან ბევრი მაქვს მოსაყოლი და, მინდა, ყველას ერთად მოგიყვებო. გუშინ იმდენი რამ გადახდა, ჭკუაზე არ ვარ, თავი სიზმარში მგონია.

– კარგი, მოვალთ. სხვათა შორის, გუშინ, ეტყობა, განსაკუთრებული დღე იყო ყველასთვის?

– ანუ?

– ანუ, მეც ძალიან ბევრი რამ გადახდა, რამდენდაც ვიცო, დანარჩენებსაც და, შესაბამისად, მოსაყოლი ჩვენც ბევრი გვექნება. ერთი სული მაქვს, როდის მოვალ, მაგრამ, მანამდე მხოლოდ ერთ რამეს გკითხავ: შეხვედი იმ ალეს?

– ჰო, – მოკლედ უპასუხა სოფომ.

მერე?

– მერე არაფერი, შენი ეჭვები გამართლდა, დანარჩენს კი სალამოს გეტყვი.

– მშვიდობით დაშორდით ერთმანეთს? – ვერ მოითმინა მია.

– პრინციპში, ჰო. ნუ გეშინია, ცოცხალი და ჯანმრთელი დაგხვდებით, – გაეცინა სოფოს, – თუმცა, საკმაოდ მძიმე თემებზე გვექნება საუბარი, – სოფომ სწორედ მისთან ლაპარაკის დროს გადაწყვიტა, მისთვის ყველაფერი მოეყოლა ლექსოზე, რომ უფრო დაცული ყოფილიყო თავისი ყოფილი ქმრისგან.

გაგრძელება შემდეგ ნომერში

ნათელახილველი - ნელი ბიჩიკაშვილი

თუ ბევრი გასაჭირი დაგატყდათ თავს, როგორიცაა უბარაქობა, ბედის ჩაკეტვა, უშვილობა, ჯადოს ზემოქმედება, ნარკომანია, ლოთობა, კაზინოდამოკიდებულება და სხვა. მიმართეთ ნათელახილველ ნელი ბიჩიკაშვილს! ქალბატონი ნელი იმ ერთეულთა შორისაა, ვისაც შეუძლია უზუსტესად იწინასწარმეტყველოს თქვენს თავს დატყევილი უბედურების მიზეზი და ამ მიზეზის განეიტრალება მოახდინოს... ქალბატონმა ნელიმ ბევრ უშვილო წყვილს აჩუქა შვილის ყოლის ბედნიერება...

ჩანერა ხდება წინასწარ.
ტ: 214-20-65 (ბინა). 593-30-65-51, 599-20-37-64, 597-10-23-37.

რა ოპერაცია ჩაატარეს „სიკვდილის ჯაშუშებმა“ სტალინის ბრძანებით

„სმერის“ საიდუმლო

სამხედრო კონტრდაზვერვის ამ სპეცსამსახურზე, რომელიც 1943 წელს შეიქმნა და თავზარს სცემდა საბჭოთა კავშირის მტრებს, ახლაც ლაპარაკობენ. მხოლოდ 70 წლის შემდეგ მოესხნა გრიფი „სრულიად საიდუმლო“ ათობით წარმატებულ ოპერაციას, რომლებიც „სმერის“ („სიკვდილი ჯაშუშები“) თანამშრომლებმა ჩაატარეს.

აგენტი უმაღლესი მთავარსარდლის პანაკში

სამხედრო კონტრდაზვერვის მთავარი დანიშნულება იყო, არა მარტო „აბვერის“ წინააღმდეგ მოქმედება, არამედ საბჭოთა თანამშრომლების ჩანერგვა „რაიხის“ უმაღლეს ექვლენებში, გერმანულ სადაზვერვო სკოლებში, ასევე, დივერსიული ჯგუფების ლიკვიდაცია, სამშობლოს მოღალატეებთან ბრძოლა. აღსანიშნავია, რომ სახელწოდება „სმერში“ სტალინმა მოიგონა. ნამოყენებულ წინადადებას, კონტრდაზვერვისთვის „სმერნი“ („სიკვდილი გერმანულ შპიონებს“) დაერქვიათ, უმაღლესმა მთავარსარდალმა საფუძვლიანი არგუმენტი შეაგება: „ლაპარაკია არა მარტო გერმანულ შპიონებთან ბრძოლაზე, ჩვენთან სხვა ქვეყნების სადაზვერვო ჯგუფებიც აქტიურად მოქმედებენ. დაეარქვათ, უბრალოდ – „სმერნი“. რა თქმა უნდა, სტალინს თავდაცვის სახელმწიფო კომიტეტის ყველა წევრი დაეთანხმა. ახალი ორგანო მისი პირადი ხელმძღვანელობით შეიქმნა „აბვერთან“ საბრძოლველად, რომელმაც კრემლშიც კი შეაღწია.

დანებული 1942 წლის გაზაფხულიდან „აბვერმა“ განსაკუთრებული ყურადღება მიექცია „ვერმახტის“ მზადებას ზაფხულის შეტევაზე კავკასიასა და სტალინგრადზე. ამ მიზნით თავდაცვის სახელმწიფო კომიტეტის სამდივნოში გერმანელებმა ბრიგადის კომისარი – ვლადიმერ მინიჭი ჩანერგეს. მინიჭი ობამდე საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) ცენტრალური კომიტეტის აპარატის თანამშრომელი იყო, 1941 წლის ოქტომბერში კი ვიანამასთან ბრძოლის დროს ტყვედ ჩავარდა. „აგენტი 438“ – ასეთი მეტსახელი მიიღო მან „აბვერში“, რამდენიმე დღით ადრე სტალინგრადის ბრძოლის დაწყებამდე. მინიჭიმ კარგად მოიროგო მზვერავის როლი, ის წერდა პროტოკო-

ლს სახელმწიფო კომიტეტის სხდომების დროს და გერმანიის დაზვერვის ცენტრს საკმაო ინფორმაცია მიანოდა, მათ შორის, სტალინგრადის მიმართულების ჯარებისა და ქალაქის დაცვის ღონისძიებების შესახებ. „აგენტი 438-ის“ ხელში ჩაგდება ვერ მოხერხდა. როგორც ამბობდნენ, სტალინი თავის თავს არ ჰგავდა, საკმაოდ ეტყობოდა, რომ განრისხებული იყო. 1942 წლის გაზაფხულზე ხარკოვთან მომხდარი კატასტროფა, პაულიუსის არმიის მარშით სვლა სტალინგრადისკენ, გერმანული სადაზვერვო სკოლებისა და სადივერსიო ჯგუფების გააქტიურება, კარნახობდა ისეთი სპეცსამსახურის შექმნის აუცილებლობას, რომელსაც უნარი ექნებოდა, არა მარტო წინააღმდეგობა გაენია „აბვერისთვის“, არამედ ეჯობა მისთვის.

ოპერაცია „პარაზინო“

გერმანიის დაზვერვას საგრძნობი დარტყმა მიადგა 1944 წლის ზაფხულში ოპერაცია „ბერეზინოს“ ჩატარებისას. 1944 წლის ზაფხულში ბელორუსის ტყეებში ალყაში აღმოჩნდა 2 000-ზე მეტი გერმანელი პოდპოლკოვნიკი შერხორნის ხელმძღვანელობით. „აბვერმა“ ოტო სკორცენს დაავალა, ალყაში მოქცეული გერმანელებისგან დივერსიული ჯგუფი ჩამოეყალიბებინა, რომელიც წითელი არმიის ზურგში იმოქმედებდა. მაგრამ, სამი ჯგუფი, რომლებსაც მომავალ დივერსანტებთან კავშირი უნდა დაემყარებინათ, უკან აღარ დაბრუნდა. მხოლოდ მეოთხედი, ორი-სამი ლამის ძეხნის შემდეგ შეძლო, აღმოეჩინა „ლიფტავის“ თვითმფრინავები, რომლებიც დივერსიული ჯგუფისთვის ტვირის ყრდნენ. თუმცა, ყველა როდი მოხვდა დანიშნულების ადგილზე, რადგან ტყვედ ჩავარდნილი პო-

ბერლინში „პრაპდის“ ნომერი დაბეჭდეს

ლკოვნიკი შერხორნის ნაცვლად, ჯგუფში პოდპოლკოვნიკი მაკლიარსკი ჩაინერგა, რომელიც შერხორნს ძალიან ჰგავდა. ჩაინერგა ასევე, სახელმწიფო უშიშროების მაიორი ვილიამ ფიშერი (რუდოლფ აბელი). „აბვერის“ ხელმძღვანელობამ შერხორნთან რადიოსიგნის შემდეგ, უბრძანა მას ჯგუფთან ერთად გზა გაეკვლია გერმანიისკენ, მაგრამ არც ერთი გერმანელი სამშობლოში აღარ დაბრუნებულა.

ნადირობა სტალინზე

„სმერის“ ერთ-ერთი ყველაზე წარმატებული ოპერაცია სტალინზე თავდასხმის განეიტრალება იყო. არაერთხელ ყოფილა მსგავსი მცდელობა, მაგრამ თავდასხმა, რომელიც საბჭოთა ბელადზე 1944 წლის ზაფხულისთვის დაიგეგმა, „აბვერმა“ საფუძვლიანად მოამზადა. თავიდან ყველაფერი გეგმის მიხედვით მიდიოდა. სმოლენსკის რაიონში დედამიწაზე დაშვების შემდეგ, დი-

ვერსანტი ტავრინი და მისი რადისტი ცოლი მოტოციკლზე დასხდნენ და მოსკოვს გაემგზავრნენ. ტავრინს წითელი არმიის მაიორის ფორმა ეცვა და მკერდზე საბჭოთა კავშირის გმირის ვარსკვლავი მიემარტებინა. ჰქონდა აგრეთვე 39-ე არმიის „სმერის“ განყოფილების უფროსის უტყუარი დოკუმენტები. სპეციალურად „მაიორისთვის“, ბერლინში „პრაპდის“ ნომერი დაბეჭდეს, სადაც გამოქვეყნებული იყო ბრძანებულება, მისთვის გმირის ნოდების მინიჭების შესახებ. თუმცა „აბვერის“ ხელმძღვანელობამ არ იცოდა, რომ საბჭოთა აგენტმა გერმანიის დედაქალაქიდან უკვე შეატყობინა საბჭოთა ხელმძღვანელობას აქციის მომზადების შესახებ და მომენტალურად ამოქმედდა გეგმა „ჩაჭერა“.

მოტოციკლი რუჟე-მოსკოვის გზაზე პატრულმა შეაჩერა და დოკუმენტების საფუძვლიან შემოწმებას შეუდგა. ტავრინი აჩქარებდა მათ, თითქოსდა საჩქარო პაკეტი მიჰქონდა მოსკოვში. პატრულის უფროსმა ყურადღება მიექცია „მაიორის“ პასუხს კითხვაზე, თუ საიდან მოდიოდნენ ისინი. ტავრინმა შორეული დასახლებული პუნქტი დაასახელა, სადაც მთელი ღამე განუწყვეტლივ წვიმდა, თუმცა მოტოციკლი და მისი მგზავრები მშრალეები იყვნენ.

საეჭო მგზავრები სამოხრეგოში შეიყვანეს. შეწონაში ცხელდოდა. ტავრინმა ტყავის ქურთუკი გაიხადა და ცხადი გახდა, რომ ის არ იყო, ვისადაც თავს ასალებდა. სკორცენმა, რომელიც „მაიორს“ ავარჯიშებდა, ყველაფერი გაითვალისწინა, გარდა ერთისა – გეგმა „ჩაჭერის“ მიხედვით, ჯილდოების ტარების ახალი წესი შემოიღეს... ნამიერი შერხორლეა და დივერსანტი გადაგრეხილი ხელებით გაოგებული უყურებდა ირგვლივ მყოფთ. შეეცადა, პროტესტი გამოეთქვა, მაგრამ პატრულმა შემოიყვანა მისი თანამგზავრი ქალი. შემოიტანეს მოტოციკლიდან ამოღებული რადიოსადგური, ასაფეთქებელი, ფულის დასტა და მანამდე არნახული იარაღი.

საქმე ის იყო, რომ სტალინზე თავდასხმისთვის სპეციალურად „აბვერის“ ლაბორატორიებში ახალი რეაქტიული იარაღი „პანცერკნაკე“ დაამუშავეს – მინიატურული ყუმბარმტყორცნი. ის ადვილად თავსდებოდა ფარაჯის სახელოში. სათადარიგოდ, ტავრინი ასაფეთქებელი მოწყობილობითაც იყო აღჭურვილი, რომელიც პორტფელში ჰქონდა დამალული. იმ შემთხვევაში, თუ ტერაქტი პირველივე ცდისას ვერ მოხერხდებოდა, „მაიორს“ ბილიეთი ჰქონდა – 1944 წლის 7 ნოემბრის სხდომაზე დასასწრები მოსანვევი, რომელიც მოსკოვში გაიმართებოდა. დაგეგმილი იყო, რომ დივერსანტს პორტფელი სხდომათა დარბაზში, პრეზიდენტის ახლოს დაედო. ამის შემდეგ ტავრინი „აბვერთან“ რადიოთამაშებში გამოიყენეს და შემდეგ დახვრიტეს.

ლავა ბაბაიანი

როგორ წარმოიშვა ქართული გვარ-სახელები

დაახლოება.

ლენჯერელებს მალე მოსწყინდათ მათი ბატონობა, ვიბლიანების ღალატით ჩაიფიქრეს და ამოწყვეტეს. ეს გადმოცემით იცინა სვანეთში.

საქართველოში 937 ვიბლიანი ცხოვრობს. მესტიაში – 386, თბილისში – 188, დმანისში – 177. არიან სხვაგანაც.

სრიკაძე

ესაა სიტყვა სრიკიდან ნაწარმოები გვარით.

სრიკი ნიშნავს ხერხს რამის მისაღწევად, ასევე, შესაკრავ კავს, დუგმას. სრიკას კუთხურად ქვევრიდან ღვინის ამოსაღებ ჭურჭელსაც ეძახიან.

ვარაუდით, სრიკაძეთა წინაპრები ორმიმოს ხელოსნები იყვნენ და სწორედ ამის მიხედვით გაუგვარდათ სიტყვა – სრიკა. აღმო-

ჩადუნაშვილი
ჩადუნაშვილისა და ჩადუნელის გვარებთან დაკავშირებით მკვლევარი ილია მისურაძე წერდა: „სავარაუდოა, ეს გვარი მომდინარეობდეს დასახლებული პუნქტის სახელიდან და სადაურობის აღმნიშვნელი სიტყვიდან იყო გვარად ქცეული. სადუნა მცენარეა, ის გვიმრის ერთ-ერთი სახეობაა. თუმცა, ამას ეწინააღმდეგება ჩადუნაშვილის ეტიმოლოგიის კვლევის შედეგები, რომლის მიხედვით, ჩადუნა საკუთარი სახელი უნდა იყოს.“

1823 წელს, კაპიტან გიორგი ბარათოვის გლეხებად დიდ ენაგეთში მოიხსენიებიან ბეჟანა და გიგა ჩადუნაშვილები.

1873 წლის აღწერაში მოიხსენიებიან იაკობ და ივანე ჩადუნაშვილები.

საქართველოში 56 ჩადუნაშვილი ცხოვრობს: თეთრი წყაროში – 34, რუსთავში – 15, თბილისში – 7.

სულთანაშვილი

გვარის ფუძეა საკუთარი სახელი სულთანი, რომელიც წარმოიშვა არაბულ ქვეყნებში და მეფის ტიტულის აღმნიშვნელია.

1569 წლის ყმების შენიღბობის წიგნში, რომელიც კახთა მეფეს, ლეონ მეორეს, მცხეთის სვეტიცხოვლის ეკლესიისთვის მიუცია, მოიხსენიება ღანუკელი სულთანი.

ბასილა, გიორგი და კაცია სულთანაშვილები მოიხსენიებიან 1743 წლის ყმისა და მამულის ნასყიდობის წიგნში, რომელსაც იასე საგინაშვილი აძლევს თავის ძმისწულს, როსტომ ბეჟანიშვილს.

საქართველოში 633 სულთანაშვილი ცხოვრობს: თბილისში – 363, ონში – 98, რუსთავში – 62. არიან სხვაგანაც.

სტეფანაშვილი

გვარის ფუძეა საკუთარი სახელი სტეფანე. სტეფანე ბერძნული წარმოშობის სიტყვაა და ნიშნავს გვირგვინს. ეს სახელი ფართოდაა გავრცელებული მთელ მსოფლიოში. ძველ ქართულში გავრცელებული ფორმა იყო სტეფანო, რომელიც გვხვდება ჯერ კიდევ მცხეთის ჯვრის წარწერებში, მეექვსე საუკუნეში. ამ სახელიდან წარმოქმნილია გვარები: სტეფანაშვილი, სტეფანიშვილი, სტეფანია, სტეფნაძე და ტეფანაძე.

1873 წლის აღწერით, სოფელ ბორბალოში, იასე და ალექსანდრე სოლოლოვების, იგივე სოლოლაშვილების მამულში მოიხსენიებიან ივანე და მისი ვაჟი – იოსებ სტეფანაშვილები.

საქართველოში 137 სტეფანაშვილი ცხოვრობს.

ვიბლიანი

გვარის ფუძეა საკუთარი სახელი ვიბლიანი.

„ბატონი ვიბლიანები ამოწყვეტეს ლენჯერელებმა. ვიბლიანები ცხოვრობდნენ ლენჯერის თემის სოფელ ნესგუნში, სადაც მათი სახლ-კარი ახლაც არის. ისინი ძალიან მდიდარი მოსახლებები იყვნენ. ეს ვიბლიანები ლენჯერის ბატონები ყოფილან და მთელი სოფელი დაბეგრული ჰყავდათ. ისინი ბეგარად ხალხს ხან რას სთხოვდნენ და ხან – რას. იმდენად ძლიერები იყვნენ, რომ მათ უკითხავად გზაზეც კი ვერაფერს გაივლიდა. ამიტომ, მათ გამო სოფელი ძალიან შეწუხებული იყო.“ ეს ტექსტი გვხვდება სვანური დიალექტის ქრესტომათიაში.

გადმოცემის თანახმად, ერთხელ ვინმე ჯაფარიძემ ვიბლიანების უკითხხავად, გზაზე გაიარა. როცა ეს ვიბლიანმა შეიტყო, ჯაფარიძეს დაენია, ჯორიდან გადმოაგდო და ტყვია

შეცვალეს: აბაშიძე – აბაშიცი, აბაშიზე; ბაგრატიონ-დავითაშვილი – ბაგრატიონ-დავითაშვილი; თუშმთვილი გახადეს დუმივეი; ხიდირბეგიშვილი (იგივე ანლახვარი) გახდა ხიდირბეგოვი ან ხიდირბეგოვი; შალბელიქიშვილი გახდა შალბელიკოვი; ასევე დაემართა ქართულ გვარს – ხოჯაბეგიშვილს.

ფუძით ხოჯა გვაქვს გვარები: ხოჯაია, (მეგრულად ხოჯი იგივეა, რაც ხარი); ხოჯი გვხვდება საკუთარ სახელადაც. ხოჯაშვილი, ხოჯელანი, ხოჯიშვილი, ხოჯანაშვილი, ხოჯიანიშვილი (გადმოცემით, ამ უკანასკნელის გვარეულობის წინაპარი ყოფილა მასწავლებელი, სახელად ივანე. მესხეთში თურქთა ბატონობის დროს მას „ხოჯა ივანას“ ეძახდნენ, რაც გვარის წარმოშობას დაედო საფუძვლად).

ხოჯაბეგოვი მცირერიცხოვანი გვარია. ისინი წმინდა წელის ქართველები არიან და არაფერი აქვთ საერთო სხვა ეროვნების ხალხთან.

საქართველოში სულ 20 ხოჯაბეგაშვილი, იგივე ხოჯაბეგოვი ცხოვრობს.

ღარიბაშვილი

ქანისებოთელი ღარიბაშვილები მთოულეთიდან ყოფილან. მათი დედაგვარია წარმომადე. ასევე, წარმომადეები სახლობდნენ ცხრაძმის ხეობის სოფელ ჩიტანებში.

სოფელ ანატაში ცხოვრობდა ღარიბაშვილების 30 კომლი.

„ახატენი ღარიბაშვილები ვართ გადმოხვენილი ქისტის სამხამის შთამომავალნი. 150 წელი იქნება, რაც ჩვენი წინაპარი ახატანში მოსახლებობდა. აქ გვაქვს სალოცავი „სამება ოქროსკარაი“.“

საქართველოში 1 844 ღარიბაშვილი ცხოვრობს: თბილისში – 595, გურჯაანში – 416, დუშეთში – 239. არიან სხვაგანაც.

გოგინაშვილი

გვარის ფუძეა საკუთარი სახელი გოგი. მისი კნინობითი ფორმაა გოგინა.

1704 წელს პაპუა გოგინაშვილი მოიხსენიება პაპუნა გოსტაბაშვილის ყმის ნასყიდობის წიგნში.

1781 წელს კოდაში მოიხსენიება დავით ბარათაშვილის ყმა – ივანე გოგინაშვილი.

ამავე ძირისაა გვარი გოგინაშვილი. საქართველოში 2 608 გოგინაშვილი ცხოვრობს: თბილისში – 744, გურჯაანში – 444, გორში – 399. არიან სხვაგანაც.

ფადარაშვილი

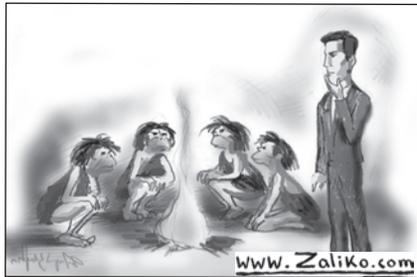
გვარის ფუძეა საკუთარი სახელი ფადარა.

1781 წელს კოდაში ბევრელი ლაზარე და ფადარა გადასულან. ლაზარედან წარმოშობილა გვარი ლაზარიაშვილი, ხოლო ფადარადან კი – ფადარაშვილი.

ამავე გვითაა გაჩენილი გვარები: ოსიყმაშვილი, პოჩიკაშვილი, ოპენეშაშვილი, სარქისაშვილი, აბატაშვილი, მატიაშვილი, დალაქიშვილი, რევაზიშვილი, ყვავილაშვილი და ასე შემდეგ.

საქართველოში 138 ფადარაშვილი ცხოვრობს: თეთრი წყაროში – 103, თბილისში – 29, ბოლნისში – 4. არიან სხვაგანაც.

აკადემიკოს იაკობ ახუგაშვილის მასალების მიხედვით მოაზრდა წონა დათავიძენა

სავლეთ მთიანეთში ხშირად გვხვდება სახელი სრიკა.

სრიკაძეები მეცხრამეტე საუკუნეში ჩანან თეთრი წყაროს რაიონში.

საქართველოში 283 სრიკაძე ცხოვრობს. ბორჯომში – 105, თბილისში – 65, ახალციხეში – 24. არიან სხვაგანაც.

ალელიშვილი

გვარის ფუძეა მეტსახელი ალელი, რომელიც საკუთარ სახელად ქცეული სადაურობის აღმნიშვნელი სიტყვაა.

გადმოცემის მიხედვით, ალელიშვილების ადრინდელი გვარი ნოზაძე ყოფილა. ისინი სოფელ ალიდან მესხეთში გადასახლებულან. ახალციხელ ალელიშვილებს არდელანის უწოდებენ, ამის გამო, სავარაუდოა, რომ ისინი სოფელ არალიდან არიან, ადიგენის რაიონიდან. ალელიშვილი მოიხსენიება 1713-1838 წლებში, ყმისა და მამულის ნასყიდობის წიგნში, დიდი მოურავის, გიორგი სააკაძის შვილიშვილის, დავითის მიერ ბეჟანა ნაზარაშვილის სახელზე გაცემული ყმის, სახლ-კარისა და მამულის ნასყიდობის წიგნში.

საქართველოში 298 ალელიშვილი ცხოვრობს. თბილისში – 111, გარდაბანში – 63, ახალქალაქში – 28. არიან სხვაგანაც.

სოკაპაპიძე-სოკაპაპიძე

გვარი შედგენილ-ნაწარმოებია ორმაგი ძირით, სიტყვებით: ხოჯა და ბეგი. უცხოურობის (არაქართველობის) ელფერს სძენს ისიც, რომ სუფიქსად გამოყენებულია არა შვილი და ძე, არამედ, რუსული ფორმანტი – ოვი.

ქართული გვარების ოვი-თა და ივი-ით განწყობის პრაქტიკა 1783 წლის გეორგიევსკის ტრაქტატზე ხელმოწერის შემდეგ დაიწყო. მეფე ერეკლე მეორის დროს, აქედან წაღებული ქართლ-კახეთის თავად-აზნაურთა სია რუსულად ასეთნაირად გადასხვაფერეს და

თეატრები

შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრი
რუსთაველის გამზირი №17.
ტელ: 272-68-68

19 ნოემბერი, **ოთხშაბათი** 19.00 - „სულიერი არსებები“ - (ბილეთის ფასი - 8, 10 ლარი), (მცირე სცენა), რეჟისორი: დავით საყვარელიძე. მონაწილეობენ: თათული დოლიძე, მარინა კახიანი, გელა ოთარაშვილი, ნინო მითაიშვილი, თემიკო ქვიციანიძე, ნინო თარხან-მოურავი. **ხანგრძლივობა: 1სთ. 45 წუთი;**

20 ნოემბერი, **ხუთშაბათი** 19.00 - „ფინიქსი 448“ - (ბილეთის ფასი - 8 ლარი), (დიდი სცენა), რეჟისორი: კიტა როყვა. მონაწილეობს: ბესო ზანგური. **ხანგრძლივობა: 1სთ.;**

21 ნოემბერი, **პარასკევი** 19.00 - „თორმეტი ბანისსახელი გამაჰაცი“ - (ბილეთის ფასი - 6 - 12 ლარი), (დიდი სცენა), რეჟისორი: რევაზ ჩხაიძე. მონაწილეობენ: სოსო აბრამიშვილი, დავით კვიციანიძე, მურმან ჯინორია, თემიკო ქვიციანიძე, ლევან ხურცია, ირაკლი მაჭარაშვილი, დავით დარჩია, ზურა ინგოროსია, დავით პაპუაშვილი, ტრისტან სარლიძე, ბაიო ჩაჩიაბია, ვანო გოგიტიძე. **ხანგრძლივობა: 1სთ. 40 წუთი;**

22 ნოემბერი, **შაბათი** 19.00 - „ნადირობის სეზონი“ - (ბილეთის ფასი - 6 - 12 ლარი), (დიდი სცენა), რეჟისორი: რობერტ სტურუა. მონაწილეობენ: ია სუხიტაშვილი, გოგა ბარბაქაძე, ლევან ბერიკაშვილი, ზუკა პაპუაშვილი, ზაზა ბარათაშვილი. **ხანგრძლივობა: 1სთ. 35 წუთი;**

23 ნოემბერი, **კვირა** 19.00 - „ქაქავა“ - (ბილეთის ფასი - 6, 8, 10, 12, 15, 20 ლარი), (დიდი სცენა), რეჟისორი: ნიკოლოზ შინგუაშვილი. მონაწილეობენ: დავით გოცირიძე, ბესო ზანგური, თამთა ინაშვილი, ნინო კასრაძე, ირაკლი მაჭარაშვილი, ეკა მოლოდინაშვილი, გაგი სვანიძე, ლაშა ჯუხარაშვილი; **ხანგრძლივობა: 2სთ.**

კოჭა მარჯანიშვილის სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრი
მარჯანიშვილის ქუჩა №8, ტელ: 295-59-66

17 ნოემბერი, **ორშაბათი** 20.00 - „სამი და“ - (ბილეთის ფასი - 20, 25, 30, 40 ლარი), (დიდი სცენა), ხელოვნების საერთაშორისო თეატრალური ფესტივალის „საჩუქარი“ - „მოსოვეტის თეატრი“ (მოსკოვი). რეჟისორი: ანდრონ კონჩალიძე. მონაწილეობენ: ალექსეი გრბინინი, ნატალა ფიოდოვა, ლარისა კუნცეტოვა, იულია ვისოცკაია, იულია პერესილდო, ვალერია ბობია, ალექსანდრ ბობროვსკი, ალექსეი დომოგაროვი, პაველ დერევიანკო, ვიტალი კისჩენკო; **ხანგრძლივობა: 2სთ.;**

18 ნოემბერი, **სამშაბათი** 20.00 - „ქოლო“ - (ბილეთის ფასი - 11 ლარი), (დიდი სცენა), რეჟისორი: ლევან ნულაძე. მონაწილეობენ: ნატო მურვანიძე, ნიკა კუჭავა. **ხანგრძლივობა: 1სთ. 45 წუთი;**

19 ნოემბერი, **ოთხშაბათი** 20.00 - „რეპეტიციონი“ - (ბილეთის ფასი - 4 - 10,50 ლარი), (დიდი სცენა), რეჟისორი: ვიზო ფორდანიძე. მონაწილეობენ: დავით დვალაშვილი, მანანა კოზაკოვა, ნატა ბერიკიანიძე, ონისე ონიანი, როლანდ ოქროპირიძე, ავთანდილ მიქაძე, ზურა ბერიკაშვილი, დავით ხურცილაძე, ნოდარ დოლონაძე, ზვიად სხირტლაძე, იოსებ გოგიჩაიშვილი, ია ფილია, თამარ ბუნიკაშვილი, ნინო ნულაძე, თენგიზ შაპიძე, ანა ნურეთელი, გიორგი შაველიძე, რატი გოგუაძე; **ხანგრძლივობა: 2სთ. 30წთ.;**

19 ნოემბერი, **ოთხშაბათი** 20.00 - „სასიყვარულო პარტიზანი“ - (ბილეთის ფასი - 11 ლარი), (მცირე სცენა), დამდგმელი რეჟისორი: თემურ ჩხეიძე. მონაწილეობენ: ნანი ჩიქვინიძე, ვია ბურჯანაძე. **ხანგრძლივობა: 2სთ.;**

22 ნოემბერი, **შაბათი** 20.00 - „ქაღები“ - (ბილეთის ფასი - 4 - 10,50 ლარი), (დიდი სცენა), რეჟისორი: ციცინო კობიაშვილი. მონაწილეობენ: ნინო ზაუტაშვილი, ნინო დუმბაძე, ქეთი ჩხეიძე, ქეთი გეგუშვილი, ირმა ბერიკიანიძე, ეკა მჭავანაძე, ზაზა გოგუაძე, თემო კილაძე. **ხანგრძლივობა: 2სთ. 10 წუთი;**

23 ნოემბერი, **კვირა** 20.00 - „ტიკბელები და მისი დომინი“ - (ბილეთის ფასი - 6 - 16 ლარი), (დიდი სცენა), რეჟისორი: გოგა თავაძე. მონაწილეობენ: ანა ვასაძე, მაქსიმ აბულაძე, ნათია გუბენკო, პაატა პაპუაშვილი, მარლენ ევუტია, გიგა გოგიჩაძე, ნიაზ სუციანიძე; **ხანგრძლივობა: 2სთ.**

მარჯანიშვილის თეატრი
(ახალი სცენა)
მარჯანიშვილის ქუჩა №5. ტელ: 2 955-966.

18 ნოემბერი, **სამშაბათი** 20.00 - „ეჭვი“ - (ბილეთის ფასი - 14 ლარი), რეჟისორი: გურამ ვამაძიძე. მონაწილეობენ: ნანი ჩიქვინიძე, ზვიად სხირტლაძე, ნინო ნულაძე, ნინო დუმბაძე; **ხანგრძლივობა: 2სთ.;**

19 ნოემბერი, **ოთხშაბათი** 20.00 - „ვაუსტი“ - (ბილეთის ფასი - 14 ლარი), რეჟისორი: ლევან ნულაძე. მონაწილეობენ: ქეთევან ცხაკაია, კახა აბუაშვილი, ბესო ბარათაშვილი. **ხანგრძლივობა: 1სთ. 10 წუთი;**

20 ნოემბერი, **ხუთშაბათი** 20.00 - „პეხვხვიანი სამონაწიფი“ - (ბილეთის ფასი - 14 ლარი), რეჟისორი: სანდრო ელოშვილი. მონაწილეობენ: ზურაბ ბერიკაშვილი, ნინო განჩილაძე, გურამ ჯაბაძე, დავით ხურცილაძე, ნოდარ დოლონაძე. **ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი;**

21 ნოემბერი, **პარასკევი** 20.00 - „მივხრები ალუბალო“ - (ბილეთის ფასი - 14 ლარი), ტექსტის ავტორი და რეჟისორი - ლევან ნულაძე, ალექსანდრე ელოშვილი. მონაწილეობენ: ეკა ჩხეიძე, მაქსიმ აბულაძე, მანანა კოზაკოვა, ბარბარე დვალაშვილი, ზაზა გოგუაძე, დავით ხურცილაძე, ქეთი ცხაკაია, ონისე ონიანი; **ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი;**

22 ნოემბერი, **შაბათი** 20.00 - „კოსტუმების რეკვიზიტი“ - (ბილეთის ფასი - 14 ლარი), რეჟისორი: ნინო ახვლედიანი. მონაწილეობენ: ქეთევან ცხაკაია, მანანა კოზაკოვა, დავით ხურცილაძე. **ხანგრძლივობა: 1სთ. 35 წუთი;**

23 ნოემბერი, **კვირა** 20.00 - „ქალი ძაღლი“ - (ბილეთის ფასი - 14 ლარი), რეჟისორი: ლევან ნულაძე. მონაწილეობენ: ნიკა თავაძე, ნანკა კალატოზიშვილი, ნატა კახიძე, ბესო ბარათაშვილი. **ხანგრძლივობა: 2სთ.**

მ. თუშანიშვილის სახელობის პინოასანიოტო თეატრი
დავით აღმაშენებლის გამზირი №164.
ტელ: 234-28-99, 235-31-52.

17 ნოემბერი, **ორშაბათი** 20.00 - „პეჰაჰის ღამე“ - (ბილეთის ფასი - 20, 25, 30, 40 ლარი), ხელოვნების საერთაშორისო თეატრალური ფესტივალის „საჩუქარი“ - ვერა კომისარეჟესკაის სახელობის სანქტ-პეტერბურგის აკადემიური დრამატული თეატრი. რეჟისორი: ალექსანდრე ბარგმანი. მონაწილეობენ: დენის პანოვი, ოქსანა ბაზილევჩი. **ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი;**

20 ნოემბერი, **ხუთშაბათი** 20.00 - „7 პ.პ.“ - (ბილეთის ფასი - 7 ლარი), რეჟისორი: ზურაბ გენაძე. მონაწილეობენ: გიორგი ყიფშიძე, რუსუდან ბოლქვაძე, ნანუკა ლითინიშვილი, ნათია ფარჯანაძე, ეკა ჩხეიძე, ნანა შონია, ნიკა ნურელიანი. **ხანგრძლივობა: 1სთ. 15 წუთი;**

21 ნოემბერი, **პარასკევი** 20.00 - „რამ შუქნა აღმინადა“ - (ბილეთის ფასი - 7 ლარი), რეჟისორი: ქეთი დოლიძე. მონაწილეობს: მზია არაბული; **ხანგრძლივობა: 2სთ.**

22 ნოემბერი, **შაბათი** 20.00 - „თავისუფალი წყვილი“ - (ბილეთის ფასი - 10 ლარი), რეჟისორი: ქეთი დოლიძე. მონაწილეობენ: ნინელი ჭანკვეტაძე, პაატა ბარათაშვილი, ვანო დუგლაძე. **ხანგრძლივობა: 1სთ. 40 წუთი;**

23 ნოემბერი, **კვირა** 20.00 - „ამლიტი მიმღარალი ქალი“ - (ბილეთის ფასი - 7 ლარი), რეჟისორი: ზურაბ გენაძე. მონაწილეობენ: ნანა შონია, თემო ნატროშვილი, ვანო თარხნიშვილი, მათა გელოვანი, გიორგი ნაკაშიძე, ნანუკა ლითინიშვილი. **ხანგრძლივობა: 1სთ. 25 წუთი.**

თავისუფალი თეატრი
რუსთაველის გამზირი №2. ტელ: 298-58-21.

18 ნოემბერი, **სამშაბათი** 19.00 - „პინსაგის თაობა“ - (ბილეთის ფასი - 6, 12, 14 ლარი), რეჟისორი: დათო დოლიძე. მონაწილეობენ: მარინა ჯანაშია, ნანა დარჩიაშვილი, გოგა ჩხეიძე, დიმიტრი ბიძიაშვილი, მერაბ ყოლბაია, აპოლონ კუბლაშვილი, ლლა მებრველი, ვაბა კილაძე, მარიამ ნადირაძე, სანდრო მარგალიტაშვილი. **ხანგრძლივობა: 2სთ. 45 წუთი;**

19 ნოემბერი, **ოთხშაბათი** 19.00 - „ჯულიეტა, ჯულიეტა“ - (ბილეთის ფასი - 6, 7 ლარი), რეჟისორი: იარი იუტინენი. მონაწილეობს: ანი ალადაშვილი; **ხანგრძლივობა: 2სთ.;**

20 ნოემბერი, **ხუთშაბათი** 19.00 - „წვიმის ბაჰაჰაშვილი“ - (ბილეთის ფასი - 6, 13, 15 ლარი), რეჟისორი: ნუგზარ ლორთქიფანიძე. მონაწილეობენ: ქეთა ლორთქიფანიძე, სანდრო მარგალიტაშვილი, მამუკა მუმლაძე, გიორგი ჯიქია, ლაშა გურგენიძე, მკო მირიანაშვილი; **ხანგრძლივობა: 2სთ.**

21 ნოემბერი, **პარასკევი** 19.00 - „ღმერთი და მთავარი ჩხვი“ ანუ **ალბინაზი** - (ბილეთის ფასი - 6, 12 ლარი), რეჟისორი: ავთო ვარსიმაშვილი. მონაწილეობენ: აპოლონ კუბლაშვილი, კახა მიქიაშვილი, თოკო კორძაძე, სალომე ჭულუბაძე, მარიამ ნადირაძე, სანდრო მარგალიტაშვილი, დიმიტრი ბიძიაშვილი; **ხანგრძლივობა: 2სთ.**

22 ნოემბერი, **შაბათი** 19.00 - „მისეარაზი: მისეარაზი! მისეარაზი!“ - (ბილეთის ფასი - 6, 13, 15 ლარი), პიესის ავტორი და რეჟისორი: ავთო ვარსიმაშვილი. მონაწილეობენ: მარიამ ჯოლოვაძე, აპოლონ კუბლაშვილი, ანი ალადაშვილი, გიორგი ჯიქია, კახა მიქიაშვილი, მამუკა მუმლაძე, სანდრო მარგალიტაშვილი. **ხანგრძლივობა: 2სთ. 30 წუთი;**

23 ნოემბერი, **კვირა** 19.00 - „მეპანიკური ფორთოხალი“ - (ბილეთის ფასი - 6, 13, 15 ლარი), რეჟისორი: ავთო ვარსიმაშვილი. მონაწილეობენ: სლავა ნათენაძე, აპოლონ კუბლაშვილი, ვაბა კილაძე, სანდრო მარგალიტაშვილი, მიმა არჯევანიძე, ანი ალადაშვილი, მამო მელქაძე, ლაშა გურგენიძე. 16 წლამდე ასაკის ბავშვები სპექტაკლზე არ დაიშვებიან. **ხანგრძლივობა: 2სთ. 15 წუთი.**

სამოქალაქო უზენის თეატრი
გ. აბესაძის ქუჩა №10.
ტელ: 292-38-70, 299-61-71

19 ნოემბერი, **ოთხშაბათი** 20.00 - „ტიკბელები არის ახალგაზრდობა“ - (ბილეთის ფასი - 10, 15 ლარი), რეჟისორი: დათა თავაძე. მონაწილეობენ: თორნიკე გოგრიჭანიძე, პაატა ინაური, ნატო კახიძე, მაგდა ლენაიძე, სალომე მაისაშვილი, ქეთა შათირიშვილი, გიორგი შარვაშიძე. **ხანგრძლივობა: 2სთ.**

23 ნოემბერი, **კვირა** 20.00 - „სტრიპტიზი“ - (ბილეთის ფასი - 10 ლარი), რეჟისორი: ნიკა თავაძე. მონაწილეობენ: პაატა ინაური, დათა თავაძე. **ხანგრძლივობა: 1სთ. 10 წუთი.**

ახმატაშვილის თეატრი
ვერსი ქუჩა №8. ტელ: 262-59-73, 262-61-97.

19 ნოემბერი, **ოთხშაბათი**, 19.00 - „მრდელითის ცნალი“ - (ბილეთის ფასი 7, 10

ლარი), რეჟისორი ვლადიმერ სნეგურჩენკო, ხანგრძლივობა 55წთ;

23 ნოემბერი, კვირა, 19.00 - „ნიმრუდი რამკვიში“ - (ბილეთის ფასი 10, 15 ლარი), რეჟისორი ირაკლი გოგია, პრემიერა, ხანგრძლივობა 85წთ.

3. პაპაიძის სახელობის მუსიკისა და დრამის სახელმწიფო თეატრი აღმაშენებლის გამზირი №182 ტელ: 234-80-90.

20-21 ნოემბერი, ხუთშაბათი-პარასკევი 19.00 - „ჩიპოლინო“ - (ბილეთის ფასი - 8, 10 ლარი), რეჟისორი: მია ჩართოლანი. მონაწილეობენ: ანა ზამბახიძე, ოური ვასაძე, მარინა ჯოხაძე, მანანა ტატიშვილი, თინა მერკვილიძე, ლამა რამიშვილი, ალექსი ბეგალიშვილი, გიორგი ყველაშვილი, ანა ჯავახიშვილი, ანა ქურთუხაძე. ხანგრძლივობა: 2სთ;

22-23 ნოემბერი, შაბათი-კვირა 19.00 - „ბაყრა“ - (ბილეთის ფასი - 8, 10 ლარი), რეჟისორი: დავით დიმიტროვი. მონაწილეობენ: გიორგი ყველაშვილი, ლამა რამიშვილი, ცისია მეტრეველი, ნინო მითაიშვილი, არჩილ სოლოღაშვილი, გოგა მოქმანაშვილი, ბუბა გოგორიშვილი, მარინა ჯოხაძე, შორენა კურტიანიძე. ხანგრძლივობა: 2სთ.

ნოდარ დუმბაძის სახელობის მოზარდ მახარებლის თეატრი დავით აღმაშენებლის გამზირი №99/1. ტელ: 296-78-74, 296-39-27.

18 ნოემბერი, სამშაბათი 12.00 - „ირინეს პაღნიარაპა“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), (დიდი სცენა), რეჟისორი: დიმიტრი ხეთისიაშვილი. ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი;

18 ნოემბერი, სამშაბათი 12.00 - „ამიკო“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), (მცირე სცენა), რეჟისორი: ოთარ ბალათურია. ხანგრძლივობა: 1სთ. 45 წუთი;

1. ავიაბილეთები ყველა მიმართულებით 215-80-80; 236-40-11
2. ავტომანქანის გაქირავება, ტურები საქართველოში, სასტუმროს რეზერვაცია 218-22-44; 599 33-33-53
3. ავტოსადგური „ოკრიბა“ 234-26-92
4. ადამიანის უფლებათა ცენტრი 237-69-50; 245-45-33
5. ავტომანქანების გაქირავება 595 33-21-00
6. აღსრულების ეროვნული ბიუროს საინფორმაციო სამსახური 274-96-49
7. გარემოს ეროვნული სააგენტო 243-95-32
8. აეროპორტის საინფორმაციო ბიურო 231-04-21
9. ბავშვთა უფლებების დაცვის საქალაქო ცენტრი 599 11-57-44
10. გაზი გამომსახვები 292-32-46; 292-10-08
11. შპს აკადემიკოს გ. ჩავჭავჭავაძის სახელობის გადაუდებელი კარდიოლოგიის ცენტრი 253-06-32
12. საქ. მთავარი პროკურატურის ცხელი ხაზი 240-52-22
13. გაზის საავარიო (ქალაქის) 14; 238-40-65, 238-56-16 (ცენტ. სადისპეტჩერი)
14. განათლების სამინისტროს კომპუტატორი 231-89-40; ცხელი ხაზი 220-02-20
15. გზებზე ტექნიკური დახმარება 599 25-42-54
16. ჯანდაცვის სამინისტრო (ცხელი ხაზი) 251-00-33
17. შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის ცხელი ხაზი 220-62-32
18. დამკრძალავი ბიურო, მუნიციპალური სანარმო „პრომეს“ 221-21-84; 221-25-84
19. კვაკვაუს ონლაინი, დეპუტის გაგზავნა ტელეფონით 250-60-06
20. ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახური 299-10-58; 299-11-21
21. „თელასის“ საინფორმაციო ცენტრი 225-52; 225-52-11; 277-99-77
22. „თელასის“ ცხელი ხაზი 277-99-99
23. შპს იმუნიზაციის ცენტრი 231-22-78

19, 21 ნოემბერი, ოთხშაბათი, პარასკევი 12.00 - „ნაწარქაქა“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), (მცირე სცენა), რეჟისორი: დიმიტრი ხეთისიაშვილი. ხანგრძლივობა: 1სთ. 30წთ;

19 ნოემბერი, ოთხშაბათი 15.00 - „მე ვხედავ მზას“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), (დიდი სცენა), რეჟისორი: დიმიტრი ხეთისიაშვილი. ხანგრძლივობა: 1სთ, 30 წუთი;

20, 23 ნოემბერი, ხუთშაბათი, კვირა 12.00 - „ვიფიჩი და შვიდი ჯუჯა“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), (დიდი სცენა), რეჟისორი: დიმიტრი ხეთისიაშვილი. მონაწილეობენ: ნინო ლუჟაძე, თამარ ლორთქიფანიძე, ნინო შუშიაშვილი, თამარ ქვარცხელიძე, კახა გაბელია, მარია ჩუხურუკიძე, ნიკოლოზ კვანტალიანი. ხანგრძლივობა: 2სთ;

20 ნოემბერი, ხუთშაბათი 15.00 - „ამიკო“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), (მცირე სცენა), რეჟისორი: ოთარ ბალათურია. ხანგრძლივობა: 1სთ. 45 წუთი;

21 ნოემბერი, პარასკევი 12.00, 15.00 - „სათაბური“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), (დიდი სცენა), რეჟისორი: ოთარ ბალათურია. ხანგრძლივობა: 1სთ. 20 წუთი;

21 ნოემბერი, პარასკევი 19.00 - „რამკვიში“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), (მცირე სცენა), რეჟისორი: ლილი ბურბუთაშვილი. ხანგრძლივობა: 2სთ;

22 ნოემბერი, შაბათი 12.00 - „საქილილი დალაპი“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), (მცირე სცენა), თოჯინების საოპერო თეატრი „ანკლა“. რეჟისორი: ბესო კუპრეიშვილი. ხანგრძლივობა: 50 წუთი;

22 ნოემბერი, შაბათი 14.00 - „სიციცილის ხე“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), (მცირე სცენა), რეჟისორი: კოტე მირიანაშვილი. ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი;

22 ნოემბერი, შაბათი 15.00 - „სათაბური“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), (დიდი სცენა), რეჟისორი: ოთარ ბალათურია. ხანგრძლივობა: 1სთ.

1სთ. 20 წუთი;
23 ნოემბერი, კვირა 13.00 - „სამაწო ძრუ-ბა“ (რუსულად) - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), (მცირე სცენა), რეჟისორი: გურამ ბრეგაძე. ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი;

23 ნოემბერი, კვირა 19.00 - „მე ვხედავ მზას“ - (ბილეთის ფასი - 7, 10 ლარი), (დიდი სცენა), რეჟისორი: დიმიტრი ხეთისიაშვილი. ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი.

გაბრიელის თეატრი შავთელის ქუჩა №13, ტელ: 790 98-65-91 (მავთი ფესი), 298-65-90

21 ნოემბერი, პარასკევი 20.00 - „ჩემი ბავშვების შიშველი“ - (ბილეთის ფასი - 10, 15, 20 ლარი), ავტორი და რეჟისორი: რეზო გაბრიაძე. 10 წლამდე ბავშვები სექტაკულზე არ დაიშვებიან; ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი;

22 ნოემბერი, შაბათი 20.00 - „რამონა“ - (ბილეთის ფასი - 10, 15, 20 ლარი) - ავტორი, რეჟისორი და დამდგმელი მხატვარი - რეზო გაბრიაძე. 10 წლამდე ბავშვები სექტაკულზე არ დაიშვებიან. ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი;

23 ნოემბერი, კვირა 20.00 - „სტალინბრ-აღის ბრძოლა“ - (ბილეთის ფასი - 10, 15, 20 ლარი), ავტორი და რეჟისორი: რეზო გაბრიაძე. 10 წლამდე ბავშვები სექტაკულზე არ დაიშვებიან; ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი.

მ. მიქაბაძის სახელობის თეატრის პარკის სახელმწიფო თეატრი კუს ტბის ქუჩა №2, კულტურის ცენტრი მუხა. ტელ: 568 14-51-99.

23 ნოემბერი, კვირა 12.00 - „ნატარისის ზღაპარი“ - (ბილეთის ფასი - 5 ლარი), რეჟისორი: დავით მაცხოვანიშვილი. ხანგრძლივობა: 1სთ.

სნობარი

24. ოუსტიციის სამინისტრო 240-52-02
25. კატასტროფის მედიცინის ცენტრი. პაციენტების ტრანსპორტირება სტაციონარებიდან 231-13-20; 231-13-21; 595 33-18-03; 0 790 50-10-50
26. საქართველოს ეროვნული კომუნიკაციების კომისია 238-61-40 (პრესამსახური); 231-13-13 (ადმინ. დეპარტამენტი)
27. კონტროლის პალატა 243-81-81 (ცხელი ხაზი)
28. კანალიზაციის საავარიო სამსახურის ცხელი ხაზი 293-11-11
29. ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტრო 243-11-00 (ცხელი ხაზი)
30. მერიის ცხელი ხაზი 272-22-22
31. ნავთობის ავტოსადგური 274-83-03; 274-63-23 599 39-35-35
32. სახალხო დამცველი 291-38-14(15)
33. ვაგზის ცნობათა ბიურო: 219-90-10
34. საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახური 112
35. საპატრულო პოლიცია 112
36. სასწრაფო სამედიცინო დახმარება 112
37. სასწრაფო სტომატოლოგიური მომსახურება ბინაზე გამოძახებით 24 საათის განმავლობაში 577 42-42-38, 235-32-33
38. საქართველოს მთავრობის კანცელარია 298-92-73 (ფაქსი), 228-22-88 (მისაღები)
39. საავარიო საქმეთა სამინისტროს პრესისა და ინფორმაციის დეპარტამენტი 294-50-00 შიდა 24 (02, 03)
40. საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახური 226-11-15 (კანცელარია)
41. სადღეღამისო სტომატოლოგიური კლინიკა, 218-01-01; 210-30-50; 599 57-64-12
42. სოფლის მეურნეობის სამინისტროს კანცელარია 237-80-44 (13)

43. საქართველოს სტანდარტების ტექნიკური რეგლამენტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტო 261-30-90; 261-30-21
44. საყოფაცხოვრებო და სამშენებლო ნარჩენების (ნავის) გატანა; შპს „თბილსერვის ჯგუფის“ დასუფთავების სერვისი, სანიტარული ქსელების ექსპლუატაცია 261-18-37, 261-18-11
45. სამედიცინო-საინფორმაციო სამსახური 225-22-33 (საინფორმაციო); 225-22-45 (ადგილზე მომსახურების განყოფილება, მედიკამენტების სახში მიტანა)
46. სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სურსათის უვნებლობის ვეტერინარიის მცენარეთა დაცვის ეროვნული სამსახური, რეგისტრაციის და ნებართვის სამმართველო 291-91-67 (68)
47. საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრი საქ-პატენტო 292-31-66; 291-71-80 (ცხელი ხაზი)
48. საქართველოს მომხმარებელთა ფედერაცია 299-78-57
49. ტაქსი გამომსახვები 293-91-00
50. ადამიანთა ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სახელმწიფო ფონდი - 210-02-29; ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა დახმარება, ცხელი ხაზი - 230-99-03.
51. შინაგან საქმეთა სამინისტროს ცხელი ხაზი 241-10-66 (კანცელარია, მოქალაქეთა და წერილების განყოფილება)
52. ფინანსთა სამინისტრო 226-14-12; 226-14-10 (კანცელარია); 226-24-09
53. ქორწინების რეგისტრაცია სიღნაღში 595 24-77-77
54. ღვთისმშობელი კავშირის ცხელი ხაზი (მეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთათვის) 225-01-45; 222-54-17
55. „ვატრანსგაზი“ 220-04-04 (გაზიფიციერების სამსახური)
56. „ვატრანსგაზის“ სადისპეტჩერი 231-04-04

ორშაბათი 17 ნოემბერი

07.30 "ჩვენი დილა" 08.00, 09.00, 10.00, 12.00, 16.00, 19.00, 20.00 "მოამბე" 10.15 "პირადი ექიმი" მარი მალაზონიასთან ერთად 11.00 "სამოთხის ვაშლები" 12.00 "მოამბე" 12.40 "სადილის დრო" 13.20 ტ/სერ. "სსოპრაპინსული რეჟისაჟი" 14.20 მს/ფ "დრაკონის გული" 17.00 "ქართული ჯარი" 17.30 "ჩემი ნიგნი" 18.30 ტ/სერ. "სიყვარული და შურისძიება" 21.00 ტ/სერ. "ლოს-ანჯელისის პოლიცია" 22.00 "არენა" 23.30 მს/ფ "რადგან გიზისკოლი მიყვარს" (კ.კოსტანერი) 02.00 დ/ფ "მსოფლიო ოდისეები".

06.30 სერ. "ამთროგალა სიყვარული" 07.30 დილა მშვიდობისა საქართველო 10.00 სერ. "გადისწარა" 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 კურიერი 12.30 "შუა დღე" 16.00 სერ. "გადისწარა მხარე" 18.45 სერ. "სტამბოლის სან" 19.45 სერ. "ქარადაღი" 22.00 ნიჭიერი 00.30 სპორტ ტაიმი 01.00, 03.30 მს/ფ. 03.00 კურიერი. დაიჯესტი.

7.00, 1.30 ახალი ამბები 7.20 მულტფილმი "დრაკონება მონადირა" 7.55 საქმიანი დილა დილის პროგრამა 9.40 ბიზნესკონტაქტი დილის გამოშვება 9.55 პრესა უცხოური პრესის მიმოხილვა 10.00 სერიალი "არასოდეს დაგვიწყება" 11.50 პრესა ქართული პრესის მიმოხილვა 12.00, 15.00, 18.00 მესტრო 12.00, 15.00, 18.00 (ახალი ამბები) 12.30 ბიზნესკონტაქტი 13.30 მესტროს შუადღე - შუადღის შოუ 15.45 პრესა ქართული და უცხოური პრესის მიმოხილვა 16.00 სერიალი "ნარსუნის იარა" 17.40, 22.00, 1.50 ყოველდღიური ა(მ)ბები/ვასიკო ოდიშვილისგან 18.40 ინ-ფაქტი 18.45 სერიალი "ნარჩიბა" 21.00 მესტროს "ცხრიანი" (საინფორმაციო-ანალიტიკური პროგრამა) 22.15 სერიალი "მუზი და გუნდი" 23.25 ინ-ფაქტი 23.30 სერიალი "დიდაგული საჰაჰე" 2.10 პრესა ქართული და უცხოური პრესის მიმოხილვა 2.30 მხატვრული ფილმი.

07.30, 08.05, 09.10 იმედის დილა 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 14.00, 17.00, 19.00, 20.00, 00.00 ქრონიკა. 10.05 სერ. "სისოსხლის სიყვარული" 11.20 სერ. "სილა" 12.30 დღის შოუ 14.40 სერ. "უდანაგაულო" 17.35 სერ. "მინდა გახსოვდე" 18.45, 19.03 სერ. "ღირსების სეჟე" 20.55 სერ. "დიდი სახლის პაპარა დიანასხლისი" 22.00 მს/ფ "ლოკაჰუი" 00.10 მს/ფ "რამბო - 4".

06.10 საგალობელი 06.20 დ/ფ "მოგზაურობა ბარტ ვულფთან ერთად" 06.45 მს/ფ "პირველი მისხსალი" 08.00 დილის ლოცვა 08.20 სახარება 08.30 "განთიადი" 10.10, 21.05 პატრიარქის ქადაგება 10.40 საკვირაო სახარების განმარტება 10.50 კვირიაკე 12.05 დ/ფ "ილია ჭავჭავაძე" 13.30 კონცერტი - ნადრა რიმი 15.05 სპექტაკლი "ქველი ვოდევილი" 17.25 დ/ფ "ოსტატები" 18.10 განთიადის სტუმარი 18.40 ძველი აღთქმის განმარტებანი 19.00, 22.00, 00.05, 02.30 სიახლენი 19.20 მს/ფ "მონანიბა" | ნან. 20.40 ძილი ნებისა 21.25 პატრიარქი 21.30 ღვთის სახლი 21.45 დ/ფ "ლახტის გაცვეთილი" 22.25 დ/ფ "ქართველი ლეგიონერი" დიმიტრი ამილახვარი 22.55 მართლმადიდებლური კატეხიზმი 23.00 საღამოს ლოცვა 23.15 დ/ფ "წმინდა მინა ქართველ პოლიგრომთათვის" 00.35 განთიადის სტუმარი 01.00 მს/ფ "საჰანგი" | ნან. 02.05 ირაო.

სამშაბათი 18 ნოემბერი

07.30 "ჩვენი დილა" 08.00, 09.00, 10.00, 12.00, 16.00, 19.00, 20.00 "მოამბე" 10.15 "პირადი ექიმი" მარი მალაზონიასთან ერთად 11.00 "სამოთხის ვაშლები" 12.40 "სადილის დრო" 13.20 ტ/სერ. "სსოპრაპინსული რეჟისაჟი" 14.20 დ/ფ "როგორ არის მონყობილი სამყარო" 15.00 ტ/სერ. "ლოს-ანჯელისის პოლიცია" 17.00 "სპექტაკლის დრო" - "ჯარ დონოსენე მარე იმორენს" 18.00 "ტელეფლოგი" 18.30 ტ/სერ. "სიყვარული და შურისძიება" 21.00 ტ/სერ. "ლოს-ანჯელისის პოლიცია" 22.00 "ქართული დოკუმენტალისტიკა" - "საიდუმლო პრეპარატი" 23.00 მს/ფ "გაგონი" 02.00 დ/ფ "მსოფლიო ოდისეები".

06.30 სერ. "ამთროგალა სიყვარული" 07.30 დილა მშვიდობისა საქართველო 10.00 სერ. "გადისწარა" 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 კურიერი 12.30 "შუა დღე" 16.00 სერ. "გადისწარა მხარე" 18.45 სერ. "სტამბოლის სან" 19.45 სერ. "ქარადაღი" 20.50 ეროვნული ლატარია 22.00 არჩევანი 23.30 გააცივ და მოივ 00.30 მსოფლიო კინო-პრემიერები კადრს მიღმა 01.00, 03.30 მს/ფ. 03.00 კურიერი. დაიჯესტი.

7.00, 1.30 ახალი ამბები 7.20 მულტფილმი "დრაკონება მონადირა" 7.55 საქმიანი დილა დილის პროგრამა 9.40 ბიზნესკონტაქტი დილის გამოშვება 9.55 პრესა უცხოური პრესის მიმოხილვა 10.00 სერიალი "არასოდეს დაგვიწყება" 11.50 პრესა ქართული პრესის მიმოხილვა 12.00, 15.00, 18.00 მესტრო 12.00, 15.00, 18.00 (ახალი ამბები) 12.30 ბიზნესკონტაქტი 13.30 მესტროს შუადღე შუადღის შოუ 15.45 პრესა ქართული და უცხოური პრესის მიმოხილვა 16.00 სერიალი "ნარსუნის იარა" 17.40, 22.00, 1.50 ყოველდღიური ა(მ)ბები/ვასიკო ოდიშვილისგან 18.40, 23.25 ინ-ფაქტი 18.45 სერიალი "ნარჩიბა" 21.00 მესტროს "ცხრიანი" (საინფორმაციო-ანალიტიკური პროგრამა) 22.15 სერიალი "მუზი და გუნდი" 23.30 სერიალი "დიდაგული საჰაჰე" 2.10 პრესა ქართული და უცხოური პრესის მიმოხილვა 2.30 მს. ფილმი "ნიბანი".

07.30, 08.05, 09.10 იმედის დილა 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 14.00, 17.00, 19.00, 20.00, 01.40 ქრონიკა. 10.05 სერ. "სისოსხლის სიყვარული" 11.20 სერ. "სილა" 12.30 დღის შოუ 14.40 სერ. "უდანაგაულო" 17.35 სერ. "მინდა გახსოვდე" 18.45, 19.03 სერ. "ღირსების სეჟე" 20.55 სერ. "დიდი სახლის პაპარა დიანასხლისი" 22.00 ცეკვები ვარსკვლავები 00.00 მს/ფ "ლოკაჰა გიანიბან" 01.50 მს/ფ "ლოკაჰუი".

06.10 საგალობელი 06.15 დ/ფ "მოგზაურობა ბარტ ვულფთან ერთად" 06.40 ეთნოგრაფია 06.50 მს/ფ "საჰანგი" | ნან. 08.00 დილის ლოცვა 08.20 სახარება 08.30 "განთიადი" 10.10, 19.00, 22.00, 00.05, 02.30 სიახლენი 10.35 წმინდა თეოდორე ტირონი 10.40 პატრიარქი 10.45 დ/ფ "წმინდა მინა ქართველ პოლიგრომთათვის" 11.35 ღვთის სახლი 12.10 მს/ფ "მონანიბა" | ნან. 13.25 კონცერტი - ნუნუ გაბუნია 15.05 კარაბაღისი 15.30 მონიერების გაცვეთილი ასფურცელსგან 16.00 მს/ფ "მე დავიდი ვარ" 17.30 დ/ფ "ქართული საჭურველი" 18.10 განთიადის სტუმარი 18.40 ძველი აღთქმის განმარტებანი 19.20 მოკ/ფ "ჭა" 20.00 ღია აუდიტორია 20.40 ძილი ნებისა 21.05 პატრიარქის ქადაგება 21.15 "ჩვენი ამბავი" 21.25 ისტორიის გაცვეთილი 22.25 მგზავრები ნუთისოვლისა 22.55 მართლმადიდებლური კატეხიზმი 23.00 საღამოს ლოცვა 23.15 "ჩვენი ფონდი" 23.40 დ/ფ "ქართული მონეტები" 00.35 განთიადის სტუმარი 01.00 მს/ფ "საჰანგი" | ნან. 01.10 ირაო.

გაგრძელება 43-ე გვერდზე

კინოთეატრები

კინოთეატრი "რუსთაველი" რუსთაველის გამზირი №5. ტელ: 293-22-53, 255-50-00.

17 - 23 ნოემბერი დარბაზი 1 12.00, 15.30, 19.15, 22.30 - „ინტარსტალარი“, ხანგრძლივობა: 2სთ. 50 წუთი; დარბაზი 2 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.10, 22.15 - „ნაღმი“, ხანგრძლივობა: 1სთ. 50 წუთი; დარბაზი 3 12.00, 14.45 - „უიჰი“, ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი; 17.45, 20.15 - „დრაკულა“, ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი; 22.30 - „გაუჩინარებული ქალი“, ხანგრძლივობა: 2სთ. 30 წუთი;

დარბაზი 4 12.00, 14.30, 17.00, 19.50, 22.30 - „რისხვა“, ხანგრძლივობა: 2სთ. 15 წუთი; დარბაზი 5 12.00, 14.00, 16.15 - „დიდი გმირი“ 3D, ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი; 18.30, 20.30, 22.30 - „უიჰი“, ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი; (ბილეთის ფასი: 7,50 - 12,50 ლარი).

კინოთეატრი „აშიანი“ კოსტავას ქუჩა №36. ტელ: 299-99-55.

დარბაზი 1 12.00, 15.30, 19.15, 22.30 - „ინტარსტალარი“, ხანგრძლივობა: 2სთ. 50 წუთი; დარბაზი 2 12.00, 14.30, 17.30 - „დიდი გმირი“ 3D, ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი; 19.30, 22.30 - „რისხვა“, ხანგრძლივობა: 2სთ. 15 წუთი; დარბაზი 3 12.00 - „რისხვა“, ხანგრძლივობა: 2სთ. 15 წუთი; 14.45, 19.50 - „უიჰი“, ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი; 17.15 - „უიჰი“ (ინგლისურად), ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი; 22.00 - „ინტარსტალარი“ (ინგლისურად), ხანგრძლივობა: 2სთ. 50 წუთი; (ბილეთის ფასი: 7,50 - 12,50 ლარი).

ბა: 2სთ. 15 წუთი; დარბაზი 3 12.00 - „რისხვა“, ხანგრძლივობა: 2სთ. 15 წუთი; 14.45, 19.50 - „უიჰი“, ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი; 17.15 - „უიჰი“ (ინგლისურად), ხანგრძლივობა: 1სთ. 30 წუთი; 22.00 - „ინტარსტალარი“ (ინგლისურად), ხანგრძლივობა: 2სთ. 50 წუთი; (ბილეთის ფასი: 7,50 - 12,50 ლარი).

დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ ვებ-გვერდი: www.info-tbilisi.com. ან დაგვიკავშირდით მშდმდგ ტელეფონზე: 218-22-55.

Magna

შენი ცხოვრება,
შენი წესები!

რეგრე რეგრე რეგრე რეგრე

მოწევა
კლავს

მოწევა
კლავს

1,60 ₾*

შენ იმსახურებ ხარისხს!

* რეკომენდებული ფასი

მოწევა კლავს
მოწევა იწვევს კანის
ნაადრევ დაბერებას

გიზი ჭაჭანიძე: მე ვარ ბრენდ „გიზის“ დამფუძნებელი და არტდირექტორი. ალექსანდრ ვოლკოვი კი ჩვენი ბრენდის მთავარი დიზაინერია. როდესაც უცხოეთში დავდიოდი სხვადასხვა შეხვედრაზე, პრეზენტაციაზე. ერთ რამეს დავაკვირდი: როგორც კი ალექსანდრეს შეჩვეულ ლუქებს ჩავიცვამდი, ყოველთვის დიდი ყურადღებასა და მონონებას ვიმსახურებდი, ხალხი ამას ამჩნევდა, რადგან უცხო იყო, განსაკუთრებული და ყველასგან განსხვავებული. მე საქართველოში „ვალენტინოს“ ექსკლუზიური წარმომადგენელი ვიყავი. ალექსანდრეს ნიჭმა მიმიყვანა იმ აზრამდე, რომ ცნობილი ბრენდების წარმომადგენლობა კი არ უნდა გამეგრძელებინა, არამედ შემეძინა ჩემი ბრენდი. ერთ წელიწადში ჩვენმა ბრენდმა ძალიან ბევრს მიაღწია: პარიზში ვიყავით, ყაზახეთის მოდის კვირეულზე უკვე სამჯერ გამოვედით. ალმა-ატამი იყო მესამე ჩვენება, ასტანაში – პირველი, რადგან ასტანაში ახალი პროექტია.

ალექსანდრ ვოლკოვი:

როდესაც ესაუბრობდი იმაზე, თუ როგორი ბრენდი უნდა ჩამოგვეყალიბებინა, როგორი ხასიათის, ფილისოფიის უნდა ყოფილიყო, გადავწყვიტეთ, გვემუშავა მხოლოდ ნატურალურ ქსოვილებზე. ჩვენს კოლექციაში ყოველთვის ძვირფასი ქსოვილებია გამოყენებული – ეს იქნება ბუნვი, ტყავი თუ სხვა რამ. პირველი პერსონალური ჩვენება „მათე მოტორსის“ პავლიონში ჩავატარეთ. გვყავდა 25 ბავშვისგან შემდგარი აკაპელა, ცოცხალი ორკესტრი, დრეს-კოდი – დაცული, მოკლე, ჩვენება გრანდიოზულად ჩაიარა. სხვა სტუმრებთან ერთად ყაზახეთიდან იყვნენ მოდის კვირეულის არტდირექტორები, მოდის კრიტიკოსები როგორც პარიზიდან, ასევე სხვა ქალაქებიდან. მიუხედავად იმისა, რომ ყველასთვის ახლები ვიყავით, დებიუტანტები, ჩვენი შოუს შემდეგ მოგვცეს იმის უფლება, გავგეხსნა მოდის კვირეული. შოუმ დიდი ფურორი მოახდინა, იმ წუთიდანვე ყაზახეთში ძალიან პოპულარულები გავხდით – მიგვიწვიეს ტელევიზიებში, აიღეს ინტერვიუები, ინტერნეტსივრცე გაივსო ჩვენი ფოტოებით და სადაც უნდა წავსულიყავით, ყველგან ყურადღების ცენტრში ვექცეოდით. მიუხედავად იმისა, რომ ბაერები სამი წლის განმავლობაში გაკვირდებიან, ჩვენს შემთხვევაში ყველაფერი სხვანაირად მოხდა. სპეციალურად ჩამოვიდნენ ბაერები, ვისაც ჩვენი ლუქ-ბუქი ჰქონდათ ნანახი და ჩვენების შემდეგ შეისყიდეს ყველა ლუქი. ფაქტობრივად, კოლექციიდან არაფერი დავგერჩა. მეორედაც მიგვიწვიეს ყაზახეთის მოდის კვირეულზე, ორ კვირაში შევქმენით ახალი კოლექცია და ეს კოლექციაც მთლიანად გაიყიდა.

გიზი: ფაქტობრივად, ყოველთვის ხელცარიელები ვბრუნდებით კოლექციის გარეშე. ყაზახეთის შემდეგ პარიზში ვიყავით და კიდევ ახალი კოლექციის გაკეთება მოგვინია. სოფო ჭყონიას აქვს პროექტი „არტ-ჯორჯია“, სადაც ჩატარდა გამოფენა და არტ-კოსტუმები გვექონდა წაღებული. მოდიოდნენ ბლოგერები, ბაერები, მოდის კრიტიკოსები, რომ დაეთვალიერებინათ

მარკუსი: „გიზი“ ყაზახეთში მეგავარსკვლეავია, რომ დადინარე, ყველა „გიზია“, მეც „გიზი“ ვიყავი. ბევრს აცვია და რაც მთავარია, ყველა მოგმართავს არა სახელით, არამედ „გიზი“

საქართველოში რომ ჩამოვედით, სოფო ჭყონიამ დავკვირკვია და გვითხრა: დაიან პერნე თავის მთავარ გვერდზე წერს თქვენს შესახებო. ეს არის ცნობილი ბლოგერი, მოდის კრიტიკოსი. რომ წავიკითხე, აბსოლუტურად მოკირებული დავგრძი. ყველაზე მეტად ის მიხარია, რომ ჩვენი შრომა ფასდება, რადგან 24 საათის განმავლობაში ვემუშაობ. ეს ისეთი პროფესიაა, უბრალოდ ვერ მოდუნდები, თან თუ გაქვს იმის პრეტენზია, რომ დაეინო ისეთ ბრენდებს, როგორც არის „არმანი“, „გუჩი“ და გინდა მალა მოდაში მოხვედრა.

- **რამდენიმე დღეა, რაც ყაზახეთიდან დაბრუნდით, სადაც ნამდვილი ფურორი მოახდინეთ. ახლა, როდესაც გიყურებთ „გიზის“ სამოსში გამორჩეულობებს, საოცარ ემოციას იწვევს და აღფრთოვანებას ვერ ვშალებ.**

გიზი: მეორე ჩასვლაზე დიდი იყო მოლოდინი და შეიძლება ითქვას, უფრო დიდი ფურორით ჩატარდა შოუ. ხალხი ემოციებისგან ტიროდა.

ალექსანდრ ვოლკოვი: „გიზი“ ყოველთვის ასოცირდება დიდი, სერიოზულ შოუსთან, რომელსაც კონკრეტულ ადამიანებთან ერთად ვაკეთებთ.

მარკუსი მებრევილი: მადლობა მინდა, გადავუხადო მოდის სახლ „გიზის“, რომელმაც ასეთ მასშტაბურ შოუში მონაწილეობა შემომთავაზა. ვამაყობ, რომ ასეთი ბრენდის სახელით წარვდები და შევასრულე ჩემი ახალი

თუ გინდათ, თავი ყველასგან განსხვავებულად, გამორჩეულად იგრძნოთ, თან მთელი დღე ყურადღების ცენტრში გაატაროთ, აუცილებლად უნდა ჩაიცვათ ქართული ბრენდის – „გიზის“ სამოსი. „გიზის“ დამფუძნებელი გიზი ჭაჭანიძე, ხოლო დიზაინერი – ალექსანდრ ვოლკოვი, ბევრი საინტერესო იდეით, ხედვით და რაც მთავარია, საოცარი გარეგნობით, იმიჯით, რითიც გულგრილს ნამდვილად ვერ დაგტოვებთ. ამ გუნდის კიდევ ერთი წევრი მომღერალი მარკუს მებრევილია, რომელმაც ცოტა ხნის წინ ყაზახეთის მოდის კვირეულზე „გიზის“ ჩვენება ჯგუფ „ნექსტ ლეველთან“ ერთად გააფორმა.

როგორ მოახდინა ერთ წელიწადში მოდის საყვარელი გალამბრისკონი ქართულმა ბრენდმა „გიზი“ და როგორ გალაიმჯა ყაზახეთში ის, მარკუს მებრევილთან ერთად, სოფო ჭყონიას

ბინათ ქართველი დიზაინერების შემოქმედება. პირველივე ჩასვლაზე ჩვენმა კოსტიუმებმა, ბრენდმა და დიზაინერმა დიდი მონონება დაიმსახურა.

ალექსანდრ ვოლკოვი: ყველაფერი ჰუნდ მივიდი იყო, გამოვიყენეთ ნატურალური ბუნვი, ტყავი, ძველი მაქმანები და სპილოს ძვლისგან დამზადებული მეთვარამეტე საუკუნის „კამები“. კაბების შიდა სარჩული იყო 25 მეტრი ნატურალური აბრეშუმის, დაქუცმაცებული და ხელით ანკობილი. როდესაც ამას მოდის კრიტიკოსები ხელს ჰკიდებდნენ, ათვალერებდნენ, აბსოლუტურად მოკირებული რჩებოდნენ. იქ იყვნენ „კენოსი“, „გალიანოს“ მოდის სახლების მთავარი დირექტორები და ყველა აღფრთოვანებული დარჩა.

სიმღერა, რომელიც „გიზის“ დაკვეთით ამ ჩვენებისთვის ჩაინერა. შოუზე, მეცვა „გიზის“ სამოსი, რომელიც შეეფერება ჩემს ხასიათს. „გიზის“ სამოსში ჩემი შინაგანი „მეა“ აღბეჭდილი. შოუსთვის ყველაფერი ჩემს სხეულზე შექმნეს. ჯგუფ „ნექსტ ლეველთან“ ერთად ექვსი თვის განმავლობაში ვემუშობდით ამ ნომერზე. ყველაფერი „ევროვისის“ რეჟიმში იყო – ყველა წუთი გათვლილი, განერლი. დიდი გამოცდილება მივიღე. თუმცა, არ იყო ადვილი, რადგან უპირველეს ყოვლისა, ბრენდის სახელით ვდექი და უნდა წარმოემჩინა არა მხოლოდ ჩემი თავი, არამედ ბრენდიც. მინდა აღვნიშნო, რომ „გიზი“ ყაზახეთში მეგავარსკვლეავია. რომ დადინარე ყველა „გიზია“, მეც „გიზი“ ვიყავი. ბევრს აცვია და რაც მთავარია, ყველა მოგმართავს არა სახელით, არამედ „გიზით“.

გიზი: ჩვენ გვყავს ჩვენი სახე – დღეი ზირაქაშვილი. ის ჩვენთან არის მუდმივად. პირველად რომ წავედით, ყაზახეთში გვყავდა უცნაური პატარაძალი: თავგადაპარსული, ფეხშიშველი, ეცვა თეთრი თხის ბუნვის კაბა დიდი ლითონის კორსეტით, რომელზეც დიდი მარგალიტები იყო დამაგრებული, ნაწნამებზე კი – თეთრი ბუმბულები ჰქონდა.

- **როგორც ვხედავთ, „გიზისგან“ ყველანაირი სიგეფა მოსალოდნელი.**

მარკუსი: რა თქმა უნდა, ასტრალში არიან გასულები. მათთან თანამშრომლობა დიდი კომფორტი და სიმოხებებაა. თუმცა, ეს არის ატომური ბომბი. კომენტარებში სულ გვიდებდნენ პატარა-პატარა ბომბებს და საბოლოოდ, ჩვენი შოუ ერთი დიდი ატომური ბომბი იყო. ყველას გვაქვს ჩვენი „ექსპლენი“.

ალექსანდრ ვოლკოვი: თამამად შემიძლია ვთქვა, რომ თავად ყაზახეთს ასეთი გრანდიოზული შოუ არასდროს ჰქონია. ჩვენ ცოტა გვათამამებენ, რადგან გვამოგვიყვანა ყველანაირი შოუს კეთების უფლება. მიუხედავად იმისა, რომ „ფუტენ-ვიქის“ ფორმატი ამის საშუალებას დიდად არ გვაძლევს.

გიზი: როგორც ბრენდის მეპატრონე, ვფიქრობ, რომ ჩვენი ტანდემი გამართლებულია და ძალიან კმაყოფილი ვარ ჩემი დიზაინერთი, რომელიც უნიჭიერესი ადამიანია. მას, თავისი ნიჭიდან გამომდინარე, აქვს კიდევ ერთი თვისება: „გიზის“ ხაზს ხალხი ცნობს ყოველგვარი მარკის გარეშე. შეხედავენ და ამბობენ, ეს არის „გიზი“. ეს კი ჩვენს სფეროში დიდი მიღწევაა.

ალექსანდრ ვოლკოვი: უკრაინის მოდის კვირეულზე ვიყავით მინვერულები, როგორც „ვი-იპ“ სტუმრები. მოლაპარაკებებზე ვვეცვა „გიზის“ სამოსი და უცბად მოვექცით ყურადღების ცენტრში. იქვე, მივიღეთ „ნიუ-იორკის ფემინ-ვიქიდან“ დიდი მეგობრები. უბრალოდ, ასე უცბად ამდენ ქვეყანას ვერ გავწვდებოთ. თუმცა, კონტაქტები დღემდე გვაქვს და მომავალში ამ დეგმასაც განვახორციელებთ, გველოდებიან.

ნათია შტიავილი

ძროხის ხორცი ლუდი

საჭირო ინგრედიენტები: 1 კილოგრამი ძროხის ხორცი (რბილი ნაჭერი), 1 კილოგრამი კარტოფილი, 2-3 სადილის კოვზი ტომატ-პასტა, 1-2 ცალი ხახვი, 3 სადილის კოვზი ფქვილი, 6 კბილი ნიორი, 300 გრამი მწვანე ბარდა, 1 ბოთლი მუქი ლუდი, 500 მილილიტრი ბულიონი (ქათმის ან ძროხის კუბიკის), მარილი, შავი პილპილი, ნიახური ან მწვანილი – თქვენი გემოვნებით.

მომზადების წესი: სასურველია, ხორცი ძალიან ცხიმოვანი არ იყოს. დაჭერით 3 სანტიმეტრის ზომის ნაჭრებად. კარტოფილი ოთხად გაჭერით. ხახვი დაჭერით წვრილად, ნიორი – თხელ ფირფიტებად. ხორცს მოაყარეთ მარილი და პილპილი. სათითაოდ ამოგანგლეთ ფქვილში.

ტომატ-პასტა გახსენით 500 მილილიტრ ბულიონში. მოათავსეთ ღრმა მინის თასში ყველა ინგრედიენტი ანუ, ხორცი, კარტოფილი, ხახვი, ნიორი, ბულიონი და ტომატ-პასტა მოათავსეთ ერთად. დაასხით ლუდი. უყავით მარილი, პილპილი და კარგად აურიეთ (სასურველია, ხელით).

გადაიტანეთ ეს ყველაფერი მოზრდილ ქვაბში, რომელსაც სქელი ძირი ექნება. დადგით ძლიერ ცეცხლზე, მიიყვანეთ ადუღებამდე. შემდეგ დაუკელით ცეცხლს მინიმუმამდე. დაახურეთ თავსახური მჭიდროდ. შუშეთ 2 საათის განმავლობაში. ამ დროის გასვლის შემდეგ მოხადეთ თავსახური. დაუმატეთ მწვანე ბარდა. აკურატულად ამოურიეთ. 5 წუთის შემდეგ ჩაუმატეთ მწვანილი და გადმოდგით ცეცხლიდან. მიირთვით მწვანე სალათასთან და კიტრთან ერთად.

ღვიძლის სალათა

საჭირო ინგრედიენტები: 450 გრამი ქათმის (ან ინდაურს) ღვიძლი, 200 გრამი ქამა სოკო, 1 ცალი სტაფილო, 1 თავი ხახვი, 1 ცალი მდნარი ყველის ფირფიტა, 3 ცალი კვერცხი, 250-300 გრამი მაიონეზი, ცოტა მაგარი ყველი, ზეთი, 1 ცალი დამწნილებული კიტრი, მწვანილი, მარილი, შავი პილპილი.

მომზადების წესი: ღვიძლი ხარშეთ მარილიან წყალში და მოხარშვამდე 15-20 წუთით ადრე, ამოიღეთ. გააცივეთ. გახეხეთ მსხვილკბილა სახეხზე. მოხარშეთ კვერცხები. სოკო დაჭერით თხელ ფირფიტებად, მოხრაკეთ ძალიან ცოტა ზეთში. ხახვი და სტაფილო გაასუფთავეთ. ხახვი დაჭერით კუბიკებად, სტაფილო გახეხეთ. ხახვი და სტაფილო ოდნავ მოხრაკეთ ზეთში.

სასალათეში პირველ ფენად მოათავსეთ ღვიძლი და წაუსვით ოთხი სადილის კოვზი მაიონეზი. აურიეთ კარგად, უყავით პილპილი. მოასწორეთ ზედაპირი. მეორე ფენა იქნება მოშუშული ხახვი და სტაფილო. შეეცადეთ, ბევრი ზეთი არ გაყვეს. მესამე

ფენა უნდა იყოს მოხრაკული სოკო, რომელსაც წინასწარ მაიონეზს შეურევთ. სოკოს ზემოდან მოაყარეთ გახეხილი ყველი. წაუსვით ორი სადილის კოვზი მაიონეზი. ბოლო ფენაა კვერცხის. მოხარშულ კვერცხს გახეხავთ მსხვილკბილა სახეხზე და წინასწარ შეურიეთ ორი სადილის კოვზი მაიონეზი. წაუსვით ყველის ფენას. ბოლოს მოაყარეთ ძალიან წვრილად დაჭრილი კიტრი. მორთეთ ცოცხალი ოხრახუშით ან კამით.

* როცა შოკოლადის მუსს ან მინანქარს აკეთებთ, უკეთესია, თუ შაქარსა და კაკაოს ფხვნილს წინასწარ, მშრალად შეურევთ ერთმანეთში.

ზრი სოსისით, ბადრიჯნითა და მწვანილით

საჭირო ინგრედიენტები: 1,5 ლიტრი კუბიკის ბულიონი (ქათმის ან ძროხის), 3 ცალი საშუალო ზომის ბადრიჯანი, 1 ცალი ყაბაყი, 3 ცალი კარტოფილი, 1 ცალი სტაფილო, 250 გრამი კომბოსტო, 2 ცალი საშუალო ზომის ხახვი, 1 ცალი ბულგარული წინაკა, 6 ცალი სოსისი (400 გრამი), 1 სადილის კოვზი ტომატ-პასტა, ერთი ქილა მწვანე ბარდა (150 გრამი), 4 კბილი ნიორი, მარილი, ფქვილი, ცოტა თეთრი პილპილი, არაჟანი, მწვანილი, ზეთი.

მომზადების წესი: ბადრიჯანი დაჭერით რგოლებად, 0,5 სანტიმეტრი სისქის. მოაყარეთ ცოტა მარილი და გააჩერეთ ნახევარი საათი. ჩხირებად დაჭერით კარტოფილი. გახეხეთ ყაბაყი. ერთი თავი ხახვი წვრილად დაჭერით. ასევე, დაჭერით ბულგარული წინაკა. სტაფილო გახეხეთ. ბადრიჯანი კარგად გარეცხეთ გამდინარე, ცივ წყალში და დაწურეთ ქაღალდის ხელსახოცზე. შემდეგ სათითაოდ ამოგანგლეთ ფქვილში და დაა-

წვეთ ზეთსამულ გამოსაცხოვ ტაფაზე. მოათავსეთ ცხელ აირღუმელში, 220 გრადუსზე. ხუთი წუთის მერე წაუსვით ბადრიჯანს ზემოდან ზეთი ფუნჯით და ღუმელში კიდევ 15-20 წუთი გააჩერეთ.

მდულარე ბულიონში მოხარშეთ კარტოფილი, ყაბაყი, სტაფილო და ერთი დაქუცმაცებული ხახვი. ხარშეთ 15 წუთი. უყავით ცოტა მარილი, გემოვნებით. ღრმა ტაფაში მოხრაკეთ წვრილად დაჭრილი ხახვი. დაუმატეთ დაჭრილი სოსისი და ერთად მოშუშეთ. დაუმატეთ რგოლებად დაჭრილი ბულგარული წინაკა და შუშეთ კიდევ 3 წუთი. ეს ყველაფერი ჩაუმატეთ ქვაბში წვნიანს. ასევე ჩაუმატეთ ბადრიჯანი. სულ ბოლოს ჩაყარეთ წვრილად დაკეპილი კომბოსტო. ხარშეთ 3 წუთი. ტომატ-პასტა გახსენით 100 მილილიტრ წყალში და ჩაუმატეთ წვნიანს. უყავით პილპილი, დანაყილი ნიორი და ბარდა. შუშეთ ყველაფერი ერთად კიდევ 10 წუთს განმავლობაში. სუფრასთან მიიტანეთ 15 წუთის შემდეგ, მანამდე კი მოაყარეთ წვრილად დაჭრილი მწვანილი. ცხელი ძალიან გემრიელია არაჟანით.

ვაშლის შტრუდელი

საჭირო ინგრედიენტები: 2 ჩაის კოვზი დარიჩინი, ქიშმიში, ნიგოზი, საფანელი, 100 მილილიტრი ნაღები (ან 100 გრამი კარაქი), 3 სადილის კოვზი შაქარი, 3 ცალი მოზრდილი ვაშლი, 1 სადილის კოვზი ზეთი, 100 მილილიტრი წყალი (80 მილილიტრი - ცომში + 2 სადილის კოვზი შიგთავსში), 300 გრამი ფქვილი.

მომზადების წესი: მოზილეთ რბილი ცომი ფქვილით, ზეთითა და წყლით. წყალი ნელ-ნელა უნდა ამატოთ, რომ ცომი ადვილად მოიხილოს. გააკეთეთ ცომისგან ბურთი და წაუსვით გარედან ცოტა ზეთი. გაახვიეთ საკონდიტრო ცელოფანში და ნახევარი საათით გააჩერეთ სითბოში. ვაშლი და ნიგოზი დააქუცმაცეთ. ტაფაზე დაყარეთ 3-4 სადილის კოვზი შაქარი, დაასხით 2 სადილის კოვზი წყალი და მოურიეთ. ჯერ ვაშლი დაამატეთ, მერე ქიშმიში, ბოლოს ნიგოზი და დარიჩინი. ურიეთ 10-15 წუთი, დაბალ ცეცხლზე. ცომი დადეთ ფქვილმოყრილ

ფიცარზე და ჯერ ხელით გააბრტყელეთ, შემდეგ სპეციალური საბრტყელბლით ძალიან თხლად უნდა გააბრტყელოთ. მოაყარეთ მთელ ზედაპირზე თხლად საფანელი და წაუსვით ვაშლის სატენი. ნაპირებამდე არ მიიყვანოთ. გადაახვიეთ თქვენი შტრუდელი სიგრძეზე. ნაპირები ჩაუკეცეთ. დადეთ გამოსაცხოვ ტაფაზე და ჩანგლით ალაგ-ალაგ ჩაჩხვლიტეთ. 25 წუთის შემდეგ გამოიღეთ, მოასხით ნაღები და მოაყარეთ შაქარი. შეაბრუნეთ ღუმელში და 15 წუთში მზად არის. ძალიან გემრიელია ნაყინთან ერთად ან ჩაიზე.

მაკარონი აზიურად – თამუნა მუსარიძისგან

დაძაბული დღის რეჟიმის და „გადარბენების“ გამო, ხშირად მიწევს კვების რეჟიმის დარღვევა. თუმცა, იმისთვის, რომ შევინარჩუნო სხეულის ფორმა, არ მოვიმატო წონაში ზედმეტად და თან ჯანმრთელობაც შევინარჩუნო,

ზომიერად ვიკვებები. აზიურად მომზადებული მაკარონი, რომლის რეცეპტსაც ახლა გეტყვით, დაბალკალორიული კერძია, არც ზედმეტი კილოგრამების მომატებას იწვევს და, თან, საკმაოდ მარტივი მოსამზადებელია.

საჭირო ინგრედიენტები: 20 გრამი ნედლი ჯანჯაფილი, 0,5 ცალი ცხარე წითელი წინაკა, 1 კონა ქინძი, 2 სადილის კოვზი მოხალული მარილიანი მინის თხილი, 200 გრამი გრძელი მაკარონი, 3 სადილის კოვზი ზეთი, 1 სადილის კოვზი თხელი თაფლი, 200 მილილიტრი ფორთოხლის ახალგამონჭრული წვენი, 1 სადილის კოვზი სოიის სოუსი, მარილი – გემოვნებით.

მომზადების წესი: ქვაბში აადუღეთ წყალი. ჯანჯაფილი გაფცქვენით და გახეხეთ. 4-5 ღერი ქინძი და წინაკა დაკეპეთ. მოხალული მინის თხილი მსხვილად დაფქვით. მაკარონი ჩაყარეთ მდულარე მარილიან წყალში და მოხარშეთ, ამოიღეთ და დაწურეთ. ტაფაზე გააცხელეთ ზეთი, ჩაყარეთ ჯანჯაფილი, წინაკა და ქინძი. 1 წუთში დაუმატეთ თაფლი და ფორთოხლის წვენი. როდესაც ადუღდება, დაასხით სოიის სოუსი და მოაყარეთ მარილი. მოხარშულ მაკარონს აურიეთ მომზადებული მასა და მოაყარეთ მინის თხილი. მორთეთ ქინძის ფოთლებით.

სომელი თეიმურაზ ბანიძე

ქათამი ნიგოზითა და ბრინჯით

საჭირო ინგრედიენტები: 1 კილოგრამი ქათმის ხორცი, 1,5-2 ჭიქა დარჩეული ნიგოზი, 7-10 ცალი ახალი ან დაკონსერვებული ტყემალი, 1 თავი ხახვი, დაფქული შავი პილპილი, მარილი – გემოვნებით, გარნირად კი უხდება მოხარშული ბრინჯი.

მომზადების წესი: ქათამი დაჭერით და მარილიან წყალში მოხარშეთ. ბულიონი გადანურეთ და შეინახეთ. ნიგოზი ხორცსაკვებ მანქანაში გაატარეთ. ტყემალს გამოაცალეთ კურკა. ხახვი წვრილად დაჭერით. ქვაბში ქათამთან ერთად მოათავსეთ მომზადებული ინგრედიენტები, მოაყარეთ მარილი და პილპილი, დაასხით ბულიონი და დაახლოვებით ერთი საათი ხარშეთ. მიირთვით მოხარშულ ბრინჯთან ერთად.

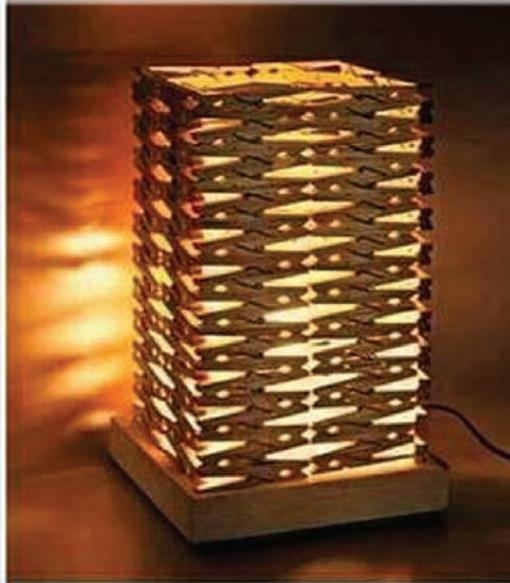

ქამა სოკო ბოსტნეულით

საჭირო ინგრედიენტები: 3 სადილის კოვზი ზეთუნის ზეთი, 1 თავი წითელი ხახვი, 4-5 კბილი ნიორი, 120 გრამი წვრილად დაჭრილი ისპანახი, 0,5 ჭიქა მოხალული და დაფქული ნიგოზი, 0,5 ჭიქა დაჭყლეტილი პომიდორი, 100 გრამი წვრილად დაჭრილი რუკოლა, 2/3 ჭიქა წვრილად დაჭრილი ოხრახუში, 2 ნაჭერი დაფხვნილი პური, 0,5 ჩაის კოვზი მარილი, 1/4 ჩაის კოვზი შავი პილპილი, 700

გრამი საშუალო ზომის ქამა სოკო, 1,5 სადილის კოვზი მოხარშული ბრინჯი.

მომზადების წესი: ღუმელი გაახურეთ მაღალ ტემპერატურაზე. ზეთი გააცხელეთ და დაბალ ცეცხლზე შუშეთ ხახვი დაახლოვებით 5 წუთის განმავლობაში. ცეცხლს აუწიეთ, ტაფაში ჩაუმატეთ ისპანახი, 1 სადილის კოვზი მოხარშული ბრინჯი, პომიდორი და შუშეთ ისპანახის დარბილებამდე. დაუმატეთ რუკოლა, ნახევარი ოხრახუში, დაფხვნილი პური, ნიგოზი, ნიორი, მარილი და პილპილი. სოკოები ამოავსეთ გულსართით, ზემოდან მოაყარეთ დარჩენილი მოხარშული ბრინჯის მარცვლები და 20-25 წუთით შედგით ღუმელში. მზა სოკოები 5 წუთი გააჩერეთ ღუმელში, შემდეგ კი დარჩენილი ოხრახუში მოაყარეთ.

სანათი სამ ლარად

დიას, ზუსტად ეს თანხა დაგიჯდებათ ორიგინალური, ლამაზი სანათის დამზადება. მასალად გამოიყენებთ ჩვეულებრივ, სარეცხის ხის სარჭებს, ანუ „შპილკებს“.

კარგად დააკვირდით სურათებს და მიხედვებით, როგორ დანაოთ ორი, განსხვავებული ფორმის სანათი. შეგიძლიათ ძველი სანათის ძირი გამოიყენოთ ან ჩამრთველიანი ნათურის სამაგრი იყიდოთ და სარჭების სანათი მასზე მოათავსოთ.

მშვენიერი დეკორი

სამშვენიეები და აქსესუარები საკმაოდ ძვირია. გთავაზობთ, თქვენი ხელით დაამზადოთ ძალიან ლამაზი დეკორი საკმაოდ ადვილად და იაფად.

ყურადღებით დააკვირდით სურათებს. ჯერ მოაგროვეთ ის „ფუტლარები“, რომელზეც ტუალეტისა და სამზარეულოს ქაღალდია დახვეული. შეღებეთ მწვანედ და დაჭერით ზომაზე. როგორც სურათზეა ნაჩვენები, ისე მიაწვით ერთმანეთს და მიიღებთ მშვენიერ ყვავილებს. გააფორმეთ ნითელი ან ფერადი მძივებით. დაამაგრეთ კედელზე. მართლაც ძალიან ლამაზია.

როცა შოკოლადის მუხს ან მინანქარს აკეთებთ, უკეთესია, თუ შაქარსა და კაკოს ფხვნილს წინასწარ, მშრალად შეურევთ ერთმანეთში.

სერიალ „ჩემი ცოლის დაქალების“ მსახიობს სალომე შარვაშიას, მყურებელი კარგად იცნობს. ის ერთ-ერთ საინტერესო პერსონაჟს – ქეთის ასახიერებს. სალომესთვის ეს როლი პირველია მამდვილად არ არის, განსხვავებით ბახვა ბრანძვამისგან, რომელიც იმავე სერიალში პირველად იხილა საზოგადოებამ ცოტენ ცოტაშვილის პოლიტიკური გუნდის ერთ-ერთი წარმომადგენლის როლში.

როგორ გაემორცა სერიალის სენარი მემობრის მოვალეა ქმართან დაკავშირებით სლომე შარვაშიას სხოვრებაში და რა ბედი ელით სერიალის პერსონაჟებს

– თქვენს პერსონაჟებს სერიალში საერთო არაფერი აქვთ, თუმცა, როგორც ვიცი, რეალურ ცხოვრებაში მეგობრობა გაკავშირებულია.

ბახვა: გარდა იმისა, რომ სერიალი გვეყრთიანებს, მეორე საზუსტურშიც ერთად ვმუშაობთ. მეგობრები ვართ. როგორი საყვარელიც არის ქეთი, ისეთია რეალობაში სლომე. ძალიან კარგი მეგობარია, მხიარული.

სალომე: თავიდანვე ძალიან კარგად გავუვით ერთმანეთს. ბახვას ძალიან კარგი ხასიათი აქვს. მხიარულთან ერთად ძალიან საქმიანი და რამდენიმე ადგილას მუშაობს. თავის საქმესაც ძალიან კარგად აკეთებს და მეგობრებისთვისაც ყოველთვის აქვს დრო.

ბახვა: ოღონდ, სლომე სულ „გამძვრალია“. ძალიან არადისციპლინებული ადამიანია და სულ გვიპირდება, რომ იმ კვირიდან გამოსწორდება *(იცინის)*.

– ქეთი სერიალში არასაიმიდო მეგობარია, რეალობაში როგორია სლომე?

– სინამდვილეში განსხვავებულია. გარდა იმისა, რომ ჩვენ ვმეგობრობთ, ბევრი საერთო მეგობარიც გვყავს და ყველასთვის სანდო მეგობარია. ყველაფერი შეგიძლია, უამბო, არავის არ ეტყვის *(იცინის)*.

ბახვა, ეს შენთვის პირველი როლი იყო, არა?
– დიახ. მე მსახიობი არ ვარ. დამირეკეს, მითხრეს, რომ პატარა როლია შესასრულებელი. ამ სერიალის მყურებელი ვიყავი და სიამოვნებით დავთანხმდი. ალბათ, გამომოვიდა, რადგან დამტოვეს.

– ერთმანეთის პერსონაჟებზე რას იტყვით?

სალომე: როგორც ქეთია თავისებური და ცოტა საყვარელი, გურამსაც უკვე აქვს თავის ნიშა – სულ რაღაცას ჭამს *(იცინის)*. დადებითი პერსონაჟია, მხიარული და ერთგული.

ბახვა: ქეთი ძალიან საყვარელი და სახასიათო პერსონაჟია. ნინა სეზონში ერთ-ერთი მთავარი პერსონაჟი იყო. თავიდან ცოტა გაგებრაზუნებდა, როცა ანკას საიდუმლო გაამხილა, მაგრამ, მაინც ვაპატიე, რადგან, თვითონაც ინანა და ინერვიულა ამის გამო. კეთილი პერსონაჟია, უბრალოდ, ჭორიკანაა.

– ბახვა, როგორც ვიცი, შოუ-ბიზნესი სულ უცხოვე არ იყო შენთვის.

– მარკეტინგისა და პიარის უფროსი ვარ „სარაჯიმივლიში“, ამიტომ, ამ სფეროსთან ურთიერთობა სულ მიწევდა. კამერები არ იყო ჩემთვის უცხო, მაგრამ, ეს მაინც სულ სხვაა.

სალომე: სპექტაკლშიც ითამაშა, მაგრამ, ჩვენ არ დავგაპატიე *(იცინის)*. რამდენიმე ხნის ნინა ჰქონდა პრემიერა.

– მეგობრები რატომ არ დაპატივე?

ბახვა: მეშინოდა, არ გამცინებოდა, როდესაც დარბაზში მათ დავინახედი *(იცინის)*. სალომეს რაც შეეხება, ძალიან კარგი იუმორის გრძობა აქვს, რაც ვერ სერიალში არ ჩანს. ქოთქოთა რეაქციადაც არის და სერიალშიც, უბრალოდ, იქ ცოტა „ტრადიციული“ ქმარი ჰყავს.

სალომე: ტრადიციული კი არა, ეგეთი ქმრები არიან ახლა, ცოლებს რომ კლავენ წარაზარა. სადღაც ვარ და ვილაყ მეუბნება – აუ, რა მაგარი ქმარი გყავსო. მამუკაზე, ჩემს მუულებზე ვიფიქრე, მაგრამ, თურმე, ზაზაზე მეუბნებოდა.

ბახვა: ასეთი მოძალადე არ არის.

სალომე: ზაზა ისეთი ტიპაჟია, რომ უარს არ იტყვია ძალიან დობაზე – დევს მაგ პერსონაჟში ეს და მზაგრავს. რეალობაში ვინ დამწაგრავს, მითხარი, აბა?! *(იცინის)*.

ბახვა: ვერავინ. იქით არ დაჩაგრეო სხვა *(იცინის)*.

სალომე: ბახვას რაც შეეხება, ძალიან მზრუნველია, მამასავით არის. გოგოები „მამასახლისს“ ვეძახით. ყველას პრობლემა იცის და ხელს გვიწყობს. უკვე მერიდება, იმიტომ რომ, ჩემი პრობლემები არ მთავრდება *(იცინის)*. მაგრამ, კარგად მიცნობს და იცის, რომ ღმილით უფრო მომიტყუებს *(იცინის)*.

ბახვა: დილის 11 საათიდან იწყებს – „მოვივარ“ და მოდის 3 საათზე. „ახლა გამოვედი, უკვე ჩავევქი“... – მოკლედ, საშინლად არააუნტელაურია *(იცინის)*.

სალომე: მაგრამ, გადალებაზე ეს არ ხდება. ვრეკავ და ვკითხულობ, ვინ იღებს. მეტყვიან – „ლიფონავა“ და – ორ წუთში იქ ვარ *(იცინის)*. ბახვას რაც შეეხება, სერილშიც ისეთივე პოზიტიური და მზრუნველია. ცოტენს უღელტეხენ, მაგრამ ეს მაინც მისი ერთგული რჩება, იღებს ანვიდს. რეალობაშიც ძალიან კრეატიული ადამიანია და ისეთ რაღაცას იტყვის ხოლმე ერთ ნაშში, ჩვენ რამდენიმე დღე რომ ვიფიქროთ, ვერ მოვიფიქრებთ. ძალიან საქმიანია. ჩემხელა და ხუთი სერიოზული სამსახური აქვს. კვების ამბებს არც აქ უჩივის და არც სერიალში *(იცინის)*.

ბახვა: სერიალშიც და რეალობაშიც საჭმელზე განსაკუთრებით ვრეაგირებ *(იცინის)*.

სალომე: მარკეტინგის მენეჯერია და ერთ-ერთი ვარსკვლავი არის ამ სფეროში. მაგრამ, სასაცილო შემთხვევებზე ბევრი ჰქონია. ერთხელ, დაურეკა ერთ-ერთი კომპანიის წარმომადგენელს, რომელიც კვერცხებს აწარმოებდა

ბს და ძალიან მხიარულად ეუბნება: რაღაც მაქვს თქვენთვის მოფიქრებული, ძალიან ლამაზი გოგოები მინდა გადავიღო თქვენს კვერცხებთან ერთადო *(იცინის)*. გაგიჟდა კაცი. ვერ შედგა ეს გარიგება – იმ მამაკაცს არ უნდოდა საჯაროდ, მის კვერცხებთან ერთად გადაღებული ლამაზი გოგონები *(იცინის)*.

– სერიოზულ რჩევებს თუ აძლევთ ერთმანეთს?

– სულ მეუბნება, ვახდით. ნუ, კომპანიაში, საქმიანობიდან გამომდინარე – თავისთავად. პირად ცხოვრებას რაც შეეხება, აქ გოგოები მულტიპლ ვართ: ეს გოგო მოვეცონს, ის – არა *(იცინის)*.

ბახვა: სალომე გათხოვილია და, რჩევა არა, მაგრამ, ერთადერთი, რასაც მის მეუღლეს ვთხოვ – დროზე გამოუმეხას სახიდან *(იცინის)*.

– სალომეს პირადი ცხოვრების შესახებ ვიცი, შენს ცხოვრებაში რა ხდება?

– მე დესაოჯახებელი ვარ *(იცინის)*.

– სერიალის შემდეგ თავყვანისმცემლების როდენობამ არ მოიმატა? არაფერი ხდება?

– არა, სერიოზული არაფერი. ვაკანტურია ადგილი.

– როგორი უნდა იყოს გოგო, რომ მოგეწონოს?

– ქერა თუ შავკრემანი – ასეთი კრიტერიუმები არ მაქვს.

სალომე: კარგი ხასიათი უნდა ჰქონდეს, სხვანაირად წარმოუდგენელია.

ბახვა: შარმიანი უნდა იყოს

– აი, ქეთისნაირი რომ იყოს?

– ქეთი ძალიან მომწონს, მაგრამ, ცოტა თუ გახდება, კარგია *(იცინის)*.

სალომე: მამუკამ *(სალომეს მეუღლე, – ავტორი)* დაგარიგა?

– შენ თუ იქნებოდი ზაზასნაირი ქმარი?

ბახვა: არა, ზაზასნაირი არ ვიქნებოდი, ცოტა უფრო ლიბერალი ვარ.

– თქვენი გმირების მომავალზეც ვისაუბროთ, რა ელით, მათ?

– ჩემი პერსონაჟი განაგრძობს არსებობას – ისევ უზრუნველავს პოლიტიკას. ცოტენს ძველი გუნდიდან მართკო მე ვრჩები და ცოტენსთან ერთად ვაგრძელებ ბრძოლას. იმედი გვაქვს, რომ, უკვე ამ შემთხვევაში, წარმატებებს მივალწვეთ პროგრესულად მოაზროვნე ახალგაზრდების გუნდთან ერთად.

სალომე: ქეთი ძალიან მოწყენილია, რადგან ნინას ახალი სამსახურის გამო საერთოდ აღარ აქვს დრო. თვითონაც განერვოლებულია, რომ სახლში ზის და ემატება ისიც, რომ ეს ზაზა აქეთ-იქით დადის ვილაყებთან. ბევრი ახალი ისტორია ჩნდება. დეტალებს ვერ გეტყვით. ცოტა იქითა სერიებშიან ერთზეა თავისი პრობლემებით ქეთი აქტიურად.

– თუმცა, ეს პირველი არ ყოფილა ქეთისთვის, მანამდე დათოს საიდუმლოც ხომ გაამხილა.

– იცი, რომ რეალურ ცხოვრებაში ზუსტად „ქეთი“ დამემართა? არცერთმა დაქალმა არ დამირეკოს ახლა და არ მკითხოს, ჩემი ქმარი ხომ არ ყოფილა! ზუსტად ისეთი სიტუაცია იყო. „ბომბა“ ამბავია. მაგრამ, ეს ისეთია, ვერ იტყვი. ეს რომ მოხდა, ჩემთან ერთად ვინც იყვნენ, მეუბნებოდნენ, ახლა „ქეთი“ ხარო. ზუსტად „ქეთი“ დამემართა. მაგრამ, ორი ადამიანის ურთიერთობაში მესაქმ არასდროს არ უნდა ჩაერიოს და მეც არ ჩავრეულვარ. მეც რომ მითხრას ვინმემ ჩემს ქმარზე მსგავსი რამ, შეიძლება, არ ვაპატიო, მაგრამ, მე თვითონ რომ გავიგო, შეიძლება, ნელ-ნელა რაღაცნაირად ვაპატიო. ანუ, გააჩნია, გიღირს პატიება თუ არა.

ირაკლი ლაბაძე, დღეს რუსეთში ცხოვრობს და საკუთარ საქმიანობას იქ აგრძელებს. ჩოგბურთის გარეშე ერთი წუთიც არ უცხოვრობა. ტრავმის შემდეგ მწვრთნელობას მიჰყო ხელი. იმდენადაა საკუთარ პროფესიასა და ბავშვებზე შეყვარებული, რომ არანაირი შემოთავაზების სანაცვლოდ არ დათმობს მათ. ირაკლე უკვე 33 წლისაა. ამ პერიოდის განმავლობაში მისგან არა ერთი წარმატება ახსოვს ქათველებს. სამშობლოს სახელიც ბევრჯერ გაუტანია ქვეყნის გარეთ. როგორ ცხოვრობს დღეს ახალგაზრდა, მაგრამ ვეტერანი ჩოგბურთელი და არის თუ არა მის პირად ცხოვრებაში სიახლე, ამაზე თავად მოგვიყვება.

როგორია ოლიგარქებთან თაყაუი, ირაკლი ლაბაძის აზრით და როგორ აღწერა უთმობს ის მეგობრებს კვირის განმავლობაში

- როგორ ცხოვრობს დღეს ირაკლი ლაბაძე მოსკოვში? რით ხართ ძირითადად დაკავებული?

- ძალიან ჩვეულებრივად ვცხოვრობ. როგორც ადრე, ახლაც ჩოგბურთთან მაქვს შეხება. მწვრთნელი ვარ. ვფიქრობ, ეს საქმე უფრო სპაპუსისმგებელია. როცა მოთამაშე ხარ, ნაკლებად ნერვიულობ. თამაშის დროს აზარტში შედიხარ და ნერვიულობაც გაივსდება. იყო მწვრთნელი - რთულია. ჩემი მოსწავლის თამაშს რომ ვუყურებ, ამ განცდას ნერვიულობას ვერ დავარქმევ. ეს უფრო მეტია. ძალიან კარგი ბავშვები მყავს და იმედი მაქვს, რამდენიმე წელიწადში თქვენც გაიცნობთ. მათთან ერთად ვარ სულ. კვირაში ექვსი დღე ვმუშაობ, შესაბამისად, ძირითადად, სამსახურში ვარ. მცირე დრო მრჩება მეგობრებისა და გართობისთვის. თუმცა, ამასაც ვახერხებ (იცინის). დაახლოებით 2 წელია, რაც აქეთ ვარ. მეგობარს ჩამოყვები და შემდეგ დავფრჩი. კარგი შემოთავაზებები იყო და მეც აღარ ნავსულვარ.

- საქართველოში არ აპირებთ ჩამოსვლას და თქვენი საქმიანობის აქ გაგრძელებას?

- ვის არ უნდა საკუთარ ქვეყანაში ცხოვრება და არც მე ვარ გამონაკლისი. რა თქმა უნდა, დავბრუნდები, მაგრამ ჯერ არა. პირდაპირ რომ ვთხრობ, ეს ყოველივე ფინანსებთანაა დაკავშირებული. სადაც კარგი ანაზღაურება მაქვს, შენც იქ გირჩევენია ყოფნა. ცოტა განსხვავება რომ იყოს ანაზღაურებაში, მირჩევენია, ჩემს თბილისში ვიყო და იქ ვასწავლო ბავშვებს ჩოგბურთი. მაგრამ ისე არაა როგორც ჩვენ გვინდა. აქ უფრო კარგად ესმით ჩოგბურთის მნიშვნელობა, ძალიან ბევრი თამაშობს და უყვართ ეს სპორტი. შესაბამისად, დავსებაც მეტია. მოსკოვში უფრო ვგრძნობ პატივისცემას, ვიდრე საქართველოში. ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ქართველებზე ნაწყენი ვარ ან რაიმე მსგავსი, უბრალოდ, აქ გისმენენ, გეკითხებიან - რა როგორ უნდა. ჩემი სიტყვა ამათთვის ბევრს ნიშნავს. ეს ყოველივე ერთად კი, ძალიან სასიამოვნოა. საქართველოში ხომ იცით, როგორც არის - ბავშვი რომ თამაშს მოიგებს, დედაც და მამაც ჩოგბურთელი ხდება (იცინის). ბოლოს ისე გამოდის, რომ ყველამ ჩოგბურთი იცის, მწვრთნელი კი არავის ახსენდება. რამდენიმე წელი არსად ვაპირებ ნასვლას, მოსკოვში დავჩრები. ბავშვობიდან ჩემი ცხოვრება ისე იყო, რომ ვერასდროს ვიტყვოდი: 5 წელი აქ ვიქნები, 3 - აქ და ასე შემდეგ. მაგრამ როგორც ახლა მაქვს დაგეგმილი, ერთი 5 წელი ნამდვილად არ დავტოვებ მოსკოვს.

- სხვა ქვეყნიდან რომ იყოს შემოთავაზება მაინც არ ნახვიდლით?

- არა. ვერ დავთმობ, ერთი უბრალო მიზეზის გამო. რომ ნაწიდე, აქ უნდა დავტოვო ყველა. იმ ოლიგარქებს თავი რომ დავანებოთ (იცინის), ჩემი ბავშვების დატოვებაც მომიწევს.

მარტო მაგათ გამო არსად წავალ.

- ოლიგარქებთან თამაშობთ, რთულია?

- არა, რატომ უნდა იყოს რთული. რადგან ადამიანს შენზე მეტი ფული აქვს, ეს იმას არ ნიშნავს, რომ მასთან თამაში რთულია. გულწრფელად გეუბნებით, ისინიც ჩვეულებრივი ადამიანები არიან. უბრალოდ, წარმატებული ხალხია თავის სფეროში. ნამდვილად მდიდრები არიან, მაგრამ ეს რამეს არ ცვლის თამაშის დროს.

- სამსახურის, ჩოგბურთის გარდა, კიდევ რა ხდება თქვენს ცხოვრებაში?

- ჯერჯერობით არაფერი. მხოლოდ სამსახური, მუშაობა და მუშაობა. ორმაბთიდან შაბათის ჩათვლით მაქვს შემდეგი გრაფიკი: სამსახური - სახლი (იცინის). კი შემიძლია, კვირაში რამდენიმე დღე დავისვენო და ჩემი დამხმარე დავაყენო, მაგრამ არ მინდა. როცა საქმე ბავშვებს ეხება, უფრო სერიოზულად უნდა შეხედო. ეს არის პროფესია, როცა პასუხისმგებლობას იღებ თითოეული ბავშვის მომავალზე. ამიტომ, თავს ვერ მივცემ უფლებას, დავისვენო და მათ ყურადღება მოვაკლო. კვირა დღე მაქვს მეგობრებისთვის შენახული (იცინის). ვისვენებ და ვცდილობ, მათთან ერთად ვიყო. ხანდახან ჩემი მეგობრებიც ჩამოდიან მოსკოვში. ამჟამად დედა აქ. თბილისშიც ჩამოდიდვარ ყოველ ორ, ან სამ თვეში ერთხელ მაინც. მაგრამ, ცოტა ხნით, მაქსიმუმ სამი დღით.

- რამდენადაც ვიცით, ერთხელ იყავით შეყვარებული. დღეს რამე ხომ არ შეცვლილა?

- არა, არაფერი შეცვლილა. იმ ერთხელაც საკმარისი იყო (იცინის). ჯერ არ შემხვედრია ისეთი ადამიანი, ვისთან ერთადაც ოჯახს შეექმნი. შემიყვარდა, ცოლად მომყავს და დარჩენილი ცხოვრება მასთან ერთად უნდა გავატარო, ასეთი მომენტი ჯერ არ მქონია.

- ასე, ისევ გართობა გირჩევენია ოჯახის უღელს?

- მთლად ვერც ვერ ვიტყვი, ალბათ, არა. უბრალოდ, არ შემხვედრია ისეთი ადამიანი, ვისაც ჩემს ცოლს დავარქმევ (იცინის). როდესაც მიხვდებით, რომ ის, ის არის, ამ შანსს აუცილებლად არ გავუშვებ ხელიდან (იცინის). რომ გითხრა, დღე და ღამე ოჯახის შექმნაზე ვფიქრობ-მეთქი, ტყუილია, მაგრამ გამოელევათ ხოლმე თავში რაღაც მსგავსი. მხოლოდ ფიქრიც არააფერია.

- ქართველი უნდა იყოს თქვენი რჩეული თუ ეროვნებას მნიშვნელობა არა აქვს?

- ქართველი იქნება თუ რუსი დიდი მნიშვნელობა მართლა არა აქვს, მთავარია, ნორმალური და ერთგული ადამიანი იყოს.

- კიდევ რა კრიტერიუმებს უნდა აკმაყოფილებდეს?

- როგორი უნდა იყოს ჩემი ცოლი? როგორი და ქალი უნდა იყოს, ოჯახი, ბავშვები უნდა უყვარდეს. მხიარული ადამიანი უნდა იყოს. ძალიან მიყვარს გოგო რომ იღიბის, გაბრაზებული და ბრაზიანი გოგონები, ზედმეტად რომ თავს იფასებენ, შორს (იცინის). მინდა ჩვეულებრივი იყოს, განსაკუთრებული და ყველასგან გამორჩეული, არ მინდა. კიდევ ერთს დავამატებ, შავგვრემანი მიჩრჩენია ქერას.

- გინანიათ რამე ცხოვრებაში?

- თავისუფლად შემიძლია ვთქვა, რომ არასდღეს არაფერი მინანია. უფრო მეტიც, მიმანია, რომ ცხოვრებაში არასოდეს არაფერი არ უნდა ინანო. ვიცხოვრებ შეცდომებით, მაგრამ არ მინანია. შეცდომები ცოტა ცუდად უღირს, სერიოზულადაც არ შემიცდარვარ რამეში. ყველანი ადამიანები ვართ და რაღაცეებში ვცდებით ხოლმე. არაფერს არ ვნანობ აბსოლუტურად.

- ჩოგბურთელობა თავად გინდობათ?

- მამას ჰქონდა სურვილი, რომ ჩოგბურთზე მეელო. თავადაც საკმაოდ კარგად თამაშობდა. ყველა ვუბნებოდა, რომ მისი შვილი ნიჭიერი იქნებოდა ამ სპორტში და შემიყვანა. დაბადებულში არ ვიყავი, ჩოგბურთელის „იარაღი“ რომ დამკიდეს (იცინის).

- რამდენადაც ვიცით, ავასის თამაშის დანების წინ უთქვამს, საქართველო რომელია, მანდ საერთოდ ჩოგბურთი იცინათ. ეს მართალია?

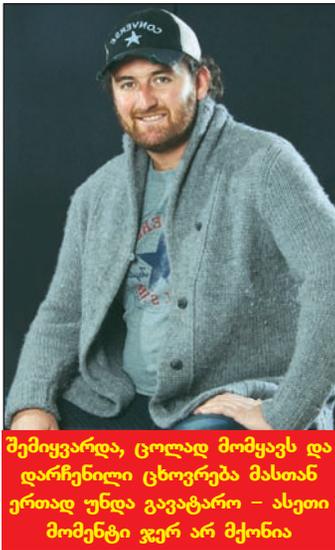
- კი, მართალია. ვვარჯიშობდი და ჩემს მეგობარს შეეკითხა, საქართველოში საერთოდ ჩოგბურთი არისო. ჩემმა მეგობარმა უპასუხა, ცოტა ხანში ნახავ, როგორი ჩოგბურთიც არისო (იცინის). გაეცინა თურმე, როგორ იფიქრებდა, რომ მოეუგებდი.

- საქართველო რომ არ დავტოვებინათ, აქ როგორ აენციობოდა თქვენი ცხოვრება?

- არ მიფიქრია ამაზე, რადგან ვიცოდი, აუცილებლად წავიდოდი. ძალიან მინდა აკადემიის დაარსება, მაგრამ ერთი კაცი ვერ შეძლებს ყველაფერს. ჩვენთან კი, სამწუხაროდ, ქაბაბისა და ხინკლის მეტი არაფერი აინტერესებთ.

- რა გინდათ ყველაზე მეტად ცხოვრებაში რომ გამოგივიდეთ?

- რაც მინდოდა, ნაწილობრივ ავისრულე კიდევ. მწვრთნელის კარიერა მინდა მქონდეს კარგი და ჩემი ბავშვებიდან რომელიმე მაინც გახდეს ცნობილი ჩოგბურთელი. მეორე, რაც მსურს ისაა, რომ ერთი-ორი პატარა ირაკლი ლაბაძე დარბოდეს (იცინის). ერთი ირაკლი ლაბაძე დარბის უკვე, ჩემი ძმის შვილია, მეორეც იქნება, აბა, სად წავა (იცინის). ცხოვრება სიურპრიზებითაა სავსე. შვილი როცა მიყვალა, აუცილებლად შემიყვანა ჩოგბურთზე. თუ ჩემი გუნები გამოიყვება ბავშვს და არა დედამისის... ოღონდ დედა არ ვიცი, ჯერ ვინ იქნება (იცინის).

შემიყვარდა, ცოლად მომყავს და დარჩენილი ცხოვრება მასთან ერთად უნდა გავატარო - ასეთი მომენტი ჯერ არ მქონია

34-ე გვერდიდან

ოთხშაბათი 19 ნოემბერი

07.30 "ჩვენი დილა" 08.00, 09.00, 10.00, 12.00, 16.00, 19.00, 20.00 "მოამბე" 10.15 "პირადი ექიმი" მარი მალაზონი-ასთან ერთად 11.00 "სამოთხის ვაშლები" 12.40 "სადილის დრო" 13.20 ტ/სერ. "სსოპრაპისიური რესპეპი" 14.20 დ/ფ "ააშენე უფრო დიდი" 15.00 ტ/სერ. "ლოს-ანჯელისის პოლიცია" 17.00 მხ/ფ "ჯუსტად ის კასი" 18.30 ტ/სერ. "სიყვარული და შურისძიება" 21.00 ტ/სერ. "ლოს-ანჯელისის პოლიცია" 22.00 მხ/ფ "გულავი" 00.00 მხ/ფ "სხვა საყვარო" 02.10 დ/ფ "მსოფლიო ოდისეები".

06.30 სერ. "მათროპალა სიყვარული" 07.30 დილა მშვიდობისა საქართველო 10.00 სერ. "პედისწერა" 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 კურიერი 12.30 "შუა დღე" 16.00 სერ. "პედთან მებრძოლი" 18.45 სერ. "სტამბოლის სპ" 19.45 სერ. "ქარაღაღი" 22.00 სერ. "ჩემი სოლის დაქალაქი" 23.00 "ნანუკას შოუ" 00.30 კომონი 01.00, 03.30 მხ/ფ. 03.00 კურიერი. დაიჯესტი.

7.00, 2.00 ახალი ამბები 7.20 მულტფილმი "დრაკონება მონადირე" 7.55 საქმიანი დილა დილის პროგრამა 9.40 ბიზნესკონტაქტი დილის გამომწევა 9.55 პრესა უცხოური პრესის მიმოხილვა 10.00 სერიალი "არასოდეს დაბრუნდება" 11.50 პრესა ქართული პრესის მიმოხილვა 12.00, 15.00, 18.00 მაცხტრო 12.00, 15.00, 18.00 (ახალი ამბები) 12.30 ბიზნესკონტაქტი 13.30 მაცხტროს შუადღე შუადღის შოუ 15.45 პრესა ქართული და უცხოური პრესის მიმოხილვა 16.00 სერიალი "წარსულის იარა" 17.40, 22.30, 2.20 "ყოველდღიური ა(მ)ბები/ვასიკო ოდიშვილი-სგან 18.40, 23.55 ინ-ფაქტი 18.45 სერიალი "ნარჩობა" 21.00 მაცხტროს "ცხრიანი"(საინფორმაციო-ანალიტიკური პროგრამა) 22.45 სერიალი "ქუჩი და გუნი" 0.00 სერიალი "დიდაზული საუკუნე".

7.30, 08.05, 09.10 იმედის დილა 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 14.00, 17.00, 19.00, 20.00, 00.45 ქრონიკა. 10.05 სერ. "სისოხლის სიყვარული" 11.20 სერ. "სილა" 12.30 დღის შოუ 14.40 სერ. "უდანაშაულო" 17.35 სერ. "მინდა გასცოვდე" 18.45, 19.03 სერ. "ღირსების სპეც" 20.55 სერ. "დიდი სახლის პატარა ღიანახლისი" 22.00 ეკა ხოფერიას თოქ შოუ 23.00 სტუმრად იუმორინასთან 00.00 EMERGENCY 00.55 მხ/ფ "პროკლის წახეი".

06.10 საგალობელი 06.20 დ/ფ "მოგზაურობა ბარტ ვულფთან ერთად" 06.45 მხ/ფ "საფანჯი" || ნან. 08.00 დილის ლოცვა 08.20 სახარება 08.30 "განთიადი" 10.10, 19.00, 22.00, 00.05, 02.30 სიახლენი 10.35 თეთრიდან თეთრამდე 10.45 ქრისტიანული ხელოვნება 11.25 მგზავრები წუთისოფლისა 12.10 ღია აუდიტორია 13.00 მოკ./ფ "ჭა" 13.35 კონცერტი - ელისო ვირსალაძე 14.45 "ჩვენი ამბები" 15.05 კარაბადინი 15.30 მხ/ფ "ჭირვეული მყოვლავი" 16.50 კვირაიკე 18.10 განთიადის სტუმარი 18.40 ძველი ალექსის განმარტებანი 18.55 ისტორიის დღიური 19.20 მხ/ფ "მონენიავა" || ნან. 20.40 ძილი ნებისა 21.05 პატრიარქის ქადაგება 21.20 "ივერიის ეკლესია" 21.35 ეპოქის სახელები 22.25 ქართული ალბომი 22.55 მართლმადიდებლური კატეხიზმი 23.00 საღამოს ლოცვა 23.15 ჟურნალისტის დღიური "სამი პატრიარქი" 01.00 მხ/ფ "თუში მესხვარა" | ნან. 01.05 ირაო.

სომხეთში 20 ნოემბერი

07.30 "ჩვენი დილა" 08.00, 09.00, 10.00, 12.00, 16.00, 19.00, 20.00 "მოამბე" 10.15 "პირადი ექიმი" მარი მალაზონი-ასთან ერთად 11.00 "სამოთხის ვაშლები" 12.40 "სადილის დრო" 13.20 ტ/სერ. "სსოპრაპისიური რესპეპი" 14.20 დ/ფ "როგორ არის მოწყობილი სამყარო" 15.00 ტ/სერ. "ლოს-ანჯელისის პოლიცია" 17.00 "ეს საქართველოა" 17.30 დ/ფ "ლურჯი სამყაროს საოცრებანი" 18.30 ტ/სერ. "სიყვარული და შურისძიება" 21.00 ტ/სერ. "ლოს-ანჯელისის პოლიცია" 22.00 თოქ-შოუ - "რეალური სივრცე" 23.30 "უცნობი მუსიკა" 01.00 მხ/ფ "ჩემი ადგილი მისი ქვეა".

06.30 სერ. "მათროპალა სიყვარული" 07.30 დილა მშვიდობისა საქართველო 10.00 სერ. "პედისწერა" 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 კურიერი 12.30 "შუა დღე" 16.00 სერ. "პედთან მებრძოლი" 18.45 სერ. "სტამბოლის სპ" 19.45 სერ. "ქარაღაღი" 22.00 სერ. "ჩემი სოლის დაქალაქი" 23.00 "ნანუკას შოუ" 00.30 კომონი 01.00, 03.30 მხ/ფ. 03.00 კურიერი. დაიჯესტი.

22.00 პროფილი 23.55 აჭარა ბეთის გათამაშება 00.30 ვინ დაამარცხებს ვასოს 01.00, 03.30 მხ/ფ. 03.00 კურიერის დაიჯესტი.

7.00, 1.30 ახალი ამბები 7.20 მულტფილმი "დრაკონება მონადირე" 7.55 საქმიანი დილა დილის პროგრამა 9.40 ბიზნესკონტაქტი დილის გამომწევა 9.55 პრესა უცხოური პრესის მიმოხილვა 10.00 სერიალი "არასოდეს დაბრუნდება" 11.50 პრესა ქართული პრესის მიმოხილვა 12.00, 15.00, 18.00 მაცხტრო 12.00, 15.00, 18.00 (ახალი ამბები) 12.30 ბიზნესკონტაქტი 13.30 მაცხტროს შუადღე შუადღის შოუ 15.45 პრესა ქართული და უცხოური პრესის მიმოხილვა 16.00 სერიალი "წარსულის იარა" 17.40, 22.00, 1.50 "ყოველდღიური ა(მ)ბები/ვასიკო ოდიშვილი-სგან 18.40, 23.25 ინ-ფაქტი 18.45 სერიალი "ნარჩობა" 21.00 მაცხტროს "ცხრიანი"(საინფორმაციო-ანალიტიკური პროგრამა) 22.15 სერიალი "ქუჩი და გუნი" 23.30 სერიალი "დიდაზული საუკუნე" 2.10 პრესა ქართული და უცხოური პრესის მიმოხილვა 2.30 მხ. ფილმი "ივანი-ლევანდის დაბადება".

07.30, 08.05, 09.10 იმედის დილა 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 14.00, 17.00, 19.00, 20.00, 01.40 ქრონიკა. 10.05 სერ. "სისოხლის სიყვარული" 11.20 სერ. "სილა" 12.30 დღის შოუ 14.40 სერ. "უდანაშაულო" 17.35 სერ. "მინდა გასცოვდე" 18.45, 19.03 სერ. "ღირსების სპეც" 20.55 სერ. "დიდი სახლის პატარა ღიანახლისი" 22.00 სხვა რაკურსი გია ჯვანთქისთან ერთად - თოქ შოუ 00.00 მხ/ფ "პედს პირ გააქვავი" (ვ.პარილსონი) 01.50 მხ/ფ "ბრილიანტის აბაზი"(ტიტ.).

06.10 ეთნოგრაფია 06.30 დ/ფ "მოგზაურობა ბარტ ვულფთან ერთად" 06.55 მხ/ფ "თუში მესხვარა" | ნან. 08.00 დილის ლოცვა 08.20 სახარება 08.30 "განთიადი" 10.10, 19.00, 22.00, 00.05, 02.30 სიახლენი 10.40 ჩვენი ფონდი 11.05 ქართული ალბომი 11.30 ეპოქის სახელები 12.10 მხ/ფ "მონენიავა" || ნან. 13.25 ივერიის ეკლესია 13.40 კონცერტი - რუსუდან სებისკვერაძე 15.05 კარაბადინი 15.30 მხ/ფ "ორი მოჯანი" 16.55 დ/ფ "ღირსი ასურელი მამა ანტონ მარტყოფელი 17.20 ნიგინერების გაკვეთილები ასფურცელასგან 18.10 განთიადის სტუმარი 18.40 ძველი ალექსის განმარტებანი 19.20 "პორტრეტები" 20.10 მოკლემეტრაჟიანი ფილმი "ზღარბი" 20.40 ძილი ნებისა 21.05 პატრიარქის ქადაგება 21.25 ლექსით ქებათა ქება 21.30 თეთრიდან თეთრამდე 21.40 დ/ფ "წმინდა მეფე დავით აღმაშენებელი" 22.25 დ/ფ "ძველი ქართული საგალობლები" 23.00 საღამოს ლოცვა 23.15 მოკ./ფ "ალდომის პატარანი" 00.35 განთიადის სტუმარი 01.00 მხ/ფ "თუში მესხვარა" || ნან. 02.05 ირაო.

პარასკევი 21 ნოემბერი

07.30 "ჩვენი დილა" 08.00, 09.00, 10.00, 12.00, 16.00, 19.00, 20.00 "მოამბე" 10.15 "პირადი ექიმი" მარი მალაზონი-ასთან ერთად 11.00 "სამოთხის ვაშლები" 12.00 "მოამბე" 12.40 "სადილის დრო" 13.20 ტ/სერ. "სსოპრაპისიური რესპეპი" 14.20 დ/ფ "სამეფო სასტუმრო" 15.00 ტ/სერ. "ლოს-ანჯელისის პოლიცია" 17.00 თოქ-შოუ - "რეალური სივრცე" 18.30 ტ/სერ. "სიყვარული და შურისძიება" 21.00 ტ/სერ. "ლოს-ანჯელისის პოლიცია" 22.00 პოლიტიკური თოქ-შოუ 23.30 "წითელი ზონა" 00.00 მხ/ფ "ვაჟიტიკავი" 02.00 დ/ფ "მსოფლიო ოდისეები".

06.30 სერ. "მათროპალა სიყვარული" 07.30 დილა მშვიდობისა საქართველო 10.00 სერ. "პედისწერა" 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 კურიერი 12.30 "შუა დღე" 16.00 სერ. "პედთან მებრძოლი" 18.45 სერ. "სტამბოლის სპ" 19.45 სერ. "ქარაღაღი" 20.50 ეროვნული ლატარეა 22.00 ვანოს შოუ 23.00 ქერის უბანი 23.30 ბრავო 00.30 მოგზაურობა გიორგი გაბუნიასთან ერთად 01.00, 03.30 მხ/ფ. 03.00 კურიერი. დაიჯესტი.

7.00, 1.30 ახალი ამბები 7.20 მულტფილმი "დრაკონება მონადირე" 7.55 საქმიანი დილა დილის პროგრამა 9.40 ბიზნესკონტაქტი დილის გამომწევა 9.55 პრესა უცხოური პრესის მიმოხილვა 10.00 სერიალი "არასოდეს დაბრუნდება" 11.50 პრესა ქართული პრესის მიმოხილვა 12.00, 15.00, 18.00 მაცხტრო 12.00, 15.00, 18.00 (ახალი ამბები) 12.30 ბიზნესკონტაქტი 13.30 მაცხტროს შუადღე შუადღის შოუ 15.45 პრესა ქართული და უცხოური პრესის მიმოხილვა 16.00 სერიალი "წარსულის იარა" 17.40, 22.00, 1.50 "ყოველდღიური ა(მ)ბები/ვასიკო

ოდიშვილისგან 18.40, 23.25 ინ-ფაქტი 18.45 სერიალი "ნარ-რიზა" 21.00 მესტროს "ცხრიანი" (საინფორმაციო-ანალიტიკური პროგრამა) 22.15 სერიალი "მუხანი და გუნი" 23.30 სერიალი "დიდაზული საუკუნე" 1.30 ახალი ამბები (კოლაჟი) 2.10 პრესა ქართული და უცხოური პრესის მიმოხილვა 2.30 მხ. ფილმი "მთაბეჭავლი".

07.30, 08.05, 09.10 იმედის დილა 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 14.00, 17.00, 19.00, 20.00, 01.50 ქრონიკა. 10.05 სერ. "სისოსხლის სიყვარული" 11.20 სერ. "სილა" 12.30 დღის შოუ 14.40 სერ. "უდანაშაულო" 17.35 სერ. "მინდა გახსოვდა" 18.45, 19.03 სერ. "ღირსების საქმე" 20.55 სერ. "დიდი სხლის პატარა დინასტიის" 22.00 რეაქცია (პ/ე) 00.00 მხ/ფ "განკითხვა" (ტ. როტი) 02.00 მხ/ფ "პედს პირ გაეხსენი".

06.10 საგალობელი 06.15 დ/ფ "მოგზაურობა ბარტ ვულფთან ერთად" 06.40 მხ/ფ "თუში მისხვარა" II ნაწ. 07.50 "ჩვენი ამბავი" 08.00 დილის ლოცვა 08.20 სახარება 08.30 "განთიადი" 10.10, 19.00, 22.00, 00.05, 02.30 სიახლენი 10.35 დ/ფ "ძველი ქართული საგალობლები" 10.05 ღვთის სახლი 11.20 ისტორიის გაკვეთილი 12.10 პორტრეტები 13.50 მოკ./ფ "ზღაბი" 13.15 კონცერტი - ლიანა ისაკაძე, ნიკა რაჭველი 15.05 კარაბადინი 15.30 მხ/ფ "გოლიანი დოლი" 17.00 კვირიაკე 18.10 განთიადის სტუმარი 18.40 ძველი ალტუმის განმარტებანი 19.20 მხ/ფ "მთიური ქარაზანი" 20.40 ძილი ნებისა 21.05 პატრიარქის ქადაგება 21.15 დროის ჩანაწერები 22.25 მოგზაურობა სამშობლოში 23.00 საღამოს ლოცვა 23.15 დ/ფ "საქართველოს ისტორია" 00.35 განთიადის სტუმარი 01.00 მხ/ფ "თუში მისხვარა" III ნაწ. 02.10 ირაო.

შაბათი 22 ნოემბერი

08.00 ან/ფ "ზუ" "კრიბტო სუპერ ძაღლი" 09.00 ანიმაც/ფ. "პატარა პოლარული დათვი" 10.30 "ყოჩაღების ქუჩაზე" 11.00 ტ/სერ. "სსოვრების სურათი რუსეთში" 12.00, 16.00, 19.00, 20.00 "მოამბე" 12.30 კონცერტი: კლასიკური მუსიკის შედეგები 13.30 "გურმანია" 14.00 კალათხარტი. სუპერლივა: "არშია" - "სოსუმი" 16.30 ქართ. მხ/ფ "დიდი მწვანე ვილი" 18.00 დ/ფ "რომაული ელვანტურობა" 19.00 "ეტალიონი" 21.00 "შეხვედრები მწერალთა სახლში" 22.00 მხ/ფ "პარლოკ პოლესი" 00.10 მხ/ფ "დადა წყვილი" 02.10 დ/ფ "მსოფლიო ოდისებები".

08.00 კურიერის დაიჯესტი 08.30 მხ/ფ. 10.30 კომედი შოუ 11.00 ექიმები 12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 03.00 კურიერი 12.30 ბიზნეს კურიერი 14.00 ვინ დაამარცხებს ვასოს 15.30 ნიჭიერი 18.30 ევროპა ბეთის გათამაშება 19.00 ილბიანი ბორბალი 20.00 გააცინე და მოიგე 22.30 განსხვავებული აქცენტები 23.00 სერ. "ჩემი სოლის დაქალები" 00.00 მხ/ფ. მისტერი პიტიონი ჯარში 01.30 მსოფლიო კინო-პრემიერები კადრს მიღმა 03.30 მხ/ფ.

7.00, 2.00 ახალი ამბები 7.20 მულტფილმი "გაგიის რაინდები" 8.40 გადაცემა "თეკუნას კულინარიუმი" 9.00 სერიალი "ანი" 10.00 NX სპიკერი ტელეპრეზენტაცია 10.30 სამედიცინო გადაცემა "პულსი" 11.00 ბიზნესკონტაქტი ანალიტიკა 11.50, 14.50, 17.50, 18.35 კვირის აზრები 12.00, 15.00, 18.00 მესტრო 12.00, 15.00, 18.00 (ახალი ამბები) 12.30 გადაცემა "თეკუნას კულინარიუმი" 12.50 გადაცემა "60 კითხვა ინტერვიუ-ში" 13.05 სერიალი "10 წლის შემდეგ" 15.30 ოთარ ტატიშვილის შოუ 16.30, 22.00 სერიალი "1 ნაბიჯი" 17.30 "ინ-ფაქტი" (კვირის კოლაჟი) 18.45 სერიალი "ნარჩიზა" 20.30 გადაცემა "უცნობი ისტორიები" 21.00 თოქ-შოუ სუბიექტური აზრი 23.00 გადაცემა "მუსიკალური საღამოები მესტროზე" 0.00 სერიალი "დიდაზული საუკუნე" 2.20 მხ. ფილმი "გველეშაპის ბანაო-ფილვა".

07.20 ან/ფ "ლეგენდა მძინარე მზეთუნახავზე" 07.45 მხ/ფ "სატარაძის ოლიმპიურ თამაშებზე" 10.15 ეკოვიზია 11.00, 14.00, 17.00, 19.00, 20.00 ქრონიკა. 11.15 ვაკანსია 12.00 სერ. "სინდბადი" 13.00 კულინარიული დუელი 14.40 სერ. "უდანაშაულო" 17.35 სერ. "მინდა გახსოვდა" 18.45, 19.03 სერ. "ღირსების საქმე" 19.03 სერ. "ღირსების საქმე" 20.55 სერ. "დიდი სხლის პატარა დინასტიის" 22.00 შალვა რამიშვილის შოუ 23.00, 00.00 სერ. "უზა ქალაქი — 5" 01.00 მხ/ფ "გაგარი ნაზა" 02.50 მხ/ფ "განკითხვა".

06.10 საგალობელი 06.20 მხ/ფ "თუში მისხვარა" III ნაწ. 07.30 მოგზაურობა სამშობლოში 08.00 დილის ლოცვა 08.20 სახარება 08.30 ჩვენი ფონდი 09.05 "განთიადი" (კოლაჟი) 10.05 ერთსულოვნების ვერნიკაჟი 10.15, 19.00, 22.00, 00.05, 02.30 სიახლენი 10.40 ქართულ მულტფილმი 10.55 კვირიაკე 12.10 მხ/ფ "მთიური ქარაზანი" 13.30 დ/ფ "საქართველოს ისტორია" 14.00 ღია აუდიტორია 14.45 საკვირაო სახარების განმარტება 15.05 ოპერა - "დაინი" 16.30 დ/ფ "წმინდა გიორგი საქართველოში" 18.10 ნიგინერების გაკვეთილები ასფურცელსგან 18.40 ძველი ალტუმის განმარტებანი 18.55 ისტორიის დღიური 19.20 გამოყენებები 19.35 ქართული ალბომი 20.00 "ერთსულოვნების სალონი" 21.05 პატრიარქის ქადაგება 21.15 ქრისტიანული ხელოვნება 22.25 "ჩვენი ამბავი" 22.35 დ/ფ "საქართველო, ჩვენი სამშობლო" 22.50 საკვირაო სახარების განმარტება 23.00 საღამოს ლოცვა 23.15 დ/ფ "მოქცევა ქართლისაი" 00.35 დროის ჩანაწერები 01.20 მხ/ფ "გველეშაპი".

კვირა 23 ნოემბერი

08.00 ან/ფ "ლაურას ვარსკვლავი და დრაკონი ნიანი" 09.00 გიორგობა. 13.00 ქართ. მხ/ფ "დადაო ღვთისაჲ" 13.30 "გურმანია" 14.00 მხ/ფ "ამერიკის პრაიმიტივი" 16.30 დ/ფ "დიდებული სასახლეები" 16.53 რაბი. ტესტმატიჩი: საქართველო - იაიონია (პ/რ დინამო არენადან) 18.45 ქართ. მხ/ფ "ლაზაროს თაყვანისაჲ" 20.00 "ტელელოგი" 21.00 კონცერტი: არჩილ კერესელიძე 100 წლის იუბილე 22.30 მხ/ფ "მეგობრული შეხვედრა" (გ.პელტროუ) 00.30 მხ/ფ "სსოვრების რეპორტაჟი".

08.00 კურიერის დაიჯესტი 08.30 მხ/ფ. 10.30 "სახლი" 11.00 ეკი ვოკი 12.00, 15.00, 18.00, 03.00 კურიერი 12.30 ვანოს შოუ 14.00 ილბიანი ბორბალი 15.30 ქერის უზანი 16.00 ბრაუო 18.40 ექიმები 19.40 კომედი შოუ 21.00 P.შ. 22.30 სერ. "ჩემი სოლის დაქალები" 23.30 სოციალური ცელი 01.00, 03.30 მხ/ფ.

7.00, 2.00 ახალი ამბები 7.20 მულტფილმი "გაგიის რაინდები" 8.40 გადაცემა "თეკუნას კულინარიუმი" 9.00 სერიალი "ანი" 10.00 NX სპიკერი ტელეპრეზენტაცია 10.30 სამედიცინო გადაცემა "პულსი" 11.00 დოკ. სერიალი "ქალაქი და ადამიანი" 11.30 უცნობი ისტორიები 11.55, 14.50, 17.50 კვირის აზრები 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 მესტრო 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 (ახალი ამბები) 12.30 გადაცემა "თეკუნას კულინარიუმი" 12.50 გადაცემა "იდ" 13.05 მხ. ფილმი "უნივერსალური სასიქო" 15.30 სუბიექტური აზრი 16.30 გადაცემა "მუსიკალური საღამოები მესტროზე" 17.30 დოკ. ფილმი "ყაზახეთი-თავისუფალი სულების ქვეყანა" 18.30 "მონიტორი/ყურნ-ალისტური გამოძიება 19.00 სერიალი "ნარჩიზა" 20.00 გადაცემა "ფული და სურვილები" 20.30 "აბების/ კვირის ანეკდოტები 21.30 სერიალი "10 წლის შემდეგ" 23.00 ოთარ ტატიშვილის შოუ 0.00 სერიალი "დიდაზული საუკუნე" 2.20 მხ. ფილმი "განმარტება".

08.00 ან/ფ "ლეგენდა მძინარე მზეთუნახავზე" 09.00 მხ/ფ "ჯაჟუში გაგვიზი - 4" 11.00, 14.00, 17.00 ქრონიკა 11.15 ბასტი ბუბუ 12.00 სერ. "სინდბადი" 13.00 EMERGENCY 14.35 იმედის გმირები 15.00 ეკა ხოფერიას თოქ შოუ 17.35 ცეკვავენ ვარსკვლავები 20.00 იმედის კვირა 22.00 ქ/სერ. "ფსიქოპათია თამაშები" 4 სერ. 23.00 მხ/ფ "განმარტების თვის დადაზული" 00.45 მხ/ფ "ანგარიშსწორების დრო".

06.10 საგალობელი 06.15 მხ/ფ "გველეშაპი" 06.20 დ/ფ "მოქცევა ქართლისაი" 08.00 დილის ლოცვა 08.20 სახარება 08.30 საკვირაო სახარების განმარტება 08.40 ღვთის სახლი 09.00 გიორგობა (ტრანსლაცია) 12.10 მხ/ფ "მოიბაძეს თამარ ქალი" 13.25 ქრისტიანული ხელოვნება 14.10 ისტორიის გაკვეთილი 14.45 საკვირაო სახარების განმარტება 14.55 შვიდგზის ლოცვა 15.30 მგზავრები წუთისოფლისა 16.00 ერთსულოვნების სალონი 16.55 ეპოქის სახელები 17.20 დ/ფ "ჯგრაგი" 18.05, 21.05, 00.05 პატრიარქის ქადაგება 18.30 დროის ჩანაწერები 19.25 "ჩვენი ამბავი" 19.35 მხ/ფ "რას გინახავს, ვეღარ ნახავ" 21.40 კვირიაკე 22.50 საკვირაო სახარების განმარტება 23.00 საღამოს ლოცვა 23.15 დ/ფ "წმინდა დიდმონაწიე გიორგი" 23.35 დ/ფ "წმინდა კონსტანტინე ქართველი" 00.30 პორტრეტები 01.20 კონცერტი - ქართველი ვარსკვლავები პარიზში.

რა გავლენას ახდენ განსახლების ფაზა ადამიანის ემოციებსა და სექსუალურობაზე

პლანეტების კოსმოპოლოგიური ვიბრაციები უშუალო შემოქმედებას ახდენს ადამიანებზე, კერძოდ კი – მათ ფსიქიკაზე, ემოციების ცვალებადობაზე, რაც, საბოლოოდ, სხვადასხვა ცხოვრებისეულ სიტუაციაში შესაბამისი საქციელით ვლინდება. ყოველ პლანეტას თავისი ფერი აქვს, ამიტომ, ყოველ ფერს შესაბამისი პლანეტისთვის დამახასიათებელი ენერგოინფორმაციული ველი გააჩნია.

ყვითელი – მზის ფერია. ამ ფერის შეტანა ჩაცმულობაში თქვენგან ითხოვს ყურადღების ცენტრში მოქცევას; თქვენი ინტელექტისა და გონებათმშობის გამოჩვენება; ენერჯის, სითბოს, კეთილმოზღოვების გამოვლენას. თუ ეს ფერი გადამეტებულია, ესე იგი, თქვენში თვითგამოვლინების გადამეტებული სურვილებია განვითარებული.

ოთხი ფერი უკავშირდება მთვარეს, რომელიც წარმოადგენს სისუბტაკის, მგრძობიარობის, სისუფთავის სიმბოლოს. ამავე ფერით აღინიშნება ადამიანის დამოუკიდებლობა და განცალკევება, ამიტომ, ამ ფერით ლიდერული თვისებების გამოვლენას საზოგადოება არაადეკვატურად აღიქვამს. თუ არ გაქვთ სხვისი პრობლემების მოსმენის ან საკუთარი შინაგანი სამყაროს სხვებისთვის გახსნის სურვილი, მაშინ ეს ფერი სასეხბო მისაღება.

წითელი – პლანეტა მარსის ფერია, რომელიც აძლიერებს აგრესიულობას, შემტევ ხასიათს, ლიდერულ თვისებებს, სექსუალურობას, აქტიურად და ენერგიულად მოქმედების უნარს. მეტად იზიდავს საპირისპირო სქესის პარტნიორებს; თუ ხშირად იცვამთ წითელს, ესე იგი, გამორჩეული ხარტ მასისგან; თქვენგან ელიან მებრძოლ სულისკვეთებას. თუ აღარ მოგწონთ ამ ფერის ტანსაცმელი, ესე იგი, ემოციურად გადაღლილი ხართ და სიმშვიდე და დასვენება გჭირდებათ.

მწვანე ფერი შეიცავს სიყვარულის პლანეტის – ვენერას ენერჯებს. ეს არის სულიერი ჰარმონიის, ნონასწორობის, სტაბილურობის, პრაქტიკულობის, დიპლომატიურობის ფერი. კარგია საქმიანი და ყველა სხვა სახის მოლაპარაკებებისა და კონტრაქტებისთვის. გაითვალისწინეთ, რომ ამ ფერით ემოციათა სიუხვე

ეს თავად ვერ მიაღწევთ, შეიძლება, თქვენით სხვები უფრო დატკბნენ. თუ თქვენ ძირითადად მწვანე ფერს იცვამთ, ეს, შესაძლებელია, იყოს შემცირებული თვითშეფასების ნიშანი. ნუ თრგუნავთ თქვენს გრძობებსა და სურვილებს.

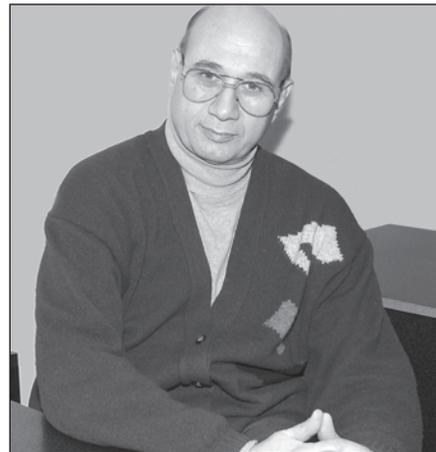
წარინფისფერი – პლანეტა მერკურის ფერია. ამხველებს ინიციატივას, თავისუფლებას, გონებათმშობლობას, ენთუზიაზმს, ოპტიმიზმს, კომუნიკაბელურობას. კარგია გართობისთვის, სწავლისთვის, სპორტული თამაშებისა და ახალი ნაცნობობისთვის. ის გამათავისუფლებთ ზედმეტი კომპლექსებისა და შიშებისგან, ხელს შეგიწყობთ ძალების აღდგენაში.

ლურჯი – პლანეტა იუპიტერის ფერია. ხელს უწყობს პიროვნულ და სოციალურ განვითარებას. ის უხდება სერიოზულ, ძალაუფლებით დაჯილდოებულ, მონსტრივად აღამიანებს. ავითარებს დისციპლინას, საქმიან შესაძლებლობებს. ამიტომ, ამ ფერის ტანსაცმლით პაემანზე წასვლა არ არის რეკომენდებული, ის უფრო საქმიანი ურთიერთობებისთვისაა კარგი. ლურჯი ვერცხლისფერთან ერთად, ამშვიდებს ნერვულ სისტემას, ამსუბუქებს სტრესს.

იისფერი – პლანეტა ურანის ენერჯის ატარებს. ფილოსოფოსებისა და პოეტების, ასტროლოგების ასტრონომებისა და მკვლევრების ფერია. ხელს უწყობს ყურადღების კონცენტრაციას, საკუთარ თავში ჩაღრმავებას, კოსმიურ კანონებში ჩახედვას, სიახლეებს, პრობლემების ორიგინალურად გადაწყვეტას, არასტანდარტულ მოქმედებას. თუ აღარ მოგწონთ იისფერი, ესე იგი, თქვენში ძლიერდება პირადი დამოუკიდებლობის დაკარგვის შიში.

ცისფერი – პლანეტა ნეპტუნის ფერია. აადვილებს ცხოვრებისეულ დინებაში ცურვას, საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში მოღვაწეობას, ფანტაზიას, კოლექტორ შემოქმედებას. კარგია ხელოვანი ადამიანებისთვის. თუ თქვენს ჩაცმულობაში ეს ფერი ძირითადად, ესე იგი, თქვენ ვერ იტანთ მარტოობას.

წაცისფერი – პლანეტა სატურნისა და შინაგანი ბარიერის ფერია. კარგია, თუკი გი-

რუბრიკას უძღვება თბილისის სამედიცინო აკადემიის პროფესორი, ასტროლოგი მისიელი ნაზარაძე

„ღმერთო, მომეცა მოთმინება, რომ ავიტანო ის, რისი შეცვლაც არ შემიძლია, გამბედაობა, რომ შევეცვალო ის, რაც შემიძლია და გონიერება, რომ განვასხვავო ერთი მეორისაგან.“

კურტ ვონეგუტი

ნდათ სერიოზული და საქმიანი ადამიანის იმიჯის შექმნა; ამ ფერს არ უყვარს ჭკუამზიარული და ინტრიგანი ადამიანები. ნაცრისფერ სამოსში სანდო პარტნიორის შთაბეჭდილებას ტოვებთ. ის ხელს შეგიწყობთ, დაამყაროთ იდეალური ურთიერთობები როგორც სამსახურში, ასევე ოჯახში.

შავი – პლანეტა პლუტონის ფერია, რითაც ადამიანები ხაზს უსვამენ საკუთარ ინდივიდუალურობას, განსაკუთრებულობასა და სხვებისგან განსხვავებულობას. ამ ფერით თქვენ თავს იცავთ. ის ხელს უწყობს მასისგან განცალკევების პროცესს, ამიტომ, კარგია საზოგადოებაში გამოსვლის დროს, დღესასწაულებისთვის. შავი ფერი აძლიერებს თქვენს იდეუმალებასა და მაგიურობას. მართალია, კომუნიკაბელურ ადამიანს გაუჭირდება ამ ფერთან „ურთიერთობა“, მაგრამ, მნიშვნელოვან საქმეში ან საპასუხისმგებლო პერიოდში ის ხელს შეუწყობს თქვენი შინაგანი პრობლემების დამალვას. სიყვარული შავისადმი ნიშნავს, რომ ეს ადამიანი ძალიან აფასებს წესრიგს როგორც საქმეებში, ასევე ურთიერთობებში.

შეკითხვა ასტროლოგს

კითხვა: ჩემი შვილი დაიბადა 2003 წლის 24 ივნისს, დილის 7-დან 8 საათამდე. რა არის მისი კოსმიური მისია დედამიწაზე და რომელი პროფესია უნდა აირჩიოს სამომავლოდ, რომ წარმატებებს ადვილად მიაღწიოს?

პასუხი: დედამიწაზე თქვენი შვილის კარმულ-კოსმიური მისიაა, იყოს ორგანიზებულად, დისციპლინირებული, შეუპოვარი, მიზანსწრაფული, მომთმენი, შრომისუნარიანი, ნებისყოფიანი, პრაქტიკული, ფულის ყაირათიანი მხარჯველი. უნდა შექმნას სტაბილური საოჯახო, სანათესაო კავშირი; სადაც შევა, უნდა შეიტანოს სიმშვიდე და ჰარმონია და არა დეპრესია და აგრესია; უნდა დაეყრდნ-

ოს ინტუიციას, დაიცვას საიდუმლო; უნდა იყოს სამშობლოს პატრიოტი და ემსახუროს მას; დაიცვას ტრადიციები და ადათ-წესები; უნდა შეძლოს შუამავლის ფუნქციის შესრულება ორგანიზაციებსა და კერძო პირებს შორის; დაეყრდნოს ოპტიმიზმს, აქტიურობას, კომუნიკაბელურობას, ცოდნის ბაზას. რაც შეეხება პროფესიებს, მისთვის წარმატების მომტანია: საბანკო, ეკონომიკური, სავაჭრო, საფინანსო საქმის ფართო სპექტრი; პოეზია, ლიტერატურა, ხელოვნების ფართო სპექტრი; ისტორია, ეთნოგრაფია, არქეოლოგია, პედაგოგია, პედაგოგია, ფსიქოლოგია, ფილოსოფია, ჟურნალისტიკა, რადიო, ტელევიზია, პრესა, სარეკლამო და საგამომცემლო სფერო, ავიაციის

ბიზნესი ან შემოქმედება, იურისპრუდენცია, პროფესიონალური დიპლომატია ან ტურიზმი.

კითხვა: დავიბადე 1996 წლის 19 იანვარს, ღამის 3 საათზე. რომელი პროფესიებია ჩემთვის მისაღები ასტროლოგიური კუთხით?

პასუხი: თქვენთვის კარგია და მისაღები: დრამატურგია, სცენარისტობა, რეჟისურა, კომპიუტერული ტექნოლოგიები, აუდიოვიდეო სისტემები, სოციოლოგია, ავიაციის ბიზნესი, შემოქმედება, სამეცნიერო კვლევა, ტექნიკა-მექანიკის ფართო სპექტრი, საკონსტრუქტორო და საგამომგონებლო საქმე, ისტორია, ეთნოგრაფია, არქეოლოგია, პოეზია, ლიტერატურა, ხელოვნების ფართო სპექტრი, პედაგოგია.

პარკი

ბევრი საქმე გამოიჩინდება. შესაძლოა, მოგინით გარისკვაც, რაც ნერვოლოზის საბაბი გახდება.

პურო

გამოიყენეთ თქვენი შესაძლებლობები სამსახურში სიტუაციის გამოსასწორებლად და ახალი პოზიციის დასაკავებლად.

ტყუპავაი

ბევრი საქმე გექმნება, თუმცა, მატერიალურ სფეროზე ეს დადებითად აისახება.

კირჩხიბი

იმოქმედეთ აქტიურად და არ დაზოგოთ თავი წარმატებების მისაღწევად.

ლომი

მოერიდეთ დიდ ფიზიკურ დატვირთვას და ბევრ ხალხთან ურთიერთობას.

ქალწული

სამსახურის საქმეებს მიუძღვით მეტად სერიოზულად.

სასწორი

ნუ აიღებთ საკუთარ თავზე იმაზე მეტ საქმეს, რისი შესრულებაც შეგიძლიათ.

მორიელი

გონებაშეზღუდული და მზიარული იქნებით. შეხვედრები ბევრ დროს ნაგარემოზე, მაგრამ, მომავალში წარმატებას მოგიტანთ.

მშვილდოსანი

ახალი მოლაპარაკებები და საქმიანი კონტაქტები მეტად წარმატებულს გაგხდით.

ონის რაი

შესაძლოა, მიიღოთ ახალი საქმიანი შემოთავაზებები, რაც თქვენს მატერიალურ მდგომარეობას გააუმჯობესებს.

მარსული

კარგია სანათესაო-სახალხოლო ურთიერთობები. ყურადღებით აირჩიეთ ახალი საქმიანი პარტნიორები.

თაუჯავი

ახალი პერსპექტივები მიგიზიდავთ, თუმცა წინააღმდეგობებსაც წააწყდებით.

ახალმთვარეობა - 22 ნოემბერი 12:35 სთ.

კვირის ღვებების ასტროპროგნოზი

იურიდიული საქმეები. ატარეთ ლურჯი, ცისფერი, ყვითელი, ჩალისფერი, მწვანე ან ნაცრისფერი სამოსი;

პოზიტიური დღეა: ქალწულებისთვის, მორიელებისთვის; ნეგატიური დღეა: ტყუპებისთვის, მშვილდოსნებისთვის.

სუთვაპატიი. ნუ იქნებით ზედმეტად პატივმოყვარე.

შაბათი გამოგაბნობილი დღე. ამ დღეს ახალმთვარეობაა - უარყოფითი კოსმიური ენერგია მეტად განაპირობებენ კონფლიქტების, ავარიების, დეპრესიის, აგრესიის გამოვლენის ალბათობას.

პოზიტიური დღეა: ტყუპებისთვის, სასწორებისთვის, მშვილდოსნებისთვის; ნეგატიური დღეა: კირჩხიბებისთვის, თხის რქებისთვის.

პოზიტიური დღეა: კუროებისთვის, თევზებისთვის; ნეგატიური დღეა: ლომებისთვის, სასწორებისთვის.

პარასკევი გამაბნობილი დღე. გამაბნობილება ინტელექტი და ინტუიცია.

პოზიტიური დღეა: კირჩხიბებისთვის, თხის რქებისთვის; ნეგატიური დღეა: ვერძებისთვის, მერწყულებისთვის.

გამაბნობილება ინტელექტი და ინტუიცია. ნუ მიიღებთ სწრაფ გადაწყვეტილებებს. ნუ აპყვებით ცდუნებებს და პროვოკაციებს.

კვირა გამოგაბნობილი დღე. შურავის დაპირდებით იმას, რის გაკეთებასაც ვერ შეძლებთ.

გვიმგნებელი დღეებში სუსტდება ნერვული და გულ-სისხლძარღვთა სისტემა, მაღალია თავის ტვინის და უკუნებობის ალბათობა.

თქვენ და გარეგანო მყოფები

როგორი დამოკიდებულება გაქვთ იმ ადამიანებთან, რომლებიც თქვენ გარშემო არიან: მოსწონთ თქვენი საზოგადოება? ან, იქნებ, მხოლოდ გიტანენ, რადგან, უნებლიეთ, ეგოისტურად ექცევიან?!

1. შეგიძლიათ, სერიოზული თანხა გადაიხადოთ ნათესავის, ახლო მეგობრის საჩუქარში?

- ა) დიას – 1 ქულა;
- ბ) არა – 0 ქულა.

2. აგრძნობინებთ ახლობლებს, რომლებიც სულ თავის პრობლემებზე გელაპარაკებინ, რომ თქვენ ეს არ გვებებათ?

- ა) დიას – 0 ქულა;
- ბ) არა – 1 ქულა.

3. ხშირად ეუბნებით ადამიანებს სასიამოვნო სიტყვებს ყოველგვარი მიზეზის გარეშე?

- ა) დიას – 1 ქულა;
- ბ) არა – 0 ქულა.

4. თუ თქვენი მეგობარი ცუდ პარტნიორთან გინევთ კარტში ან სხვა რომელიმე თამაშში, ეჩხუბებით მას?

- ა) დიას – 1 ქულა;
- ბ) არა – 0 ქულა.

5. გახასიათებთ ახლობლების მიმართ უცერემონიო და უხეში ხუმრობები?

- ა) დიას – 0 ქულა;

ბ) არა – 1 ქულა.

6. მიატოვებთ შეყვარებულს ან პარტნიორს, თუ ის განყენინებთ?

- ა) დიას – 0 ქულა;
- ბ) არა – 1 ქულა.

7. დიდხანს გახსოვთ წყენა, რომელიც საყვარელმა ადამიანმა მოგაყენათ?

- ა) დიას – 0 ქულა;
- ბ) არა – 1 ქულა.

8. შეგიძლიათ, დიდხანს და ყურადღებით უსმინოთ ახლობელს, რომლის საუბარშიც არ გაინტერესებთ?

- ა) დიას – 1 ქულა;
- ბ) არა – 0 ქულა.

9. როცა პრობლემაა, თავგამოდებით ცდილობთ საკუთარი სიმართლის დამტკიცებას?

- ა) დიას – 1 ქულა;
- ბ) არა – 0 ქულა.

10. ხალისით ეხმარებით ახლობლებს და მეგობრებს, რომლებიც რთულ სიტუაციაში არიან?

- ა) დიას – 1 ქულა;
- ბ) არა – 0 ქულა.

11. ადვილად უსრულებთ სხვებს სურვილებს?

ა) დიას – 1 ქულა;

ბ) არა – 0 ქულა.

12. შეგიძლიათ, სხვების გასამხიარულებლად ჯამბაზივით მოიქცეთ?

- ა) დიას – 0 ქულა;
- ბ) არა – 1 ქულა.

4 ქულაზე ნაკლები: იფიქრეთ თქვენს საქციელზე. თუ ასე გააგრძელებთ, ფსიქოლოგიურ პრობლემებს მარტო სხვებს კი არა, საკუთარ თავსაც შეუქმნით. ცოტა კორექცია და – შავი ღრუბლები გაიფანტება.

4-8 ქულა: თქვენი სიკეთე გარემო პირობებზეა დამოკიდებული. ყველაფერზე იმ ადამიანის გამო ნახვალთ, ვინც მართლა გიყვართ. ცხადია, ყველასთვის კარგი ვერ იქნებით.

8 ქულაზე მეტი: უკეთილშობილესი ადამიანი ბრძანდებით, მაგრამ არც თავად ხართ ბედნიერი და ვერც სხვებს აბედნიერებთ. მუდმივად სხვაზე ზრუნვა და საკუთარი სურვილების იგნორირება იმათ ეგოსტებად აყალიბებს, თქვენ კი სტრესს გაყენებთ. უნდა იცოდეთ, როგორ თქვათ „არა“ – ზოგჯერ ეს აუცილებელია.

მოამზადა ქაინა ნულუკიძე

როგორ თქვა კონსტანტინე გამსახურდიამ 3 მილიონ მარკაზე უარი

1919 წელს ბერლინში, უნივერსიტეტში ლექციების დროს კონსტანტინე გამსახურდიამ გაიკვირა მოსუცი კაცი. რადგან მოსუცი აუდიტორიაში იჯდა, ახალგაზრდა გამსახურდიას ის ახალი პროფესორი ეგონა. იმ დროს გამსახურდიამ დოქტორანტი იყო უკვე.

ალმონჩა, რომ მოხუციც დოქტორანტი ყოფილა. უსწავლელ მამას ერთხელ შვილები გახუმრებინ, ვერასოდეს შეძლებ დირექტორი გახდო. მისი შვილები ქარხნების დირექტორები იყვნენ. შვილებისათვის თავისი შესაძლებლობის დამტკიცების მიზნით, მოხუცმა გადაწყვიტა, ბერლინის უნივერსიტეტში ესწავლა. როცა გამსახურდიამ გაიცნო, ის უკვე დოქტორანტი გახლდა.

მოსუცი გერმანელი ებრაელი ალმონჩა, გვარად ვასერმანი. ვასერმანებს ჩვიდმეტამდე ტყავის ქარხანა ჰქონდათ ბერლინში და ბერლინს გარეთ.

მოსუცი ებრაელს, ალბათ, მოეწონა თავისი შვილების ტოლი და კიდევ უფრო უმცროსი ახალგაზრდა. შაბათობით, მოსუცი დოქტორანტი მეგობარი მანქანას უგზავნიდა ახალგაზრდა დოქტორანტს გამსახურდიას და თავის მდიდრულ ვილაში ეპატიებოდა. კონსტანტინე ხატორ ვერ უტყებდა მზრუნველ მოხუცს და ესტუმრებოდა ხოლმე. ვასერმანის მეუღლე – ალფრედინა სპეციალურად, ქართველი სტუმრის პატივსაცემად, თავისი ხელით აცხობდა ნამცხვარს და სთავაზობდა მეუღლის უმცროს ამხანაგს.

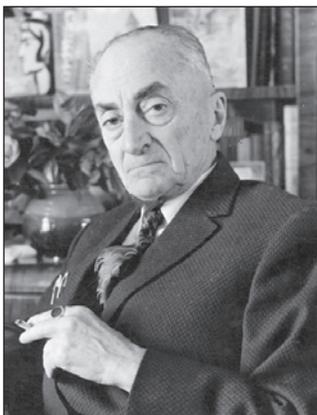
ვასერმანი მეგობრულად ზრუნავდა გამსახურდიამზე, ხანდახან კრედიტსაც სთავაზობდა, თუმცა კონსტანტინე არ ართმევდა. იმხანად, ის ხელფასად საკმაოდ მაღალ თანხას – 1 500 მარკას იღებდა თვეში და კიდევაც ეხმარებოდა ბერლინში ჩასულ ახალბედა ქართველ სტუდენტებს.

გავიდა დრო, გერმანიაში დაიწყო ეკონომიკურ-ფინანსური კრიზისი. ეგრეთ წოდებული კაპიტალის გაქცევა გერმანიიდან.

დიდი თუ პატარა კაპიტალისა და ქონების მფლობელები ცდილობდნენ, გერმანიიდან ანაბრები შეეიცარიან და ევაკუირებოდნენ. ცუდი დღე გაუთენდა გერმანულ ბანკებს.

ერთ საღამოს, ვახშმის მერე, ვასერმანმა თავის ვილაში მყოფ კონსტანტინე გამსახურდიას უთხრა: „მე კარგად ვიცი, თქვენ როგორც საელჩოს ატამუს, დიპლომატიური პასპორტი გაქვთ და გერმანიის საზღვრებზე ისე გადახვალთ, ვერავინ გაბედავს თქვენი „ბაგაჟის“ გაჩხრეკას. მე სხვაღვ გადმოგცემთ თქვენ ჩვიდმეტ მილიონ მარკას. აქედან სამი თქვენი იყოს, ხოლო დანარჩენი შეეიცარიის რომელიმე ბანკში შვიტანეთ ჩემს სახელზე“.

სამი მილიონი მარკა იმ დროისათვის ძალა იქნა დიდი ფული იყო. ამ დროისთვის მარკა საკმაოდ სტაბილური ვალუტა გახლდა, კარგი მსყიდველობითი უნარი. ასეთი დიდი ფულით ადამიანს შეეძლო, მაშინდელ ევროპაში ფუფუნებაში ეცხოვრა. შეიტანდა ბანკში და პროცენტებით მთელი ცხოვრება უზრუნველყოფილი იქნებოდა. ან თქორდ აქცევდა ანდრაიმე საქმიანობას ნამიონეებდა. მსოფლიო ომში მარცხმა გამოიწვია გერმანიის ფინანსურ-ეკონომიკური მდგომარეობის მკვეთრი გაუარესება, რაც მთავარია, დაიწყო პანიკა. არა მარტო გერმანელი ებრაელები, არამედ გერმანელი კაპიტალისტებიც კი, ცდილობდნენ თავი

ვიანთი ანაბრებისა და ფულის გადარჩენას ამგვარი მეთოდებით.

ასეთ მაცდურ და საქმიან ნინადადებზე – 3 მილიონი მარკის შეთავაზებაზე, ებრაელ კაპიტალისტს, ახალგაზრდა ქართველმა მწერალმა და საზოგადო მოღვაწემ გაუღიმა და ასე უპასუხა:

„სამწუხაროდ, გულახდილად უნდა გითხრათ, შერ ვასერმან, ასეთ საქმეში მე ვერ გამოგადგებით. ერთიც ვნახოთ, გერმანიის კონტრდაზვერვამ დაარღვიოს საერთაშორისო კანონი და ასეთი რამ, როგორც მოგესვენებათ, არა ერთხელ მომხდარა. ეს რომ მოხდეს და ყოველი გამოამკარავდეს, ჩემს ქვეყანას და მე საქვეყნოდ თავი მოგვეჭრება“.

მოსუცი კაპიტალისტი კარგა ხანს ღუმდა. ეტყობა, ენციონა ამდენ ფულს რომ ვერ გადაარჩენდა. ალბათ, უფრო საქმიანი თუ პრაგმატიკული ეგონა ქართველი, ან უარს არ ელოდა, თანაც, ასეთი დიდი თანხის სანაცვლოდ. ასეა თუ ისე, გამსახურდიას უთხრა: „ბატონო გამსახურდი, წუ განწყინებთ. გულწრფელად გეტყვით: თქვენგან საქმის კაცი არასოდეს გამოვა. თქვენ, ალბათ, გამოუსწორებელ რომანტიკოსად დარჩებით, ხოლო რომანტიკოსების ხედრი თქვენ ჩემზე უკეთ მოგესვენებათ. დიდი პოეტი შილერი და დიდი მუსიკოსი მოპეტი რომანტიკოსები იყვნენ და მიტომაც შიმშილით ამოძვრათ სული“.

მეოცე საუკუნის დიდმა რომანტიკოსმა ასე მიმართა კაპიტალისტს: „თუ ჩემგან საქმიანი კაცი არ გამოვა, ამას არ ვიდარდებ. მე დიხაც რომანტიკოსი გახლავართ და ასეთად დავრჩები, ალბათ, სიკვდილამდის“.

გიორგი გამსახურდიანი

როსა ქაღს უყვანს...

გაბრიელა. დანაწყინი
• **იხ. „თბილისელები“ №27-45(724)**

კოტემ ისედაც ცუდად იცოდა ინგლისური და დიანასთან სიახლოვემ სულ დააბნია. მისი სხეულისგან წამოსული სითბო მაგიურად მოქმედებდა კაცზე და ამუნჯებდა. ნატრობდა, დიდხანს გაგრძელებულიყო მოულოდნელად თავს დატყევილი უჩვეულო ბედნიერება. დეა თითქოს ვერ ხვდებოდა ამას, ხალისიანად იცინოდა და დროდადრო სახეში ამტერებოდა. კოტეს შაერი არ იყო, პირი გააღო და ღრმად ჩაისუნთქა ცივი ჰაერი...

– რატომ გამოგვექვით? მოგწყინდათ ჩვენიან? პრინციში, ცოტა მოწყენილობა კი იყო იქ... მეც წამოვედი.

კოტემ ამოიხორა და სათქმელს ძლივს მოუყარა თავი:

– ხელი აღარ შევიშაღეთ... ბოდიში უნდა მოგიხადოთ ჩემი ინგლისურის გამო, – ძლივს თქვა და ისევ ამოიხორა.

დეამ გადაიკისკისა:

– არა უშავს, მინც გავაგებინებთ ერთმანეთს... მიყვარს ჩემზე უფროს მამაკაცებთან საუბარი, მით უფრო, სხვა ქვეყნიდან ჩამოსულლებთან.

– კონკრეტულად რა გაინტერესებთ?

– ყველაფერი... ალექსანდრეს თქვენ შესახებ არაფერი უთქვამს. ძალიან ხომ არ გავთამამდი? ხომ არ განუხებთ ჩემი შეკითხვებით?

– არა, პირიქით, ძალიან სასიამოვნოა ასეთ ლამაზ გოგონასთან ერთად სეირნობა. ალბათ, რამდენ ბიჭს შურს ახლა ჩემი... თქვენ დიდი ხანია, სანდროსთან, ჩემს შვილთან შეგობრობთ? – პასუხის მოლოდინში კოტემ ნაბიჯი შეანელა.

დეამ თვალები მოჭუტა და ტუჩთან ახლოს, მარჯვენა ლოყა ჩაეჭვრიტა საყვარლად...

– არც ისე. ალექსანდრე კარგი ბიჭია, ტომასიც, მაგრამ, როგორც უკვე გითხარით, მე ჩემზე უფროსი მამაკაცები მომწონს.

კოტე ვერ მიხვდა, რა შეიძლებოდა ეგულისხმა გოგოს ამ სიტყვებში. რა თქმა უნდა, ისეთი ოპტიმისტიც არ იყო, პირდაპირი

მნიშვნელობით გაეგო ნათქვამი.

– ესე იგი, თქვენ ბიზნესმენი ხართ...

– დიას, ვცდილობ.

– მოგწონთ, რასაც აკეთებთ?

კოტემ გაიღიმა. მინც დაძაბული იყო. ყველა კუნთი დაეჭიმა და სტიკოდა.

– ვერ ვიტყვი, რომ უკეთესს არ ვისურვებდი საკუთარი თავისთვის, მაგრამ ფული საჭიროა.

დეამ გაიცინა:

– მახსოვს, ერთხელ მამაჩემმაც ზუსტად ასე თქვა, ძალიან დაღლილი რომ მოვიდა ოპერაციიდან.

– მამა ექიმია?

– დიას, კარდიოლოგი. გულზე აკეთებს ოპერაციებს, – უფრო გასაგები რომ ყოფილიყო, გოგომ მკერდზე მიიღო გაშლილი ხელისგული. ლამაზი თითები ჰქონდა, ნატიფი და გრძელი. ლაკი არ ესვა და ფრჩხილებზე, ჩილი ბავშვის თითებივით, ღია ვარდისფერი გადააჰკრავდა. კოტე მიხვდა, რითაც გადაარია დიანამ – ეს მისი ბუნებრიობა და თითქმის პირველყოფილი, ხელუხლებელი სილამაზე იყო.

– არ მეგონა, – აღმოხდა უნებლიეთ ის, რაც იმ წამს გაიფიქრა.

– მაპატიეთ, მე მითხარით რამე? კარგად ვერ გავიგონე.

– არ მეგონა, ასეთი გოგოები თუ კიდევ იყვნენ ევროპაში.

– მინც, როგორი? ან, ევროპელი გოგონები რანაირები გეგონათ? მითხარით, მითხარით, მაინტერესებს თქვენი აზრი.

– როგორ გითხარათ... ყოველ შემთხვევაში, თქვენსავით უბრალოები და ბუნებრივები არა; უფრო ცხვირში საყურით და რალაც ამდაგვარი...

– ჰა, ჰა, ჰა!.. ძალიან სასაცილოა.

– ვიცი, მაგრამ, ეტყობა, ჩემი ასაკიდან გამომდინარე, ფანტაზიაში ცოტა მოვიკოჭლებ.

– კარგად ვერ გავიგე, რა თქვით, მაგრამ, მგონი, რალაც ასაკს დააბრალეთ. რა სისულელეა. ადამიანი, მით უფრო, მამაკაცი, რაც მეტი წლის არის, მით უფრო საინტერესოა.

– მართლა ასე ფიქრობთ?

– დიას, რა თქმა უნდა. არ არის ასე?

– ძნელია, დაგეთანხმონ ან არ დაგეთანხმონ... – კოტემ გაუბედავად შეახო ხელი თითებზე, გოგოს მის მკლავზე რომ ედო და ოდნავ მოეფერა.

– სულ გაგყინვით თითები... შეგცივდათ?

– არა. მე შეჩვეული ვარ სიცვივს. აი,

თქვენთან კი, მგონი, სულ ცხელა.

– სად, საქართველოში? არა, ასეც არ არის საქმე... თოვლიც მოდის და ყინავს კიდევ. თუმცა, ირლანდიასთან შედარებით თბილი ამინდებია და მზე უფრო ხშირად გვაქვს.

– მე ლონდონში ვცხოვრობ, – თქვა დეამ ლიმილით, – თუმცა, ლონდონშიც არ გვანებიერებს მზე ხშირად.

– ლონდონში ცხოვრობთ? – კოტესთვის უცებ ყველაფერი ნათელი გახდა, – ახლა ყველაფერი გასაგები ჩემთვის.

– რა არის გასაგები? ვერ მივხვდი...

– ჩემი შვილი, სანდრო, თქვენ გამო ხომ არ აპირებს ლონდონში გადმოსვლას? ახლაც იმან მოგაგზავნათ ჩემთან, რომ დამიყოლიოთ? – კოტეს გულში წამით ანთებული იმედის ნაპერწკალი ერთბაშად ჩაქრა და ტუჩზეც კი იკბინა, იმედაცრუებით გამოწვეული ტკივილი რომ დაეძლია.

დიანა ერთბაშად გაჩერდა, კაცს მკლავზე ხელი უშვა და წყენით ჩაილაპარაკა:

– თურმე ექვიანი ყოფილხართ, ბატონო... არ ვიცი, თქვენი შვილი რას აპირებს, მაგრამ, მე მის გადაწყვეტილებებთან კავშირი არ მაქვს. საერთოდ არ ვიცი, რას ფიქრობს და რა უნდა... კარგად იყავით, დაგემშვიდობებით...

კოტემ მხოლოდ რამდენიმე სიტყვა გაარჩია დიანას ნათქვამში, მაგრამ, იმას კი მიხვდა, რომ გოგო ძალიან იყო ნაწყენი და შეურაცხყოფილი.

– არ ნახვიდეთ... შეიძლება, რალაც შემეშალა... – დაიწყო ბორძიკით და ქართულ და ინგლისურ სიტყვებს ერთმანეთში ურევდა, – მე არც მიფიქრია თქვენი წყენინება... მართლა ძალიან ვნუხვარ... მოდი, კაფეში შევიდეთ, ყავაზე და ნამცხვარზე დაგაპატიყბთ...

– არ მინდა, – თქვა დეამ. სახეზე ისევ ეტყობოდა გაბრაზება.

– ძალიან გთხოვთ. მეც არ ვიცი, ეს რატომ ვთქვი... მაპატიეთ, რა...

– არა, ახლა მართლა უნდა დაგემშვიდობოთ... ხვალ, თუ სურვილი გექნებათ, ამ ადგილას შეგხვდეთ. შეხედეთ, დაიხსომებთ ამ კაფეს?

კოტემ დაბნეული მზერით მოათვალიერა ქუჩა და კუთხეში პატარა კაფეც შენიშნა.

– ოთხი საათისთვის კაფეში ვიქნები... – დეა შებრუნდა და გაოგნებული, ნიწმინდადარი კაცი თავის ფიქრებთან მარტო დატოვა...

სანდრომ გვიან შენიშნა, რომ ტულატში გასული დიანა უკან აღარ დაბრუნდა. ანრი-ალდა... რამდენიმე წუთი მოუშვერდა ცქმუტავადა, მერე ნერვებმა უმტყუნა და ტომასთან მხიარულ საუბარში გართულ ღინას მკლავზე მოჰკიდა ხელი:

– სად წავიდა?

– ვინ? – გაიოცა ღინამ, – ვისზე მეკითხები, მამაშენზე?

– არა, მამაჩემი რა შუაშია. დიანა... მგონი, სადღაც წავიდა... შენითვის არაფერი უთქვამს?

– არა! – მხრები აიჩჩა ღინამ, – რამე ხომ არ აწყენინე?

– მე? რა უნდა მწყენინებინა? მშვენიერ გუნებაზე იყო, ვლავარაკობით... უცებ, ცო-

ტა ხნით უნდა გავიდეო და აღარ მობრუნ-
და... ტელეფონში ხომ არ გავიდა? არ შეგიძ-
ლია, ნახო?

- ანუ, ტელეფონში გავიდეო და მოვძებ-
ნო? - ლინამ გაოცებით შეხედა ბიჭს, -
სანდრო, ასე რატომ ნერვიულობ? დიანა უკვე
დიდი გოგოა, არ დაიკარგება.

- რა მოხდება, რომ ნახო? - მუდარით
მოებრიცა სახე ბიჭს და საქმეში ტომასი
ჩაერთა.

- რა პრობლემაა, მე გავალ და ვნახავ, -
ტომასი წამოდგა და საპირფარეშოებისკენ
გაემართა.

- არ ვიცი, რატომ შფოთავ ასე, მით
უმეტეს, თუ არ გინახებიათ... ალექსანდრე,
შენ გეკითხები.

- მეც არ ვიცი. ავფორიადი და იმიტომ.
სად უნდა წასულიყო მარტო? დამეა უკვე...

- ვაიმე, ალექსანდრე... შენ შეეყვარებუ-
ლი ხარ და, თანაც როგორ! - ხელი ხელს
შემოპკრა ლინამ.

- ჰო, შეეყვარებული ვარ და არ ვმაღავ.
რა აზრი აქვს? მიყვარს, ძალიან მიყვარს
და, როცა ვერ ვხედავ, ცუდად ვხდები. აი,
ახლაც ცუდად ვარ... - წამოენთო ბიჭი, -
ტომას, რა ქენი?

- იქ არ არის, ყოველ შემთხვევაში, თუ
კაბინაში არ არის ჩაკეტილი.

- სად უნდა წასულიყო? - სანდრო მოი-
ღულმა და თავზე იტაცა ხელები.

- დაფურეკოთ, - უცებ გაახსენდა ლინ-
ას, - როგორ არ მომადიქრდა. ახლავე გავ-
იგებთ, სად არის ჩვენი დეიკო...

მობილური სადალაც სულ ახლოს ანკრია-
ლდა, იმდენად ახლოს, რომ ლინამ თავის
ტელეფონს დახედა, შემთხვევით ტომასის
ნომერი ხომ არ ავკრიფო.

- ჩანთა და ტელეფონი აქ დაუტოვებია...
წარმოუდგენელია... რატომ უნდა მოქცეუ-
ლიყო ასე? ახლა უკვე მეც ავლელდი, -
თქვა ლინამ და ბიჭებს გადახედა.

სანდრო წამოხტა:
- მორჩა, მის საქებნელად მივდივარ!

- მოიცა, - შეაჩერა ტომასმა, - სად მი-
დინხარ? ვერ ვხვდები, რისთვის ატეხე არც
ამბავი. გოგომ არც ჩანთა წაიღო და არც
მობილური, ესე იგი, სადალც ახლოს არის
და სანერვიულო არაფერია. შენ რომ მოსა-
ძებნად წახვიდე, ჯერ ერთი, არ იცი, სად
მოძებნო და, მეორეც, დიანა ძალიან გაგიბ-
რაზდება.

- ჰო, გაბრაზდება, - ტომასს მხარი აუბა
ლინამაც, - დავმშვიდდეთ, დაველოდოთ და
მოვა...
***

... თიკო ბუხარში მოვიზიგებე ცეცხლს მი-
აშტერდა. შემოხე ავარდნილი ალი ანათებდა
ტყავებით მოფენილ ოთახს... სასიამოვნოდ
თბილოდა, მაგრამ, თიკომ მაინც შეისწორა
შიშველ სხეულზე მიფარებული ხალათი...

- არ შეგიცოვდეს შენ... შიშველ მხარზე
მიეფერა კაცი და აკოცა, - რა თქმა უნდა,
მე შენი მშვენიერი სხეულის ცქერა მიჩრქე-
ნია, მაგრამ, ისიც არ მინდა, რომ ავად გახ-
დე.

- ბუხარი... ცეცხლი... ტყავები... თავი სი-
ზმარში მგონია, - აჩურჩულდა ქალი, -
ვერ ვიჯერებ, რომ ეს ყველაფერი მართლა

მოსდა.

- ხომ არ ნანობ? - შეცბა კაცი. სიგარე-
ტს გადასწვდა და მოუკიდა.

- არა, ეს არ მიგულისხმია... უბრალოდ,
საკუთარი თავის მიკვირს.

- ანუ, ხომ არ იჩქარე? თიკო, მე მესმის
შენი... არც არაფერს გკითხავ. ჩემთვის მნი-
შვნილოვანი დღევანდელი დღეა და არასო-
დეს დავინტერესდები, რა იყო გუშინ.

- თუ, ვინ იყო გუშინ? - დაუზუსტა ქა-
ლმა, - იყო ერთი... თუმცა, ვერ ვიტყვი,
რომ ძალიან მიყვარდა ან მასზე გათხოვება
მქონდა გადაწყვეტილი... ხომ ხედავ, როგო-
რი გულახდილი ვარ...

- ვხედავ და კიდევ უფრო მეტად მომნ-
ონხარ ასეთი გულახდილობისთვის. არაჩვე-
ულებრივი ქალი ხარ, შენთან ყველგან ბედ-
ნიერი ვიქნები.

- მართლა არაფერი გინდა იცოდე ჩემ-
ზე?

- რაც მინდა და მჭირდება, უკვე ვიცი,
გარდა ერთისა - ცოლად გამომყვები?

თიკო წამოჯდა და მკერდი ხელით დაი-
ფარა.

- ახლავე უნდა გიპასუხო?
კაცს სახე დაუსვენდიანდა:

- ეს უარს ხომ არ ნიშნავს?
- არა, პირიქით... ანუ, იმის თქმა მინდა,

რომ უნდა ვიფიქრო. ძალიან ბევრი ემოცია
მივიღე ერთბაშად და ცოტა დაბნეული ვარ.
მინდა, საკუთარ თავშიც დავრწმუნდე და
შენშიც.

კაცმა ორივე ხელი მოხვია და მაგრად
ჩაიხუტა.

- მე დავიცდი. არასდროს ვყოფილვარ
ასეთი დარწმუნებული საკუთარ გადაწყვე-
ტილებაში. შენ ის ქალი ხარ, რომელთან ერ-
თადაც მინდა გავატარო დარჩენილი ცხოვ-
რება... შიშვლებს გამიჩენ და უბედნიერეს კა-
ცად მაქცევ... თიკო, შენ ეს შეგიძლია!.. შე-
ნი ყოველი დანახვა სიხარულით მავსებს.
ჩემი ნება რომ იყოს, აღარსად გავიშვებდი
აქედან.

- ბეჟან, დრო უნდა მომცე. მართლა არ
შემიძლია, ახლავე მივიღო გადაწყვეტილე-
ბა. მომხდარიდან ჯერ ისევ შოკში ვარ...

- მესმის, საყვარელო, მაგრამ, დილამდე
მაინც დარჩი... არ დამტოვო ამ ცარიელ და
ცივ სახლში, რომელიც შენ გაათბე და მშო-
ბლიური გახადე ჩემთვის.

- ძალიან კარგი სახლია. ცოტა ცარიელი
ნამდვილად არის, მაგრამ, ამას ეშველება.

- ჰო, შენ უნდა გვიშველო. სახლსაც და
მეც... სად იყავი აქამდე? ეტყობა, მთელი
ცხოვრება მარტო შენ გელოდებოდი...

თიკო კაცს მიაშტერდა:
- ასე რომ მელაპარაკები, უცნაური გან-
ცდა მაქვს, უფრო სწორად, უჩვეულო - ვერ
წარმოვიდგინე თავი შენი ცოლის როლში.

- ჰო, ვხვდები, რთულია. შენ თავისუფა-
ლი ქალი ხარ და შენი ცხოვრება გაქვს.
ალბათ, ბევრსაც მოსწონხარ - დარწმუნე-
ბული ვარ ამასში. გაიძვრები, თუკი, რა თქმა
უნდა, ჩემი სიტყვები შენთვის რამის გარან-
ტი იქნება, არ ვიქნები სტანდარტული ქმა-
რი და მართლა ვიზრუნებ იმაზე, რომ ბედ-
ნიერი იყო...

თიკომ შეკრული შუბლი გახსნა და ტუჩ-
ით
ის კუთხეები ღიმილმა გაუშო.
კაცმა აღფრთოვანებული მზერა ვეღარ
მოაშორა:
- ძალიან ლამაზი ხარ.
- მართლა?
- ჰო. თვალს ვეღარ გაცილებ... ვერ
გრძნობ, როგორ შემცვალე? რაც გაცივანი,
ალარავინ მინდა, შენ მეტი. მეგობრებსაც აღ-
არ ვნახულობ. თუ ჩემ გვერდით არ ხარ,
მინდა, შენზე ვიფიქრო და წარმოვიდგინო...
თუ ცოლობაზე არ დამთანხმდები, ვიტყვი,
რომ აზრი არ ჰქონია ჩემს ცხოვრებას... და-
რჩები დღეს?
- დავრჩები... - ხმადაბლა ჩაილაპარაკა
თიკომ და შუბლით მხარზე მიეყრდნო.
- ჩემო საყვარელო, შენ ხარ ჩემი ბედნ-
იერება... - ბეჟანი უკვე მთვრალი იყო ქალ-
ის სხეულისა და თმის სურნელით... გადარ-
ეულივით ჰკონცინდა და ეფერებოდა მის
მკლავებში განახულ თიკოს...
***
სანდრომ საათზე დაიხედა და წამოხტა:
- მეტი ლოდინი აღარ შემიძლია... თქვენ
იყავით აქ, მე გავალ და ახლომახლო ქურჩე-
ბს მოვივლი.
- არ გინდა, მოვიდა, - კარისკენ მიახედა
ლინამ და მეგობარს მიეგება:
- დიანა, სად იყავი?
- არსად, - უთხრა დემ და დაჯდა, -
კოქტეილი შეუკვეთეთ, რა, ჩემთვის!
- რას ნიშნავს, არსად? ძალიან გვანერვ-
იულე, - გაბრაზდა ტომასი, - სანდრო ხომ,
უკვე შენს საქებრად აპირებდა წამოსვლას.
- რატომ? - გულგრილად იკითხა დემ.
- არ გითხარი, ვინერვიულეთ-მეთქი? -
ახლა ლინაც გააღიზიანა მისმა მშვიდმა ტო-
ნმა, - მობილურიც კი არ წავიღია, რომ
დაგვერეკა და ამბავი გვეკითხა.
- არ წარმოადგენდა აუცილებლობას, მხო-
ლოდ გავისიერნე.
- მეც გამოგყვებოდი, რატომ არ მითხა-
რი? - ჰკითხა სანდრომ.
- მარტო მინდოდა ყოფნა, - მკაცრად
თქვა დიანამ და სანდროს ისე შეხედა, ნირ-
წამხდარ ბიჭს ღიმილი უწონო გრემასასავით
შერჩა სახეზე...

ის კუთხეები ღიმილმა გაუშო.
კაცმა აღფრთოვანებული მზერა ვეღარ
მოაშორა:
- ძალიან ლამაზი ხარ.
- მართლა?
- ჰო. თვალს ვეღარ გაცილებ... ვერ
გრძნობ, როგორ შემცვალე? რაც გაცივანი,
ალარავინ მინდა, შენ მეტი. მეგობრებსაც აღ-
არ ვნახულობ. თუ ჩემ გვერდით არ ხარ,
მინდა, შენზე ვიფიქრო და წარმოვიდგინო...
თუ ცოლობაზე არ დამთანხმდები, ვიტყვი,
რომ აზრი არ ჰქონია ჩემს ცხოვრებას... და-
რჩები დღეს?
- დავრჩები... - ხმადაბლა ჩაილაპარაკა
თიკომ და შუბლით მხარზე მიეყრდნო.
- ჩემო საყვარელო, შენ ხარ ჩემი ბედნ-
იერება... - ბეჟანი უკვე მთვრალი იყო ქალ-
ის სხეულისა და თმის სურნელით... გადარ-
ეულივით ჰკონცინდა და ეფერებოდა მის
მკლავებში განახულ თიკოს...
***
სანდრომ საათზე დაიხედა და წამოხტა:
- მეტი ლოდინი აღარ შემიძლია... თქვენ
იყავით აქ, მე გავალ და ახლომახლო ქურჩე-
ბს მოვივლი.
- არ გინდა, მოვიდა, - კარისკენ მიახედა
ლინამ და მეგობარს მიეგება:
- დიანა, სად იყავი?
- არსად, - უთხრა დემ და დაჯდა, -
კოქტეილი შეუკვეთეთ, რა, ჩემთვის!
- რას ნიშნავს, არსად? ძალიან გვანერვ-
იულე, - გაბრაზდა ტომასი, - სანდრო ხომ,
უკვე შენს საქებრად აპირებდა წამოსვლას.
- რატომ? - გულგრილად იკითხა დემ.
- არ გითხარი, ვინერვიულეთ-მეთქი? -
ახლა ლინაც გააღიზიანა მისმა მშვიდმა ტო-
ნმა, - მობილურიც კი არ წავიღია, რომ
დაგვერეკა და ამბავი გვეკითხა.
- არ წარმოადგენდა აუცილებლობას, მხო-
ლოდ გავისიერნე.
- მეც გამოგყვებოდი, რატომ არ მითხა-
რი? - ჰკითხა სანდრომ.
- მარტო მინდოდა ყოფნა, - მკაცრად
თქვა დიანამ და სანდროს ისე შეხედა, ნირ-
წამხდარ ბიჭს ღიმილი უწონო გრემასასავით
შერჩა სახეზე...

გაგრძელება შემდეგ ნომერში

ფლორის საფაროვი

რუბრიკას უძღვება ბიოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი ანდრეას ბინსაჰი

ყვავილებს არ აქვთ სალაპარაკო ორგანოები, მაგრამ ისინი გულის ენას ქმნიან, რომლითაც გველაპარაკებიან და გრძნობენ.

გოთი

კითხვა: რა სიხშირით მოვრწყა საგოვანა?

პასუხი: ოთახის ნორმალურ ტემპერატურაზე ყოფნისას ამ მცენარის მიწა ტენიანი უნდა იყოს, მაგრამ, არა წყლით გაჟღენთილი. ზამთარში, ტემპერატურის დაცემისას, შედარებით იშვიათად მოვრწყეთ, გაზაფხულიდან ზაფხულის ბოლომდე კი ორ კვირაში ერთხელ მიაწოდეთ ბალანსირებული თხევადი სასუქი. საგოვანა უძლებს დაბალ ტემპერატურას, არარეგულარულ მოვლას და მშრალ ჰაერს, მაგრამ სითბო, რეგულარული მოვრწყვა, განოყიერება და სინათლე მცენარეს ახალ ფოთლებსა და სიჯანსაღეს შეჰმატებს. ზომიერ კლიმატში შე-

გიძლიათ ზაფხულობით გარეთ გადავთ.

კითხვა: როგორ მოვუარო კალიზიას?

პასუხი: მას კამკაშა სინათლე სჭირდება და საუკეთესოა ოთახის ნორმალური ტემპერატურა, 18-24 გრადუსი. მცენარის აქტიური ზრდის პერიოდში მიწა ტენიანი უნდა იყოს, ხოლო ზამთარში მოვრწყვიდან მოვრწყვამდე მიწას შეშრობა აცადეთ. ნიადაგი ორ კვირაში ერთხელ გაანოყიერეთ გაზაფხული ბალანსირებული თხევადი სასუქით. თუ მცენარე ძალიან გაიზარდა, თამამად გაკრიჭეთ – ეს ხელს შეუწყობს ახალი ყლორტების ამოყვას. ნაჭრილი ლეროები მალე გაიშრება ფესვებს და ნესტიან მიწაში ჩაარჭობთ.

კითხვა: ჩემი დიფენბახიას ფოთლების ნვეროები გაუყავისფრდა, ხომ ვერ ამიხსნით, რისი პრალია?

პასუხი: ფოთლების ნვეროების გაყავისფრება წყლის ნაკლებობის ან ჰაერის სიმშრალის ნიშანია. ქოთანს სველკენჭებიან ლანგარზე დადეთ. არ დაგავიწყდეთ, რომ მისი წვენი შხამიანია, ამიტომ, ფრთხილად იყავით, განსაკუთრებით – ძველი ფოთლების მოშორებისას. ზრდის პერიოდში მისი მიწა მუდამ ტენიანი უნდა იყოს. კამკაშა გაბნეული შუქი დიფენბახიას ფოთლებს სიჭრელეს შეუნარჩუნებს. ზაფხულში სიცხეს მოარიდეთ.

კითხვა: მაინტერესებს, როგორია ეუფრობიას მოვლის პირობები და არის თუ არა ეს მცენარე პრეტენზიული?

პასუხი: ეუფრობია რთული მოსავლელი არ არის, თუმცა, რაც უფრო დიდ სივრცეს გაიმეტებთ მისთვის, უფრო შთაბეჭდილი ხდება. მთელი წელი კარგი განათება სჭირდ-

ება. ზამთარში ყველაზე მზიან ადგილას გაიტანეთ. ჰყოფნის ოთახის ტემპერატურა, მაგრამ, სიცხესაც აიტანს. ზამთრის მინიმალური ტემპერატურაა 10-11 გრადუსი. ზაფხულში იშვიათად მოვრწყეთ, ზამთარში კი მხოლოდ იმდენი წყალი დაუსხით, რომ მიწა მთლიანად არ გამოშრეს. ზაფხულში თვეში ერთხელ მოვრწყეთ ბალანსირებული თხევადი სასუქით. კარგი იქნება, თუ ეუფრობიას ზამთრის ბაღში ან სამხრეთის ფანჯარაზე ამყოფებთ.

კითხვა: როგორ შევუნარჩუნო მუდმივი ტენიანობა ციპერუსს? როგორც ვიცი, თურმე, ამ მცენარეს ძალიან უყვარს ნესტი...

პასუხი: ის ერთ-ერთია იმ მცენარეთაგან, რომლებსაც მუდმივად სველი ნიადაგი სჭირდება. მუდმივი ტენიანობის შესანარჩუნებლად ციპერუსიანი ქოთანს წყლიან ჯამში ჩადეთ. ასე მუდამ ექნება წყლის შენთვის საშუალება და ფესვებიც მუდმივად ტენიანი ექნება.

კითხვა: რა სიხშირით მოვრწყა სჭირდება იაპონურ არალიას?

პასუხი: ზაფხულობით რეგულარულად მოვრწყეთ, ზამთრობით კი – შედარებით იშვიათად. თუ ფოთლები მოიწყენს, მიხედვით, რომ წყალი აკლია. ფოთლებს სიმუქეს შეუნარჩუნებთ, თუ მიწას რეგულარულად გაუწყვირებთ ფოთლოვანი მცენარისთვის განკუთვნილი სასუქით. ფოთლები სველი ნაჭრით გაუწმინდეთ.

მოამზადა თეონა გოზალიშვილი

ადვოკატი გირჩევთ

კითხვა: გთხოვთ, მაცნობოთ, რა ოდენობის ჯარიმაა გათვალისწინებული კანონით სამშენებლო და სხვა სახის მსგავსი ნარჩენების ქუჩაში უნებართვო დაყრისთვის?

პასუხი: განვიმარტავთ, რომ სამშენებლო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების, უფარგის კონსტრუქციების, მასალების, ნივთების, მიწისა და კლდოვანი ქანების გუბებზე, მდინარეებში, ტბებში და მათ ნაპირებზე, ფერდობებზე, ხევებში, პარკებში, ბაღებში, სკვერებში, გაზონებზე, ეზოებში, სპორტულ მოედნებზე, ავტოსადგომებთან, ბაზრებთან ან სხვა ადგილებში დაყრა, ნარჩენებისა და ნაგვის გატანის, გადატანა-გადაზიდვისა და დასუფთავების წესების დარღვევა – გამოიწვევს ფიზიკური პირის დაჯარიმებას 200 ლარის ოდენობით; ხოლო, იურიდიული პირის, დაწესებულების, ორგანიზაციის დაჯარიმებას – 1 000 ლარის ოდენობით.

კითხვა: გთხოვთ, მაცნობოთ, სად შეიძლება, გასაჩივრდეს პოლიციელის მიერ პიროვნების ქუჩაში გაჩერება, მისთვის ნივთების გასინჯვა და ჩამორთმევა?

პასუხი: გაცნობებთ, რომ პიროვნების ადმინისტრაციული დაკავება, პირადი გას-

ინჯვა, ნივთების გასინჯვა, ნივთებისა და დოკუმენტების ჩამორთმევა დაინტერესებულმა პირებმა შეიძლება გაასაჩივრონ ზემდგომ ორგანოში, თანამდებობის პირთან ან პროკურორთან.

კითხვა: გთხოვთ, განმიმარტოთ, რა ვადაა კანონით დადგენილი ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის განხილვისთვის?

პასუხი: განვიმარტავთ, რომ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა საქმეებს უფლებამოსილი ორგანო ან თანამდებობის პირი განიხილავს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმისა და სხვა მასალების მიღებიდან თხუთმეტი დღის ვადაში.

კითხვა: გთხოვთ, მაცნობოთ, რა ოდენობის ჯარიმაა გათვალისწინებული მოტოციკლის მძღოლის მიერ სპეციალური ჩაფხუტის გამოყენებლობისთვის?

პასუხი: გაცნობებთ, რომ მოტოციკლით მოძრაობისას მძღოლის ან/და მგზავრის მიერ შეკრული მოტოჩაფხუტის გამოყენებლობა გამოიწვევს დაჯარიმებას 100 ლარის ოდენობით.

კითხვა: გთხოვთ, განმიმარტოთ, რა სახის გადაადგილების საშუალებები ით-

რუბრიკას უძღვება ადვოკატი ირაკლი ბაბრიჭია

უვიციობის სამეფოში თვით უნესიერესი ადამიანიც კი დამნაშავე ხდება.

ანატოლ ფრანსი

ვლება სატრანსპორტო საშუალებებზე?

პასუხი: სატრანსპორტო საშუალებად ჩაითვლება ყველა სახეობის ავტომობილი, ტრაქტორი და სხვა თვითმავალი მანქანა, ტრამვაი და ტროლეიბუსი, აგრეთვე, მოტოციკლი და სხვა ძრავით მოძრავი მექანიკური სატრანსპორტო საშუალება, მოპედის გარდა.

რა ნიშნებს უნდა მივაჩიოთ ყურადღება ავტომობილის დაზიანებაზე

განვავრობთ იმ პრობლემებზე საუბარს, რომლის მოგვარებაც თავადვე შეგიძლიათ.

მეველად მელაპი: გამოუცდელია გამო ჩვენს ქუჩებში ძალიან ხშირია საბურავის დაშვება. ამას იმნამსვე ვერ ვაფიქსირებთ და ასეთ მდგომარეობაში გარკვეულ მანძილსაც გავდივართ. ეს გრძელდება მანამ, სანამ ვიღაც არ მიგვანიშნებს, რომ საბურავმა დაიშვა. ამით კი საბურავს ძალიან ვზიანებთ. ყოველთვის, როცა დილით ავტომობილით ვასვლ-

ავიო. ეს ყველაზე კარგი თემაა მამაკაცებისთვის. მაგრამ, ბევრი მათგანი მიზანხავს, თავადაც რომ არ იცის, როგორ იცვლება საბურავი. მოდი, ქალებსაც და მამაკაცებსაც გვასწავლეთ, როგორ ხდება ეს.

– დაშვებული საბურავით შორს ვერ წახვალთ. ეს ფრთის ქვეშე განთავსებულ ელექტროგაყვანილობასაც დაზიანებს და ავტომობილის გარეგნულ იერსახესაც – საღებავი აძვრება. სხვადასხვა ავტომობილს სათადარიგო საბურავი სხვადასხვა ადგილას აქვს. ძირითადად, ეს არის საბარგულის ქეჩის ქვეშ, სადაც საბურავი ერთი დიდი მომჭერთი არის დამაგრებული. არის ისეთი ავტომობილები, მაგალითად, „პეუ“„ რენო“ და სხვები, რომელთა საბურავი საბარგულის გარეთა მხრიდანაა დამაგრებული და საბარგულის შიგნიდან, ლერძიდან მომჭერთი იხსნება. მანქანაშივე განთავსებული სპეციალური ქანჩები, ანუ „კლუჩები“ და „დანგრავტი“. ქანჩის საშუალებით უნდა მოხსნათ საბურავი, ხოლო „დანგრავტი“ მანქანა მიწის ზედაპირიდან ჰაერში ასწიეთ. სხვადასხვა მანქანას სხვადასხვა ადგილას ედგმება „დანგრავტი“. ყველგან მას ვერ შეაჯერებთ, რადგან ძარის ზედაპირს დაზიანებს და შეღწევა ხდება. თუ კარგად დააკვირდებით მანქანებს, ეს ადგილი ძალიან კარგად უტყობა, პლასტმასის პატარა ნაჭრითაა დაფარული და იზოლირებულია. ამ პლასტმასს მოხსნით და „დანგრავტი“ იქ ჩადგამთ. სანამ ავტომობილს ასწევთ, მასზე დამაგრებული „ბოლტები“ ოდნავ უნდა მოუშვებთ, რადგან უკვე ჰაერში ანეული საბურავი დაზიანდება. ქალბატონებს ვურჩევ, თუ ძალიან გაუჭირდათ მისი მოშვება, ფეხი ან ქვა მაგრად დაარტყან. ამით „ბოლტები“ არ დაზიანდება. მანქანის ანევაშივე, აუცილებლად უნდა ჩაავადოთ ის პირველი სიჩქარეში, ამოინოს ხელის მუხრუჭი და ქვეტი დაადოთ იმ საბურავის უკანა ჯვარედინ მხარეს, რომელსაც ცვლით. ამის შემდეგ აუცილებლად, უახლოეს ვულკანიზაციაში მიხვალთ, რა-

ნუ ივლი მანქანით შენს მფარველ ანგელოზზე უფრო სწრაფად. მიხაილ შუმახერი

ას აპირებთ, ურიგო არ იქნება, თუ მას გარშემო შემოუვლით და ნახავთ, რაიმე პრობლემა ხომ არ აქვს, ან სადმე ხომ არ არის დაწვული. ძალიან კარგი იქნება, თუ დროდადრო მაინც შეივლით ვულკანიზაციაში და მწარმოებლის მიერ მითითებული ნორმების მიხედვით, საბურავების წნევას გაზომავთ და დაამატებინებთ. ეს ნორმები ან ბენზინის საბურავის შიდა მხარესაა მითითებული, ან უფრო ხშირად, რომელიმე კარის კუთხეში მინებული სტიკერზე. როგორ მიგვხვდეთ, რომ საბურავი იშვებს? თუ პრობლემა ნინა საბურავშია, მაშინ ავტომობილი ერთ მხარეს მოხვევისკენ ხდება მიდრეკილი. ანუ, იმისთვის, რომ სწორ ნაზზე იაროთ, საჭისთვის ძალდატანება გინევთ – იქით, რომელი მხარეც უფრო სუსტია. თუ უკანა საბურავია დაზიანებული, ამას ამოიცნობთ ასე: უკანა, მარჯვენა საბურავის დაზიანების შემთხვევაში, მარჯვნივ მოხვევისას, ავტომობილი ისეთ შეგრძნებას ტოვებს, თითქოს უნდა მოცურედეს. ავტომობილის უკანა მხარე განელხებს შვავს. მაგრამ, ეს მოცურება არ არის.
– დაცინვის მიზნით, ქალებს ძალიან ხშირად ვკითხვებ, როგორ იცვლება საბურ-

რუბრიკას უძღვება საქართველოს ეროვნული საავტომობილო ფედერაციის პრეზიდენტი მეველად მელაპი

შურნალი „თხილისელები“ გირჩევთ:
* დაფიქრდით, სანამ დაინწყებთ ავტომობილის მართვას;
* ისარგებლეთ უსაფრთხოების ლველებით;
* ნუ დასვამთ მცირეწლოვან ბავშვს წინა სავარძელზე;
* მართვისას ნუ ისარგებლებთ მობილური ტელეფონით;
* გისურვებთ უსაფრთხო გზავრობას!

თა გადაამოწმოთ, სწორად არის თუ არა გაკეთებული ყველაფერი. საერთოდ, ჩემი რჩევა იქნება, თქვენს ავტომობილზე გაფუჭებული და ისევე აღდგენილი საბურავი დააყენოთ, ვიდრე სათადარიგო დატოვოთ. უცხოური ავტომობილების უმეტესობას სათადარიგო საბურავი ბევრად ვიწრო აქვს, ვიდრე ჩვეულებრივი, რადგან ნაკლები ადგილი დაიკავოს და ავტომობილიც ძალიან არ დაამიმოს.

საბურავებთან დაკავშირებით, კიდევ ერთი რამ უნდა დავამატო. თუ ნინა ნაწყენი თვლებით აღჭურვილი ავტომობილი გყავთ, მას ხშირად ექმნება ყუმბარების პრობლემა. ავტომობილს რომ ყუმბარები დაუზიანდა, ამის გაგება ძალიან იოლია. მოხვევის დროს ისმის ტკაცუნის ხმა. სწორედ ის ყუმბარაა დაზიანებული, რომელ მხარესაც მოხვევისას ტკაცუნის ისმის.

მოამზადა სალომე გველანიანი

ვეტერინარის რჩევები

კითხვა: მყავს რუსული სპანიელი. მანტერებს, როგორ და როდის უნდა შევაჩვიოთ წყალში შესვლას?

პასუხი: აღნიშნული ჯიში განეკუთვნება მაქებარ ძაღლებს, კერძოდ, სპანიელების ჯგუფს, რომელსაც განსაკუთრებით უყვარს წყალი, ამიტომ, მათთვის წყალში შესვლა არანაირ პრობლემას არ წარმოადგენს. თუ ძაღლი სანადიროდ გინდათ, დასაგეზად რომ გაიყვანოთ, მაშინვე უნდა შეუშვათ წყალში. ამიტომ, ძირითადად, ყველაფერი თქვენზეა დამოკიდებული.

კითხვა: ძალიან მომწონს ჩაუ-ჩაუ ჯიშის ძაღლები და მინდა შევიძინო. მანტერებს, რა ღირსებით გამოირჩევა ჩაუ-ჩაუ? იქნებ, რამდენიმე სიტყვით მითხრათ.

პასუხი: ამბობენ, რომ ეს პირველადი ჯიშია. როგორც ამტკიცებდნენ, ის ლაიკსთან ნაჯვარი უნდა ყოფილიყო, მაგრამ, ლურჯი ენა ამ სქემებში არ ჯდება. მოგვიანებით დადგინდა, რომ ჩაუ-ჩაუ დამოუკიდებელი ჯიშის ძაღლია. ის არც ისე მაღალია – საშუალოდ 43-51 სანტიმეტრი. ის ჰარმონიულად განიერი, ჩადგმული ძაღლია, კისერზე კარგი „ფაფარი“ აქვს შედარებით მოკლე ცხვირი. „სტო-

პი“ კარგად აქვს გამოკვეთილი, მაგრამ, იმის გამო, რომ თვალზედა ყვრიმალეები კარგად აქვს განვითარებული, იქმნება შთაბეჭდილება, თითქოს „სტოპი“ უფრო ღრმა და მაღალია. ძაღლს ჰარმონიული აგებულება უნდა ჰქონდეს. მართალია, დიდი თავი აქვს, მაგრამ, კორპუსზე ის უნდა იყოს „მიდგმული“, რომ ბალანსს არ არღვევდეს. ჩაუ-ჩაუს სპეციფიკური ნიშანი ისაა, რომ უკანა ფეხების კიდურების კუთხეები გასწორებული უნდა იყოს და არა მკვეთრად გამოხატული. შესაბამისად, ის ტესტოლი მოძრაობებით მიაზიფებს, რაც შოუ-რინგზე ფასდება ხოლმე. ის, რაც სხვა ძაღლებისთვის და, საერთოდ, კინოლოგიური ნორმაა, აქ ცოტა გვერდზეა გადაწეული.

კითხვა: მანტერებს რა ითვლება ტაქსის ჯიშის ძაღლებში ყველაზე რთულ დაავადებად?

პასუხი: ტაქსის ჯიშის ძაღლებში, ყველაზე რთულ დაავადებად ხერხემლის დაავადება ითვლება. ტაქსას სელექციაში ამას განსაკუთრებული მნიშვნელობა ექცევა. მას რომ მაღალი ფეხები ჰქონოდა სირბილის დროს დარტყმა თანდათან ხერხემალს გაავარჯიშებდა და უფრო

რუბრიკას უძღვება ვეტერინარიის მეცნიერებათა დოქტორი ზაქარო ბაჭიანიანი

ადამიანებს ისევე რომ უყვარდეთ, როგორც ძაღლებს, სამყარო სამოთხედ იქცეოდა. ჯეიმს ლუგლანი

შეიკვრებოდა, მაგრამ მოკლე ფეხების გამო ამის საშუალება არ აქვს, უფრო პატარა ნაბიჯებით დადის და, ამიტომ, ზურგის კუნთებზეც სათანადოდ არ უფითარდება. სელექციონერების ამოცანაა, ძლიერზურგაანი ტაქსები გაამრავლონ, რათა დისკების ამოვარდნა არ დაემართათ.

მოამზადა მარიკა ხიდუშელი

გაფიის უპილოტი

გაბრიელა. დასაწყისი
იხ. „თბილისელი“ №28-45(724)

– თქვენ ფიქრობთ, რომ ფანტომი დღესაც არსებობს?
– დარწმუნებული ვარ, – მტკიცედ თქვა გენერალმა, – მართალია, რუზგენ ჩოჩიანი

ძალიან გამოცდილი და ვერაგი ნაძირალაა, მაგრამ მყარი ზურგის გარეშე, ის ასეთ სიმბოლოებს ვერ მიაღწევდა. მას ამისთვის, უბრალოდ, ინტელექტი არ ეყოფოდა. მის უკან ვიღაც მთავარი დგას და სწორედ ის მართავს ყველაფერს, ანუ – ფანტომი. ამიტომ, ჩემო ვაჟა, სწორედაც რომ, ფანტომი ცოცხალია. ეს ყველაფერი კი იმიტომ მოგიყვები, რომ გაითვალისწინო და კარგად გაითავისო, თუ ვისთან გვაქვს საქმე. გვარს ნუ ახსენებ, მაგრამ ეს ყველაფერი გივი ჯაფარიძესაც უთხარი, რომ მოსალოდნელი საფრთხეები იცოდეს და მხოლოდ რუზგენ ჩოჩიანზე ნუ იქნება კონცენტრირებული.

– აუცილებლად ვეტყვი, ბატონო მერაბ, – თქვა ზვიადაურმა, – დიდ ბოდიშს გიხდით, მაგრამ თქვენთან ერთი თხოვნა მაქვს.

– გისმენ, ვაჟა.
– ბატონო მერაბ, ვიცი, რომ ირგვლივ უერთგულესი, წლების განმავლობაში შემონმებული ადამიანები გყავთ შემოკრებილი, მაგრამ საქმის ინტერესებიდან გამომდინარე, გთხოვთ, ნურავის გაუმჟღავნებთ გივი ჯაფარიძის ვინაობას. რა იცით, რა ხდება. შემთხვევითობა არც ერთ საქმეში

არაა გამორიცხული და ამიტომ გიბედავთ ამის თქმას.

– აბსოლუტურად გეთანხმებით, ვაჟა. სანყენი აქ არაფერია და მეც სწორედ მასე ვმუშაობ ყოველთვის. კოტე სოხაძე რომ კოტე სოხაძეა, ჩემი მოადგილე და უახლოესი მეგობარი, ჩემი კოტეს ნათლია, დღემდე იმანაც კი არ იცის, რომ ფანტომი ნესტორ პესკასელი მეგონა. ეს არც მაშინდელი მინისტრისთვის გამიმხელია. შენც იმიტომ გითხარი, რომ ასეთ სარისკო საქმეს კურირებ და ყველაფრის საქმის კურსში უნდა იყო. მშვიდად იყავი, გივი ჯაფარიძეზე არავის არაფერს ვეტყვი.

– გმადლობთ, ამხანაგო გენერალო და ბოდიში, რომ ასე ვაკადნიერდი, – თქვა ზვიადაურმა და დაამატა, – ხვალ სოჩაში გადავფრინდები და მორფინას დავამუშავებ. შემდეგ მოსკოვში ჩავალ. ჯერ ლიადოვთან შევათანხმებ ყველაფერს და ბოლოს გივის დაველაპარაკებ.

– შევეთანხმდით. მე კი ორ-სამ დღეში ჩვენი დახურული ფონდიდან ორ მილიონ ნაღდ ფულს გამოვიტან და სეიფში მექნება. როდესაც დაგჭირდება, მოხვალ და საჭირო თანხას წაიღებ. მე მგონი, ამოვწურეთ საკითხი, ხომ?

– დიას. კითხვები არ მაქვს. თქვენ?
– მე ერთი კითხვა მაქვს შენთან.
– გისმენთ, ბატონო მერაბ.
– ცოლი როდის მოგყავს, – გაელიმა გამრეკელს, ზვიადაურმა კი ღიმილითვე მიუღო:

– როგორც კი ამ ოპერაციას წარმატებით დავასრულებთ, ორ კვირაში ცოლსაც მოვიყვან და სათანადოდ მოემზადებ.
– მზირდები?
– დიას, გპირდებით.
– ნახვამდის. აბა, შენ იცი, წარმატებას გისურვებ, – მინისტრმა ხელი ჩამოართვა ვაჟა ზვიადაურს და კაბინეტიდან გაისტუმრა.

სოჭში ჩასული ვაჟა ზვიადაური სასტუმრო „მოსკვაში“ დაბინავდა. ცოტა დაისვენა და კოოპერატივ „ჩორონო მორეში“ გაემართა, სადაც ზაურ ხრიკული, იგივე „მორფინა“ მუშაობდა.

– მორფინ, შეიძლება? – ირონიით იკითხა ზვიადაურმა და ხრიკულის კაბინეტის კარი მოიხურა.

პოდპოლკოვნიკის დანახვავ ხრიკული წამით შეცბა. შემდეგ ჩაეცინა და მიუგო:
– გემლებათ, მოქალაქე. მე ზაურ მა-

ლხაზოვიჩი ვარ და გთხოვთ, ტაქტი დაიცვათ. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ჩემი დაცვის თანამშრომლებს გამოვიძახებ და აქედან გაგიყვანენ.

– მორფინ, დაცვა რად გინდა, პრეზიდენტი ხარ? – ზვიადაური სავარძელში ჩაეშვა, ფეხები კი პირდაპირ მაგიდაზე შემოუნყო, თან გააბოლა.

– მორფინა ტელეფონის ყურმილს დასწვდა, რომ დაცვა გამოეძახებინა. პოდპოლკოვნიკმა კი უთხრა:

– ორი ყავა მოგვიტანონ, თან ვიდეომაგნიტოფონიც მოაყოლონ. მძაფრსიუჟეტ-იანი ფილმი უნდა გიჩვენო.

– ორი ყავა მოგვიტანე, – უთხრა მორფინამ მდივანს და ზვიადაურს ფერნასულმა ჰკითხა:

– რა ფილმი?

– მძაფრსიუჟეტიანი. ხომ გითხარი, უკვე. „პრისტავკაც“ მოატანინე, – გაეცინა ზვიადაურს და მაგიდიდან ფეხები ჩამოიღო, რადგან მდივანმა ყავა შემოიტანა.

– კიდევ რამეს ხომ არ ინებებთ, ზაურ მალხაზოვიჩ? – იკითხა ტანწერნეტა მდივანმა.

– არა. თავისუფალი ხარ, – გაისტუმრა მორფინამ მდივანი და დაუპატიჟებელ სტუმარს მიუბრუნდა:

– „პრისტავკა“ აქ მაქვს. რა გინდა, კაპიტანო?

– პოდპოლკოვნიკო, მორფინ. სანამ შენ „ბარიგობისთვის“ ზონას ხეხავდი, ორი ჩინით დავინაურდი. რა მინდა და პორნოფილმი უნდა გიჩვენო – ვარსკვლავ მორფინასა და ერთი ქერათმიანი სექსობობას მონაწილეობით.

„ქერათმიანი სექსობობას“ ხსენებაზე მორფინა ცარცისფერი გახდა, მაგრამ მაინც უყურა ორსაათიანი ჩანაწერის დასაწყისს. შემდეგ ვიდეომაგნიტოფონი გამართო და პოდპოლკოვნიკს უთხრა:

– რა გინდა, რისთვის მოხვედი?

– აი, ეს უკვე საქმიანი ლაპარაკია. ერთ საქმეში უნდა დაგვეხმარო და პირობას გაძღვე, ამ კასეტას გაჩუქებ. შენ კი სამუდამოდ შეგვეშვებ.

– რა საქმეში?
– ჰერონი უნდა იყიდო, ვითომდა ევროპაში გასატანად.

– სად მაქვს ჰერონის ფული. თანაც, მე ამ საქმეს უკვე დიდი ხანია, შევეშვი და სუფთა ბიზნესი მაქვს.

– ბიზნერი ფულით სუფთა ბიზნესს ვერ აწარმოებ. ჰერონის ფულს კი ჩვენ მოგცემთ.

– არ მანყოფს, – კატეგორიულად უთხრა მორფინამ.

ვაჟა ზვიადაური სავარძლიდან წამოდგა და სანამ კარისკენ გაემართებოდა, მორფინას უთხრა:

– არ განყოფთ და ნუ განყოფთ, ზაურ მალხაზოვიჩ. კასეტის ასლს საჩუქრად გიტოვებთ. ორიგინალს კი ამ საღამოსვე მი-

მომავლის ხედვის უნიკალური მეთოდი
გაფრთხილება მოსალოდნელი საფრთხის შესახებ; უარყოფითი ენერგეტიკული ზემოქმედების (ჯადო, გათვალვა) დადგენა; ეზოთერიკულ-ფსიქოლოგიური დახმარება; წარსულის, აწმყოსა და მომავლის თავისებურებებზე მსჯელობა; პრობლემის გადაჭრის საუკეთესო გზის დადგენა; დასმულ შეკითხვებზე პირდაპირი პასუხების მიღება.
ყოველთვიე ამის უძველესი და მემკვიდრეობითი მესხეთე თაობაზე გადმოცემული მეთოდის დახმარებით გთავაზობთ ნინო ჯანაშია.
ტიელეფონები: 2-52-79-57, 2-52-87-58, 555-33-91-66.

იღებს ადრესატი და შეგიძლიათ, წინასწარ შეუკვეთოთ კუბო ან კოიკა უახლოეს საქათმეში. ეს იმაზე დამოკიდებულია, რას გადაწყვეტს ქერათმიანის ქმარი.

კუბოსა და საქათმის პერსპექტივამ მორფინას კანკალი დაანეჭობინა და ენის ბორძიკით ჰკითხა ზვიადურს:

– რა უნდა გავაკეთო?

– ნაძირლები დაგვაჭერინო. მართალია, შემდეგ შენ უკვე ვეღარ შეძლებ საჯაროდ გამოჩენას ხალხში, მაგრამ ჩვენ დავიცავთ. ახალ პასპორტს მოგცემთ და თუ თანხმა იქნები, გარეგნობასაც კი შეგიცვლით. ფული გაქვს და ახალი ცხოვრების დაწყება არ გაგვიჭირდება.

– კონკრეტულად რა უნდა გავაკეთო?

– კონკრეტულად ის, რასაც ადრე „ჩალიჩობა“ მაგრამ უფრო დიდ მასშტაბებში. ერთ ნაძირალას ჰეროინის შემოტანა უნდა და „ოპტომ“ გასაღება. გვაქვს ინფორმაცია, რომ ის შენთან აპირებს დაკონტაქტებას. ჰოდა, როცა დაგეკონტაქტება, იტყვი, რომ ევროპაში გასატანი არხი გაქვს და ფულს „პოსლეზე“ გადაუხდი. თუ დაგეთანხმა, ხომ კარგი. თუ არა და, ორ-სამ დღეში შეპირდი გადახდას.

– გასაგებია. როდის მომაკითხავენ?

– ჯერ არა. მაგრამ წინასწარ მოემზადე. გაიხსენე ძველი უნარ-ჩვევები და სამუშაოდ განეწყვიტე.

– მაინც, როდისთვის უნდა ველოდო?

– ექვს-რვა თვეში, – მიუგო ზვიადურმა, – მაგრამ კარგად დაიმახსოვრე, მუდმივი თვალთვალის ქვეშ ხარ და თავის დაძრომა არ გაბედო. უცხოეთშიც რომ შეძლო გაქცევა, იქაც მოგძებნიან. გასაგებია?

– გასაგებია.

– ნავედი ახლა. ეგ კახეთა კი გაანადგურე. შემთხვევით ვინმემ არ უყუროს და თავი არ დაიღუპო, – უთხრა ზვიადურმა ხრიკულს და გამოუმეგობრებლად ნამოვიდა მისგან. იმავე საღამოს ვაჟა ზვიადური მოსკოვში ჩაფრინდა და ჯერ ლიადოვს დაურეკა კონსპირაციულ ტელეფონზე და დაშიფრულად ელაპარაკა, შემდეგ კი კონსპირაციულ ბინაში შეხვდა და მოსალოდნელი ოპერაციის შესახებ უამბო.

– რა უნდა გაემგვი თბილისში და არ უნდა შევლეოდი შენისთანა თანამშრომელს. მშენივრად დაგიგეგმავს ყველაფერი, – უთხრა ლიადოვმა ზვიადურს და ჰკითხა, – გივის ელაპარაკე?

– ჯერ არა. ისიც კი არ ვიცი, სადაა ახლა ის.

– ოფიციალურად „სროკზეა“. ისე კი აქაა, მოსკოვში, – ლიადოვმა საათს დახედა და თქვა, – პირველის ნახევარი სრულდება. გივი და თეა ახლა დიდ თეატრში არიან, სოცკოლაგას კონცერტზე და შეგიძლია, მათ სახლთან დახვდე.

– ჩემი ნათლულიც თან ჰყავთ?

– არა, რას ამბობ?! სამი წლის ბავშვს ამ დროს სძინავს, – გაეცინა ლიადოვს, – ჯაბა ჩვენთანაა. ჩემმა ცოლმა გამოიყვანა ბაბლანი. უფრო სწორად წამოიყვანა. სვეტა ბალის გამგეა და ჯაბა მისი აღსაზრდელი.

– კარგი. გავიქეცი. გივის დაველაპარაკები.

– შევთანხმდით. როგორც მოვილაპარაკეთ, ისე გავაკეთოთ. სამ დღეში გივის „კრესტებში“ გავამწესებთ და ოპერაციაც დაინწყება. თუ დაგჭირდი, ძალაშია ძველი პაროლი და დამიკავშირდი. აბა, შენ იცი. წარმატებას გისურვებ, – უთხრა ლიადოვმა ზვიადურს და დაეცოდა, – ჰო, მართლა, თეას უთხარი, რომ ჩემს ცოლს მისი ნახვა უნდა. ბალის მერე, ხვალ საღამოს სახლში ესტუმრება და ჯაბასაც მიიყვანს.

– კარგი, ვეტყვი. ნახვამდის, – ზვიადური პირველი ნამოვიდა კონსპირაციული ბინიდან და გივი ჯაფარიძის სახლისკენ გაემართა.

ვაჟა ზვიადური ტაქსით მივიდა ჯაფარიძეებთან და ოციოდე ნუთი ელოდა ცოლ-ქმარს. ჯერ სახლში შესვლა აცადა. შემდეგ კარზე დააკაკუნა და დაელოდა. კარი თეამ გააღო და ზვიადური რომ დაინახა, გადაეხვია, ბინაში შეიპატიჟა.

– ხესთან იმალებოდი და სახლში შემოსვლა გვაცადე ხომ? – უთხრა გივი ჯაფარიძემ მეგობარს და გადაეხვია.

– შენ ხომ ვერაფერს გამოგაპარებს კაცი. არწივის თვალს გაქვს, – მიუგო ზვიადურმა.

– უფრო ბუსი, – გაეცინა ჯაფარიძეს და მიუღღს გასძახა:

– შენებურად დატრიალდი. კონიაკს დავლევთ. ვაჟა მეტს არაფერს სვამს.

– როგორ ხარ, გივი? – ჰკითხა ვაჟამ მეგობარს, – თითქმის ერთი წელია, ერთმანეთს არ შევხვედრვართ.

– ძველებურად. შენ როგორ ხარ? რა ხდება ჩვენს სამშობლოში?

– რა უნდა ხდებოდეს, ძველებურადა ყველაფერი. ლიადოვს შეგხვდი.

– ლიადოვს ტყუილად არ შეხვედებოდი და არც აქ მოხვიდოდი ასე სასწრაფოდ. აღარ იტყვი, რა ხდება? – გაულიმა გივი ჯაფარიძემ ვაჟა ზვიადურს.

ზვიადურმა ყველაფერი დაწვრილებით უამბო ჯაფარიძეს და ბოლოს უთხრა:

– ერთი სიტყვით, ნარკოტიკებზე უნდა ნამოვიკიდოთ და ამგვარად დავუსვათ წერტილი ამ ნაძირლების ბოგინს.

– როგორც ყოველთვის, ეს ოპერაცია ცალიან ოსტატურად დაგიგეგმავს და სამაგი დაზღვევაც ძალიან მომწონს. ვერაფერს იტყვი, პოლიციანიკი ნიაზ მუხამედოვი, „ქნუტი“ და ზორბეგ შილბანი რომ გაგინვენ რეკომენდაციას, იქ ემპიკიცი კი შეცდება. ვფიქრობ, მაგ ჩოჩიანის გაცურება არ გავიჭირდება. მაგრამ, ერთი შენიშვნა მაქვს.

– რა შენიშვნა? – გაუკვირდა ზვიადურს, რადგან თერთმეტწლიანი ერთობლივი მუშაობის განმავლობაში ჯაფარიძისგან პირველად ესმოდა ასეთი არა.

– რა და, ოპერაციის ფინალის ნაწილი უნდა შეეცვალოთ.

– კონკრეტულად რა?

– რა და, ბანდის აყრის დროს ყველამ უნდა ნახოს, თუ როგორ მომკლავენ და ასე დასრულდება ჩემი კრიმინალური ცხოვრება. მეყო ციხე-ციხე ხეტიალი. მტკიცად მაქვს გადაწყვეტილი, როგორც კი ეს ოპერაცია დასრულდება, ახალი ცხოვრება დავიწყო. შენი ნათლული იზრდება და მეტი ყურადღება სჭირდება ჩემგან. თანაც, არც თეა განებივრებული ჩემთან ყოფნით. ყველაფერი რომ დასრულდება, კოსმეტიკურ რემონტს გავიკეთებ. ახალ პასპორტს ავიღებ და ახალ სამუშაოს ვიშოვი.

– ესე იგი, მილიციიდან მიდიხარ?

– სულაც არა. გენერალ-მაიორმა მითხრა, უმუშევარს არ დაგტოვებ და ჩვენს აპარატში გამოგიძებნით რამესო.

– ესე იგი, პავლე ლიადოვმა იცის, რასაც აპირებ?

– რა თქმა უნდა. ჩვენ ერთად მივედით ამ აზრამდე. უფრო სწორად, ლიადოვის იდეა იყო ეს.

– რაღაცას არ მეუბნები ბოლომდე. ჩემთან არ ითქმის?

– კარგი ახლა, ნუ დაიქოქე. როგორ არ ითქმის. გეტყვი.

– აბა, გისმენ, – თქვა განწყენებულმა ზვიადურმა. ჯაფარიძემ კი ზუმრობით ნკიპურტი მიარტყა ცხვირზე მეგობარს და უთხრა.

– „როყო“ გაასწორე, ბიჭო და მომისმინე.

– გავასწორე და გისმენ.

– მოკლედ, ძაო, სანამ შენ აქ გველოდებოდი მე და თეას, ლიადოვი დიდ თეატრში დამადგა. დარბაზიდან გამომიყვანა. ყველაფერი მიამბო და მიჩიჩა, ამ ოპერაციაში მონაწილეობაზე უარი მეთქვა.

– უყურე ამ მელას. კი მაგრამ, რატომ?

– გენერალს მიაჩნია, რომ ახალი მეთოდებით მუშაობა საჭირო და მე და ჩემნირები ცენტრალურ აპარატში უფრო მეტ სარგებელს მოვუტანთ საერთო საქმეს, ვიდრე ოპერაციულ სამუშაოზე. მისი აზრით, „პრისტუპნი მირში“ ფასეულობები იცვლება და ასპარეზზე ახალგაზრდა, დაუნდობელი ხალხი გამოდის. ის დარწმუნებულია, რომ დიდი დარტყმის ქვეშ ვდგავარ და ამიტომ მიჩიჩა, ამ ოპერაციაზე უარი მეთქვა. მისი აზრით, ახალ ბანდებში ახალი, ახალგაზრდა თანამშრომლები უნდა ჩაინერგონ. ჩვენ, ძველებმა კი, კაბინეტებში

გავაგრძელოთ მუშაობა. პრინციპში, მართალიცაა ლიადოვი. საქართველოში მაგ მხრივ ჯერჯერობით სიმშვიდეა, მაგრამ იქაც მალე დაიწყება ომები. რუსეთში კი ბესპრეცედენტი უკვე ძალებს იკრებს და ავტორიტეტებს პანტა-პუნტით ხოცავენ ეს ახალგაზრდა მცხვარი ნაბიჭვრები. მეც ხომ ავტორიტეტი ვარ და სწორედ ამის ეშინია გენერალს. ავტორიტეტები იქით იყოს და უკვე ქურდებსაც გადასწვდნენ. ხომ ხვდები, რას ვამბობ?

– ლიადოვი მართალია. მაგრამ, აქ ერთი თავისებურებაა. ჩვენს ოპერაციას სწორედ შენნაირი კაცი სჭირდება. ძველი, გამოცდილი კრიმინალური ავტორიტეტი.

– სწორედ ამის გამო არ ვამბობ უარს და თანახმა ვარ, – გაეცინა ჯაფარიძეს, – მაგრამ ერთი პირობით.

– რა პირობით?

– ლიადოვთან არ წამოვცდეს, რომ ყველაფერი „ჩაიგაკაკე“. ხომ იცი, როგორ უყვარხარ და რომ შეიტყობს, გაიგე, შენს ზურგსუკან რომ მოქმედებდა, იუხერხულებს.

– ეგ მელა, ეგა... – თავი გააქნია ზვიადაურმა, – შევთანხმდით. ლიადოს არაფერს ვაგრძნობინებ.

– ჰო და, ძალიან კარგი. ახლა მოვრჩეთ „ბაზარს“ და სუფრას მივუსხდეთ. შენთვის ფრანგული კონიაკი მაქვს და ამ დღისთვის ვინახავდი, – უთხრა ჯაფარიძემ ზვიადაურს და მასთან ერთად სამზარეულოსკენ გაემართა...

***

პოდპოლკოვნიკი ვაჟა ზვიადაური ორი კვირის შემდეგ დაბრუნდა თბილისში. აეროპორტიდან პირდაპირ სამსახურში მივიდა და მინისტრს ეახლა.

– მაღლობა ღმერთს, როგორც იქნა, დაბრუნდი. რა ხდება, როგორაა საქმე? – ჰკითხა მერამ გამრეკელმა პოდპოლკოვნიკს. ხელი ჩამოართვა და სკამზე მიუთითა.

– ყველაფერი გეგმის მიხედვით მიდის. ოპერაცია დაიწყო და დარწმუნებული ვარ, წარმატებით დასრულდება, – მიუგო ზვიადაურმა.

– კონკრეტულად მომასხენე.

– ჯერ სოწამო ვიყავი და მორფინა დავაზაქავე. მზადაა და კონტაქტს ელოდება. შემდეგ გენერალ-მაიორ პავლე ლიადოს შევხვდი, ბოლოს კი – ჯაფარიძეს, – უთხრა ზვიადაურმა მინისტრს. ყველაფერი დანვრილებით უამბო და ბოლოს დაამატა, – თუ ჩვენი მოსკოველი კოლეგა არ აზვიად-

ებს და პროგნოზში არ ცდება, სულ მალე ძლიან გაუარესდება მდგომარეობა და მზადყოფნაში უნდა ვიყოთ.

– არ ცდება. პავლე ლიადოვი ძალიან ჭკვიანი კაცია. რაღაც-რაღაცეები მეც ვაგივე. მაგრამ, ჩვენ ჩვენს საქმეს უნდა მივხედოთ. მუდმივი მზადყოფნა კი ჩვენი პირდაპირი მოვალეობაა. კონკრეტულ საკითხს დავუბრუნდეთ. სადაა ახლა გივი ჯაფარიძე?

– კრესტებში, ამხანაგო გენერალო. ამდენი ხანი იმიტომ დამაგვიანდა, რომ ოპერაციის სანქსი ეტაპი პირადად გავაკონტროლებ. გივი ჯაფარიძე მოსკოვიდან ციმბირის სტროგანოვში გადასროლეს და ეტაპით რომ ლენინგრადში გამოუშვებს, იქ დავხვდი. გეგმის მიხედვით, ის, სამი დღე კრესტების აღმორჩაში გააჩერეს. კნუტმა რომ მისი ეტაპირების ამბავი შეიტყო, იჩალიჩა და თავის კამერაში ამოსწია. ახლა ერთად სხედან. უკვე იბაზრეს და როგორც ვვარაუდობდი, კნუტმა მას ზორბეგ შილბანთან დაბაქტელნიკება შესთავაზა. მეტიც, კნუტმა სვიდანიავ გამოიძახა შილბანი და კრესტებშივე გააცნო გივი. ერთი სიტყვით, პროცესი კარგად აეწყო და სანამ არ დავრწმუნდი წარმატებულ დასაწყისში, თბლისში გამოვზავრება ვერ ვაგბედი.

– სწორად მოიქეცი. ჯაფარიძეს როდის უმთავრდება სროკა?

– ზუსტად ოთხ თვესა და სამ კვირამი. მინისტრმა ცეცხლგამძლე სეიფისკენ მიანიშნა ზვიადაურს და უთხრა:

– ორი მილიონი მანეთი უკვე გამოვიტანე და იქ მაქვს შენახული. თუ თანხა დაგჭირდება, მითხარი და მოვცემ.

– ჯერ არ მგონია. ალბათ, ხუთ-ექვს თვეში, როცა გივი გამოვა „კრესტებიდან“ და აჩალიჩდება.

– ციხეში არ სჭირდება ფული?

– ციხეში სხვები აფინანსებენ, – გაეცინა ზვიადაურს, – შავი სამყაროს ობშჩიაკზე გივი მიერთებული და იქიდან იკვებება.

– არა, რა, ვერ ვდგავართ საჭირო სიმალლეზე, თორემ შავი სამყარო ასე ძლიერი ვერ იქნებოდა, – სინანულით გააქნია თავი გენერალმა.

– რას გულისხმობ, ბატონო მერაბ?

– თუნდაც ობშჩიაკს. ერთი უბედურება ისაა, რომ ისინი, ბოროტმოქმედები, დანაშაულს სჩადიან და მათ ჩვენ ასე თუ ისე ვუმკლავდებით. მაგრამ, არანაკლები ჭირია ეს მათი ობშჩიაკი. არც მეტი, არც ნაკლები, მათ საკუთარი ბანკი აქვთ. უზარმაზარ თანხებს ატრიალებენ და ეს მათი ძლიერების ერთ-ერთი უმთავრესი ბურჯია. ამიტომ საჭიროა, რომ მათ ეს წყარო გადაეკეტოს და ჩათვალე, ნახევარზე მეტი საქმე გაკეთებულია. მარტო ციხეებში შმონი და ობშჩიაკების ჩამორთმევა ამ პრო-

ბლემას ვერ აღმოვხვრის.

– სხვა, რა უნდა გავაკეთოთ?

– კანონი უნდა გამაკაცრდეს.

– რას გვთავაზობთ, ამხანაგო გენერალო?

– რას და, როდესაც სისხლის სამართლის კოდექსში ჩაინერება, რომ ბოროტმოქმედებისთვის ფულის შეგროვება და გადაცემა, ან გადაცემის მცდელობა, მკაცრად დაისჯება, ბევრი ველარ გაბედავს ამის გაკეთებას... და, კიდევ სხვა ბევრი რამის მოფიქრება შეიძლება. მაგრამ, ეგ იქით იყოს, ჩვენს საქმეს დავუბრუნდეთ. შენ ის მითხარი, გივი ჯაფარიძის ცოლ-შვილი თუ არის საიმედოდ დაცული და უსაფრთხოების რა გარანტიები გააჩნიათ. შენი მეგობარი კი არის გამოცდილი და მაღალი კვალიფიკაციის მუშაკი, მაგრამ ჩვენს საქმეში შეიძლება ყველაფერი მოხდეს. დავუშვათ და გაიშვირა. გამორიცხული არაა, ვინმემ შურისძიება მოინდომოს მის ცოლ-შვილზე და რა ზომებია ამის სანინაღმდეგოდ მიღებული?

– გივის გამოფერა გამორიცხულია, – თავდაჯერებულად თქვა ზვიადაურმა და გამრეკელს გაუღიმა, – დარდი ნუ გაქვთ, ბატონო მერაბ. ეს არ მოხდება.

– კი, ბატონო. ღმერთმა არ ქნას, მაგრამ ასეთი ვარიანტიც უნდა ვივარაუდოთ.

– დავუშვათ, გივი გაიშვირა, რომ ის მილიციელია. უფრო შორს ვერავინ წავა. ლიადოვის, ჩემსა და თქვენ გარდა, თუ არ ჩავთვლით თეას, არავინ იცის, რომ მას ცოლ-შვილი ჰყავს და ასეთ რამეს ვერც ვერავინ შეიტყობს, ოფიციალურადაც რომ მოინდომოს. თეა არსად მუშაობს და საბუთებში არ უწერია, ვგულისხმობ სამსახურის საბუთებს, რომ ქმარი ჰყავს. ჯაბა, მართალია, დადის ბაღში, მაგრამ იმ ბაღის გამგე ლიადოვის ცოლია და ის აკონტროლებს ბავშვს და საბუთებზეც „გასუფთავებული“ აქვს.

– გამოდის, რომ გივის შესახებ ლიადოვის ცოლმაც იცის?

– ზვიადაურს გაელიმა და გამრეკელს მიუგო:

– ცოლები არ ითვლება, ამხანაგო გენერალო. ადრეც ხომ გითხარით, რომ ცოლქმარს ერთ მთლიანად მივიჩნევ და ამიტომ.

– ხუმრობა ცუდი არაა და ზოგჯერ მუშაობებშიც გვეხმარება, – თქვა გენერალმა. ჩაფიქრდა და განავრძო, – რას იტყვი, ვაჟა, უშვობები ხომ არ იქნებოდა, ოპერაციის დასრულებამდე ჯაფარიძის ცოლ-შვილი მოსკოვს გამოვარდით და თუნდაც სადმე, მყუდრო სოფელში გავაგანესოთ დროებით?

– ბოდიშს გიხდით, ბატონო მერაბ, მაგრამ ასე დაჟინებით რატომ გასურთ ეს, გული ცუდს გიგრძნობთ?

– დაზღვევის მიზნით. მაინც, ყოველი შემთხვევისთვის.

– არ იზამს ამას თეა. თანაც, გივიმ რომ შეიტყოს, შეიძლება, ანერვიულდეს. მე მგონი, არ ღირს.

– კარგი, ბატონო, არ ღირს, ნუ ღირს. შენ უფრო ჩახედული ხარ ამ საქმეში. თუ-

მცა, ჩემი აზრით, ასეთი დაზღვევა ზედმეტი არ იქნებოდა. თავის დროზე ერთი ასეთი შეცდომა მომივიდა და დღემდე ვერ მიპატიებია საკუთარი თავისთვის.

— რა შეცდომა, ამხანაგო გენერალო?

— ჩემს მამობილს, ასთამურ შამბას ვგულისხმობ. გული მიგრძობდა, რომ ხიფათი ელოდა. ვუთხარი კიდევ — ფრთხილად იყავით-მეთქი, მაგრამ ის მაინც მოკლეს. თანაც, ასე საზარლად. არადა, მე ან გულბათ მარგიანი მის გვერდით რომ ვყოფილიყავით, ძია ასთამური დღესაც იცოცხლებდა.

— ბატონო მერაბ, თქვენი მამობილის მკვლელები ხომ ქალი და კაცი იყვნენ?

— კი, ბატონო.

— მანამდე, კი ისინი ჯერ თქვენ დაგესხნენ თავს არა?

— კაცი დამესხა თავს და მე მკლავში დავჭერი ჩემს სადარბაზოში. მოგვიანებით, ექსპერტიზამ ამოაგდო მისი სისხლის კვალდა და ასე გაიშვირა.

— ჩოჩიანების ბანდის წევრები იყვნენ ხომ, ამხანაგო გენერალო? მე ამას საქმის შესწავლისას მივხვდი.

— მეც ასე მგონია დღემდე, — დაუდასტურა ზვიადაურს გამრეკელმა, — თუმცა, ამისი დამტკიცება ვერ მოხერხდა. რუზგენ ჩოჩიანი რომ დავაპატიმრეთ, მან ეს კატეგორიულად უარყო.

— თუ არ მიშლება, კაცი ანზორ შიშლიანი იყო, ქალი კი — ზაირა გაგრიანი.

— არ გეშლება, — მიუგო გამრეკელმა და ის დღე გაახსენდა, სამზარეულოში რომ ცარცივით გაფითრებულ მართას თავზე ნამოადგა. გენერალი კვლავ მოგონებებში ჩაეფლო და თვალწინ დაუდგა, თუ როგორ მიიღო ტურზე საჩვენებელი თითი მართამ და სიძეს უთხრა:

— ჩუმიად, მერაბ, თამარმა არ გაიგოს ასთამურის ამბავი და რამე არ დაემართოს. რამე უნდა მოვიფიქროთ და თბილისში გავიტყუოთ...

გენერლის მესხიერებაში კალეიდოსკოპური სისწრაფით გაიარა წლების წინ მომხდარი ამბების საშინელმა კადრებმა და რომ გამოერკვა, ზვიადაურს უთხრა:

— ძალიან ფრთხილად იმოქმედეთ, ვაჟა. შემთხვევითობა არც ერთ საქმეში არაა გამორიცხული, მაგრამ ჩვენ ეს უნდა გამოვირიცხოთ. გახსოვდეს, სასწორზე ყოველად უდანაშაულო ადამიანების სიცოცხლე არ უნდა დავლოთ და ასეთი რამ, თუნდაც მთელი შავი სამყაროს განადგურების ფასადაც კი, არ ღირს.

— დარდი ნუ გაქვთ, ამხანაგო გენერალო. ყველაფერი კარგად იქნება. გივი უბადლო შემსრულებელია და არ გაიმიფრება. ერთადერთი საშიშროება ინფორმაციის გაჟონვაა, მაგრამ რისკი აქაც წელია. ჯაფარიძის შესახებ ისეთმა ხალხმა ვიცით, ვისგანაც ეს ამბავი არ გავა.

— კარგი. თავისუფალი ხარ. შეგიძლია, ნახვიდე. ხოლო თუ რამე ახალი გამოჩნდა, ან სასწრაფოდ დაგჭირდი, ნებისმიერ დროს დამიკავშირდი.

— გასაგებია, ბატონო მერაბ. ნახვამდის, — ვაჟა ზვიადაური მინისტრის კაბინეტიდან გამოვიდა. თან, გუნებაში უკვირდა,

რამ შეაშფოთა გენერალი და გივი ჯაფარიძის გაშიფვრის რატომ ეშინოდა. ზვიადაურს გაეცინა და გაიფიქრა: „გენერალი გივის არ იცნობს და ამიტომ ნერვიულობს. დავასრულებთ ამ ოპერაციას, გივის გენერალს გავაცნობთ და სამივე გულიანად გავიცინებთ ამ ყველაფერზე“.

***

სანამ გივი ჯაფარიძე ლენინგრადის „კრესტებში“ იჯდა და ციხიდან გამოსასვლელად ემზადებოდა, ვაჟა ზვიადაურმა რამდენიმე წარმატებული ოპერაცია ჩაატარა და საშინი ბოროტმოქმედები გაანთიერალა. მიუხედავად იმისა, რომ პოდპოლკოვნიკს უამრავი საქმე ჰქონდა და მუშაობაში დღე-ღამეს ასწორებდა, გივი ჯაფარიძე წამითაც არ ავინყდებოდა. მისგან რეგულარულად იღებდა ინფორმაციებს. დროგამოშვებით, ზვიადაური ლენინგრადშიც ჩადიოდა და „კრესტებში“ ფარულად ხვდებოდა ჯაფარიძეს. პოდპოლკოვნიკს, მორფინაც მუდმივი კონტროლის ქვეშ ჰყავდა და რამდენჯერმე სოჭშიც კი ჩააკითხა მას.

გივი ჯაფარიძის ციხიდან გამოსვლამდე ოთხი დღით ადრე, ზვიადაური ლენინგრადში გაემგზავრა, რომ გათავისუფლებულ მეგობარს ფარულად შეხვედროდა და ერთად შეეფასებინათ ოპერაციის პირველი ეტაპის შედეგები. მანამდე კი სოჭში გაიარა, მორფინას ეწვია და უთხრა:

— როგორ ხარ, მორფინ? ჩვენი დახმარება ხომ არ გადაიფიქრე?

— თქვენ ჩემს მტერს გადაეკიდეთ. ბარემ კი არ მინდა, მაგრამ, რას ვიზამ. საკუთარი ტყავი ძვირად მიღირს. თანაც, კარგი ცხოვრება მოდის და მინდა, დავტკბე, გავიხარო.

— დატკბი, დატკბი, — ირონიით მიუგო ზვიადაურმა, — მაგრამ, კიდევ ერთხელ გაფრთხილებ, ჩვენს გაცურებას თუ მოინდომებ, იცოდეთ, მაგ სიტკბოს სიმწარედ გადაგიტყვევ.

— კარგი რა, უფროსო. ისევ იმ პლასტინკას ატრიალებ? ხომ გითხარი საკუთარი ტყავი ძვირად მიღირს-მეთქი. გიჟი ვარ, თავი გავიფუჭო?

— ესე იგი, მზად ხარ?

— რა თქმა უნდა.

— ჰო და უფრო მოემზადე. ინფორმაცია გვაქვს, რომ სულ მალე მოგაკითხავენ და არ დაიბნე.

— მე და დაბნევა? გეკადრება, უფროსო?! ვილაც ნაბიჭვარი ლოხები კი არა და,

ბობოლა ძალეები გამიცურებია, — მიუგო მორფინამ ზვიადაურს და ენაზე იკბინა, — ბოდიში, უფროსო, მილიციელები უნდა მეთქვა.

— მორფინ, შენი განწყობა არ მომწონს, — უთხრა სრიკულს ზვიადაურმა.

— ბოდიში ხომ მოვიხადე, უფროსო, ნამომცდა.

— მაგას არ ვგულსხმობ.

— აბა, რას?

— რას და ნაბიჭვარ ლოხებს რომ უნოდებ იმ ხალხს.

— რატომ უფროსო, მერე რა?!

— რა და, მასეთი განწყობით შეიძლება, დაინვა და მთელი საქმე ჩაშალო. შენ გამო რომ ოპერაცია ჩაიშალოს, იცოდეთ, ისეთ დღეში ჩაგაგდებ, საკუთარ გაჩენას დანყვევლი. გასაგებია?

— გასაგებია, უფროსო.

— ჰო და, თუ გასაგებია, მთელი ძალები მოიკრიბე და მათთან შესახვედრად მოემზადე. არ ვიცი, ზუსტად როდის, მაგრამ ძალიან მალე მოგაკითხავენ.

— კარგი, უფროსო, არ ინერვიულო. ყველაფერი კარგად იქნება და ჩემს როლს ხუთიანზე შევასრულებ, — დააიმედა მორფინამ ზვიადაური. პოდპოლკოვნიკი კი სოჭიდან ლენინგრადში გაემართა გივი ჯაფარიძესთან შესახვედრად.

გაგრძელება შემდეგ ნომერში

ქველ-სახსართა კათოლიკობის ცენტრი
კოქსართოზის, ოსტეოქონდროზის, ოსტეოპარეზის, ოსტეოართოზის, რევმატიკული ართროზის, ანკილოზიური სპონდილიტის, პოდაგრული ართრიტისა და პოლიართრიტის მკურნალობა; დაზიანებული ხრტილისა და გაცვეთილი ძვლის სტრუქტურის აღდგენა, სითხის დაბალანსება სახსარში, ტკივილების მოხსნა; მკურნალობა საოპერაციო და ნაოპერაციებზე ძვლის მკვებავებით; წონის დაკლება თვეში 5-18 კილოგრამამდე, დიეტების, აკრძალვებისა და ვარჯიშების გარეშე, მიღებული შედეგის სტაბილურად შენარჩუნებით; ასევე, სიმადლში ზრდა 2-დან 25 წლამდე, კურსის განმავლობაში 3-5 სანტიმეტრის მომატებით, იმუნიტეტის გაძლიერებით; ინდივიდუალურად შედგენილი პროგრამა — დანიშნულებით+ვარჯიშებით. მალაღეფექტურია გენეტიკური სიდაბლის დროსაც.
599-91-37-65 — ქ-ში ქაქიძეანი; 2-47-58-83 — ოფისი.

როგორ მოხერხდა კოლონიიდან ფანტასტიკური გაქცევა თბილანელებით სმოხილმა „მეღვინებნიკმა“ - „ნემსმა“

პირველი საქმა

1916 წელს დაბადებული ნოდარ ქურციკიძე სეიფების მძარცველი, ანუ, „მეღვინებნიკი“ იყო. თავისი პირველი დანაშაული მან 1935 წელს, 19 წლის ასაკში ჩაიდინა. ნოდარმა მაშინ, ეგრეთ წოდებული „მუშურ-გლეხური სასწავლებლის“ სეიფი გახსნა და იქიდან 39 ათასი საბჭოთა მანეთი გაიტაცა, რომელიც პედაგოგთა ხელფასებისთვის იყო განკუთვნილი. ნოდარი თავად სწავლობდა ამ სასწავლებელში. მან გვიან ღამით მოახერხა სახურავზე აძრომა, შემდეგ კი თოკით დაეშვა მეორე სართულზე, სადაც დირექტორის კაბინეტი მდებარეობდა. სწორედ იქ იდგა ფულით სავსე სეიფი. ქურციკიძემ წინასწარ დამზადებული „ატმინკა“ მოარგო კაბინეტის კარს და უპრობლემოდ შევიდა. შემდეგ „ბრანდის“ საიმედო სეიფი, რომელსაც სამმაგი კლიტე ჰქონდა, წუთ-ნახევარში გახსნა და ფული გამოიღო. ნოდარს თავისუფლად შეეძლო იმავე ღზით წასვლა, რომლითაც შემოვიდა, მაგრამ, იმპროვიზაციას მიმართა: პირველ სართულზე ჩავიდა და ტულეტში ეგრეთ წოდებული „დიმაშუკა“ გაუშვა. სანამ ორი დარაჯი ტულეტისკენ გაემართა იმის გასაგებად, თუ რა ხდებოდა, ნოდარმა სულ რაღაც თხუთმეტ წამში გახსნა მასიური კარის ორი საკეტი, ცენტრალური გასასვლელიდან გავიდა და ფულიანად მიიშალა. კრეატიული მძარცველის დაპატიმრება მხოლოდ თვე-ნახევრის შემდეგ მოხერხდა, თანაც იმიტომ, რომ ის წინდაუხედავად იქცეოდა: ყოველ საღამოს ფეშენებელურ რესტორნებში ვახშმობდა, დღიამდე ატარებდა იქ დროს და, ამიტომაც მოხდა „ჩეკას“ მეთვალყურეობის ქვეშ. ის დააკავეს, ბინა გაუჩხრიკეს და ტახტის ქვეშ 35 ათასი მანეთი აღმოუჩინეს, რომელიც ბანკის ქალაქში იყო გახვეული. ნოდარ ქურციკიძე გაასამართლეს და 11 წლით ჩასვეს ციხეში, თან, დახარჯული 4 ათასი მანეთის გადახდაც დააკისრეს.

გაქცევისადმი მიდრეკილი

„ნემსი“ ნოდარ ქურციკიძეს იმის გამო შეარქვეს, რომ მას საპრობილეში დიდი ხნით გაჩერება არ უყვარდა და ხშირად გარბოდა ხოლმე. „ნემსია, ნამდვილი ნემსი, ყველა ხვრელში შეუძლია გაძვრეს...“ -

ასე ახასიათებდნენ ქურციკიძეს კოლეგები და ეს მეტსახელი მას ერთადერთ მეტსახელად შერჩა სიცოცხლის ბოლომდე. ნოდარ ქურციკიძის ოპერატიულ საქმეში ხაზგასმით ეწერა: „მიდრეკილია გაქცევისადმი და მიაქციეთ განსაკუთრებული ყურადღება“. ამის გამო, ნემსს ყველაზე საიმედო საკნებში ათავსებდნენ და კოლონიებში თითქმის არასდროს უშვებდნენ. სწორედ მორევიის №9, მკაცრი რეჟიმის შრომა-გასწორების კოლონიიდან მოახერხა ქურციკიძემ პირველად გაქცევა და ეს ძალიან ორიგინალურად განახორციელა. 1936 წლის დეკემბრის სუსსიანი ღამე იდგა. 02 საათსა და 25 წუთზე ნემსი ჩუმად გამოვიდა ბარაკიდან და სამუშაო ზონაში გადაიპარა, სადაც მას თავისივე ხელით გაკეთებული თხილამურები ჰქონდა დამალული. ნოდარი სამსართულიანი შენობის სახურავზე აიპარა, თხილამურები მყარად მოირგო ფეხებზე და 18 მეტრის სიგრძის, მოყინულ სახურავზე სწრაფად დაეშვა... ნოდარს იქ წინასწარ ჰქონდა გაკეთებული ტრამპლინი. მან ეს მაშინ მოახერხა, როდესაც სხვა პატიმრებთან ერთად სახურავიდან თოვლს ძირს ყრიდა. მორიგმა დიდთოვლობამ სახურავი უკვე სატრამპლინო ტრასად აქცია

ფულის რეფორმის გაშვით, „ნემსის“ მიერ პალატილური 400 ათასი პანეთი გაკეთებისადმი

და ქურციკიძის გათვლამ გაამართლა - ის დიდი სისწრაფით დაეშვა, ჰერში 40 მეტრი იფრინა. სამ მათუღმბართს გადაფრინდა და, თხილამურებითვე, ერთ ღამეში გაიარა 20-კილომეტრიანი, დათოვლილი ტაიგა... ამ ფანტასტიკური გაქცევის შემდეგ, ქურციკიძეს ორი წელი ეძებდნენ. ამ დროში კი მან სამი მსხვილი ძარცვა განახორციელა და სახელმწიფო 200 ათასი მანეთით აზარალა. ის მხოლოდ 1938 წელს დააკავეს ქალაქ ვლადივოსტოკში და „კაპუზში“ მოათავსეს, შემდეგ კი ეტაპით გაგზავნეს მოსკოვში, მაგრამ, სანამ ბადრავს მაგრად ეძინა, ნოდარმა საეტაპო ვაგონის

სამი საკეტი გახსნა, მატარებლიდან გადახტა და მიიშალა.

მისი პატიმრები

ნემსი 1940 წელს დაპატიმრეს და 25-წლიანი პატიმრობა მიუსაჯეს, თან, ქალაქ ვლადიმირის „კრიტი“ გამოამწყვდიეს, საიდანაც გაქცევა შეუძლებელი იყო. ნოდარ ქურციკიძემ იქ 13 წელი გაატარა, 1953 წელს კი, სტალინის სიკვდილის შემდეგ, ეგრეთ წოდებული „ბერიას ამნისტიით“ გამოუშვეს. მას პასპორტი ჩამოართვეს და მისცეს ცნობა, რომელშიც ეწერა, რომ 7 წლით ეკრძალებოდა დიდ ქალაქებში ცხოვრება, მოსკოვს კი 500 კილომეტრის რადიუსზე არ უნდა გაჰყარებოდა. ნემსი ურალის ერთ პატარა დაბა კრისტალნიაში გაამწყვდეს და მკაცრი ზედამხედველობა დაუნესეს, მაგრამ, ქურციკიძემ სიკვდილის იმიტაცია გაითამაშა და კრისტალნიაიდან გაიქცა: ათეულობით ადამიანის თვალწინ მას „გული წაუვიდა“ და მდინარეში ჩავარდა, მერე კი წყალქვეშ გაცურა, უკაცრიელ ნაპირზე გამოვიდა და მოსკოვში გაემგზავრა. საბჭოთა კავშირის დედაქალაქში მან ყალბი პასპორტი და დიდი სამამულო ომის ვეტერანის საბუთი იშოვა არტურ მიქოიანის გვარზე და ახალი საქმის მომზადებას შეუდგა.

1957 წელს ნემსი მოსკოვის №3 შემნახველ საღაროში დარაჯად მოენყო. 1958 წელს კი საღაროს სიგნალიზაცია გათიშა, ორი უზარმაზარი სეიფი გახსნა, 470 ათასი მანეთი გაიტაცა და იმავე ღამე თბილისში გამოემგზავრა. სანამ მიიქცია ცხელ კვალებზე ცდილობდა ბოროტმოქმედის დაკავებას, ქურციკიძემ 400 ათასი მანეთი სვანეთის უბანში, თავისი ბავშვობის დროინდელი შეყვარებულის, ირინე თაყაიშვილის სარდაფში დამალა საიმედოდ, 70 ათასი მანეთით კი შორეულ აღმოსავლეთში გაემგზავრა. იქ სხვა ყალბი პასპორტი იშოვა იური ტაჩენკოს გვარზე და ქალაქ ვლადივოსტოკში დასახლდა, სადაც კერძო კარმიდამო შეიძინა და „ფსკერზე“ დაწვა... შესაძლოა, ნემსს არც განეახლებინა თავისი ძველი საქმიანობა, რომ არა 1961 წლის ფულის რეფორმა, რომელიც საბჭოთა კავშირში განხორციელდა - ფული შეიცვალა და, 400 ათასი მანეთი, რომლის გადაცვლაც მან ვერ მოასწრო, მაკულატურად იქცა...

ნოდარ ქურციკიძე 1963 წელს, კიევში, საკუთარ ქორწილში დააკავეს და 15-წლიანი პატიმრობა მიუსაჯეს. მან 8 წელიწადში მოახერხა ციხიდან გამოსვლა, კიევში დასახლდა და შთამომავლების გარემოცვაში, ღრმად მოხუცებული გარდაიცვალა.

ნია ლაშაური

გამაჰკაცების გაჯანსაღების ცენტრი

პოტენციის დაქვეითება, პროსტატიტი, ადენომა (ავთვისებიან გადაგვარებაზეც); შარდვის პრობლემები: ხშირი და უნებლიე შარდვა, შეკავება, შეუკავებლობა, წვა, ქავილი, ტკივილი; განმეხდა ვირუსებისა და მიკრობებისაგან; ასევე, ალკოჰოლიზმისა და ნარკომანიისგან სამუდამოდ და სწრაფად გათავისუფლება, დამოკიდებულების მოხსნა; „თეთრი ცხელების“, ნევროზების, დეპრესიის, უძილობის, შიშების, აკვიატებების, აგრესიულობის, ტვინში სისხლმომარაგების მოშლის მკურნალობა; ღვიძლის განმეხდა, ფუნქციის აღდგენა. საჭირო გამოკვლევები და დიაგნოსტიკა უახლოესი აპარატურით, ანონიმურობის დაცვით, მყარი, 100-პროცენტუანი შედეგით.

599-90-54-78; 2-34-02-38. - ოფისი. ქ-ნი მარიაში

ჩატომ მოკლა გეგეაქსუა ქინსოლი და როგორ დასრულდა გახვილებული გავშვის გაემი დაწყებული ოჯახური ღრეამ

59 წლის ნუგზარ ჭქემი საკუთარი ძმის ცოლი მისავე სახლში მოკლა ნაჯახით. მან 55 წლის მაგული მ-შვილს სასიკვდილო ჭრილობა თავის არეში მიაყენა. დანაშაული ოჯახური კონფლიქტის დროს, რამდენიმე თვითმხილველის თვალწინ მოხდა. აფექტში მყოფმა კაცმა რძალს დარტყმა ისე მოულოდნელად მიაყენა, რომ თვითმხილველებმა დანაშაულის აღკვეთა ვერ შეძლეს. თუ რა გახდა ოჯახური დრამის მიზეზი, სამართლდამცველებისთვის დანაშაულის ჩადენიდან ძალიან მალე გახდა ცნობილი. მათ შემთხვევის ადგილზევე დააკავეს მამაკაცი, რომელმაც ჩადენილი დანაშაული აღიარა.

მომხდარ ფაქტთან დაკავშირებით სისხლის სამართლის საქმე განზრახ მკვლელობის მუხლით აღიძრა. როგორც გამოძიებისთვის გახდა ცნობილი, მკვლელობას წინ უძღოდა დაძაბული ურთიერთობა მკვლელობაში ექვმიტანილ პირსა და გარდაცვლილ ქალბატონს შორის, რომელიც ნუგზარ ჭქემის შვილს ბავშვის აყვანაში დაეხმარა. ეს ისტორია მკვლელობამდე ექვსი თვით ადრე მოხდა. მაგული მ-შვილმა მამის ოჯახი ნაცნობი ექთნის დახმარებით დაუკავშირა გოგონას, რომელიც ბავშვის გაშვილებას გეგმავდა.

საქმის მასალების მიხედვით, ნუგზარ ჭქემის შვილმა და რძალმა, შვილის გაჩენის რამდენიმე თვის განმავლობაში მკვლელობის მუხლით აყვანა გადაწყვიტეს. მათ სთხოვეს მაგული მ-შვილს, რომ გასაშვილებელი ბავშვის მოეხმარა დახმარებოდა. მაგული ნარსულში სავადმყოფოში მუშაობდა და ნაცნობი ექთნისგან შეიტყო, რომ მეზობელ რაიონში გოგონა იყო ორსულად და ბავშვის გაჩენასა და გაშვილებას მშობლებსა და მალულად აპირებდა. მაგულიმ გოგონას კვალს თბილისში მიაგნო, მოვიანებით რამდენჯერმე შეხვდა მას და დეტალებზეც შეუთარხნდა. როგორც ოჯახთან დაახლოებული პირებისგან გახდა გამოძიებისთვის ცნობილი, ნუგზარი და მისი ცოლ-შვილი თავად სთხოვედნენ რძალს, მაგულს, რომ მათი ნდობით აღჭურვილი პირი და შუამავალი ყოფილიყო.

ამონანერი გარდაცვლილი ქალის შვილის ჩვენებიდან: „დედაჩემი თვეების განმავლობაში დასდევდა ორსულ გოგონას, ექიმთანაც კი დაჰყავდა, რომ ჯანმრთელი ბავშვი დაბადებულიყო. როდესაც ბავშვი სახლში მოიყვანეს, ბიძაჩემი დედაჩემით ისეთი კმაყოფილი იყო, მის სახელს იფიცებდა. სამი თვის შემდეგ კი ყველაფერი აირ-დაირია – გოგონას მშობლებმა ყველაფერი გაიგეს და ოჯახში მოგვაკითხეს ბავშვის უკან დაბრუნების მოთხოვნით. ბავშვი არაოფიციალურად იყო გაშვილებული, გოგონას კი 2 ათასი დოლარი გადაეუხადეთ. მისი მშობლები პოლიციის ჩართვითა და ბავშვის ნართმევით დაგვეუქურნენ. სწორედ ამის შემდეგ დაიწყო უკმაყოფილება დედაჩემსა და ბიძაჩემს შორის. ნუგზარი დედას ეუბნებოდა, შუამავალი შენ იყავი და სიტუაციაც შენვე უნდა მოავგარიო. დედამ შესთავაზა, სახლი გაყიდე, სხვანაირად გადადით, მაგრამ ამაზე უარი თქვეს. იმ გოგონას ოჯახის წევრები – დედა და ძმა, რამდენჯერმე მოგვაცივებდნენ მუქართა და ჩხუბით, დედას დაჭერთაც კი ემუქრებოდნენ.“

საქმის მასალების მიხედვით, მორიგი კონფლიქტი რძალსა და მამას შორის გაშვილებული

ბავშვის ბიოლოგიური დედის ოჯახის წევრების ვიზიტს მოჰყვა. ამ ინციდენტს მაგული მ-შვილთან და ნუგზარ ჭქემსთან ერთად მათი ოჯახის რამდენიმე ახლობელიც შეესწრო.

ამონანერი 42 წლის ნანა ბოვის ჩვენებიდან: „ნუგზარისა და მაგულის მეზობელი ვარ, მათთან ახლო ურთიერთობა მაქვს და კარგად ვიცოდი ის პრობლემაც, რაც ამ ოჯახს ჰქონდა. იმ დღეს, როდესაც მკვლელობა მოხდა, მაგულის დილით ველაპარაკე. ეს საქმე გადამიყოლებსო, – მითხრა. ძალიან ნერვიულობდა იმ ყველაფერზე, რაც ოჯახში ხდებოდა. მამის ხან მუქართი, ხან კი რბოლად სთხოვდა სიტუაციის მოგვარებას, მაგრამ, მაგული ვერაფერს გახდა – ბავშვის ოჯახი მის უკან დაბრუნებას ითხოვდა. ორჯერ მოიტანეს ფული, რაც გადაუხადეს, მაგრამ, ნუგზარმა და მისმა ცოლმა არც ფულს მოჰკიდეს ხელი და სახლშიც კი არ შემოუშვეს ისინი. ბავშვის უკან დაბრუნებას კი არ აპირებდნენ. ნუგზარმა რამდენჯერმე თქვა – ექვსი თვეა, ბავშვს ვზრდი და ცოცხალი თავით უკან არ დაგიბრუნებთო. მკვლელობის დღეს ნუგზარის სახლთან უცხო მანქანა შეენიშნენ და ეზოდან ხმაური შემომესმა. მივხვდი, რაც ხდებოდა მათ ოჯახში და დაუძახებლად შევედი. ეზოში ჩემთვის უცნობი სამი ადამიანი იდგა – ორი ქალი და ერთი კაცი, ხმაური მესმოდა სახლიდანაც – ბავშვის ბიოლოგიური ბებია ნუგზარსა და მის ცოლს ეჩხუბებოდა. მაგულიც იქვე იყო. აღვუვებელი ნუგზარი მაგულს მივარდა და უთხრა, როგორც გამხევე ამ შარში, ისე გაიყვანე ეს ხალხი ჩემი ეზოდანო, ბოლოს კი თვითონ მოკიდა ხელი იმ ქალს და ეზოში ძალით გაყვანა სცადა. იქვე მყარა დაჩეხილი შუმა და გვერდით ნაჯახი იდო. მოულოდნელად ნუგზარმა ნაჯახი აიღო და იყვირა: ყველას თავს გაგიხეთქავო, გადით ჩემი ეზოდანო. როგორც მიგონებდა. როგორც მინახავდა ნუგზარსა და ნუგზარის შვილებს, მაგული ნუგზართან ახლოს იდგა, ჩვენ ცოტა მოშორებით ვიდექით და არ გვესმოდა, მაგული ნუგზარს რას ეუბნებოდა ჩუმად. უცბად ყველა ერთად გაგხვდით იმის მომსწრე, როგორ ჩაარტყა ნუგზარმა ქალს თავში ნაჯახი, მერე მეორეჯერაც მოუქნია. ჩვენ ყვირილი ავტყენთ. ქალი ძირს დავარდა, თავიდან სისხლი მოსდიოდა დიდი რაოდენობით. პირველი მე მივევარდი მაგულის, რომელიც ძირს იყო დავარდნილი, თავი მინახე ედო, თავქვე კი სისხლის გუმბე იდგა. არ მახსოვს, იმ არეულობაში ვინ გამოიძახა სასწრაფო. როცა ექიმები მოვიდნენ, მაგული უკვე სულს ებრძოდა. მისი გადარჩენა შეუძლებელი იყო და საკუთარი ქალიშვილის თვალწინ დალია სული. ერთი, რაც მახსოვს, ისაა, რომ ნუგზარი ეზოს ბოლოში დავინახე – მინახე იყო ჩარქილი და ხმაყვლა ტიროდა. ცოტა ხანში პოლიციაც მოვიდა და ნუგზარი პოლიციის განყოფილებაში გადაიყვანა.“

სამართლდამცველებმა შემთხვევის ადგილიდან ამოიღეს მკვლელობის იარაღი – ნაჯახი, რომელიც ქალის სისხლის კვალი იყო დაჩვენებული. დაკავებულმა რძლის მკვლელობა აღიარა და განაცხადა, რომ აფექტურ მდგომარეობაში მისმა სიტყვებმა ჩააგდო – ბავშვი ხომ არ დაეუბრუნებოდა. სასამართლომ ნუგზარ ჭქემს დამნაშავედ ცნო განზრახ მკვლელობის ბრალდებით და მას 10 წლით თავისუფლების აღკვეთა შეუფარდა.

პინახა დანოქილი აპვლელი ხეპააღლა ტიროდა

პაპ ბარბაქაძე

რა მოხდა ამ დღეს

17 ნოემბერი

1839 – – მილანში გაიმართა ჯგუზები ვერდის პირველი ოპერის – „ობერტაი, ბოკაჩოს გრაფი“ – პრემიერა.

1855 – ინგლისელმა მოგზაურმა დევიდ ლივინგსტონმა აფრიკაში აღმოაჩინა ვიქტორიას ჩანჩქერი, რომელსაც „ვიქტორია“ შეარქვეს.

1869 – ოფიციალურად გაიხსნა სუეცის არხი.

1948 – კრეისერი „ავრორა“ მუზეუმად გადააკეთეს.

18 ნოემბერი

1307 – თუ ლევნდას დავუჯერებთ, სწორედ ამ დღეს მოარტყა ვილჰელმ ტელმა ისარი თავისი შვილის თავზე დადებულ ვაშლს.

1626 – რომში ეკურთხა წმიდა პეტრეს ტაძარი, რომლის მშენებლობა 1452 წელს დაიწყო.

1865 – შედგა მარკ ტვენის ლიტერატურული დებიუტი.

19 ნოემბერი

1703 – ბასტილიაში გარდაიცვალა პატიმარი, რომელიც ცნობილია როგორც „ადამიანი რკინის ნილაბში“.

1891 – გასაყიდად გამოვიდა პირველი სათამაშო რკინიგზა.

1978 – ჯორჯთაუნში (გაიანა) ერთდროული თვითმკვლელობის აქტი მოახდინა 900-მა სექტანტმა – ეს იყო ყველაზე მასობრივი თვითმკვლელობა მე-20 საუკუნეში.

20 ნოემბერი

1815 – გამოცხადდა შვეიცარიის ნეიტრალიტეტი და მისი საზღვრების ურღვევობა.

1917 – კამბრეს ბრძოლა პირველ მსოფლიო ომში, რომელიც გამორჩეული იყო იმით, რომ პირველად ისტორიაში, გადამწყვეტი როლი შეასრულეს ტანკებმა.

1929 – პარიზში შედგა საღვადორ დღის პირველი პერსონალური გამოფენა.

1969 – პელემ გაიტანა თავისი მეთათსე გოლი.

21 ნოემბერი

1783 – საპუერო ბურთით პირველად გაფრინდნენ ადამიანები: ფრანგები – პილათარ დე-როზმა და ფრანსუა ლორენ-დარლანდი.

1877 – თომას ალვა ედისონმა გამოიგონა ფონოგრაფი – ხმის ჩამწერი პრიმიტიული მონოცელოფონი.

22 ნოემბერი

1906 – ოფიციალურად დაკანონდა სიგნალი SOS, როგორც სამუდამად სახეობი ნიშანი ზღვებზე კატასტროფისას.

1917 – კანადაში დაარსდა ნაციონალური ჰოკეის ლიგა NHL.

1928 – პარიზში შედგა მორის რაველის „ბოლერო“ პრემიერა.

1975 – ესპანეთის მეფე გახდა ხუან-კარლოს I ბურბონთა დინასტიიდან.

23 ნოემბერი

1899 – სან-ფრანცისკოში სასტუმრო „პალე როიალი“ დაამონტაჟეს პირველი მუსიკალური ავტომატი.

1946 – ფრანგულმა ესკადრამ დაბომა ვიეტნამის ქალაქი ხაიფონი, დაიღუპა 6 000 ადამიანი.

1979 – გამოვიდა „პინკ ფლოიდის“ განმაურებული ალბომი – THE WALL

2003 – მოხდა „ვარდების რევოლუცია“ საქართველოში.

სარეკლამო სკლა

■ ბარი სლუზარი

კომპანიაში, რომელსაც მსხვილი მწარმოებლები რეკლამებს უკვეთდნენ ხოლმე, ჰარისონ ფელს დიდი სიმბათით აღარ მუყურებდნენ. საქმე ის იყო, რომ, სეიფების მწარმოებელმა „ჰოლდეველი“ მისი ორი იდეა დაიწუნა და კომპანია აუცილებლად დაკარგავდა ასეთ მდიდარ შემკვეთს... ჰოვარდ ბლოსმა, სარეკლამო კომპანიის შეფმა, უნიჭო თანამშრომელი თავისთან დაიბარა. მისდა გასაოცრად, ჰარისონი საკმაოდ კარგ გუნებაზე შევიდა მასთან.

– იცი, რატომ დაგიბარე? – ჰკითხა მოლუ-შულმა.

– დიახ. რომ მითხრათ, დათხოვნილი ხარო, მაგრამ, ჯერ მომიხმინეთ, მხოლოდ ხუთი წუთი დამჭირდება.

– არ ვიცი, რის თქმას აპირებ, მაგრამ, თუ ისევე რამე სისულელეს დააბრეხებ, ისე გაგადგებ და ისეთი სკანდალით, არსად რომ აღარ მივიღონ სამსახურში. გასაგებია?

– დიახ. მაგრამ, დარწმუნებული ვარ, ეს არ მოხდება. პირიქით, თქვენც მადლობელი იქნებით და „ჰოლდეველიც“ კმაყოფილი დარჩება. მათთვის არაჩვეულებრივი რეკლამა მოვიფიქრე, თან, ძვირიც არ დაუჯდებათ და სარეკლამო ბიზნესშიც გადატრიალებას მოვახდენთ. გუშინ ამერიკის ყველაზე ცნობილი სეიფების გამტეხი კატაივისუფელს.

– ფელ, გუშინ ვაბრუნებ გეძინა? რას ბოდავ, ვინ სეიფების გამტეხი?

– სემ მორისი – „მარჯვე თითები“. სასჯელი მოიხადა და გამოუშვეს. ის არის, ვინც ჩვენ გვჭირდება. „სეიფი 801“ საუკეთესო რეკლამას გაიკეთებს მისი დახმარებით.

– წესიერად მოყვი, რა იდეა გექვს. ფელმა კმაყოფილებით გაიღიმა, მაგიდის ფეხებით და აიღო შეფის სიგარა და მოუკიდა. სხვა დროს ჰოვარდი თავის ხელქვეითს ამას არ აპატიებდა, მაგრამ ამჯერად ისეთი სახე მიიღო, თითქოს არც შეუნდნავს.

– მოკლედ, ყველაზე მაგარ რეკლამას გავაკეთებთ, მინიმალური დანახარჯით. მე დაველაპარაკები ამ სემ მორისის და ვეტყვი, საჯაროდ გატეხოს „სეიფი 801“ – ჟურნალისტებისა და პოლიციელების, ასევე, მონწილეული სტუმრების თანდასწრებით. მიხვდით, ჩემს ჩანაფიქრს? საოცარი შედეგი ექნება ასეთ რეკლამას, გამოგნებელ ეფექტს მოახდენს. აღირეთ, შეფ, რომ გენიალური იდეაა.

– საინტერესოა. მაგრამ, ჯერ სტარკს უნდა დაველაპარაკოთ – იქნება, თავისი სეიფისთვის ასეთი რეკლამა საერთოდ არც სჭირდება.

სეიფების მწარმოებელი კომპანია აღაფრთოვანა ჰარისონ ფელის იდეამ და სეიფების ცნობილი გამტეხისთვის ჯილდოდ ხუთი ათასი დოლარი დაანესა, თუ ის ამ ავანტიურაში მონაწილეობას მიიღებდა; გარდა ამისა, დაკე-

ტილ სეიფში ასი ათასი დოლარი იდებოდა და, თუკი სემ მორისი – „მარჯვე თითები“ მოახერხებდა „სეიფი 801-ის“ გასნახს, კომპანია „ჰოლდეველი“ აღიარებდა თავის მარცხს და იმ ასი ათას დოლარს მძარცველს აჩუქებდა. ამით სეიფის მწარმოებლები ხმამაღალ განაცხადს აკეთებდნენ თავიანთი სეიფის საიმედოობაში დარწმუნებასთან დაკავშირებით...

სემ მორისი დაოცებულად შეხედა ჰარისონ ფელს. ეს ახალგაზრდა კაცი გამოგნებულ რამეს სთავაზობდა – სეიფი უნდა გაეხსნა ხალხის, პოლიციელების თანდასწრებით და ამაში ფულსაც კი უხდიდნენ.

– დიახ. უარეს შემთხვევაში, ხუთი ათასი დოლარი შენი იქნება, უკეთესში – ასი ათასი დოლარი ჩაიღებ ჯიბეში.

– რამეს ხომ არ მიწყობთ? – დაქვეებით გადააქენია თავი სემმა, – იცოდეთ, ციხეში აღარ მინდა.

– მომიხმინეთ, ის, რასაც მე გთავაზობთ, კანონის ფარგლებს არ სცდება, დამიჯერეთ. ამაზე კარგ რეკლამას თქვენ ვერც გაიკეთებთ. ერთ დღეში პოპულარული გახდებით და, თან, ფულსაც იშვით.

– პოპულარობა არაფერში მჭირდება, აი, ფული კი სხვა საქმეა. მეორე დავთანხმდები. კიდევ ერთხელ მითხარით, რა უნდა გავაკეთო...

დანიშნულ დღეს, ქალაქის ყველაზე დიდი და პრესტიჟული საგამოფენო დარბაზი საესე იყო ხალხით. აქ იყვნენ კორესპონდენტები, ჟურნალისტები, პოლიციელები, მსხვილი ბანკების წარმომადგენლები, ცნობილი ბიზნესმენები და დიდი კომპანიების მფლობელები. ფელს აინტერესებდა, ვინ დარჩებოდა გამარჯვებული ამ საინტერესო ორთაბრძოლაში – „სეიფი 801“ თუ სეიფების ცნობილი გამტეხი. სემ მორისი ჩინა ტანის, გამხდარი კაცი იყო. ერთი შეხედვით, ვერ მიხვდებოდი, სეიფების რისხვა თუ იდეა შენ წინაშე. რაც შეეხება „სეიფი 801-ს“, განსაკუთრებული ლითონის ფურცლებით იყო დაფარული და თვალისმომჭრელად ლაპლაპებდა.

– აბსოლუტურად საიმედო სეიფი არ არსებობს, – ხმამაღლა გამოაცხადა პოლიციის შეფმა, რომელიც პირადად ესწრებოდა მთელ ამ სარეკლამო აუციოჯაჟს, – თუკი მძარცველს ექნება საკმარისი დრო და საჭირო ინსტრუმენტები, ნებისმიერ სეიფს გააღებს.

– ჩვენ ამ მითს დავამსხვრეტთ! – ამაყად გამოეპასუხა „ჰოლდეველის“ სპეციალური წარმომადგენელი, – მისტერ სემს საკმარისი დროც ექნება და ყველა საჭირო ინსტრუმენტიც, რასაც კი მოითხოვს. ნამახალისებელი ჯილდოც აქ მაქვს... – მან პიჯაკის ჯიბიდან ბაფთით შეკრული მოზრდილი კონვერტი ამოიღო და ათლა ასწია, რომ ყველას დაენახა, – ამ ასი ათას დოლარს მე სეიფში ჩაგვეტავო... მისტერ მორისი, მოზრდილი... – კომპანიის წარმომადგენელი სეიფების გამტეხს გადაეხვია და ბეჭებზეც კი მოუთათუნა კონვერტიანი ხელი. „სემ – მარჯვე თითები“ უხერხული მოძრაობა გააკეთა და „კეთილმოსურნეს“ მკლავებიდან გაუსხლტა.

წარდგენამ სმაურით ჩაიარა: შემალლებულ, განათებულ პატარა რინგზე, სადაც მთავარი ორთაბრძოლა უნდა გამართულიყო სეიფსა და სეიფების გამტეხს შორის, უკვე დაებრძანებინათ „სეიფი 801“. პოლიციელებმა საკუთარი ხელით აიტაცეს და სეიფის სახლოვეს დადგეს პატარა ურიკა, რომელზეც ყველა ის იარაღი ეწყო, რაც კი სემ მორისი მოითხოვა. რეპორტიორებმა კამერები მოიმარჯვეს და ნაშობი ჩაირთო. პოლიციელების აპოლოდისმენტების ქვეშ მორისი სეიფთან ბრძოლა დაიწყო – მას ორი საათი ჰქონდა მიცემული... ყველა გაფაციცებული ადევნებდა თვალს. მორისი ნახევარ საათზე მეტი მოანდომა სეიფის შესწავლას – დიდხანს უვლიდა მას გარშემო, მერე კი შეუტია. გული მოსდიოდა, რადგან, ვერაფერს გახდა – სეიფი მედგრად იდგა. სულ ბოლოს სემმა უკიდურეს გზას მიმართა. სეიფს სკოჩით დაამაგრა დინამიტი და მოუკიდა. აფეთქება საკმაოდ ძლიერი იყო, დარბაზის ფანჯრებმა დაიზრაილეს, მაგრამ გაუძღეს. სეიფი კი უძრავი დარჩა... ეს სემის დამარცხებას უდრდა. მან ხელები ასწია. მიხმედ სუთთქვდა და შესაბრაილის სანახავი იყო. სამაგვიროდ, კომპანია „ჰოლდეველის“ მესვეურნი ზეიმობდნენ. ზეიმობდა ჰარისონ ფელიც – ის საკუთარ თავს უკვე კრეატიული ჯგუფის ხელმძღვანელად ხედავდა. „სეიფი 801“ ელვის სისწრაფით გახდა პოპულარული – იმავე საღამოს კომპანია მარამდენიმე შეკვეთა მიიღო სეიფზე... ყველაფერმა ზუსტად ისე ჩაიარა, როგორც ჰარისონს ჰქონდა წარმოდგენილი. ამიტომ, ძალიან გაუკვირდა, როდესაც მეორე დღეს ჰოვარდ ბლოსმა გაცეცხლბუღმა დაურეკა. კაცს მღელვარებისგან ხმა ჰქონდა ჩახლეჩილი:

– ნამდვილი იდიოტი ხარ, ფელ... იდიოტი!

– ამას მე მეუბნები? მეგონა, შემაქებდით, – დაიბნა ჰარისონი, – კი მაგრამ, ასეთი რა მოხდა? „ჰოლდეველის“ სასწაულ სეიფზე მთელი ქალაქი ლაპარაკობს, ყველა გავითის პირველი გვერდები მათი ფოტოებით არის აჭრელებული.

– ჰო, მაგრამ, ეს ყველაფერი მათ ძალიან ძვირი დაუჯდათ... კოლოსალურად ძვირი, – ამოიხავლა ჰოვარდ ბლოსმა.

– სულ რაღაც ხუთი ათასი დოლარი, დარბაზის არენდა და ალა-ფურრები სალაპარაკოდაც არ ღირს.

– ასი ათასი დოლარიც არ დაგავინდეს.

– რომელი ასი ათასი დოლარი? – ვერ მიხვდა ფელი.

– ის, რომელიც სეიფში იდო. როცა კომპანიის წარმომადგენელმა „801“ გააღო, იქ კონვენტში, დოლარების მაგივრად დაჭრილი გაზეთის ფურცლები აღმოჩნდა.

– რა?

– „ჰოლდეველის“ ხელმძღვანელობა გაგიჟებულია. მითხარი, როგორ უნდა გამქრალიყო ფული სეიფიდან?

– სემ მორისი... ეს მან გააკეთა... – ჩაილაპარაკა ნირნამხდარმა ფელმა, – გადაწყვიტე, ხელი სხვა საქმეს მოკიდო, მაგრამ, როგორ წარმოვიდგენდი, რომ ჯიბის ქურდობაშიც დაოსტატებული იყო... ამას ვერაფრით ვიფიქრებდი! მან, მან... კონვერტი შექვლია...

**თარგმანა
ინო მუწუჭია**

თვის ბოლოს თბილისში

28 ნოემბერს ქვეყანაში არც ბიზნეს და არც ეკონომიკური ფორუმი არ იგეგმება, თუმცა, ამ დღეს, პარასკევ საღამოს, თბილისში სხვადასხვა ქვეყნიდან ასამდე წარმატებული ბიზნესმენი ჩამოდის – მათ 29-ში, ადგილობრივ მოსახლეობასთან ერთად, თბილისის ახალი უბნის – დირსის გახსნის თარიღი უნდა აღნიშნონ.

როგორც ჩვენთვის ცნობილი გახდა, თბილისის აღმოსავლეთი ნაწილი 29 ნოემბერს დილიდანვე ახმაურდება. სპეციალური შოუ-პროგრამა ოფიციალური სიტყვით გაიხსნება – ლონისძიებაზე მოწვეულ სტუმრებს დირსის მშენებელი კომპანიის, აზერბაიჯანული საინვესტიციო ჰოლდინგ „ეი ეს გრუპ ინვესტიმენტის“ დამფუძნებელი მიმართავს. ამის შემდეგ კი, საზეიმო ვითარებაში, ნითელ ლენტს საქართველოს მთავრობის წარმომადგენლები და დირსის პროექტის ხელმძღვანელები გაჭრიან. სწორედ ამ წუთიდან, იმ 450 მობინადრეს, რომლებსაც საცხოვრებელ კომპლექსში ბინა უკვე შეძენილი აქვთ, დირსიში საცხოვრებლად გადასვლა შეეძლება.

29 ნოემბერი განსაკუთრებული თარიღი მხოლოდ დირსისუბნელებისთვის არ იქნება – ლონისძიება „თბილისობის“ ფორმატით გაიმართება და მასზე დასწრებას, სპეციალურ სტუმრებთან ერთად, ნებისმიერი მსურველი შეძლებს. ლონისძიების პროგრამა მართლაც მრავალფეროვანია. ქართველი და აზერბაიჯანელი პოლიტიკოსები სპეციალურად გაკეთებულ მარნებში ერთად დაწურავენ ღვინოს და პირველი მობინადრეების სადღეგრძელოსაც შესვამენ. სპეციალურად მოწყობილ მი-

მწვადი, მაყალზე შემწვარი ბოსტნეული და თევზი დააგემოვნონ. ადგილი დაეთმობა ჩურჩხელის, აზერბაიჯანული ტრადიციული ტკბილეულისა და ალკოჰოლის დახლებს. დირსის უბანშივე სიმბოლურად დაიწერება ღვინო და დირსის მობინადრეები დაილოცებიან. რა თქმა უნდა, ეს ყველაფერი ქართული მუსიკისა და ცეკვის გარეშე არ ჩაივლის – ლონისძიებას განსაკუთრებულ ხიბლს შეჰმატებენ ანსამბლები – „ფორტე“, „ქართული ხმები“ და „ქსოვრელები“. სპეციალურ ნომრებს შეასრულებენ „სუხიშვილების“ მოცეკვავეები. საღამოს გალა კონცერტზე კი საზოგადოების წინაშე ნანი ბრეგვაძე წარდგება. სცენაზე აზერბაიჯანელი ხელოვანებიც ავლენ. ლონისძიებას ცხადია, ტორტი, ფოიერვერკი და ფურშეტი დააგვირგვინებს.

ლონისძიების მეორე ნაწილი განსაკუთრებით საინტერესო იქნება ბიზნესსექტორის წარმომადგენელთათვის. ინვესტორები აზერბაიჯანიდან, რუსეთიდან და ევროპის სხვადასხვა ქვეყნიდან იმ პროექტების პრეზენტაციებს გამართავენ, რომლებიც დირსის უბ-

ანს მომავალში შეემატება – საუბარია 35-სართულიანი სასტუმროს, იტალიური სტილის სავაჭრო ცენტრისა და სამედიცინო კლინიკის მშენებლობაზე,

ორი წლის წინ, როდესაც საინვესტიციო ჰოლდინგი „ეი ეს გრუპ ინვესტიმენტი“ ქართულ სამშენებლო ბაზარზე შემოვიდა, ის მხოლოდ დირსის მრავალფუნქციური საცხოვრებელი კომპლექსის მშენებლობას გეგმავდა. დირსის პროექტის წარმატებამ კი ის ფაქტორი განაპირობა, რომ პირველი ეტაპის საზეიმო გახსნის ღონისძიებაზე დირსი ახალი პროექტების დაწყებას აანონსებს. 30

ნოემბერს სავაჭრო ცენტრისა და სასტუმროს მშენებლობაში სიმბოლური კაფსულა ჩაიდება.

„დირსი მოლო“ აქამდე ყველა არსებული-სგან განსხვავებული სტრუქტურის იტალიური სტილის სავაჭრო-გასართობი ცენტრი იქნება. დირსის სავაჭრო ცენტრში განთავსდება როგორც ადგილობრივი, ისე უცხოური ბრენდები, კვების ობიექტები და ჰიპერმარკეტი; გამოიყოფა პარკინგის ტერიტორია 900 მანქანის დასაყენებლად. ეს არ იქნება ადგილი მხოლოდ შოპინგისთვის, აქ მოსულ მომხმარებელს დასვენებისა და გართობისთვის საჭირო ყველა პირობა დაზვედება. დირსის უბანშივე იფუნქციონირებს 35-სართულიანი სასტუმრო, რომელიც რამდენიმე ზონად დაყოფა. სასტუმროში გარკვეული სართულების რაოდენობა ბიზნესცენტრს, საკონფერენციო დარბაზებს, ნომრებსა და „პენტჰაუსებს“ დაეთმობა.

„ეი ეს გრუპ ინვესტიმენტის“ პროექტის მესამე ეტაპზე დირსის უბანში ელიტური, პრემიუმ-კლასის საცხოვრებელი კომპლექსი გაშენდება. ეს იქნება 3-4-სართულიანი სახლები საკუთარი ეზოებითა და ვინრო ქუჩებით, რომელთა დაპროექტებაზეც იტალიელი არქიტექტორები იმუშავებენ.

ღაბა-ღაბა				ჩვენთან ახლოს		ქოტიმ. ზარანოვს		ააუზა		
არის ასეთი ქალაქი იარაღი		მისფარი ვახუშტი			ჩვენ- ბური პური					
აუთბაგის საყვ- არელი შეპირილი						აუქანის ინვეს- ტარი	გრაფა- ტიკული კაპუჩინი			
(.....) არხვს და აბოქვს ჩვენ სარკმლის წინ იასამანს		(.....) გარ- დნერი		ქალაქი საფრ- ანგეთში	(.....) უღიწავა					
ღიღი სპარსული აუთბი				ქარ- თული ბაზაში			4,444 ქმ ჩვენი ბაბა			
აუჩის ქვეყანა	მსგავსი არსება	ქველი ბრაზილ- იელი ფხვბუ- რთული			(.....) ბუნინ- ჯერი		რაი- მხანბრი სამგა- რელოში			
				ინინს ჩინელი ქოლვაბა		უხარბელი ქოვან- ზიმბორი				
ჩვენი ნარგარ- თული ღვთაება თანხმობა	(.....) აუბა- როვა	თეატრის ქოლვა- ქივი					ჩაქიებით ღაბარაქი	უფროსი ოფიცერი ვახის ჯიში		ხარა- ბაული სოფელი 1000 ბარაქი
		გრაფა- ტიკული კაპუჩინი		ქალაქი ავსტ- რიული		მხირა ფანის	მგრუნავი ხელ- საფეო			
				ფრანგი მეფისა	რბოლა ანუ?	სანსი	(.....) ინაქაბა			
მუხის ნახოფი	აბაგი ასეთი არის							აღა- ნათა ფარი		
(.....) მერფი				ქველ- თბილი- სელი პარსო- ნაბი		მეოთხე ნოტი	ქალაქი ინგლისში			
		სახელმწიფო ღირსი პერაბრტ ფონ....						პარა- ნიტული ნარგო- ნაქი	ვეება ზორბა ღაღაქაქი პაბარა	
ქვ. ბერძნ. ღვთაება ქველ- ბერძენი				ქალაქი აგლონეთში		მე-16-17 სს იტალიელი ფილოსოფოსი მომავლ...	უღელ- მამო	(.....) ბარათი		
				ჭირი იქა. ლხინი (.....)		ქალაქი ინგლისში				
	ინილა ფოტო ფილიმი?	(.....) გუღი- აუვილი					ბაუნი- აქანის გარი	შეიწყ- რის ღაღა- ქალაქი		
				საფრ- ანგეთის მღინარა	მსაბურის ღაუა					
	თბილის-ქალაქი შენა ღარმან (.....)		ბერძნ. მითოლ. ქან- ბარი				ხრნა ანუ? ფრანგი მწერალი		პრა (ინგლ.) ასეთი სიქარი არის	
			ქოლვა ანეთი .....ბაბა- ჯანინი	სამალ- ფანო გზა				ქალი სამხრეთ სამარ- თველოში	შემა- ნელი	
არის ასეთი სახელი ჩვენი							ნაღებს აქაღებს თავე- საქარი			
				მომღა- რალი					ნიქო ლორთქი- ფანის რომანი	
მავლის მამო- ბარი აითონი						მეოქვ. სხარტი		ქველი ქიქელი ფხვბუ- რთული იქვეფ...		
		მღარა. უნიქო მომღირის მღინარა			საუნა ჩინელი აუთბი ლი....			ააღა- ფოფის სანდო პარაუნ ღა- ღაქაქაქი	ფრანგი მსახირობი მან მსოფელი მეფე	

Main crossword grid with pre-filled numbers. The grid is 20 columns wide and 40 rows high. Numbers are placed in various cells, indicating the starting points for words.

სუდოკუ

სუდოკუ – ეს არის იაპონური კროსვორდი-თავსატეხი, ნებისმიერი ასაკის ადამიანების გონების საუკეთესო სავარჯიშო. მის ამოსახსნელად საჭიროა, ჩასვთ ციფრები 1-დან 9-მდე, ისე რომ ციფრები არ განმეორდეს როგორც ჰორიზონტალურ სტრიქონებში და ვერტიკალურ სვეტებში, ასევე ცხრა დანაყოფებთან ბლოკებშიც.

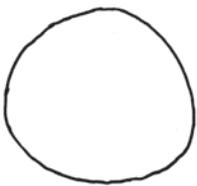
ადვილი ამოცანა

Easy Sudoku puzzle grid with pre-filled numbers. The grid is 9x9.

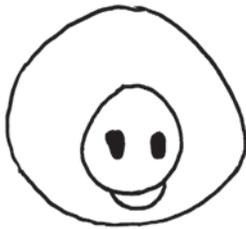
რთული ამოცანა

Hard Sudoku puzzle grid with pre-filled numbers. The grid is 9x9.

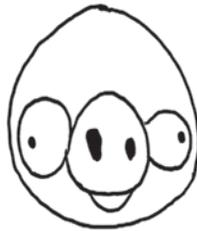
ღმწავლოეთ ზაფხუ ზალოიონის ღმთა

1. ოვლით დაიწყეთ მუცდილის გმიხის ხატვა

2. მიხატეთ ძეხნი

3. შემება - ჟიფუ მიხ ხე

4. მიხატეთ ნახებუ

5. დაახუეთ ნახატი

6. გააფუხადეთ

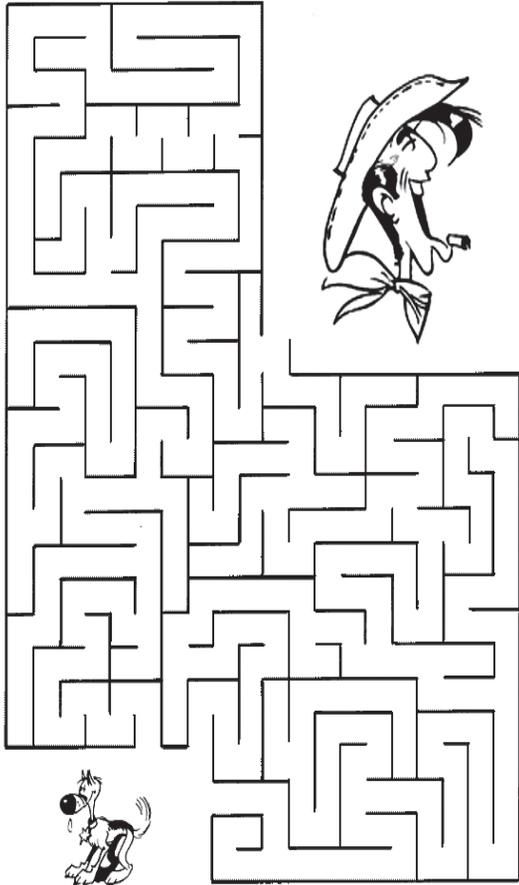
თაბუკაპილის №36
ტელ.: 272 9191
გაალ სულაპარის სამსაბერო სტულია

იპოვეთ 10 განსხვავება

დახმარე გზის გაკვლევას

რიცხვრიგისი
 ,,7,, 2,, ,,0 0,,, 2,,

მგლები და კაღლები (იგავს-არაკი)

ერთხელ მგლებმა ძაღლებს უთხრეს: ერთმანეთს ძმებივით ვგავართ. აზრები კი სხვადასხვა გვაქვს. ჩვენ თავისუფლად ვცხოვრობთ, თქვენ ადამიანებს ემსახურებით, ათას უბედურებას იტანთ; თქვენ ფარას მწყემსავთ, ისინი ხორცს მიირთმევენ და ძვლებით გიმასპინძლებიან; ცხვრის ფარა გადმოგვაბარეთ და მერე ერთად მოვილხინოთო.

ძაღლები დაყაბულდნენ. მგლები შეცვივდნენ თუ არა ფარებსში, ჯერ ძაღლებს დაერივნენ, მერე კი ცხვრებს.

ასე ისჯებიან მოლაღატენი.

მხიარული მზე

ეს ფერადი მზე ძალიან გააღამაზებს თქვენი შვილის ოთახს და ბავშვსაც გაახალისებს.

დაგჭირდებათ ძველი დისკო, ფერადი ქაღალდები, ნებო და მაკრატელი. თუ პირადად ფერადი ქაღალდები გაქვთ, ოქროსფერი და ვერცხლისფერი თამამად გამოიყენეთ – ძალიან ლამაზი მზე გამოგივით.

მზის ძირითადი ნაწილი ყვითელი უნდა იყოს. დისკო დადეთ ფერად ფურცელზე, შემოხაზეთ და გამოჭერთ ორი ცალი. შავი მარკერიც არ დაგავიწყდეთ.

ფერადი ფურცლებისგან გამოჭერთ 0,5 სანტიმეტრი სიგანის ან ოდნავ უფრო ბრტყელი ზოლები. კარგად დააკვირდით მოცემულ სურათებს. დისკის ერთ მხარეზე დაანებეთ მრგვალი ყვითელი ფურცელი.

მარკერით დაახატეთ თვალები ან თეთრი ფურცლისგან გამოჭერთ და დაანებეთ. დაუხატეთ ცხვირი, ნითელი მარკერით კი – პირი. ახლა დაანებეთ „სხივები“ იმ მხრიდან, სადაც ჯერ კიდევ არ დაგიკრავთ ყვითელი ფურცელი. როცა სხივების დაკვრას მორჩებით, დაანებეთ ყვითელი წრეც. მეორე მხრიდანაც დაუხატეთ თვალები, ცხვირი, პირი და – მზად არის.

↗				
ღიღი მტაცებელი ცხოველი	↘	ზნეობა		ხილი
↗				
ბია	↘			↘

- ბატონო ვახტანგ, როდის დაიწყო ის პროცესი, რომელიც, საბოლოოდ, ისტორიული ქარ-ბელაქანი (საინგილოს) დაკარგვით დაითავრდა?

- ეს პროცესი მეჩვიდმეტე საუკუნის დამდეგიდან იღებს სათავეს. ჯერ ირანის შაჰს კახეთი საბოლოოდ დაპყრობილი არ ჰქონდა, როცა გადაწყვიტა, ისტორიული ჰერეთის ნაწილი - ქარ-ბელაქანი, კახეთის სამეფოსათვის ჩამოეცილებინა. ანუ, ეს ტერიტორია კახეთის მეფის იურისდიქციიდან უნდა გამოსულიყო. შაჰმა მიზანს მიაღწია - ქარ-ბელაქანი მოსწყდა დედამამშობლოს. ცოტა მოგვიანებით სხვა უბედურებაც დაატყდა ამ კუთხეს თავს: კახეთსა და ქართლში მოთარეშე ლეკებმა ქარში დაიწყეს დამკვიდრება. აქედან ისინი გამუდმებით ეხმოდნენ თავს კახეთსა და ქართლს, ძარცვავდნენ ქვეყანას, იტაცებდნენ ადამიანებს, რომლებსაც შემდეგ ახალციხის მონათა ბაზარზე ყიდდნენ. კახეთის მეფეებს ირანის შაჰი ქარ-ბელაქანში შესვლის უფლებას არ აძლევდა. ირანელებმა, განსაკუთრებით კი ლეკებმა, ქარ-ბელაქანის ქართველობა უშიმღეს მდგომარეობაში ჩააყენეს. იქაურ ქართველებს პირწმინდად ძარცვავდნენ, წინააღმდეგობის განცემის შემთხვევაში კი ხოცავდნენ. მტრმა ქარ-ბელაქანის ქართველებში დაიწყო აგიტაცია: თუ ქართველი გამაჰმადიანდებოდა, მას, როგორც უკვე გამაჰმადიანს, ვერავინ შეავიწროებდა და გაძარცვავდა. მალე ქართველები დარწმუნდნენ - ან უნდა გამაჰმადიანებულიყვნენ, ან მუდმივი შევიწროების, ძალადობისა და ძარცვა-გლეჯის მსხვერპლი გახდებოდნენ. გამაჰმადიანებულ ქართველებს მართლაც აღარ ავიწროებდნენ, რაც, სამწუხაროდ, სხვა ქართველთათვის რჯულის შეცვლის სტიმული გახდა. მალე ქარ-ბელაქანში ქართველთა გამაჰმადიანებამ მასობრივი ხასიათი მიიღო. სწორედ ამ დროს გაჩნდა ტერმინი „ინგილო“, რაც „მოქცეულს“, ანუ, „ქრისტიანობიდან“ ისლამზე „მოქცეულს“ ნიშნავს. პირველ ხანებში იძულებითი გამაჰმადიანებული ქართველები, რა თქმა უნდა, ისლამს ფორმალურად აღიარებდნენ, მაგრამ, ათწლეულების შემდეგ ისლამმა უკვე ძლიერად მოიკიდა ფეხი ქარ-ბელაქანში.

- ნუთუ ქართველი მეფეების მხრიდან არასდროს ყოფილა ქარ-ბელაქანის გათავისუფლების მცდელობა?

- ცხადია, იყო. მეთვრამეტე საუკუნის შუა ხანებში ქართლის მეფე თეიმურაზ მეორემ და კახეთის მეფე ერეკლე მეორემ, სცადეს ომის გზით ქარ-ბელაქანიდან ლეკების განდევნა. ირანი ამ დროს იმდენად იყო დასუსტებული, რომ ქართველი მეფეების ამ მცდელობას წინ ვერ აღუდგებოდა. მაგრამ, სამწუხაროდ, თეიმურაზისა და ერეკლეს მცდელობა მარცხით დამთავრდა: შაჰ-შირვანის მფლობელმა შაჟი-ჩალაბამ მუსლიმური სახანოების გაერთიანება მოახერხა და თეიმურაზი და ერეკლე დაამარცხა.

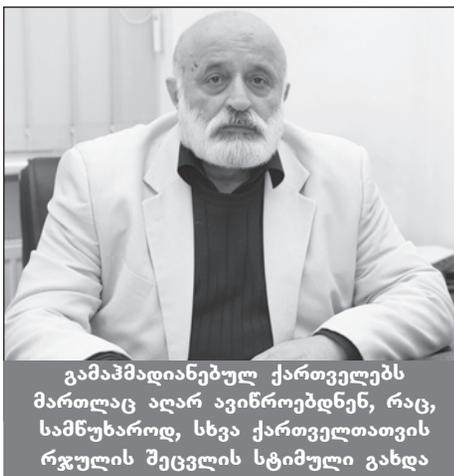
- რა ბედი ეწია შემდგომ ხანებში ქარ-ბელაქანსა და იქ მცხოვრებ ქართველობას?

- რუსეთის მიერ ქართლ-კახეთის სამეფოს დაპყრობის დროისთვის (1801-1802 წლები) ქარ-ბელაქანი ირანის სახელმწიფოს შემადგენლობაში შედიოდა, თუმცა, დიდხანს აღარ დარჩენილა ირანის შემადგენლობაში. 1804-1813 წლებში მიმდინარეობდა რუსეთ-ირანის

საქართველოს ერთ-ერთი ძირძველი კუთხის, ისტორიული ჰერეთის ნაწილი - ქარ-ბელაქანი, რომელსაც გარკვეული პერიოდიდან საინგილო ეწოდა, დღეს საქართველოს შემადგენლობაში აღარ არის. თუ როგორ დაეკარგეთ საინგილო, ამის შესახებ გვესაუბრება საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტის პროფესორი, ისტორიკოსი ვახტანგ გურული.

როგორ გზავდა ზღვარს საინგილოს ტრავმა

ომი, რომელიც რუსეთის გამაჰრველებით დასრულდა. გულისტანის ზავით, ქარ-ბელაქანი (საინგილო) რუსეთს გადაეცა. თუმცა, რუსეთი გართულებას მოერიდა და საინგილოში ჯარების შეყვანისაგან თავი შეიკავა. 1826-1828 წლ-

გამაჰმადიანებულ ქართველებს მართლაც აღარ ავიწროებდნენ, რაც, სამწუხაროდ, სხვა ქართველთათვის რჯულის შეცვლის სტიმული გახდა

ებში უკვე მეორე ომი მიმდინარეობდა რუსეთსა და ირანს შორის. ირანი კვლავ დამარცხდა და თურქმანჩაის ზავმა კვლავ დაადასტურა, რომ საინგილო რუსეთისა იყო. 1830 წელს რუსეთმა საინგილოში ჯარები შეიყვანა.

- რა მდგომარეობაში აღმოჩნდა რუსეთის შემადგენლობაში მოქცეული საინგილო?

- ირანისთვის წართმეული საინგილოს ტე-

ჰში ირანის შაჰს კახეთი საბოლოოდ დააპყრობილი აპქონა, ოქოშის გლეხებისა, ისტორიული პირატის ნაწილი - ქარ-ბელაქანი კახეთის სააფორსათვის ჩამოეცილებინა

რიტორია რუსეთმა ცოტა მოგვიანებით ცალკე ადმინისტრაციულ ერთეულში - „ზაქათალის ოკრუგში“ (ოლქში) გააერთიანა და თბილისის გუბერნიას დაუქვემდებარა. ამ სტატუსით დარჩა საინგილო რუსეთის იმპერიაში 1917 წლამდე - იმპერიის აღსასრულამდე.

- რა ხდებოდა საინგილოსთან მიმართებაში საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის არსებობის პერიოდში?

- 1917-18 წლებში იყო მცდელობა საინგილოს საკითხის გადაჭრისა საქართველოს სასარგებლოდ. როგორც გაიკრვა, საინგილოს დასაკავებლად საკმაოდ სერიოზული სამხედრო ძალა იყო საჭირო, ასეთი კი მაშინ საქართველოს არ გააჩნდა. აქტიურად მოქმედებდა ირანის აგენტურა. საინგილოს საკითხი სერიოზულად დადგა 1920 წლის მაისში, საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკისა და საბჭო-

თა რუსეთის მოლაპარაკების პერიოდში. მოლაპარაკების პროცესში ქართველებმა რუსებს შესთავაზეს ასეთი ფორმულა: საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის ტერიტორიად საბჭოთა რუსეთს უნდა ეცნო თბილისისა და ქუთაისის ყოფილი ტერიტორიები. გარკვეული წინააღმდეგობის შემდეგ, რუსები ამ წინადადებას დათანხმდნენ. რეალურად საკითხი ასე დადგა: თუ თბილისის გუბერნიას რუსეთი მილიანად საქართველოს ტერიტორიად ცნობდა, მაშინ, გამოდოდა, რომ თბილისის გუბერნიის შემადგენლობაში მყოფი „ზაქათალის ოკრუგიც“ უნდა ეცნო საქართველოს ტერიტორიად. ხელშეკრულების მიხედვით, „ზაქათალის ოკრუგი“ (ქარ-ბელაქანი, საინგილო) საქართველოს ტერიტორიად იქნა აღიარებული.

- გამოდის, რომ ამ ხელშეკრულების შემდეგ კვლავ დაეკარგეთ საინგილო?

- სწორედ ასეა. 1920 წლის 30 აპრილს საბჭოთა რუსეთის წითელმა არმიამ ბაქო დაიკავა და აზერბაიჯანში საბჭოთა ხელისუფლება დამყარდა. საქართველო-რუსეთის ხელშეკრულებას კი მოსკოვში ხელი მოეწერა 1920 წლის 7 მაისს. საბჭოთა აზერბაიჯანის ბოლშევიკმა ლიდერებმა საბჭოთა რუსეთის პოლიტიკურ ხელმძღვანელობას თხოვნით მიმართეს, არ დაეშვათ საინგილოს საქართველოს ტერიტორიად აღიარება. რადგან საქართველო-რუსეთის ხელშეკრულება უკვე ხელმოწერილი იყო და მისი შეცვლა აღარ შეიძლებოდა, მოსკოვმა ხერხს მიმართა: სხვადასხვა საშუალებით, საქართველოს დელეგაცია აიძულეს, 1920 წლის 12 მაისს ხელი მოეწერა „დამატებით შეთანხმებაზე“, რომელიც 1920 წლის 7 მაისის ხელშეკრულების განუყოფელ ნაწილად გამოცხადდა. დამატებითი შეთანხმების მიხედვით, საინგილოს ტერიტორიის საქართველოში დარჩენა თუ აზერბაიჯანისთვის გადაცემა უნდა გაერკვია შერეულ კომისიას. ამ კომისიაში შევიდნენ საქართველოს, აზერბაიჯანისა და საბჭოთა რუსეთის წარმომადგენლები, კომისიის თავმჯდომარე კი იქნებოდა რუსეთის წარმომადგენელი. ეს, პრაქტიკულად, ნიშნავდა, რომ სამი წმიდან ორი ხმა (საბჭოთა აზერბაიჯანისა და საბჭოთა რუსეთისა) საინგილოს აზერბაიჯანისთვის გადაცემას დაუჭერდა მხარს. თუმცა, საინგილოს საკითხზე სამთა კომისიას არ უშეშვია.

- მაშ, როგორ გადაწყდა საინგილოს საკითხი?

- 1921 წლის თებერვალ-მარტში საბჭოთა რუსეთმა საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა დაიპყრო და საკითხიც თავისთავად გადაწყდა. მოსკოვის ნებით, საინგილო საბჭოთა აზერბაიჯანს გადაეცა. ცხადია, ამ საქმეში საქმის ირას ითამაშეს ქართველმა ბოლშევიკმა ლიდერებმა - ფილიპე მხარაძემ და სხვებმა, რომლებიც წინ ვერ აღუდგნენ მოსკოვის ნებს.

ვაჰ სალაღია

რატომ კვაპოვნენ მზეს ასტეკები ალამიანთა გულბითა და სისხლით

კოლონიზაციის პერიოდის ერთ-ერთი ევროპელი ავტორი წერდა: „ურციცვ კერს ითვლიდა მექსიკა“ – მხოლოდ აცტეკების პანთეონი იყო ათას ღმერთის ითვლიდა და მათგან უმეტესი სისხლიან მსხვერპლს ითხოვდა, უპირველეს ყოვლისა კი – ადამიანის სისხლს. ღმერთებს ჰქონდათ ამის უფლება: ოდესღაც ხომ ისინიც თავიანთ სხეულს და სისხლს იღებდნენ მსხვერპლად ადამიანებისთვის. აცტეკების წარმოდგენით, ქვეყნიერებას პერსონალიზირებულ კატაკლიზმების გავლა უხდებოდა, რომელიც არა მარტო კაცობრიობის განადგურებით მთავრდებოდა, არამედ მნათობებისა და ღმერთებიდან რომელიღაცას კი სამსხვერპლო ცეცხლში ჩაყრდა უხდებოდა, რათა თავისი ცეცხლწაქვითული სხეულიდან შეექმნა ახალი მზე და ახალი მთავარი. მეოთხე ერის დამთავრების შემდეგ და მსოფლიოს მეხუთე, თანამედროვე ერში შებიჯებამდე, ღმერთებმა თვითონვე გამოკვებეს ხელახლა შექმნილი მზე თავიანთი სისხლით. ღმერთმა კეცალკოატლმა კი თავისი სისხლით მორწყა ადრე გარდაცვლილ ადამიანთა ძვლები, რათა ახალი კაცობრიობისთვის მიეცა სიცოცხლე. კერძოდ, ადამიანები, ღმერთებმა შექმნეს უპირველეს ყოვლისა იმისათვის, რომ მზე მოემარაგებინათ საკვებით.

არ იყო, მაგრამ მანამდე, სანამ ესპანელებმა ბოლო არ მოუღეს მათ სისხლიან კულტებს (როდესაც მოაწვეეს ხოცვა-ჟლეტა, რომელიც სრულად შეესაბამებოდა აცტეკთა ანალოგიურ ქმედებას), არავის გაუაზრებია, შემოწმებისათვის, ამოვიდოდა თუ არა მზე მისთვის განკუთვნილი საკვების გარეშე. დანარჩენი ღმერთებიც ასევე სისხლით იკვებებოდნენ.

თუმცა, ზოგიერთი მათგანი ნებაყოფლობითი და ზომიერი მსხვერპლით კმაყოფილდება. მაგალითად, მთავარი ღმერთების ტრიადაში შემავალი კეცალკოატლი – სტიქიის მბრძანებელი და მეცნიერებისა და კულტურის მფარველი, სისხლის მიძღვრა იყო,

„სხვა შემთხვევებში ისინი უსინდისო და სავალალო მსხვერპლმწიფრებს ახორციელებდნენ. ისინი, ვინც ამას აკეთებდნენ ტპარში იკრიბებოდნენ – დეგობდნენ მწკრივში და სასქესო ასოზე რამდენიმე ლიობს (ნახერცეს) იკეთებდნენ, რის შემდეგაც ამ ლიობებში რაც შეიძლება მეტ ზონარს იტარებდნენ. ყველა ასოდან ჩამოდენილ სისხლს კი ღმერთის სტატუტებს აცხებდნენ. ვინც მეტად გაირჯებოდა, უფრო კარგ ვაჟკაცად ითვლებოდა“.

მართალია, ხანდახან ისეც ხდებოდა, რომ კეცალკოატლის განსაკუთრებულად თავგამოდებული თავყანისმცემელი ადამიანებს სწირავდნენ მას მსხვერპლად, მაგრამ მასობრივი ხოცვა-ჟლეტის ჩატარება, მეცნიერების მფარველის სამსხვერპლოზე, არ იყო მიღებული. ამ საკითხში კეცალკოატლი მკვეთრად გამოირჩეოდა აცტეკთა პანთეონში. თუმცა, ტოლტეკებისა და აცტეკებისთვის და ნაუას (ნაუა – ერთ მონათესავე ინდიელ – იუტოატციკურ ტომთა ჯგუფი) ყველა ტომისთვის, ის რალა-ცნარიად უცხო იყო. მექსიკის უძველეს ბინადარნი დიდი ხნით ადრე ეთაყვანებოდნენ მას, სანამ პირველი ნაუები გამოჩნდებოდნენ ისტორიულ არენაზე. ტყუილად კი არ გამოდიოდა გამუდმებით კეცალკოატლი, როგორც ანტაგონისტი სისხლმონყურებელი ტესკატლიმოკისა – ორეულინა, ომისა და მზის ღმერთისა – უიტსილოპორტილისა.

ალამიანთა ღმერთთა შიშის შემადგენელი ფაქტორების შესახებ

მაგრამ სიკვდილს არ ითხოვდა. მორჩმუნეებს და „ჰუმანური“ ღმერთის თვით ქურუმებსაც კი, ყურები ან ენა უნდა გაეხვრიტათ და ნახერცტში ეკლიანი აგავას ბოჭკოს ზონარი გაეტარებინათ. ამ დროს ჩამონადენი სისხლი სრულად აკმაყოფილებდა კულტურის მფარველი ღმერთის მოკრძალებულ მოთხოვნებს. ეპისკოპოსი დიეგო დე ლანდი თავის თხზულებაში „შეტყობინებები იუკატანის ამბებზე“, ასე აღწერს ამ წეს-ჩვეულების ერთ-ერთ ვარიანტს (თუმცა არა აცტეკებში, არამედ იუკატანის მაიას ტომში):

მაგრამ კეცალკოატლი იშვიათი გამონაკლისი იყო. დანარჩენი ღმერთები არა მარტო სისხლს ითხოვდნენ, არამედ მსხვერპლის სიცოცხლესაც. ყველაფერზე მეტად კი, მათ მსხვერპლის გული სჭირდებოდათ. ტლალოკი – წვიმისა და ქვეა-ქუხილის ღმერთი კეთილმყოფელ ღვთაებად ითვლებოდა. მას ხელოვნურად შექმნილ წყალსატევებს უძღვნიდნენ. ის ხალხით იღებდა თავის თავყანისმცემელთაგან საქმელ მცენარეთა მარცვლულს. ტლალოკის მთავარი დღესასწაულზე მისი ქურუმები წყალში ყვინთავდნენ და მის გასახარად ცდილობდნენ ბაყაყების ხმისა და მოძრაობის იმიტაცია გაეთამაშებინათ. თუმცა, ასეთი გასართობებით ღმერთი არ კმაყოფილდებოდა. მისთვის მიღებული იყო, შეწირით ბავშვები და ქალიშვილები: მათ გულს აცლიდნენ მკერდიდან, ხოლო ნემტს კრძალავდნენ.

მომზადდა რევაზ ტომარაძემ

წინა ნომერი გამომქვეყნებული სანწორისა და სულოკუს პასუხები

გ	ა	ბ	თ	უ	კ	რ	ტ	ი	ქ	ა	ნ
კ	გ	ბ	ა	რ	ბ	ლ	ს	ზ	ლ		
მ	უ	ვ	ვ	ვ	ბ	ა	ი	ს	უ	ხ	ში
ქ	ა	რ	ბ	ა	ხ	ნ	ე	ნ	ა	ლ	ი
ა	ი	მ	ო	ნ	ა	ი		რ	ა	ქ	
ქ	ლ	მ	რ	ა	ქ			ი	ბ	რ	მ
მ	ა	ხ	ა	ქ	ვ	მ	ა	მ	ა	მ	თ
ბ	ლ	ვ	მ	რ	ი			ი	ქ	ა	ი
პ	მ	ბ	ო	ი	ა	ი		უ			
ა	რ	ლ	ა	მ	უ			ს	ს		
ლ	ი	მ	გ	ნ	ა	ნ	ა	ბ	ა	ს	ქ
ვ	ს	ნ	ლ	ბ	ა	მ	ბ	ა	უ	გ	უ
ა	ბ	ა	ლ	ი	ა	მ	ა	მ	ა	მ	უ
ბ	ა	ი	ბ	რ	ო	პ	ი	თ	ე		
ქ	ა	ს	ა	ლ	უ	ს	ი	ქ	ა	ხ	ი
რ	ლ	ა	უ	ს	ა	ქ	მ	ო	რ	ი	რ
ი	ლ	უ	ი	ბ	რ	ა	ნ	ა	ლ	ი	ფ
მ	ბ	მ	ა	რ	ი	ა	ნ	ა	ა	ქ	ფ
ა	მ	ი	ბ	ა	ნ	ი	ა	ლ	ა	ქ	ფ
ა	უ	ბ	ა	მ	ა	მ	ი	ო	ა		
ქ	რ	ა	მ	ა	ლ	ი	ს	ა	ნ	ა	ნ
ი	ა	ნ	ა	ნ	ი	ქ	ა	ნ	ი	ლ	ი

ადვილი ამოცანა									
7	5	4	6	8	1	9	2	3	
8	9	2	4	3	5	7	6	1	
3	6	1	7	9	2	4	5	8	
2	3	6	5	7	8	1	9	4	
1	4	5	9	2	3	8	7	6	
9	7	8	1	6	4	5	3	2	
6	8	9	3	1	7	2	4	5	
4	2	3	8	5	9	6	1	7	
5	1	7	2	4	6	3	8	9	

რთული ამოცანა									
8	3	1	9	2	4	6	5	7	
7	6	2	3	1	5	8	9	4	
9	4	5	6	7	8	2	3	1	
5	1	3	2	4	7	9	8	6	
6	7	8	1	5	9	4	2	3	
2	9	4	8	3	6	1	7	5	
3	2	6	7	8	1	5	4	9	
1	5	7	4	9	2	3	6	8	
4	8	9	5	6	3	7	1	2	

„თუ გამოიცნობთ“ რუბრიკის პასუხები: 1. კალიგრაფია. 2. წერა-კითხვის გავრცელება – კოლოფზე გამოსახულ საგნთან ის ლათინური ასო ეწერა, რომლითაც ამ საგნის სახელი იწყებოდა. 3. ყაღბი. 4. სტრადივარიუსის ვილინოების. 5. 1998 წელს ფილმში „ტრუმენის შოუ“ მთავარი გმირი სწორედ ხელოვნურად შექმნილ სამყაროში ცხოვრობს, რომელიც ცელევიზიით რეალითი შოუდ გადაიცემა. 6. წინადაცვლის „აღდგენა“, ებრაელებს პლასტიკური ქირურგიით არაეპრაელებად აქცევდა. 7. ქოლგას. 8. რაიხი დაღობიკი იყო. 9. ფრესკას – მხოლოდ სველ ბათქაშზე იხატება, ანუ გაშრობა არ უნდა მოასწროს. 10. საქვედლოს.

- ვინ ხართ, გაგვეცანით?
- ნიკუშა შენგელაია, - მხატვარი, საქართველოს მოქალაქე.
- ყველაზე მძაფრი შეგრძნება ბავშვობიდან...
- პირველად ფეხბურთის ტყავის ბურთი რომ მაჩუქეს. ჩვენს დროს სად იყო ეგეთი ბურთები. ისე გამიხარდა, იმ ღამეს, ბურთითა ერთად მეძინა. ალბათ 6 წლის ვიყავი მაშინ.
- დაახასიათეთ საკუთარი თავი.
- საკუთარი თავის დაახასიათება რთულია. ხან როგორ ხასიათზე ვარ, ხან - როგორზე.
- სწორი არჩევანი გააკეთეთ ცხოვრებაში?

- გაჩნია როდის, ბევრი შეცდომაც მომსვლია, ბევრჯერ სწორი არჩევანიც გამიკეთებია. მე ვფიქრობ, ცხოვრება შედგება შეცდომების, პრობლემებისა და მათი გამოსწორება-დაძლევისგან. ადამიანი ყოველთვის იბრძვის საკუთარ თავთან - შენში ნათესა და ბნელ შორის ყოველთვის მიმდინარეობს ბრძოლა - მთელი ცხოვრება ის არის, რომ ბოლოს და ბოლოს, სინათლე უნდა გამიმარჯვოს.

- გაინტერესებთ, რას ფიქრობენ თქვენზე?

- რა თქმა უნდა, მაგრამ გამოცდილებიდან და ასაკიდან გამომდინარე, თანდათან მიხედვით ეს ინტერესია. იმიტომ რომ, ვხვდები, ადამიანები ხშირად სხვაზე ფიქრით უფრო არიან დაკავებული, ვიდრე საკუთარ თავსა და საქმეზე. ამიტომ, ნელ-ნელა უფრო ნაკლებად ვაქცევ ყურადღებას, თუ რას ფიქრობენ ჩემზე.

- ვინ გინდობდათ ყოველიყოფით და ვინ ხართ რეალურად დღეს?

- გონების წყობით, მე ვარ შემეცნებისკენ ძალიან მიდრეკილი ადამიანი. მაინტერესებდა ყოველთვის ასტროლოგია, ფიზიკა, მეცნიერება. ამ დროს, ბუნებთა და ნიჭით, აღმოვჩნდი ხელოვანი, მაგრამ ყოველთვის შემეცნების ეს ლტოლვა მაინც რჩება ჩემში. დროდადრო ჩემში მეცნიერი ებრძვის შემოქმედს, უფრო სწორად ეს ბრძოლა კი არაა, ერთმანეთს ავსებენ. საკუთარი შიდა სამყაროს შემეცნება და გარე სამყაროს მოყვანა რეალობასთან, ყოველთვის ჩემი ინტერესის სფეროა, ვფიქრობ შემოქმედებით ნაწილობაში ამ შიდა სამყაროს გადამოცემა ხდება უნებურად. ერთი აუღწერელს რასაც გულისხმობს მხატვარი, ის გადადის ნახატში. ეს არის მისი ბუნება და ყველაფერი ეს არის ხელოვნება. ასე რომ, ერთადერთი, მეტ დროს დაუთმობდი როგორც ხატვას, ისე ფიზიკას, გენეტიკას, ასტრონომიას.

- რა მოგწონთ და რა არ მოგწონთ საკუთარ თავში?

- თავში არ მომწონს ის, რომ ხშირად ძალიან დიდხანს ვფიქრობ რალაც გადაწყვეტილების მიღებისას. ასევე, არ მომწონს, რომ ბევრი იდეა გავატარებ და რეალიზაცია არ გაუუკეთე, ჩემი თუ ორგანიზების მიზნის გამო. კიდევ, ბევრი რამ არ მომწონს ჩემს თავში... მომწონს, რომ ბოლმა და ბოროტი არ ვარ, გულში არაფერს ვიდებ. მომწონს, რომ სხვისი უფლებების გამო - თუ ვნებავ, რომ ძლიერი სუსტს ჩაგრავეს, საშინელ რეაქციას მაძლევს და მზად ვარ, შევაკედე. კიდევ მომწონს, რომ სხვა ადამიანებს ვაცლი ლაპარაკს და მიყვარს მოსმენა.

- ყველაზე დიდი სისულელე, რაც ცხოვრებაში ჩაგიდენიათ?

ჩვენს რუბრიკაში ერთი და იმავე კითხვებით მივმართავთ სხვადასხვა სფეროში მოღვაწე და სხვადასხვა სოციალურ საფეხურზე მდგომ ცნობილ ადამიანებს.

ჩირი გააქთაბა მოასწრო ნიკუშა შენგელაია „ვირის კულივით მოკლე“ სხოვრების განმავლობაში და ჩაუღწია თუ არა მას სისულელები

- სისულელების მეტი რა ჩამიდენია. ხანდახან რომ მეუბნებიან, შენს ასაკთან შედარებით, კარგად გამოიყურებო, სამ რეცეპტს ვაძლევ: 1. არ უნდა შემოუშვა სიბრძნე; 2. არ დაკარგო სისულელების კეთების უნარი; 3. არ იყო ბოლმა.

- ყველაზე მეტად გიყვართ...
- მიყვარს ადამიანები, განსაკუთრებით ჩემი ოჯახის წევრები და მეგობრები.

- რომელ ეპოქას და ცივილიზაციას იცხოვრებდით და რას გააკეთებდით?

- შუა საუკუნეების ალორძინების ხანაში ვიცხოვრებდი და გავაკეთებდი იგივეს, რასაც ახლა ვაკეთებ - დავხატავდი. საინტერესო იქნებოდა ჩემთვის აგრეთვე რომის და საბერძნეთის პერიოდში ცხოვრება. იმ პერიოდში ვიქნებოდი ალბათ სამხედრო ხელმძღვანელი.

- დღეს იქ ხართ, სადაც თქვენი ადგილია?

- ამას მხოლოდ ჩვენ არ ვწყვეტთ. მე საერთოდ, ვფიქრობ, რომ სადაც ვაჩნდები და

თქვენ, ვპოტთან პატალ მქიონა

სადაც ხარ, ესე იგი განგებას უნდა, რომ იქ იყო.

- როდის გრძნობთ თავს უხერხულად და როგორი ხართ ამ დროს?

- უხერხულად ვგრძნობ თავს, როცა მაქვს, ჩემს ოჯახს აქებენ და იმ ეპითეტებით მამკობენ, რაც გასაგონად უხერხულია ჩემთვის. მე ვფიქრობ, იმის ნახევარიც კი არ გამოკეთებია, რანაირადაც ხანდახან მომმართავენ. ჩემი აზრით, ბევრად მეტის ვაკეთებ შემიძლო და კიდევ შემიძლია. ამიტომ, როცა უხერხულად ვგრძნობ თავს, ვცდილობ, შევანწყვტინო ქება. თუ არ შეწყვეტს, ვცდილობ, გავუბრუნო.

- საერთოდ ფიცხი ხართ?

- ხანდახან ფიცხი ვარ.

- როგორი ხართ გაბრაზებული?

- გაბრაზებული რომ ვარ, კახურადაც ვიგინები ხოლმე. მტრევეთ არაფერს ვამტყრევ.

- მეშინია...

- ცხოვრების დროებითობის, ანუ სიკვდილის მეშინია - ბუნებრივი შიშია. ამაზე უფრო მეშინია, ჩემი ახლობლების სიკვდილი.

- მინდა...

- მინდა, რომ ნიჭი, წესიერება, სილამაზე, სილაღე სიკეთე მეფობდეს.

- მომწონს...

- მომწონს მშვენიერი ქალბატონები... ასევე, როცა ადამიანის საქციელი არის ღამაზი. მომწონს ბუნება, ვციულები ველურ ბუნებაში გასვლაზე, მომწონს ხელოვნება...

- მალეღვებს...

- უნიჭობა მალეღვებს და ჩემი ქვეყნის მომავალი.

- მამოფთებს...

- უზნეო ადამიანების მოქმედება, არადასახურებული ადამიანების დროებითი გამარჯვება და მათი დემაგოგია. ერთი სიტყვით, მამოფთებს უშო ადამიანი შინაგანადაც და გარეგნულადაც.

- კომოცტულად მაშინ ვგრძნობ თავს, როცა...

- თანამოაზრეთა გარემოში ვარ.

- ხშირად დამთვრალხართ? როგორი ხართ ამ დროს?

- ძალიან ხშირად დავმთვრალვარ. მიყვარს ქვივი - ვმღერო, მზარული ვარ და როგორც სხვები მეუბნებიან, იმდენად გადასარევი სიმთვრალე გაქვს, ფხიზელ ნიკუშა შენგელაიას ჯობისხარო (*იკინი*).

- როგორ გამოიყურება თქვენი ოთახი ჩვეულებრივ, ანუ მაშინ, როცა არავის ელით?

- ზუსტად ისევე, როცა ვინმეს ველი. მე მიყვარს, როცა ვიცი, რა ნივთი სად, როგორ და რანაირად დევს. მხატვარი ვარ და ჩემთვის ფუნქციურ მხარესაც მნიშვნელობა აქვს და ესთეტიკურსაც.

- ვის ვკუთვნიდა რჩევა, რომელიც ცხოვრებაში გამოგადგათ და რა იყო მისი შინაარსი?

- ძალიან ბევრს ეკუთვნიდათ ეს რჩევები - დანყებული ბერძენი ფილოსოფოსებიდან დამთვრებული ჩემი მშობლებით. შინაარსი იყო გამოცდილება, რალაცის მიმართ დამოკიდებულება და გააზრება იმისი, თუ რა, როგორ არის მოწყობილი. დედაჩემის ერთ რჩევას ვივხსენებ, მეუბნებოდა: დროს ნუ კარგავ, ეს ცხოვრება ვირის კულივით მოკლეა და რა ნიჭიცი ღმერთმა დაგანათლა, უკან უნდა დაუბრუნო.

- ცხოვრებამ მასწავლა, რომ...

- ბევრი რამ მასწავლა, მაგრამ კიდევ უფრო ბევრი სასწავლი მაქვს.

- მინდა, ყველამ იცოდეს, რომ...

- ბედნიერი ვარ, რომ ვაგრძნობ ამქვეყნაზე. ვაგრძნობ ჩემი მშობლების ოჯახში, ჩემს ქვეყანაში. მინდა, ყველამ იცოდეთ, რომ მიყვარხართ.

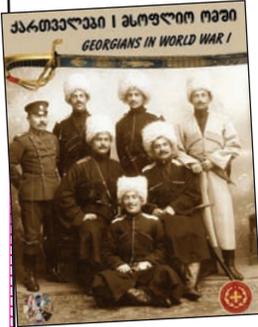
- რისთვის ღირდა ცხოვრება?

- ერთხელ ზამთარში ბარდნიდა, მე სვეტიცხოველში გადავყვერი გაღვანზე შუალამისას და დავნექი მინაზე. ქვემოდან სვეტიცხოველს ავყურებდი, ზემოდან ბარდნიდა და იყო სიწუმე. ამ შეგრძნებისთვის ღირდა ცხოვრება. ცხოვრება ღირდა იმისათვისაც, რომ დამენახა მზე, ცა, ჩემი საყვარელი ადამიანების თვალები.

უნიკალური გამოვლენა - „ქართველობი ზირვეო მსოფლიო ომში“

15 ნოემბერს საქართველოს მუსიკის, კინოს, თეატრისა და ქორეოგრაფიის სახელმწიფო მუზეუმში გაიხსნა გამოვლენა, რომელიც მიეძღვნა პირველი მსოფლიო ომის დაწყებდან 100 წლისთავს.

გამოვლენის სახელწოდებაა „ქართველები პირველ მსოფლიო ომში“. მასზე წარმოდგენილია უნიკალური ფოტომასალა, წერილები, პროპაგანდისტული პლაკატები, ხმლები და სხვა ნივთები, რომლებიც უკავშირდება პირველ მსოფლიო ომში მონაწილე ქართველებს. მათ შორის არის გენერალ კვინიკაძის, გენერალ მაზნიაშვილის, ქაქუცა ჩოლოყაშვილისა და გელოვანების ფოტოები.

გამოვლენაზე წარმოდგენილი იყო ნიგნი-ბროშურა „ქართველები პირველ მსოფლიო ომში“, რომელშიც შესულია სხვადასხვა საინტერესო ისტორია და, ასევე, ნიგნი, რომელშიც პირველი მსოფლიო ომის მონაწილე ქართველთა ფოტო-

ებია დაბეჭდილი. გამოვლენას ესწრებოდნენ მალალი რანგის სტუმრები, მალაჩინოსნები, კულტურის სამინისტროს წარმომადგენლები და დაინტერესებული პირები. ღონისძიება გაიმართა მუზეუმის მზრუნველთა საბჭოს თავმჯდომარის, არჩილ გელოვანის და თავდაცვის სამინისტროს მხარდაჭერით.

გამოვლენის ინიციატორი იყო მუსიკის, კინოს, თეატრისა და ქორეოგრაფიის სახელმწიფო მუზეუმის დირექტორი გიორგი კალანდია.

მუზეუმის მეცნიერ-თანამშრომლის უმანგი რუხაძის განცხადებით, „გამოვლენის მიზანია, რომ დაეინყებება არ მიეცნენ ქართველები, რომლებიც მონაწილეობას იღებდნენ პირველ მსოფლიო ომში და მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანეს მასში; მომავალმა თაობებმაც კარგად იცოდნენ მათ შესახებ. გამოვლენა ერთ თვემდე გასტანს და ამით წლევეანდელი გამოვლენები დასრულდება, მომავალი წლიდან კი კიდევ ბევრი მნიშვნელოვანი გამოვლენა იგეგმება“.

ნათია რუხისაძე ქართული „მაფია“ რიუსსახლისი გახდა

ცოტა ხნის წინ, თბილისში, ალექსანდრე ყაზბეგის №2-ში ახალი ლაუნჯ-ბარი - „მაფია“ გაიხსნა. უკრაინაში „მაფია“ ცნობილი რესტორნების ქსელია, სადაც ხშირად იყრიან თავს როგორც ადგილობრივი, ისე სხვადასხვა ქვეყნიდან ჩასული სტუმრები, რადგან, ეს არის ადვილი, სადაც ადამიანები პოზიტიურ და თბილ გარემოში გემრიელ იტალიურ და იაპონურ კერძებს მიირთმევენ. თბილისში გახსნილი ლაუნჯ-ბარი „მაფია“ სწორედ მისი ანალოგია. ის ფაქტი კი, რომ ბარის დიასახლისი და პიარ-მენეჯერი ნათია დუმბაძეა, კიდევ უფრო ამტკიცებს აზრს, რომ „მაფიაში“ საკმაოდ პოზიტიური გარემო გველოდება და მისი სტუმარი არაერთ ცნობილი ადამიანი იქნება. „მაფიის“ საზეიმოდ გახსნას, ნათიას მეგობრებთან ერთად, ბევრი ცნობილი ადამიანი დაესწრო, რომლებიც ისე მოიხიბლენ გარემოთი, ინტერიერითა და გემრიელი იაპონური და იტალიური სამზარეულოთი, რომ პირობა დადეს: შოუ-ბიზნესის „მაფია“ ხშირად ივლის „მაფიაში“. ასე რომ, უკრაინულმა „მაფიამ“ უკვე თბილისში გადმომიწვალა.

ნათია დუმბაძე: გაიხსნა ლაუნჯი „მაფია“, სადაც, შეგიძლიათ, მიირთვათ იტალიური და იაპონური კერძები. ერთ-ერთი განსხვავებული და ორიგინალური კერძია ერთმეტრიანი, ოცნაქრიანი პიცა და, ასევე, უგემრიელესი იაპონური სუში. ჩვენთან არის დაბალი ფასები, ყოველდღე უკრავს დიჯეი და, რაც მთავარია, პოზიტიური, ოჯახური, შინაურული გარემოა. „მაფია“ იტალიური სიტყვაა და ნიშნავს „ოჯახს“, „ოჯახურ ღირებულებებს“. ასე რომ, ნებისმიერი სტუმარი ჩვენთან თავს ისე იგრძნობს, როგორც საკუთარ სახლში და, რაც მთავარია, კარგი მუსიკის ფონზე, გემრიელ კერძებსაც დააგემოვნებს.

გიორგი ხსელიაშვილისა და ნათია რუხისაძის ნაწილი რიუსსახლისი გახდა

25 ოქტომბერს, თბილისში, ვარდების ბაღის ამფითეატრში, გიორგი ხსელიაშვილმა სამი მსოფლიო რეკორდი დაამყარა: 1) მარცხენა ფეხზე, 6 წუთსა და 30 წამში მან 142 ბუქნი შეასრულა. 2) მარჯვენა ხელზე, ნოლბჯენში, 20-კილოგრამიანი სიმძიმით, ერთ წუთში 48 მიზიდა შეასრულა და, 3) 100-კილოგრამიანი ადამიანის შესმით, მან 1 წუთის განმავლობაში ორივე ხელზე ნოლბჯენში, 24 მიზიდა შეასრულა. ყოველივე ამას ორგანიზება გაუკეთა კავკასიის მსოფლიო რეკორდების ფედერაციამ და სპორტულმა კლუბმა „რეკორდმა“. ფაქტია, გიორგიმ სამი მსოფლიო რეკორდი მოხსნა და იქ დამსწრე საზოგადოება კიდევ ერთხელ დაარწმუნა თავის შესაძლებლობებში.

- რა გიქმნით დისკომფორტს?
- ბევრი რამ მიქმნის დისკომფორტს, ყველაზე მძაფრად პიკის საათში მოძრაობა და ამ დროს მანქანებში შეწუხებული ადამიანების სახეები.
- რას არ გააკეთებთ არასდროს, რამდენი ნული დაბოლოებული თანხაც არ უნდა შემოგაძლიონ?
- არასდროს არ თქვა არასდროს.
- რაზე არ ამბობთ არასდროს უარს?
- არასდროს არ ვამბობ უარს, დილით ერთ ღერ სიგარეტსა და ფინჯან ყავაზე. უარს არ ვამბობ იმის გაკეთებაზე, თუ ეს ახლობელს სჭირდება.
- ყველაზე ჭკვიანური გადანყვეტილება, რაც კი ოდესმე მიმიღია...?
- მიმიღია რო, ჭკვიანური გადანყვეტილება?... (იცინის).
- რით ხართ მდიდარი?
- ადამიანებით, მეგობრებით, ჩემი ქართველი ხალხის სიყვარულით, რომელსაც ყოველდღიურად ვგრძნობ - იქნება ეს ქუჩაში, ქალაქში თუ სოფელში.
- რელიგიური ხართ?

- მე ვარ ქრისტიანი.
- რელიგიური ადამიანი არის...
- რელიგიურია ადამიანი, რომელსაც სჯერა და მიჰყვება იმ მცნებებს, რასაც ქადაგებდა იესო ქრისტი.
- სხვა რელიგიის წარმომადგენელი რომ შეგყვარებოდათ და მას არ მიელო თქვენი რჯული, მაინც იქორწინებდით?
- არანაირი შეფერხება არ იქნებოდა. ხელს მოვანერდით და დავგრეობდით ჩვენ-ჩვენ რწმენაზე.
- ჯვარს რომ არ დავნერდენ?
- მერე რა, ჩემთვის სიყვარული უფრო დიდი სიტყვაა სახარებაში, ვიდრე ჯვრისწერა.
- როგორი წარმოდგენათ საკუთარი თავი სიბერეში?
- ნეტა, დავბერდე და... თუ გაჩერდნენ ჩემთან შეილოშვილები, იმდომ რომ, ერთი შეილი ერთ ქვეყანაშია, მეორე - მეორეში, კალთაში ჩავისვამ და ზღაპრებს მოვუყვები, ეგ მინდა. თუმცა, ვვფიქრობ,

სიბერეში გაცილებით მეტ დროს დავუთმობ ფერწერას, ვიდრე - ახლა.

- რას დანერგ თქვენზე 22-ე საუკუნეში?

- „აქაც კარგი კაცი იყო, იქ ნათელი დაადგესა“ (იცინის). მე არ მაინტერესებს ჩემზე რას დანერგენ, მე მაინტერესებს ჩემი შეილები ამყად ივლიან თუ არა, როცა ჩემს სახელს ასხენებენ.

კაკა სალაღია

მიღცვა

ანა კვირიაშვილსა და ზაზა ლაბაძეს ვულოცავთ შვილის, ლეოს დაბადების დღეს. ბედნიერი და ჯანმრთელი ვაჟკაცი გაგვზარდოს! **საბია, მკვლული და ბაბრიალი**

ბატონო ელდარ, გილოცავთ კიდევ ერთ ნარმატებას. გვიამბეთ ამ ფესტივალის შესახებ.

კვიცში ძალიან საინტერესო ფესტივალი იყო. ეს საერთაშორისო ფესტივალი ყოველწლიურად ტარდება, მოყოლებული 1970 წლიდან. ახალგაზრდული ფესტივალია. უნდა ითქვას, რომ წინა პერიოდში ის ძალიან დიდი იყო, რადგან, ყოფილი პრეზიდენტი ვიქტორ იუშჩენკო აფინანსებდა და უამრავ ცნობილ რეჟისორსა და მსახიობს ჰქონდა აღებული ეს პრიზი. ძალიან პრესტიჟული პრიზია. ნელს მოინდომეს ეს პრიზი ჩემთვის გადმოეცათ. პირადად იუშჩენკომ გადამოცა.

კონკურენტები გავავლათ?

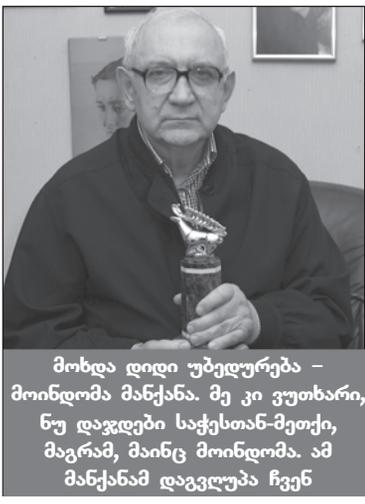
არავითარი კონკურენტი. იქ ყოველ წელს ირჩევენ ერთ ადამიანს და აჯილდოებენ. „ოსკარზეც“ ასეა: რომ გადასცემენ პრიზს ახალ ფილმს, რეჟისორს, ქალისა და კაცის როლების შემსრულებლებს და ასე შემდეგ, იქ ყოველთვის არის ვილაც, ვისაც დამსახურებისთვის აძლევენ პრიზს.

ამჟამად თუ მუშაობთ რაიმე სცენარზე?

„ემუშაობ, „საგარძღო“ ჰქვია. ისტორია არის მინისტრზე, რომელსაც უყვარს თავისი საგარძღო უფრო მეტად, ვიდრე თავისი ოჯახი და შვილები. სცენარი უკვე თითქმის მზად მაქვს.

თქვენი და გია ყანჩელის დუეტი ყოველთვის საუკეთესო შედეგს იძლეოდა კინემატოგრაფიაში...

მართალია.
გახსოვთ, როგორ შედეგა ეს ტანდემი?
ბაკურიანიში ვიყავი,

მოხდა დიდი უბედურება – მოინდომა მანქანა. მე კი ვუთხარი, წუ დაჯდები საქვსთან-მეთქი, მაგრამ, მაინც მოინდომა. ამ მანქანამ დაგვლუპა ჩვენ

მაშინ კომკავშირი ატარებდა ხოლმე სიმპოზიუმებს ხელოვნების სხვადასხვა დარგში. იქ შევხვდი მე გიას. მახსოვს, გაბუნდას მუსიკა მომასმენინა და ძალიან მომეწონა. მერე მე ვთქვი, რომ ეს მუსიკა არ მქონდა თბილისში. ამიტომ, მივედი გიასთან სახლში და მომასმენინა – აქედან დაიყო ჩვენი ურთიერთობა. „არანაწვეულუბრივი გამოფენა“ იყო ჩვენი პირველი ერთობლივი ფილმი, მერე იყო „შერეკილები“, აქ ჩართო უკვე ჯანო კახიძე – თვითონ მითხრა, რომ ჯანო იყო საჭირო და ჯანოს ხმამ დიდი როლი ითამაშა უდავოდ. „სამანისჟელის დედინაცვალიც“ ერთად გვაკვეითე; ბოლოს ჩვენი ერთობლივი ნამუშევარი იყო „ცისფერი მთები“.

არ შეიძლება, თქვენ გარეშე ვისაუბროთ გია ყანჩელის კინომუსიკაზე.

ჩემი და გია დახელის გარეშე – ალბათ, ასე უფრო სწორი იქნება.

კინოზე ვსაუბრობთ და დავინტერესდები – დედის შემოქმედებაზე რას მეტყვით?

რა გითხრათ, მუნჯი კინოდან მე ყველაზე მეტად მომწონს „სამი სიცოცხლე“, „ჯვაროსნები“ და „მამის მკვლელები“. რაც შეეხება სმოვან ფილმებს, „არსენაში“ ძალიან კარგი, „ქაჯანაში“ და „აკაკის აკვანში“.

ყოველდღიურობაში როგორი იყო ვარსკვლავი დედა?

დედა იყო აბსოლუტურად ჩვეულებრივი დედასახლი. გვიყვიადა მე, გიორგის და

ცნობილი რეჟისორი ელდარ შენგელაია სულ ახლახან დაბრუნდა უკრაინის დედაქალაქიდან, სადაც ჩატარდა 44-ე საერთაშორისო კინოფესტივალი „მოლოდოსტ“. ამ ფესტივალზე ბატონო ელდარი მინჯეული იყო ფილმით „ცისფერი მთები“ და დაჯილდოვდა პრიზით – „კინემატოგრაფიაში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისთვის.“

1970 წლიდან მოყოლებული, ფესტივალი „მოლოდოსტ“ ყოველწლიურად ტარდება. მისი პრიზიორები სხვადასხვა წლებში იყვნენ ისეთი ცნობილი სახეები, როგორებიც არიან: რომან პოლანსკი, სოფი ლორენი, ზანუსი, ლუდმილა გურჩენკო, ფანი არდანი, ჟერარ დეპარდიე, კრისტოფერ ლამბერტი, სოფი მარსო და სხვები.

ბალაილაზე თუ არა ელდარ შენგელაია ნაჭო პარნაქის მსგავსი გარეგნობის ქალს თავის ფილმში და რაზე მუშაობს ის აქამდე

თენგიზს ისე, როგორც ყველა კარგი დედა. გაჭირვებაში გავიზარდეთ, ომის დროს. ნავთის რიგებში ვიდევით და, რა ვიცი...

კიდევ რას გაისვენებთ?

ჩვენ გვეყავა „ემ ადინი“ – მანქანა, რომელიც ომის დროს წაიყვანეს. სხვათა შორის, როგორც ადამიანების გარდაცვალებას ოუყებობდნენ, ისე გამოგვეზავნენს ჩვენც დეებმა, რომ ეს მანქანა დაიღუპა ქერში. ეს დეებმა დედას შენახული ჰქონდა. ომი რომ დაითავრდა და დაიწყო გერმანული მანქანების შემოყვანა, დედა მივიდა, წარადგინა „ემ ადინის“ გარდაცვლების მასალები დეებმა და მისცეს გერმანული წარმოების მანქანა – „შტერი“. ამის შემდეგ მეგობრები დასცინობდნენ: სამი შტერი ჰყავდა სახლში, ახლა მეოთხე შტერი მოემ-აბაო.

როდესაც მოსკოვში ვაბარებდი, კინონისტრუტში, დედას ვუთხარი: შენ თუ მოხვალ (არ მინდოდა, რომ მისი

სახელით შევსულიყავი), მე წავალ ინსტიტუტიდან-მეთქი. წავედი. დაიწყო გამოცდა. შენგელაია – „შ“ არის ბოლოში, 9 საათიდან, უკვე 5 იყო და ჯერ ჩემი ჯერი არ იყო მოსული. ამ დროს მოვიდა ერთი ბიჭი და მუზუნება, ვილაც ქალი გიხიბოსო. ჩავედი – დედაჩემოა. ვუთხარი: დედა, წავიდე აქედან-მეთქი?! არა, შენ ახლა გმი-აო, – მითხრა, – ნამოდი, შეჭამ რაღაცას, მერე

ნატა იმეო აღბე, ბებია სტალინმა შეაპტა ნატა

მოხვალ და ჩააბარებო. მართლაც, წავედი. ტროლეიბუსში ჩავეჯექით და ბლორუსსკი ვაგზალზე მივედი. იქ იყო კაფე. დედაჩემი კახელი ქალი გახლდათ და, ყოველთვის, სადილზე, თვითონაც სვამდა ერთ ჭიქა ლეონოს და ჩვენც გვასმევდა, როგორც ნამალს. ამჯერადაც, საჭმელთან ერთად მოიტანეს ერთი ჭიქა არაყი. დედა, ეს შენთვისაა-მეთქი? – ვკითხე. არა, შენ უნდა შეჭამო, დალოო, კარგად გახვები და ჩააბარებო, მიპასუხა. მართლაც, კარგად ჩააბარე. მახსოვს, რუსულს რომ ვაბარებდი (მე ხომ ქართული სკოლა მქონდა დამთავრებული), ერთმა ჩემმა მეგობარმა, რომელსაც რუსული სკოლა ჰქონდა დამთავრებული, მომცა ძალიან ბევრი „შპარგალკა.“ მე შემხვდა „გორკი და სოციალური რეალიზმი“. მართლაც, ავიღე „შპარგალკა“ და „გადვიხატე.“ რაც მასზე ეწერა. მეორე დღეს მოვიდვიარ და ერთი აბიტურიენტი ამბობს: ერთმა ქართველმა მიიღო სუთიანი, ჩვენ – ოთხი-

ანი და სამიანიო. მე კი ვიცოდი, ვინ იყო ის ქართველი, მაგრამ, მაინც შევიცხადე. შემდეგ გამოვიცხადეს ნიშნები და ლექტორმა თქვა: შენგელაია, რომელსაც ქართული სკოლა აქვს დამთავრებული, ისე დაწერა „გორკი და სოციალური რეალიზმი“, რომ საკანდიდატო ეკუთვნისო. ასე ჩაეხაზო „ვიკიში“ (იკინის).

დედა მაშინ პოპულარობის ზენიტში იყო. წარმოგიდგენიათ, მოსკოვშიც კი, ყველა ქუჩაში სცნობდა. მაშინ კინო იყო ყველაფერი, თბილისში უამრავი კინოთეატრი ფუნქციონირებდა.

თვითონ რას ამბობდა საკუთარ თავზე დიდი ნატო ვანჩაძე?

ნატო ვანჩაძე ძალიან მორიდებული ადამიანი იყო, ძალიან.

ნატო თუ ნატო, როგორია სწორი?

ნატო არის სწორი. ნატო იყო ადრე, მერე, სხვათა შორის, სტალინმა შეაჩუქა ნატო. მაშინ ყოველ წელს ტარდებოდა დეკადები. იყო ქართული დეკადა. ერთ-ერთ ასეთ დეკადაზე სტალინმა აჩუქა თავისი ფოტო დედას და მიანერა: „ამხანაგ ნატოს სტალინისაგან“. სტალინის წარსერას იმედა მნიშვნელობა ჰქონდა, რომ ამის შემდეგ გახდა ნატო.

დღეს თუ გადაიღებდით ფილმში ნატო ვანჩაძის მსგავსი გარეგნობის მქონე ქალს?

მე ვერ ვხედავ ასეთ ადამიანს.

სწორად გესიზმრებთ?

არა. მე ძალიან უცნაური სიზმრები მესიზმრება, მაგრამ, არც დედა, არც მამა და არც ჩემი ელენე არ მესიზმრებან, საუბედროოდ. ყველაზე მეტად ელენე მენატრება – ჩემი ქალშვილი. ელენე კარგი გოგო იყო ძალიან. შესანიშნავად იცოდა ინგლისური, რუსული, ქართული. ბოლო მომენტში სან-ფრანცისკოში იყო და იმდენად კარგად ჩააბარა გამოცდები, რომ ყველა საგანში მაღალი შეფასებები ჰქონდა მიღებული. დირექტორმა მოსწერა მას: შენ პროფესიონალურად იცი ინგლისური. უნდა იკითხო ინგლისური ნიგნები და უყურო ინგლისურ ფილმებს და არა ამერიკულსო. ასეთი ამბავი ჩამოვიტანა, გამოცდების შემდეგ რომ ჩამოვიდა და ძალიან გაგვახარა. მერე მოხდა დიდი უბედურება, – მოინდომა მანქანა. მე კი ვუთხარი, წუ დაჯდები საქვსთან-მეთქი, მაგრამ, მაინც მოინდომა. ამ მანქანამ დაგვლუპა ჩვენ, იმიტომ რომ, ავარიაში მოყვა და დაიღუპა.

ელენე მე დავარქვი... პირველ ქალიშვილს დედაჩემის სახელი დავარქვი, მეორეს – კატია, ბებიარემის სახელი (დედის მხრიდან), ელენეს მამიდაჩემის სახელი ერქვა.

დრო გადის და არაფერი იცვლება, ყოველთვის მენატრება ელენე.

ელენე რომ დაიბადა, „ცისფერი მთების“ გადაღებას მაშინ დამთავრებდა. ამიტომ, ახლა „ცისფერი მთებს“ წარწერა გაუკეთეთ: „ჩემს ქალიშვილს, ელენეს“ – მას მიუძღვნეო...

11 ნოემბერს, შულამისას, პეკინის ქუჩაზე განსაკუთრებული სისასტიკით მოკლეს 23 წლის ცნობილი ტრანსსექსუალი ბექა ბერიანი, იგივე საბი. მკვლელმა, საგარეუდოდ, ის ჯერ დანით მოკლა, შემდეგ კი, კვალის დასაფარავად, ბინას ცეცხლი წაუკლდა, რის შემდეგაც ცეცხლმოკიდებული ბინის კარი დაკეცა და მიიძალა. ვაკე-საბურთალოსა და გლდანი-ნაძალადევის სამმართველოების თანამშრომლების ერთობლივი ოპერაციის შედეგად, მეორე დღესვე დააკავეს მკვლელობაში ეჭვმიტანილი პირი, 26 წლის ლევან კ., რომელმაც დანაშაული აღიარა. ამ ეტაპზე მკვლელობის ოფიციალურ მოტივად სახელდება ნაცისებები თანხა, რომლის დაბრუნებასაც ითხოვდა ბექა ბერიანი, თუმცა, ორგანიზაცია „იდეტობა“ სხვა ვერსიასაც განიხილავს, კონკრეტულად კი, იმავე ღამით გარდაცვლილის მეგობრის, აგრეთვე ტრანსგენდერ ბიანკა შიგუროვას მოკვლის მცდელობას, თუმცა, ამ უკანასკნელმა თავის დაცვა მოახერხა და მეზობლების დახმარებით უცნობი მამაკაცი ბინიდან გააგდო.

როგორ უხმინავა ქსარია აბრამიძე საბი ბერიანის მკვლეობას

ბიანკა შიგუროვა: „თავდამსხმელს ხელში ელექტროშოკი ეჭირა, ხელებით მასწრობდა და მეუბნებოდა, ხმა არ ამოიღო, უნდა მოგკლავო. მე ვუთხარი, რომ სახლში კამერები მქონდა დაყენებული, პასუხად კი მივიღე, რომ ის პოლიციელია და მტკიცედ აქვს გადაწყვეტილი, ყველა ცნობილი ტრანსგენდერი მოკლას“.

ასევე, მეზობელმა მოსმინა, თუ როგორ დარეკა მამაკაცმა ტელეფონზე და უცნობს ბიანკას ბინის მისამართზე მისვლა სთხოვა. მეზობლის მონაყოლის გამო, ტრანსგენდერი ვარაუდობს, რომ თავდამსხმელი მარტო არ მოქმედებდა.

აღნიშნულ ფაქტს არაერთი ცნობილი სახე გამოეხმაურა.

ლევა სსრიტლამაძე: „იცით, ვის მინდა, ვაგინო?! მთელი გულით... აი იმ ხალხს, რუსთავეში ლეკვის ჩაქოლვაზე ერთი ამბავი რომ ატყეხს და, მოკლულ ტრანსგენდერზე რომ ამბობენ, ღირსიაო. თქვენი ავადმყოფი ტვინები მოვტ...ნ მე!!! ვინ დაგზარდათ და სად?“, – წერს ლევა.

მეგობრების თქმით, ბექა (საბი) ბერიანი ფულს აგროვებდა, რომ დედისთვის გრანდიოზული საჩუქარი გაეკეთებინა, თუმცა, ის მის დაბადების დღემდე ერთი დღით ადრე მოკლეს.

ბექა ბერიანის დედა: „ვიცოდი, ამ დღეებში უნდა ჩამოსულიყო და მოუთმენლად გელოდი. ბექა ჩემი ერთადერთი შვილი იყო. მასთან არასდროს ვსაუბრობდი მის ორიენტაციაზე, რადგან, მე ის ისეთი მიყვარდა, როგორც იყო, დანარჩენს კი გულში ვიმარსხავდი. ახლა ჩემს ტყვილს მასთან ერთად ვმარსხავ.“

პეკინზე მდებარე კაფე „ნიკალაში“ თითქმის ყოველდღე მინევდა ჭამა ან ინტერვიუს ჩანწრა. შესაბამისად, ვიმსახურე პერსონალსაც კარგად ვიცნობდი. ერთ მშვენიერ დღეს კი, დახლთან უნიფორმაში გამოწყობილი ახალი ბარმენი დამხვდა, რომლის სეესის გარეგნა ვამიჭირდა. სამაგიეროდ, არ გამჭირვებია ურთიერთობაში შესვლა. ის საკმაოდ კომუნიკაბელური, მხიარული და ენერგიული ბიჭი იყო, რომელიც 30 წლის, წვენი დასხმამდე, ასწრებდა მისი პიროვნების საინტერესოდ წარმოჩენას, რის გამოც ინტერვიუ შეთავაზე. თუმცა, მითხრა, ამისთვის ჯერ მზად არ ვარო. მაგრამ, ვარკვეული პერიოდის შემდეგ, ბექა ატირებული დამხვდა ბართან და მითხრა, მზად ვარ, ინტერვიუ მოგცეო. მეორე დღეს, 2010 წლის 21 ივლისს, დაიბეჭდა ბექა ბერიანის საკმაოდ გულახდილი ინტერვიუ. მაშინ პირველად გაიცნო საზოგადოებამ ბიჭი, რომელიც ქალობაზე ოცნებობდა, რასაც მოჰყვა მისი სამსახურიდან გათავისუფლება, რა თქმა უნდა, აღნიშნული ინტერვიუს გამო. ამის შემდეგ, კაფეს ხელმძღვანელობის შეხვედრი და

ავუხსენი, რომ ორინტაციის გამო, თანამშრომლის სამსახურიდან გაშვება დაახლოვებდა კომპანიის რეპუტაციას და ხელმძღვანელობამ ის სამსახურში დააბრუნა. თუმცა, დაბრუნებაზე უარი თავად ბექამ განაცხადა, რადგან ფიქრობდა, რომ ისეთ პირობებს შეუქმნიდნენ, მასზე აიძულდნენ, საკუთარი ნებით დაეტოვებინა საშუალო პერიოდულად, ბექას ვეკონტაქტებოდით. გვანტერესებდა, იშვიათად თუ არა მან ახალი სამსახური თუმცა, დიდი მცდელობის მიუხედავად, ის უმუშევრად დარჩა. ერთი პერიოდი, ნანობდა, რომ ეს ნაბიჯი გადადგა და ინტერვიუ მომცა და მაშინ მკითხა: სწორად მოიქცა თუ არა? შესალოა, მის გარდაცვალებაში მეც მიმიძღვის ბრალი, რადგან, ვინ იცის, როგორი იქნებოდა მისი ცხოვრება დღეს, რომ არა მისი პირველი ინტერვიუ ჩემთან. თუმცა, მაშინ მე მას ავუხსენი მოვლენების განვითარების შესახებ ვარიანტები და რამდენჯერმე ვკითხე, ნამდვილად იყო თუ არა მზად ამ ყველაფრისთვის. მოგვიანებით კი, მის კითხვაზე სწორად მოიქცა თუ არა – ვუპასუხე, რომ თუ ამას მხოლოდ სამსახურის დაკარგვის გამო ნანობდა, არ ენერვიულა, რადგან ადრე თუ გვიან, სამსახურს იშვიათად, სამაგიეროდ, ამ ნაბიჯით მან საკუთარი თავი იპოვა.

ვათავაზობთ ამ ინტერვიოდან ამონარიდს:
– ბექა, როდის აღმოაჩინე შენი ქალი?

ბესო: „პრაპტიმ ჰომოფობი პარტნიორი მქონდა, რომელიც ქალბატონი იმეორამ და მიხვდა, რომ მისი გარდაცვალების შემდეგ პრესკონფერენცია გამართა და საზოგადოებას ტოლერანტულობისკენ მოუწოდა.“

– ასაკს ვერ გეტყვი, რადგან, ასეთად დავიბადე. მაგრამ, სადაც, 13 წლამდე ვერ ათვითცნობიერებ, რა გინდა და ვინ ხარ. კი გრძნობ, რომ გამოჩენილი ხარ ყველასგან, მაგრამ, რატომ, ამას ვერ იგებ. მერე უკვე ყალიბდები, უფრო მძაფრდება ქალურებისკენ მიდრეკილება და ნელ-ნელა ხვდები, რაც ხდება შენს თავს.

– ბექა, შენ არ მალავ შენს ორიენტაციას და ოჯახში რას გუვუბნობ?
– დასამალი რა არის? შენ რატომ არ მალავ ქალიდ რომ გიზიდავს? ასევე, ჩემთვისაც

ეს მომენტები. სახლში ამაზე არასოდეს მისაუბრია და, შესაბამისად, არ ვიცი, რას ფიქრობს დედა ამის შესახებ. თუმცა, მისთვის ყველაფერი ნათელია, მაგრამ დედა და თვალებს ხუჭავს. სხვათა შორის, ამის გამო, არც არასდროს უსაყვედურია ჩემთვის და არც გამიგია, ეწუწუნოს – რატომ არის მაინცდამაინც ჩემი შვილი ასეთიო.

– გინდა, რომ ქალის ტანსაცმელში გამოწყობილი იარო ქუჩაში?

– ძალიან მინდა. ჩემს თავს გიდა არ მივიჩნევ. მე უფრო ტრანსსექსუალი ვარ, ვიდრე გვიხელს ის მიშლის, რომ ტრანსსექსუალისთვის, თუნდაც, სამსახურის მოძებნა, ძალიან ძნელი კი არა, ნარმოუდგენელია. ამიტომ, თავს იმის ფუნქციონირებას ვერ მივცემ, კაბა ჩავიცვამ და სახლში დავვადე ფეხი-ფეხზე გადადებულად. მე არსებობა, ჩემი ჯიბის ფული მჭირდება. ეს, შეიძლება, გავაკეთო, თუ საონსორი მყვლები, რომელსაც არ მომეზრდება ჩემთან ურთიერთობა და ყველანაირ კომფორტს შემიძინოს იმისთვის, ნამდვილ ქალად ვიგრძნო თავი.

– ჯერ პატარა ხარ და, ალბათ, სწორი გზისკენ მიმითვებელი რომ გყავდეს, მოძღვარი აიყვანო, შეიძლება, ჩვეულებრივ კაცურ ცხოვრებას დაუბრუნდე.

– არ ვიცი, შეიძლება, მართალი ხარ, მაგრამ, მთავარი მონდომებაა. მე კი ძალიან აშკვებული მაქვს – რაც ვარ, მომწონს. ასეთი ვარ და ალბათ, უფრო არ მსურს, სხვანაირი ვიყო, თორემ, რა პრობლემა. ესეც ღვთის ნება ან უფრო, სასჯელი. აწუ, წინაპრის ცოდეა ჩემზე გადმოვიდა, რომელსაც ვერ, ან არ შევებობოლები. ერთი მხრივ, ისიც არის, რომ სკოლებში არ ისწავლებოდა რელიგია, ღმერთის სიყვარულს არ გვიწერავდნენ და ეკლესიისკენ არ გვითითებდნენ. ახლა კი ასწავლიან, მაგრამ, როგორც ვიცი, ძალიან ზერეულად. გარდა ამისა, განსვავებული ორიენტაცია ტაბუადებული თემა იყო. არადა, მე ვიცნობ ბევრ 50-60 წლის ადამიანს, რომლებმაც ახლა აღმოაჩინეს საკუთარი თავი – რომ თურმე, სხვა რაღაც სდომებიათ ცხოვრებაში. ეს ხომ საშინელებაა, დაბეჭდე და მერე მიხვდე, ვინ ხარ და რა გინდა.

მიუხედავად იმისა, რომ კესარია აბრამიძეს და საბი ბერიანს მეგობრული ურთიერთობა არ ჰქონდათ, ის პირველი ტრანსსექსუალი იყო, ვინც საბის გარდაცვალების შემდეგ პრესკონფერენცია გამართა და საზოგადოებას ტოლერანტულობისკენ მოუწოდა.

– უპირველესად, მინდა, თანავუგრძნო ბექას დედას და ვუთხრა, რომ გამაგრდეს. მეორე კი, ყველა დედას მივმართავ და ვთხოვ, შვილები მეტი სიყვარულითა და ჰუმანურობით გახარდონ. მინდა, ყველას გასავლავ ვთქვა, რომ „ლგბტ“ ადამიანები ყველაზე უშიშარი და უფნებელი ხალხია. ჩვენ არ წარმოვადგენთ საფრთხეს საზოგადოებისთვის, პირიქით, ჩვენ ყველაზე ჰუმანური და არააგრესიული ნაწილი ვართ ამ საზოგადოების.

არაერთი ჰომოფობი პარტნიორი მყვლია, რომლებიც ქალობაზე ოცნებობენ და მიუხედავად ამისა, მაინც გეგებს აგინებენ და მზად არიან მათ დასახოცად. იმას კი ვერ ხედებინ, ასეთ შემთხვევაში, მკვლელია ჯერ თვითმკვლელობით უნდა დაიწონინ.

ბესო მახარავს

– მარია, პირველ ყოვლისა, საყვედურებით უნდა დავინყო ჩვენი საუბარი, რომელიც მხოლოდ შენ არ გეხება: დაგვიანება, ტელეფონზე არასუსტი, დათქმულ ინტერვიუზე არმოსვლა და, ზოგადად, ზურეულ დამოკიდებულება პრესის, ჟურნალისტების მიმართ – ეს პრეტენზიების ის მოკლე ჩამონათვალია, რაც ნაწილობრივ შენ და შენს კოლეგებს გეხებათ.

– ასეთი რამ არასდროს მახსიათებდა და, რა თქმა უნდა, ამას სპეციალურად არ ვაკეთებ, მაგრამ, ამ ბოლო დროს ჩემი დაჭერა, სამწუხაროა, მაგრამ ფაქტია, რომ რთული გახდა. თქვენ კი არა, ხშირად დედაჩემსაც ვერ ვგასუსობ ხოლმე და ამიტომ ბოდიშს გიხდით ყველას; თუმცა, კიდევ გეტყვით, რომ ეს გამიზნულად არ ხდება, დარწმუნებული ვარ, არც ჩემი კოლეგებისგან.

– რა თქმა უნდა, არც შენი კოლეგები იქცევიან გამიზნულად, უბრალოდ, შთაბეჭდილება მრჩება, რომ ეს ზოგადი დამოკიდებულებაა ჟურნალისტების მიმართ. მაგალითია, იოანე არაბულმა დამიბარა – რეპეტიციით უნდა მივსულიყავი და ჩაგვეწერა ინტერვიუ, მაგრამ, ნასული დამხვდა. რომ დავურეკე, ისიც გულწრფელად შენუხდა და მითხრა, სულ გადამაჯინყდაო, მიუხედავად იმისა, რომ ორი საათით ადრე შევახსენე. ახლა კი დავურუნდით „ცეკვავი ვარსკვლავებს“. განვითარების რა ეტაპზე ხარ ამ პროექტში?

– ვფიქრობ, რომ დეგრადაციის გზაზე არ ვდგავარ და, ასე ვთქვათ, უფრო პროგრესულად მიდის ჩემი საქმე. მაგალითად, პირველ ცეკვას რომ ვუყურებ, ვფიქრობ, რომ მას შემდეგ უფრო დავიხვეწე. მიუხედავად იმისა, რომ ყველა ცეკვა ერთნაირად კარგი ვერ გამოვა და ყოველთვის იქნება გარკვეული ხარვეზები, მაინც ვფიქრობ, რომ პატარა-პატარა ნაბიჯებით, მაგრამ, წინ მივდივარ. არ ვიცი, როდემდე გაგრძელდება ასე, რადგან, მაყურებლისა და ყურის გადანწყვტილებზე ყველაფერი დამოკიდებულია. ვნახოთ, რა მოხდება.

– ანუ, შეიძლება ითქვას, პიკს ჯერ ვერ მიაღწიე?

– პიკი, ზოგადად, არ არის კარგი მდგომარეობა, მით უმეტეს, ხელოვანი ადამიანისთვის. როცა ამას მიაღწევ, მერე აღარაფერი გრჩება საკეთებელი. შემოქმედებაში მიაღწიო პიკს – ნიშნავს, დაამთავრო კარიერა. კონკრეტულად ამ პროექტთან მიმართებაში, შესაძლოა, გამარჯვება ჩაითვალოს შენი შრომის დაფასების პიკად, მაგრამ, არა განვითარების, ვინაიდან, ადამიანი ყოველდღიურად ვითარდება, იხვეწება და იღვტვის პროგრესისკენ.

– თუმცა, ამას ყველა ათირებს და, თავდაბლობის გარეშე თუ ვისაუბრებთ, ასეა.

– სულელი ვიქნები, დავიჯერო, რომ ძალიან მაგარი ვარ. იმიტომ კი არა, რომ ამის შემდეგ ფარ-ხმალს დავყრი და უფრო მეტის გაკეთებას აღარ მოვიწოდებ, არამედ, იმიტომ, რომ, რეალურად ყველა ძალიან მაგარია და რაც მთავარია, ძალ-ღონეს არავინ ვიშურებთ. ბუნებრივია, იმაზე დიდი ბედნიერება არაფერია, როცა ტუჩაში გამველლები მაქებენ და თბილ

ის, რომ მარიამ რეინგინგი კარგი მომღერალია, ყველამ ვიცით, მაგრამ, მოცეკვავეც რომ არანაკლები აღმოჩნდა, ამაში ბოლო რამდენიმე კვირაა, ყოველ სამშაბათს ვრწმუნდებით. მასთან ინტერვიუზე ძალიან გაბრაზებული მივედი, რის მიზეზსაც ქვემოთ ნაიკითხავთ, მაგრამ, ისეთი თვალებით დამხვდა, ჟურნალისტური „რისიკე“ მლიკნელობაში გადამივიდა; თანაც, რომ არა თამრიკო ჭოხონელიძისა და გია რეინგინგის შვილობა, მთლად სანდომიანი ლიმილითა და ლამაზი თვალებით ვერ მომაჯადოებდა, თუმცა, სათქმელი, რომელიც მსუბუქი ფორმებით მაინც დავაფიქსირე, მის კოლეგებს უფრო ეხება.

ჩის ბაჟო შეიძლება შეიპოვებინა საკუთარი ნებით „ცეკვავი ვარსკვლავები“ ბარია რეინგინგის და ვეზალოვ თუ არა ის ცეკვაში პროექტში მონაწილეობაზე ღილი ხნით ალკა

სიტყვებს არ იშურებენ, რაც მცირეოდენი ლიდერობის განცდას მანიჭებს, მაგრამ, ეს მხოლოდ მეტის კეთების სტიმულია.

– რედაქციაში ვთამაშობთ „შიდა ტოტალიზატორს“ და ფსონებს ვდებთ ყოველ კვირას, ვინ დატოვებს პროექტს. მოგების პრეტენდენტებად ორი კანდიდატი სახელდება – შენ და ნუცა ბუნალოვი. მიუხედავად იმისა, რომ შენზე ძალიან გაბრაზებული ვარ და ეს იცის ყველამ, მარიამ რეინგინგის მიხედვით შენზე მეტი უნდა იყოს, მაინც ჩემი ტკივილია – მაინც შენზე მაქვს ფსონი დადებული და, იმედა, მოვიგებ.

– ძალიან მრცხვენია, ამას რომ მეუბნები და კიდევ ერთხელ გიხდი ბოდიშს. რაც შეეხება მოგებას, მაქსიმალურად ვცდილობ, ვაკეთებ ყველაფერს, ძალ-ღონეს არ ვიშურებ და, იმედი მაქვს, ეს მონდომება დამიფასდება. რაც მთავარია, მოტივირებული ვარ, რაც შეიძლება დიდხანს ვიყო პროექტში, თუმცა, არ ვარ ფოკუსირებული გამარჯვებაზე. უბრალოდ, ძალიან მიყვარს ცეკვა – ეს არის ის, რაც არასოდეს დამლვის. არ მინდა, ისე გამოვიყინო, თითქოს გამარჯვებაზე არ ვფიქრობდე – ეს რომ ვიქცე, ტყუილი იქნება და არავინ დაიჯერებს; თითოეული მონაწილე, ბუნებრივია,

ჩავაბარე სანტა ჩეჩილიას აკადემიაში, რომელიც არის საკმაოდ სერიოზული

„პანდოშკი“ ლაპარაკის პი შედეგები

გამარჯვებაზე ვფიქრობს, მაგრამ, იმის თქმა მინდა, რომ, ადამიანისთვის, რომელსაც ცეკვასთან არასდროს ჰქონია შეხება, ფინალში მოხვედრა უკვე მოგების ტოლფასია და დიდი სურვილი მაქვს, ფინალამდე მეც მივაღწიო.

– ცოტა ინტრიგანული კითხვა უნდა დავისვა: ამბობენ, რეინგინგის და პროექტის ზოგიერთი მონაწილე დიდი ხნით ადრე ეშვადებოდნენ ამ პროექტისთვისო. მართალია?

– (იციან) გულიანად გამაციხე. რა თქმა უნდა, სრული სიცრუეა, სხვათა შორის, ეს ჭორი პირველად გავიგე და ჯერ ჩემამდე არ მოსულა – ალბათ, ახალია (იციან). სინამდვილეში, სამეგლისო ცეკვებთან არასდროს მქონია შეხება, ეს არის პირველი მცდელობა და, ხალხმა შეაფასოს, როგორ გამოვიდის.

– გამოიძის, რომ ფენომენალურ ნიჭთან გეჭონა საქმე?

– ვერ ვიტყვოდი. ვერანაირად ვერ დავარქ-

მეც ამას ფენომენალურ ნიჭს. პროექტში ჩემნაირი ბევრია და, ფაქტია, რომ დღემდე, ჩემსავეთ, არავის ჰქონია შეხება, თითქმის არავის. ზენიტირება არაფერ შუაშია, უბრალოდ, საჭიროა, გიყვარდეს, რასაც აკეთებ; მონიდომო და იბრომო უკეთესის მისაღწევად. რასაც ხელს კიკედებ, თავისთავად, ნიშნავს, რომ მიყვარს და, რადგან ცეკვა მიყვარს, ამიტომაც, თავდა-უზოგავად ვმრომობ.

– ამ პროექტის გამო უარი თქვი რომში გამგზავრებაზე, სადაც გამოცდები ჩააბარე. უფრო კონკრეტულად რომ მითხრა ამის შესახებ?

– ჩავაბარე სანტა ჩეჩილიას აკადემიაში, რომელიც არის საკმაოდ სერიოზული და ყველა საოპერო მომღერლისთვის სასურველი სასწავლებელი. იქიდან გამომიდინარე, რომ ნებისმიერი შეიკვალა და შესაძლებლობა მეძლევა, წლის ნებისმიერ მონაკვეთში ჩავიდე და გავიარო მასტერკლასები, ამ ეტაპზე პროექტში დარჩენა ვამჯობინებ, მაგრამ, როგორც კი დასრულდება პროექტი ან მაყურებლის გადანწყვტილებით დროზე ადრე შეწყვეტ მონაწილეობას, მაშინვე ნავალ და გავაგრძელებ სწავლას.

– გლამურული ცხოვრების შეგრძნება თუ გაქვს, თუნდაც ამ პროექტის ფარგლებში – „ცეკვავი ვარსკვლავებს“ გულისხმობ?

– გლამურული არ ვიცი, მაგრამ, ძალიან შეიკვალა ჩემი ცხოვრება და არა მარტო ჩემი, არამედ, ზოგადად, პროექტის ყველა მონაწილის – უფრო მრავალფეროვანი გახდა ყოველი დღე; მეტი მოტივაციაა იმისა, რომ ფორმში იყო; მეტი ინტერესი რაღაცის კეთებით... მოკლედ, საოცარი პროექტია. გარდა ამისა, ძალიან კარგი გარემოა და საერთოდ ვერ აღვიქვამთ ერთმანეთს კონკურენტებად, არადა, კონკურსის პრინციპი კონკურენტია.

– ანუ, ეგრეთ ნოდებულ „პანდოშკებს“ არ უღებთ ერთმანეთს?

– არა ნამდვილად. ძალიან ღირსეული კონკურსანტები არიან და „პანდოშკებზე“ ლაპარაკი კი შედეგეტია. მე მესმის, რომ ასეთ პროექტებში ხშირია დაძაბულობა, კონფლიქტი, ინტრიგა და ასე შემდეგ, მაგრამ, ჩვენთან ეს არ ხდება, პირიქით, ერთმანეთს რჩეველსაც კი ვაძლევთ. ჩემი ცხოვრების ერთ-ერთი საუკეთესო პერიოდად დარჩება ეს პროექტი და გული დამწყდება, როცა დასრულდება.

– ინტერვიუს დასასრულს, შენ მიერ გამანარებელი კიდევ ერთი ჩვენი ფოტოგრაფი მინდა გავასუნო, რომელმაც რამდენიმე დღე გდია და ვერ დაგიჭირა. საბედნიეროდ, ახლა გიორგი ცაავა გვანჯდის ყველა მონაწილის ფოტოს, რისთვისაც მინდა, დიდი მადლობა გადაუხადო მას, რომ აღარ გვინევს თითოეული მონაწილის დევნა ფოტოების გადასაღებად.

– გიორგი უნიტიერესი ფოტოგრაფია და მისარია, რომ ჩვენთან თანამშრომლობს.

ბასო მახარაშვილი

რატომ იცვლება ხმა

მეცნიერები დიდი ხანი იკვლევდნენ ხმის წარმოქმნის მექანიზმს. უფრო და უფრო ღრმად ვიდრე ადამიანის სახმოსამეტყველო აპარატის საიდუმლოებებში.

ადამიანის სამეტყველო ხმის წარმოქმნა ბუნებრივი, გოგხალი პროცესია. ხმის სწორი შემაჯობისა და ჩამოყალიბების საქმეში დიდ როლს თამაშობს ხახა, რბილი სასა, ნაწილობრივ ენის ძირი, მაგრამ ხორხი რომ სახმო ზვრების წყაროა, ცნობილი იყო ანტიკური დროიდან (გალენესი).

ხმის წარმოქმნის მექანიზმის შესწავლა დაიწყო მხოლოდ მე-19 საუკუნის შუა წლებიდან. ენდოსკოპიური მეთოდის შემოღებასთან დაკავშირებით. ამ დროს წარმოიშვა ფონაციის მიოელასტიკური თეორია, რომლის მიხედვით მხერვალი იოგების რხევა წარმოიქმნება სასუნთქი აპარატის ამ მოწოდებული ჰაერისა და იოგების ელასტიკურობის შედეგად. პედაგოგები ამ თეორიაზე დაყრდნობით ქმნიდნენ ხმის აღზრდის შესაფერის მეთოდიკას. მაგ.: ვოლკონსკი, სერიოჟანიკოვი, სარჩევა. ამ თეორიით განიზარტებოდა ხმის წარმოქმნის მხოლოდ ფიზიკური მხარე და არაფერი იქმნებოდა მართვის ნერვულ მექანიზმზე.

სენეოვისა და პელოვის ფიზიოლოგიური გამოკვლევების გამოჩენის შემდეგ, სხვადასხვა ქვეყნის მეცნიერებმა გადახედეს ტრადიციულ მიოელასტიკურ თეორიას. 1932 წელს მეცნიერმა-ფონატრმა რაბოტნიკოვმა და 1934 წელს - მალუტინმა დაამტკიცეს მჭიდრო კავშირი თავის ტვინსა და სახმო აპარატს შორის. ხოლო მე-20 საუკუნის 50-იან წლებში ფრანმა მეცნიერმა იუსონმა ჩამოაყალიბა მხერვალი იოგების რხვის ახალი თეორია-ნეიროქონაქსიული.

ამ თეორიის მიხედვით, ცენტრალური ნერვული სისტემიდან გამომდინარე შეტრუნებული ნერვის მუშეობით, გაღიზიანების იმპულსების სიხშირე ზედმიწევნით შეესატყვისება ხორხში გამოცემული ძირითადი ტონის სიხშირეს.

ამ ორი თეორიის ჩამოყალიბების შემდეგ განვლო ოც წელზე მეტმა, მაგრამ კამათი ამ ორ თეორიის მიმდევართა შორის არ წყდებოდა. შემდეგ მეცნიერება მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ ხმის წარმოქმნა განისაზღვრება ორი ერთდროულად მოქმედი მექანიზმის: მიოელასტიკურისა და ნეიროქონაქსიულის - თანარებობით.

ასეთი დასკვნა უფრო შეესაბამება მეცნიერების დიალექტიკურ ბუნებას, ვიდრე ერთ-ერთი მექანიზმის ხელაღებით უარყოფა.

მოთვარი მოთხოვნა, რომელსაც ჩვენ ვუყენებთ სამეტყველო ხმას, არის დიდი დიაპაზონი და სუფთა, სწორი კლერადობა ამ დიაპაზონზე.

სრულყოფილი ხახის სამეტყველო ხმის თვისებებია: სასიამოვნო ტემბრი, მოქნილობა და ძალდაუტანებლობა, დიდი დიაპაზონი, გამძლეობა, ძლიერება და სიწმინდე. ასეთი ხმის მონაცემები ხშირად ადამიანს ბუნებისგან აქვს მოძებული, მაგრამ პროფესიული თვალსაზრისით აუცილებელია მისი გავარჯიშება, რათა ძლიერი დატვირთვის შედეგად მან არ დაკარგოს ზემოთ ჩამოთვლილი თვისებები.

ხმას ხშირად გადაჭარბებული ფიზიკური დატვირთვა აქვს. (ხშირი საუბარი გამოსვლები, სპექტაკლები, ყოველდღიური საეთერო გამოსვლები და ა.შ.). ამგვარ ვითარებაში ხმის მონაცემების შენარჩუნება შეუძლია მხოლოდ კარგად გაწვრთნილი და გავარჯიშებულ სამეტყველო აპარატს.

ხშირად ვხვდებით პროფესიონალურ ნაკლოვანებებს. ესენია: დახშული, ხრინწიანი, არაგამოსახველი ხმა, ხმის პატარა დიაპაზონი, განუწევთარებელი დაბალი ან მაღალი რეგისტრი, დაჭიმული ყელისმიერი ხმა და ა.შ. ამის მიზეზი მრავალგვარია.

პირველ რიგში ეს გამოწვეულია არასწორი რეჟიმით: თამბაქოს წევით, გაცივების შემდეგ ხმაზე დიდი დატვირთვით, ხმაშაბლი სიმღერითა და ცვირილით და ა.შ.

ხმის დაკარგვის, ჩახლეჩისა თუ სხვა ცვლილებების აუცილებლად უნდა დაადგინოთ მისი მიზეზი. თუ ეს სახმო აპარატის გადაძაბვა, მას დასვენება სჭირდება. რამდენიმესაათიანი დატვირთვის შემდეგ აპარატი ყოველთვის დასვენეთ. ასეთ დროს ტელეფონით საუბარიც კი არასასურველია. თუ ხმა ხელმეორედ ჩაგებლიათ, დაუყოვნებლივ მიმართეთ სპეციალისტს მიზეზის დასადგენად და ყველა მოსალოდნელი გართულებების თავიდან ასაცილებლად.

საუკეთესო არჩევანს კი წარმოადგენს გერმანული მეცნარეული პრეპარატი ისლა მოოსი და ისლა მინტი. პრეპარატის მოთვარი შემადგენელი კომპონენტა ისლანდიური ხავისი. 1860 წელს გერმანელმა მეცნიერმა კარლ ფილიპ ენგელჰარდმა შექმნა ისლანდიური ხავისის ზახაზე პრეპარატი ისლა მოოსი და ისლა მინტი. ისლანდიური ხავისი შეიცავს დაახლოებით 50%-მდე ლორწოს მსგავს გლუკანებს, რომლებიც იცავენ ლორწოვან გარსს გაღიზიანებისაგან (ეს ნივთიერებები წარმოქმნიან ლორწოვან გარსზე დამცავ ფენას).

- ბრონქოლიტური და ანთებისასწინააღმდეგო ეფექტი აისხნება ლეიკოტრიენების აქტივობით.
- პოლისაქტიდები განაპირობებენ იმუნოსტიმულაციურ ეფექტს, ზრდიან სკერტორული იმუნოლობულინების წარმოქმნას, იცავენ ლორწოვან გარსს ვირუსებისა და ბაქტერიებისაგან.

პრეპარატ ისლა მინტი და ისლა მოოსი ახასიათებს: დამცველობითი, ანთების საწინააღმდეგო, ანტიმიკრობული, იმუნომოდულატორული მოქმედება.

ისლა მოოსისა და ისლა მინტის ჩვენებებია: ხმის დაკარგვა, ხმის ჩახლეჩა, ყელში ფხაქნის და

სიმშრალის შეგრძნება, ხმის იოგების დაძაბვა, ყელისა და ხახის ანთებით-ინფექციური დაავადებები.

ისლა მოოსის შემადგენლობაში შედის: ისლანდიური ხავისის თხევადი ექსტრაქტი, აგარ-აგარი, საქროზა, პარაფინი.

ისლა მინტის შემადგენლობაშია: ისლანდიური ხავისის თხევადი ექსტრაქტი, აგარ-აგარი, სორბიტოლი, ასპარტამი, პარაფინი, პიტნის ზეთი. ისლა მინტის შემადგენლობიდან გამომდინარე მისი მიღება შეუძლიათ დიაბეტთან პაციენტებსაც.

წამლის გამოშვების ფორმაა საწუწნი პასტილა, რომელსაც ბევრი უპირატესობა გააჩნია საწუწნი ტაბლეტთან შედარებით:

- არ აღიზიანებს ლორწოვანს;
- საწუწნი პასტილა განაპირობებს შემადგენელი კომპონენტების პირახასამი ხანგრძლივ დაყოვნებას;
- იცვეს ნერწყვის გაძლიერებულ გამოყოფას, რაც განაპირობებს ლოზოციმის რაოდენობის ზრდას;
- გამოყენებისას ეკვრის სახას და ხელს არ უშლის საუბარს.

პრეპარატზე ჩატარებული კვლევებით დადგინდა, რომ მისი გამოყენების შემდეგ მედიკამენტი ამცირებს პირახასამი სიმშრალის შეგრძნებას, ხმის დაღლის გრძობას, ხველის სიხშირეს.

მიღების წესი და დოზირება:
მორბილები და ბავშვები 12 წლის ზემოთ: 1 პასტილა ჩასაწუნად ყოველ 1 სთ-ში (დღეში არაუმეტეს 12 საწუწნი პასტილისა).
ბავშვები 4 წლიდან: 1 პასტილა ჩასაწუნად ყოველ 2 სთ-ში (დღეში არაუმეტეს 6 საწუწნი პასტილისა).

ისლა მინტი ისლა მოოსი

- ყელის ინფექციურ-ანთებითი დაავადებები, როგორიცაა: ფარინგიტი, ლარინგიტი, მათ შორის ალერგიული წარმოშობის (მშრალი გამაღიზიანებელი ხველა, ხმის ჩახლეჩა);
- მშრალი ხველის თერაპია მწ. და ქრ. ბრონქიტებისა და ბრონქული ასთმის დროს კომპლექსური თერაპიის შემადგენლობაში;
- სახმო იოგების მეტისმეტი დაჭიმვა (მომღერლებში, მასწავლებლებში, ლექტორებში).
- პირის გრუს და ხახის ლორწოვანი გარსის სიმშრალე და გაღიზიანება (მშრალი, არასაკმარისად ნოტიო პაერის ჩასუნთქვა შენობებში გათბობის პერიოდში, კონდიციონრებით აღჭურვილ შენობებში, ცხვირის სუნთქვის შეზღუდვის გამო და აგრეთვე სპორტული შეჯიბრების დროს).

ხმის წახვედის, ხმის ჩახლეჩისა და მშრალი გამაღიზიანებელი ხველის დროს!

„ბაიოქიმიკოსისა და ბიოფიზიკოსის მონაცემების შესახებ“ რედაქციის ინფორმაციის მისაღებად მიმართეთ მხმრე

მბნული აზრები

პირველი: აი, მოძალადის დასჯის უკეთესი წესი: ნუ ემსგავსები მას!

პირველი: მართლად სჯავს უფრო მეტი გამბედაობა უნდა, ვიდრე ჭკუა.

სანაკა: ადამიანისთვის საჭიროა იმისთანა კაცი, რომ მის მიხედვით და მაგალითით შევძლოთ საკუთარი ხასიათის განვრთნა და განმტკიცება.

პირველი: ჯარს, ერს, არ უყვარს დაცინვა. ერი, როგორც გენოსი, როგორც სიყვარული, როგორც ტყე, როგორც ზღვა, გულჩახვეული და ნარბეჭებუნია.

პირველი: სიმდიდრე ზღვას ჰვავს, რომელიც მით მეტად აძლიერებს წყურვილს, რაც მეტს სვამ.

პირველი: რამდენჯერმე განმეორებული ცოდვა სირცხვილის გრძობას აქვავებს.

ლექსები: ხშირად, ვითომდა სირცხვილის გამო, ადამიანი სამარცხვიზო საქმეს სწავლის.

წმინდა: ბოლია უფრო დიდი საკვირველებია, ვიდრე ყველა საკვირველება, მის მიერ მოთხრობილი.

წმინდა: ყველაზე უსიხარულოა ხნორობა, სიბერე იმ დედაკაცებისა, რომელთა ღრსეობა მარტო სილამაზეა.

სტუმარ: როდესაც ადამიანს მორთულს ხედავთ, იცოდეთ, რომ მის მახლობლად სხვა კაცი ძიწებშია გახვეული.

ლექსები: სირბილით გავხრებულ კოჭლთა შორის ერთმა რომ სხვებს გაასწროს, მაინც კოჭლია.

ლექსები: ზარმაცი კაცი ფლანგავს თავის სიცოცხლეს, შრომისმოყვარე კი ხარჯავს.

ლაროვუპო: ყველაზე ძნელია, კაცმა ილაპარაკოს მამინ, როცა წუმად ყოფნა სირცხვილია.

დამოკრიტა: ხშირად ჩვენს საქმეს ღმერთს შევადრებთ ხოლმე, რომ საზრუნავი მოვიშორეთ და სიზარმაცით დაგვტკუბეთ.

ბრძიმი: სასჯელის გამოყენება სჭირდება იმას, ვისაც სიყვარული არ უღვივის გულში. აგრძნობინეთ ბავშვს, რომ გიყვართ და მამინ ნახავთ, რომ საჭირო არ არის ცემა-ტუქსვა, რადგან, თქვენი სიყვარული გამოიწვევს მის სიყვარულსაც.

გულგრილი: ბუნებებს შეეძლოთ, კაცი დაემარცხებინათ, უკეთუ თანხმობით და ერთობლივად იმოქმედებდნენ.

გუსსტი: ზნეცემული ადამიანი თავის დღეში თავისუფალი არ იქნება.

ციცარი: შიშველი ტანის გამოჩენა დასანყისია მრუშობისა.

სანაკვირნი: ტკბილია სურვილი, მაგრამ, სასურველად ყოფნა უფრო ტკბილია.

პირველი: ვინც ჩვეულია სხვის უკან სვლას, იგი წინ ვერასოდეს მოექცევა; ვისაც კარგის შექმნა თავისით არ შეუძლია, იგი ჯეროვნად ვერ გამოიყენებს სხვის ნამოქმედარს.

ღელარუ: ნაკლოვანება სილამაზისა ხშირად დედაკაცს ხელს უწყობს, ჭკუით და გონებით განვითარდეს.

წმინდა: მამაკაცების მოხუცებულობა იმ დღიდან იწყება, როცა დედაკაცი მიენდობან ხოლმე.

თუ გაყოივდით

1. ისლამი უარყოფითადაა განწყობილი ნებისმიერი ცოცხალი არსების ფერწერული სახით ან ქანდაკებით გამოხატვის მიმართ. ამიტომ, ისლამურ სამყაროში განსაკუთრებით განვითარდა ხელოვნების ის დარგი, რომელმაც ესთეტიკური დატვირთვა მისცა შინაარსს. **დასახელები ხელოვნების ეს დარგი.**

2. მეოცე საუკუნის სამოციან წლებში ეკვადორში გამოუშვეს ასანთის კოლოფების სერია, რომლის კომპლექტში 28 ცალი შედიოდა, თითოეულზე სხვადასხვა საგნის გამოსახულებით. ამ კოლოფების დანიშნულება კი ეკვადორის მთავრობის ბრძანებულების მოსახლეობაში გატარება იყო. **რა მიზანი დაიასა ეკვადორის მთავრობამ?**

3. შეეცადის ნაციონალური ბანკის სიამაყეა ევროპაში გამოშვებული ერთ-ერთი პირველი ბანკნოტი, რომელიც 1662 წელს დაიბეჭდა. აღმოჩნდა, რომ ის უფრო მეტად ფასეულია, ვიდრე აქამდე ითვლებოდა, რადგან ასევე, პირველია, გარკვეული კატეგორიის ბანკნოტებს შორის. **რა კატეგორიის ბანკნოტია ის?**

4. მეთვრამეტე საუკუნის ცნობილი ფრანგი ოსტატი ჟან-ბატისტ ვიომი ხშირად დადიოდა ბავშვებში და ეძებდა ძველ ავეჯს, რომლის მასალაც მას ასლების გაკეთებაში გამოადგებოდა. სწორედ ამ საქმიანობით გაითქვა მან სახელი. სპეციალისტების განსაკუთრებით მაღალი შეფასება დაიმსახურა მის მიერ დამზადებულმა „მესის“ ასლებმა. **რის ასლებს ამზადებდა ვიომი?**

5. ფსიქიკური დაავადების ერთ-ერთი სახეა, როცა ავადმყოფი დარწმუნებულია, რომ მის ირგვლივ, რაც კი არსებობს და ხდება, ყველაფერი ინსცენირებული, დადგმული და ხელოვნურია. 2008 წელს მეცნიერებმა ჯოელმა და იან გოლდმა წამოაყენეს წინადადება, ამ დაავადებისთვის დაერქმიათ „ტრუმენის შოუს სინდრომი“. **რატომ?**

6. მეოცე საუკუნის ორმოციან წლებში პოლონელმა ქირურგმა ასობით ერთნაირი ტიპის ოპერაცია გააკეთა, რომელსაც ცირკუმციზია ჰქვია და ამით სიკვდილისგან ნამდვილად ბევრი ადამიანი გადაარჩინა. **რა არის ცირკუმციზია?**

7. მეცხრამეტე საუკუნის ლონდონში არსებობდა კომპანია, რომელიც ყველა მსურველს დროებითი სარგებლობისთვის აძლევდა აუცილებელ ნივთს, რომლის დაბრუნება მას ქალაქის ნებისმიერ უბანში მდებარე ამ კომპანიის პუნქტში შეეძლო. **რას აქირავებდნენ ლონდონში?**

8. ქიმიური ელემენტის, ინდიუმის სახელი სულაც არ არის დაკავშირებული ინდოეთთან, ის ინდიგოს ფერის გამო დაარქვეს. მის პირველ აღმოჩენებზე ითვლებიან პროფესორი ფერდინანდ რაიხი და მისი ასისტენტი სპექტროსკოპული დაკვირვების მიმართულებით, თეოდორ რიხტერი, რომლის გარეშეც რაიხი ექსპერიმენტებს არ ატარებდა. **რის გამო იქცეოდა ასე პროფესორი?**

9. ფერნანდის ამ მიმართულების მეორე სახელია *giornate* (ჯორნატე), რაც სიტყვასიტყვით ნიშნავს: „ის, რისი დახატვაც დღის განმავლობაში შეიძლება“. **დასახელები, რას ვუნოდებთ ასეთ მხატვრობას ჩვენ?**

10. ჰარმონია შეისწავლის სხვადასხვა სიმადლის ბეგრათა შეწყობას. ანტიკური ისტორიკოსის ცნობით, ჰარმონიის კანონების შესწავლის იდეა ჯერ კიდევ პითაგორას დაებდა, როცა გვერდით ჩაუარა... **რას ჩაუარა პითაგორამ? პასუხები იხილეთ 65-ე გვერდზე**

პოპულარულ ცდომილებათა ლექსიკონი

მკვდარ ზღვაში არანაირი ცოცხალი არსება არ ბინადრობს

მკვდარი ზღვა არამც და არამც არ არის მკვდარი მასში ბიოლოგიური სიცოცხლის თვალსაზრისით, იქ ბინადრობს სხვადასხვა მიკროორგანიზმი, რომლებიც ცელულოზით იკვებებიან. აქ ცხოვრობენ ზღვის კობრჩხალები და ბუზების ერთი სახეობა, რომლის კვერცხებიც ტროპიკული თევზებისთვის საკვების როლს ასრულებს. და, ბოლოს, აქ არის მცენარეებიც, ეგრეთ ნოდებული გალიფიტები, რომლებიც, უბრალოდ, ძალიან მლაშე და ტუტოვან გარემოში ყვავიან.

„ღვთაბრძივი კომედია“

დანტე ალიგიერი თავის ცნობილ ნაწარმოებს, უბრალოდ, „კომედიას“ (*La Commedia*) უწოდებდა. სიტყვა „ღვთაბრძივი“ პირველად გამოცემილებმა დაამატეს 200 წლის შემდეგ და ეს გააკეთეს იმისთვის, რათა 1555 წელს ლუდოვიკო დოლჩის ტიპოგრაფიიდან გამოსული ნიგუნის „კომედიციალიზაცია“ მომხდარიყო.

ცივ ზამთარში ფრინველები შეიძლება გაიყინონ

მკაცრი ზამთრის პერიოდში ზოგჯერ

ბუჩქებისა და ხეების ქვეშ მკვდარ, გაყინულ ფრინველებს პოულობენ, მაგრამ ისინი სიცვიისგან არ არიან გაყინული, ისინი შიმშილ-მა დალუპა – მათ რომ საკმაო საჭმელი ჰქონოდათ, ვერანაირი ყინვა ვერ მოერეოდა.

შამათი ორ სვლაში

წინა ნომერში გამოქვეყნებული საქადრაკო ამოცანის პასუხი: 1. ლჩ3-ე8!

შეადგინა შირბილ სუხიტაშვილმა

ბალში სკამზე ქალი ზის და ხმამალა მოთქვამს:

- ეს რა უბედურებაა, ეს რა დამემართა, ესენი ვინ არიან...

ჩამოიარა პატრულმა და შეწუხებული ქალი რომ დაინახა, გვერდით მიჰჯდა:

- ქალებს რომ ვერაფრით დაგეხმარებით, რა მოგივიდა?

- აი, ნახე, რა მომივიდა... სკამია ახალი შევლებილი...

***

- ალო, ტელევიზია? პროგრამა „უკანალთ სოფლისკენ“?

- არა, ბატონო, ეს არის გადაცემა „სახით ქალაქისკენ“.

- ჰო, ვერა, ჯო, მა სოფლისკენა რითი ხართ?

***

- შენთან ხომ არ ავიდეთ, ყავას დავლევდით...

- სხვა რამეზე ნამდვილად არ შემაწუხებთ?
- არა, არა... აი პრეზერვატივებიც კი არ ნამომილია...
- მე მაქვს...

***

ცხოვრების მკაცრი სინამდვილე. მანიაკმა კუბოურებს სანამალავი დასახურა და საბავშვო სახლს შესწირა. მოინამლა 15 დეპუტატი, 3 მინისტრი და მერი...

***

დილა. ბავშვი ბალშია ნასაყვანი. მეზარებდა და ქმარს ვეუბნები:
- ადგილი, ლიზი ბალში ნაიყვანე და ხუთ ლარს მოგცემ.

- ათი მომეცი და მე თვითონ წავალ!

***

ვუყვიდე დედამთილს ცირკის ბილეთი, პირველ რიგში... ცოცხალი ვეფხვების ნარმოდგენა იყო... და ვუპირილავ ახლა დედამთილს ვეფხვის ბუნვით ვეხსატელებ...

***

წინა კვირას ცოლს კორპორატიული საღამო ჰქონდა და ფეხები გაიპარსა, თუმცა შარვალს იცვამდა. ამ შაბათს მე მაქვს კორპორატიული - დემონსტრაციულად დავიჭერი ფრჩხილები - იხერვიულოს!

***

მაგჩის დროს არბიტრმა შემთხვევით, ყვირთელი ბარათის ნაცვლად, ფეხბურთელს პრე-

ზერვატივი აჩვენა... ვერც ერთმა მოთამაშემ თამაშის ბოლომდე წესის დარღვევა ვერ გაბედა.

სიყვარული ოხიხე ოხიხისგან

გურული პატრულმა გააჩერა და უთხრა:

- მოქალაქე, თქვენ გადაჭარბებული სიჩქარით მოძრაობდით!

გურული არ დაინბა:

- რადარი მაჩვენეთ, ბატონო!

- რადარი არ გვაქვს.
- აბა, რაფრა მიხვდით, სწრაფად რომ ვმოძრაობდი, მანქანა იყო გაოფლილი?!

რა აკავშირებდა ერთმანეთთან ზურაბ ძაფიანიძის მამას და ერთსი მანჯვალაძეს

რუსთაველის თეატრში უშტატო ახალგაზრდები ბევრი ვიყავით და ვამხანაგობდით ერთმანეთთან. ვიდრე ინსტიტუტში გამოცდები დაინწყებოდა, ერთმა მითხრა, ეროსი მანჯვალაძემ უნდა შემამონწმოს და თუ გინდა, ნამოწყვიო. ნავყევი. ეროსიმ გასინჯა, შენიშვნები მისცა, გაასწორო. მერე მე მომიტრიალდა: შენც აბარებო? - კი, ბატონო-მეთქი. სადაური ხარ? - რაჭველი-მეთქი და რამე თუ იცი, ნამიკითხო. ნავუკითხე. თუ მიუღებია, შენ უნდა მიგიღონო, კმაყოფილი ღმირით მითხრა და ამის შემდეგ ეროსის უსალმოდ აღარ ჩაუვლია ჩემთვის - რაჭველს გაუმარჯოსო. მისხროდა, ან კი იმ საქართველოში ვის არ უხაროდა ეროსის ნაცნობობა. თეატრალურ ინსტიტუტში სიების სანახავად ჩამოვიდა მამა. ნახა ლექციებზე მესამე დასვენება ნახევარსაათიანი იყო. მე და მამა საჭმელად წავედით რესტორან „თბილისში“. თეატრის წინ ეროსი იდგა. ოო, რაჭველს გაუმარჯოსო! - მეც გახარებული მივესალმე, რადგანაც მამასთან ერთად ვიყავი. მამამ მითხრა, რა ნაცნობი ხმა ჰქონდა, ვინ არისო. ეროსია მანჯვალაძე-მეთქი. რას ლაპარაკობ, მიდი, ერთი, სთხოვე, რესტორანში თუ იკადრებს, ჩემთან ერთი ჭიქა ღვინის დალევასო. მე ეროსისთან მივედი: ბატონო ეროსი, მამაჩემი რაჭვიდან ჩამოსული კაცია, კოლმეურნეობის თავმჯდომე-

არე და ვთხოვთ, თუ იკადრებს ჩემთან ერთი ჭიქა ღვინის დალევასო. სად არის? - ავერ. გაიცნვე ერთმანეთი. ეროსი მომიტრიალდა და შენ აღარა ხარ საჭირო, ნადი ლექციებს მიხედო. ლექციების შემდეგ ჩავედი რესტორანში. არის ერთი გნასი. ეროსი მანჯვალაძე, რამაზ ჩხიკვაძე, კარლო ლლონტი და ნოდარ ჩხეიძე - მამა სიცილისგან დაოსებული იყო. ცალკე გამიყვანა და მითხრა: შეილო, ფული არ გადამახდევის, შუა ქეიფის დროს მივედი და მეზუფეტეს ფული მივეცი. ის აიღე, რასაც დავხარჯავთ, დანარჩენი დამიბრუნე-მეთქი! მაგათ მითხრეს, ამ კაცს რომ ფული გადაახდეინო, ხვალღან მოხსნილი იქნებიო. იზამენ ეგენი მაგას! სუფრასთან მაგრად დამძაკადენ. ნამოსცადენიათ, რაჭული ლორი გვიყვარსო და სანამ მამა ცოცხალი იყო, უგზავნიდა ყოველ წელს ეროსის და რამაზს ლორს და საოცარი მეგობრობა გააგრძელეს. ეროსი რომ გარდაიცვალა, ოფიციალური სუფრა ცალკე იყო, რაც ძალიან არ მიყვარდა. ეროსის უახლესი მეგობრები ცალკე სუფრაზე გავეყვანეს და თამადად დამხვეს, ასე დაიბარა ამ ცხოვრებულმაო.

ზურაბ ძაფიანიძის ნამამობის მიხედვით მოამზადა მერან მერაქვიძემ

ნიკო მუსხელიშვილის ხუმრობები

ნიკო მუსხელიშვილი, ყველაფერთან ერთად, დიდი იუმორის გრძნობით იყო დაჯობადობებული. მას ცხოვრებაში ბევრი კურონი ვადახდა.

***

ნიკომ დაქვრივების შემდეგ, თავისი მღვანე ნიკო მუსხელიშვილი, ყველაფერთან ერთად, დიდი იუმორის გრძნობით იყო დაჯობადობებული. მას ცხოვრებაში ბევრი კურონი ვადახდა.

ნიკო მუსხელიშვილი ბევრად „არ“-ს კარგად ვერ გამოთქვამდა. ერთხელ მას ახლო მეგობრებში დაუჩვილია: რა უბედური კაცი ვარ, ასო „რ“-ს ვერ ვამბობ და ბედმა კი ისე განსაჯა, ჩემს პირველ მუელღეს თამარი ექვა, ცოლის დას - რუსულანი, ცოლის ძმას - გიორგი, გიორგის მუელღეს - ჟორჟეტა. სიედერი გურამიშვილის ქალი მყავდა და შვილი გურამი დავარქვით. რომ დავქვრივდი, მეორე ცოლი შევიერთე - რუსანა...

მოამზადა რევაზ ტომარაძემ

გიორგი ქობალაშვილი: ბავშვი ვიყავი, როცა ხატვა დაეინყე, 7 წლისამ, საავადმყოფოში ვინჯე, დიაბეტი დამემართა. მაშინ ნანახი მქონდა ფლომასტერები და ძალიან მინდოდა, ვითხოვე, რომ მოეტანათ. მართლაც მომიტანეს. ვინჯე და თან, ვხატავდი. ცხენების ხატვა მიყვარდა, მექსიკელები... ვესტერნი უნარი...

სკოლაში სწავლის პერიოდშიც სულ ვხატავდი - კედლის გაზეთის გაფორმება დასჭირდებოდათ, თუ რაიმე სხვა სტენდის მონყოლა... მახსოვს, სამხედროს მასწავლებელი ლოზუნგებს მანერინებდა. გაკვეთილიდან გამიყვანდნენ და მეც მომწონდა (იკინის). პიონერთა სასახლეშიც დავდიოდი ხატვის წრეზე.

დარბმუნებული ვარ, აკადემიაში ჩაბარება არ გაგიჭირდებოდათ...

აკადემიაში ჩასაბარებლად, ჩემი საბუთები რომ მიეღოთ, შემონშება უნდა გამეგლო აკადემიის ექიმი. მან უარი განაცხადა, ხელს ვერ მოვანერ ამ საბუთებსო. არც ვამტყუნებ იმ ექიმს, ეს მისი მოვალეობა იყო.

ამ პერიოდში უკვე პრინდათ მხედველობის პრობლემა?

არა, არანაირი. ხელს იმიტომ არ აწერდა, დიაბეტიანი რომ ვიყავი. ზეთის ფერადების სუნი ვავნებდებო. ამ დროს ვხედავდი ძალიან კარგად. ისე, რა კი არა, საერთოდ, სათვალევც არ მჭირდებოდა.

მერე როგორ მოიქცით?

რექტორთან შევიტანე ჩემი ნამუშევრები. გრაფიკაში მქონდა შესრულებული. დიდხანს ათვალეორებდა, მერე თქვა: როგორ შეიძლება, ამ ნამუშევრების შემქმნელს უარი ვუთხრათ აკადემიაში ჩაბარებაზე. საბუთები მიიღეს და მერე ჩვეულებრივად ჩავაბარე.

ბევრი ნამუშევარი შევქმენი სტუდენტობის პერიოდში. სახლი ვიჯეცი და ვმუშაობდი. მერე ჩემი ლექტორები მომყავდა და ვათვალეორებინებდი.

მხედველობის პრობლემამ როდის იჩინა თავი?

ერთდღეულად მომივიდა ორი რალაც. თან ნეფრიტიც მქონდა, ვეღარ დავდიოდი გასიებული ვიყავი. ისეთი მდგომარეობა მქონდა, ექიმმა მამარჩეშ უთხრა: ყველაფრისთვის მზად იყავითო. ღმერთის წყალობით, ცოცხალი ვარ. სწორედ ამ პერიოდში იჩინა მხედველობის პრობლემამაც თავი. მახსოვს, ერთხელ ფოტოებს ვათვალეორებდი და აღმოვაჩინე რომ მათზე სახებებს ვერ ვარჩევდი... ასე ნელ-ნელა დამეწყო. ეს იყო 1997 წელი. ფსიქოლოგიურ მდგომარეობაზე რომ ვილაპარაკოთ, ვერ ვიტყვი, რომ პანიკა მიპყრობდა. ადვილი ასა-

გიორგი ქობალაშვილი პროფესიონალი მხატვარია. მის ნამუშევრებს არაერთი საგამოფენო დარბაზი აქვს მოვლილი. ეს ნამუშევრები შესრულებულია, როგორც ავტორის მხედველობის დაკარგვამდე, ისე - მხედველობის დაკარგვის შემდეგ. დღეს გიორგი ქობალაშვილი 43 წლისაა. თვალის ჩინი 27 წლის ასაკში დაკარგა. თუმცა, პროფესიისთვის არ უღალატია. იყო მხოლოდ მცირე პაუზა...

როგორ იქმნება უსინათლო მხატვრის გიორგი ქობალაშვილის ნამუშევრები

ტანი არაა, მაგრამ რალაც შემართებით ვიყავი. თვითონ ექიმებიც კარგად მომიდგინენ, კარგად მმკურნალობდნენ. თვალის ექიმთანაც დავდიოდი, ნემსებს მიკეთებდა თვალეებში, მაგრამ მაინც ჩამოიშალა ბადურა. ბოლოს მხოლოდ სინათლეს ვხედავდი. მერე ისიც გაქრა... 1998 წლიდან უკვე საერთოდ ვეღარ ვხედავ.

მოლბერტი, ზეთის ფერადები, ყველაფერი გავაჩუქე... ტყუილა დებას...

ხელმეორედ როდის დაიწყო ხატვა?

ხელმეორედ ხატვა დაეინყე 2001 წლიდან. მანამდე საერთოდ არ ვფიქრობდი ხატვაზე, მაგრამ... მენატრებოდა. მოძღვარი მყავს, ეკლესიაში დავდიოდი, დღესაც, შეძლების-

დავგარად, დავდივარ ქაშუეთში მამა ელიზბართან. რალაც უნდა აკეთოთ მითხრა. მე მხატვარი ვარ და ხატვა მინდა-მეთქი. დაბოლოცა, დახატეო...

ვეფქრობდი, როგორ დამეხატვა... გამოვართვი დედაჩემს ფანქარი, ქალაღდი. ნამუშეში მოგხაზე მეცხვარე ცხვარით.

პირველად, რა თქმა უნდა, დედა შეაფასებდა.

მერე დავხატე მთავარანგელოზი, ნადირობის სცენა. მქონდა მომენტები, როცა რამდენიმე ნახატი დავხვი.

რატომ?

ვერ გაარჩიეს, რა დავხატე.

იხედვაცრუება იყო ეს თუ...

არა, იყო ცაკლე, რალაც ცხორებისეული პობლემები. ადამიანმა იმის მაგვირად, რომ საქმე აკეთოს, ხან რა პრობლემა იჩენს თავს, ხანაც რა... ამის შემდეგ, ჯვარცმა დავხატე. ეს იყო 2007 წელს.

ეს ნამუშევრები ნახა ჩემმა პედაგოგმა გია მარკოზაშვილმა და მოეწონა. მომიტანა ფლომასტერები. გააკეთე კიდევ რამე, დახატეო, თან იდეა მომანოდა. შემოსაზღვრე ჩარჩო და მასში ჩადე ფურცელი. ასეც მოვიქეცი და საქმე უფრო გამაიდვილა. ამას კიდევ მოჰყვა სხვა მიგნებები. დავუშვავთ, რაიმე კომპოზიციას ვხატავ - ხეს. ვამაგრებ ქიკარტებს თუ საით უნდა გავუშვა ტოტები და ქიკარტების დახმარებით, ვაკეთებ მიმართულებებს. ვთქვავთ, პორტრეტს ვხატავ - თვალის, ყურის, ცხვირის ადგილებში

ქიკარტებს ვამაგრებ და ასე ხდება გადანაწილება, სიმეტრია. ქიკარტის გარეშეც შეიძლება დაიხატოს, მაგრამ ეს უფრო აბსტრაქტია გამოვა. ევეც საინტერესოა.

ჯერ ჩარჩო შემოსაზღვრეთ, მერე ქიკარტები დაინმართ, ფერები როდის შემოვიდა თქვენს ნახატებში?

ეგ არაა პრობლემა. ფერები ისედაც ვიცდიოდი, თუ რა რასთან, რამდენი რამდენთან უნდა შევავაზო. დედაჩემს ვეტყვი, რომელი ფერი მომანოდოს და მანვდის. როცა ვხატავ, დედაჩემს ვეკითხები, ტყუილა ხომ არ ვუსვამ ფუნჯს, ეტყობა-მეთქი. რომ მეტყვის, ეტყობაო, ვაგრძელებ ხატვას... მერე მეორე ფერს გადავავტარებ და ასე.

მე როგორც მივხვდი, ახლა თქვენი თვალეები დედათქვენი... დედა თუ ხატავს?

არა.

როდესმე სიზმარში თუ ვინახავთ ის, რასაც მერე დახატავთ?

ამას წინათ ვნახე სიზმარში, ვითომ რალაცას ვხატავდი. ისეთი სასიამოვნო ლურჯი ფერი იყო - პირდაპირ ვიყურებოდი, ცა ჩანდა. ხმელეთს ვერ ვხედავდი, მაგრამ ზევით რომ ავიხედე, ისეთი სასიამოვნო სილურჯე იყო... მეორე დღეს დავხატე. ხო გჯეცერ სიზმარში ზღვას ვხედავ. არადა, მაინცდამაინც ისე ხშირად არ ვყოფილვარ ზღვაზე. რამდენიმე

დღის წინ ვნახე, რომ ვხატავდი...

პირველი გამოფენა ვახსოვთ?

პირველი პერსონალური გამოფენა იყო 2000 წელს, აკადემიის დამთავრებიდან 6 წლის შემდეგ. მანამდევ იყო რალაცეები, მაგრამ მე მას სერიოზულად არ მივიჩნე. ბოლო პერიოდშიც არაერთი გამოფენის მონაწილე ვახლდით.

როგორ იქმნებოდა თქვენი ნამუშევრები?

ფიქრით - როცა ვხედავდი მამინაც ვეფქრობდი და ასლაცი.

რომელ ნამუშევარი გიყვართ განსაკუთრებულად?

დონ კიხოტის პორტრეტი - ამოკანრული. რატომღაც მიხდა, სულ პორტრეტები ვხატე. კარგი დასახატია.

როდესმე ვაგიყიდათ ნახატი?

მხოლოდ ერთხელ, გაჩუქება უფრო მომწონს.

კპა სალაღია

ყველაფერი გაცილებით მარტივი იყო, როცა ადამიანები დიდ ჯგუფებად ცხოვრობდნენ, ყოველგვარი ეროვნული ნიშნის გარეშე... ერთად ნადირობდნენ და გადარჩენისთვისაც ერთად იბრძოდნენ. მერე გაიყვნენ, მონიშნეს ტერიტორიები, ამ ტერიტორიებისთვის ბრძოლაც დაიწყეს და... სწორედ მაშინ მოხდა ადამიანში ძირ-ეული ცვლილებები და სერიოზული პრობლემებიც შეიქმნა.

კი მკითხა, რა პატრიოტიზმი ავითრებდა, მაგრამ, როცა შემხვდა, საინტერესოდ ვისაუბრეთ ქართველზე, როგორც ჩვეულებრივ ადამიანზე, ადამიანისთვის დამახასიათებელი ყველა ნაკლითა და ღირსებით...

რატომ არ ნიშნავს სივილიზაცია გვერდის პირობებს და ჩინეთის უნდა ნაყოფიერი ქართველს თავში, ქანრი ლოლავილის აზრით

ქანრი ლოლავილი: ცივილიზაცია ხშირად არ ნიშნავს ტექნიკურ პროგრესსა და ადამიანის მონაპოვარს. არსებობს კაცობრიობის გამოცდილება და მარადიული ცნებები, მაგალითად, სამშობლო, რომელიც მშობლიდან მოდის. ქართველებს კიდევ გვაქვს გამოთქმა - „ადგილის დედა“ და ეს მარტო ეტიმოლოგია არ არის. ყველა ადამიანში და, ცხოველშიც კი, რომელიც მონიშნავს ხოლმე ტერიტორიას, დევს სამშობლოსა და მისი დაცვის განცდა. საკმარისია, ცხოველს დაურღვიო მისი ტერიტორიის საზღვრები, რომ მაშინვე რთული ხდება მასთან ურთიერთობა. ასევე ადამიანიც - ის იწყებს ომს და, ჩვენ ყველამ ვიცით, რომ ტერიტორიებისთვის ბრძოლა დღესაც აქტიურად გრძელდება. მრწამსისა და რწმენის გამოც ყოფილა ომები - ჯვაროსნული, მაგალითად, მაგრამ, ამ შემთხვევაშიც კი, უფრო მეტად გავლენის სფეროსთვის იბრძოდნენ.

თუ ქართველებზე ვიტყვი რამეს, მხოლოდ იმას, რომ, გარე მტერზე მეტ საფრთხეს ჩვენ თვითონ წარმოვადგენთ ერთმანეთისთვის. ერთმანეთისგან უნდა გადავრჩეთ - ეს საფრთხე რეალურად არსებობს. ლამის არის, თვალზე დავთხაროთ ერთმანეთს. „იმისიტები“, „ამისიტები“... მესამე ათასწლეულში სასაცილოა, გიყვარდეს ხელისუფალი და დებულურად მიჰყვები, როგორც დიდი იდეებიც არ უნდა შკონდეს მას. ხელისუფალზე მარტო ანეკდოტი ვიცი მე. მაგრამ, არსებობენ ავადმყოფები, რომლებსაც სჭირდებათ შეძახილი და ვილაცისგან ჭკუის დარიგება. მერე უკვე, როცა ეს „ვილაც“ პათოლოგი აღმოჩნდება, გვიანაა.

- და, გჭირს მუდმივად იმედგაცრუება...
  - მაგალითი საქმე! ეს ურპატრიოტიზმი და გულში მჯობილის რტყმით „სამშობლო, სამშობლო“ ძახილიც არ მესმის. მაგანიისა და მაგანისთვის, ეს არის ზრახვები, ავი და ეგოისტური ზრახვები; მომხვეჭელობა და სკამზე მოკალათება; გამდიდრების კარგი წყარო. მაგრამ, არ იფიქროთ, რომ ეს მარტო ქართველისთვის არის დამახასიათებელი - ადამიანია ასე მოწყობილი. არც ლმერეთის შიში შეგლის ამას. ყველაფერი მიდის იქითკენ, რომ ადამიანმა თავი გადაირჩინოს, იმიტომ რომ, ადამიანი ძალიან სუსტი მოვლენაა. გვირახვებზე ლაპარაკი დღეს ჩემთვის სასაცილო ხდება. ხშირ შემთხვევაში, გვირახვა აფექტურობის შედეგია და მეტი არ აფერია.
  - ჰო, მაგრამ, ჩვენ გვაყვად გვირახვი.
    - კი ბატონო. ჩვენც გვაყვად და სხვასაც ჰყავდა - ნუ დავივინებთ ამას. ეს ქართველობა რა სენია, საერთოდ ვერ გავიგე, სახადია რალაც. შეძახილი „არიოქ!“ უკვე ნათეს ხდის იმას, რომ კარვისკენ არ უბძებებს ადამიანს. ბუნებრივი პირობების გამო, ჩვენ ვართ გაბრეტილები - ზღვაზე გვაქვს, მთაც გვაქვს, ტროპიკებიც, მაგრამ, ამას რომ მოვლა უნდა, არავის

ახსენდება. მარტო ვიბრძები, რომ ლამაზია ეს ქვეყანა. მე სხვა ერის პოეზიაში არ მინახავს მსგავსი ფრაზა - „ნეტავ სად არის კიდევ ცა“... ამისთანა რამეს არაფერს წერს, რომ - არა, არა, ჩემისთანა სამშობლო არავის აქვსო. მაქსიმალური გამაყვარებელი და „პატრიოტიზმი“ გვეხასიათებს, რაც ჩემთვის გაუგებარია. სამშობლოს სიყვარული მტკიცდება სხვანიარად - შენი საკუთარი შრომით, პატივისცემით იმ საქმის მიმართ, რომელსაც აკეთებ და რასაც პროფესიონალიზმი ჰქვია... დიდი ცოდნითაც - აი, რა გამოადგება შენს ქვეყანას და შენს სამშობლოს.

მე სხვა ერის პოეზიაში არ მინახავს მსგავსი ფრაზა - „ნეტავ სად არის კიდევ ცა“... ამისთანა რამეს არაფერს წერს, რომ - არა, არა, ჩემისთანა სამშობლო არავის აქვსო

სამშობლოს სიყვარული გენეტიკური მოვლენაა. ჩიტი რომ ჩიტია, იმან იცის სამშობლო, ასე რომ, აქ ბევრი არაფერია სალაპარაკო, რადგან რა ფენომენი „მუშაობს“ ამ დროს, ამას მეცინება დღემდე ვერ არკვევენ. თითქოსდა არაფერია ქვეშის მეტი უდაბნოში, მაგრამ, ბელდუნისთვის მისია ეს და არ უნდა სხვანაირად უეჭოდ ცხოვრება, არ მიდის არსად. მე თუ მკითხავთ, ეს დიდი შემოქმედის კარნახია ზემოდან და ბუნებაც ბრძენია - ის იძლევა ყველაზე რესურსს, რომ, თუ გავქვს ცოდნა და სიყვარული, იცოცხლო იქ, სადაც განჩინდა და საქმენი საგმირონიც კი აკეთო, არ სჭირდება ამას უშუალოდ, ვაჟაკობა და პატრიოტიზმი. ჩემთვის ასევე გაუგებარია სხვის ტერიტორიაზე შევარდნა - ეს თითქოს ღვთისგან დანესებული კანონზომიერების დარღვევაა. ამიტომაც არ მესმის რუსეთის ქმედებები. თუმცა, მარტო რუსეთი არ არის ასე, ვისაც დიდი ძალა აქვს, ყველა ასე...

- ქართველს რატომ არა აქვს ამისი სურვილი, დიდი ძალა რომ არასდროს გვეჩინოს?

- ბუნებრივი საშუალებები ხელს უწყობს ადამიანის განვითარებას. ყველაფერი მორთმეული ჰქონდა ქართველს - ხის ქვეშ იჯდა, ვაშლი ჩამოვარდებოდა... ზარმაცია და უყვარს პატივისცემა. ადამიანებთან ურთიერთ-

ობისთვის არის გაჩენილი ქართველი. სტუმართმოყვარეც არის და ღვთისმოსავეც; თავის გამოჩენაც უყვარს და მოსწონს...

„ფიშინის“ იყენებს ქართველი ურთიერთობებისთვის უცხოთან. ჩვენთვის გაუგებარია შინაურთან კოპაბიტაცია და ყოველთვის გაუგებარი იქნება. მიქელანჯელო რესპუბლიკელი იყო, მედიჩები კი, ეს იერარქიული, სასტიკო, ძალაუფლებისმოყვარე ოჯახი, შაბათობით მასთან მიდიოდნენ ხელგონებზე სასაუბროდ, მოუხდავად იმისა, რომ იცოდნენ მისი რესპუბლიკელობის ამბავი. ასეთი აზრთა განსხვავებები კი ქართველში იწვევს მტრობასა და აგრესიას. აქედან მოდის ლოზუნგები: „ვინც ჩვენთან არ არის, ის ჩვენი მტერია“ მსგავსი. ამასვე იყენებდნენ ნაცისტებიც, კომუნისტებიც და, მიმაჩნია, რომ ეს ყველაფერი არაფანსალი ფსიქიკიდან მოდის. ზრახვებს ძალიან შორს მიჰყავს ადამიანი და დამლუპველიც არის. „ევროკა“ იყო ის, რასაც ატომური ბომბი ჰქვია და, ხედავთ, რა დღეში ჩაავდო კაცობრიობა? არც ეკლესიური სიფრთხილე, არც რალაცის შიში, არ ხდის ადამიანს კეთილსა და მიმტევებელს. ვერც ისტორიულმა გამოცდილებამ და ვერც ფილოსოფიამ ვერ უშველა ადამიანს, ვერც ჩვენ გვიშველა. გურულებმა იცინან: რამეს რომ დაამთავებს, შეუძლია, ბო-დიში მოვიხადოს, მაგრამ, გეტყვის - ასე ვარ მინაწოვიო!.. ყველა თავის ტრადიციაზე ცხოვრობს. ტრადიცია კი, მოგეხსენებათ, რა მოვლენაც არის - კარგს არაფერს უქადის ადამიანს.

- რატომ? ცუდია ტრადიციულობა?

- ისე, როგორც ჩვენ გვესმის, ცუდია. ტრადიციები გვერგო ჩვენ საშინელი ქელეხები და უაზრო, ხალხმრავალი ქორწინებები, რომლებიც ჩემთვის სასაცილო მოვლენაა. თუმცა, კითხვა მაინც ჩნდება: რატომ ჩამოყალიბდა ეს ყველაფერი ასე? გადასახედია რალაც-რალაცები და ბევრ კითხვაზე პასუხი ვასაცემი. ვერც გლობალიზაციის აცდევით, იმიტომ რომ, აგერ, მობილური გაქვს და ერთ ნაშში რეკავ ნიუ-იორკში; კიდევ სამ ნაშში გაიგებ, რა ღირს ყავა ბრაზილიაში... კარგია ეს, ცუდი კი არ არის, მაგრამ, ტაციობაზე რომ არის ადამიანი გადარეული და აღარ ფიქრობს იმაზე, მის გვერდით მყოფ ადამიანს სითბო და სიყვარული რომ სჭირდება, ეს არის ცუდი... მარტოა ადამიანი. სამოცი შეილი რომ ჰყავდეს და ოცდაათი ცოლი, სამწუხაროდ თუ საშენიეროდ, დედა ერთია, მარტოსულია მამაც - ასეა ეს... ვიშენებთ კერპებს, ვადგენთ რალაც მოვლენებზე ჩვენს რეაქციებს, ვანესებთ დღესასწაულებს - „ამის დღე“, „იმის დღე“... ვჯახობობთ, ვწავლობთ, რალაცებს ვიგონებთ, მაგრამ, მაინც ერთ ადგილს ვტკეპნით და ვართ - ადამიანის საშველი არ არსებობს. სუფრასთან კახელი მუულესთან ერთად ზის და, თამადა უყურებს, რომ ხანგამოშვებით ნამოუთაქებს ხოლმე ცოლს თავში. ჰკითხა ბოლოს - რას აკეთებო. ამასო, დრო-დარო ტრაკული აზრები მოსდის თავში და ვფერებამ, უფანტამო, უფანტამო... ქართველსაც ძალიან სჭირდება ხანგამოშვებით ნამოუთაქება და დაფერებვა. ცხოვრება არის სისუფილსების ჩამოხათვა, რა დროს რა ჩამოვინო. ჩვენ ისტორიაც გადასახედა და თავიდან დასაფერო... ადამიანს რომ რამე ვათუებინო, მწყობრიდან უნდა გამოიყვანო და გზაზე დააყენო...

გამოცადა იღბალი!

ჩართე გათამაშებაში
და მიიღე უანსი მოიგო:

200 000 ლ

30 000 ლ

20 000 ლ

10 000 ლ

5 000 ლ

15

.....
იანვარი

18:30

რუსთაველი 2-ის
პირდაპირ ეთერში

საკრიფო
*500#

რეგისტრაცია იფასტონა!

გაბარეთვა N 19-03/119

11 01 01

www.beeline.ge

ბილინი®